

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 34

8'inci Birleşim
16 Ekim 2024 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	9
II.- GELEN KÂĞITLAR	14
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	50
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>50:53</i>
1.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Amasra faciasının 2'nci yılına ilişkin gündem dışı konuşması	50:51
2.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	51:52
3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, artan şiddet olaylarına ilişkin gündem dışı konuşması	52:53
IV.- AÇIKLAMALAR	53,61,82,87,91,122,126
1.- Sakarya Milletvekili Ali İnci'nin, İsrail'in Orta Doğu'da gerçekleştirdiği devlet terörünün Türkiye'nin ulusal güvenliği ve bölgesel stratejik çıkarları açısından büyük riskler teşkil ettiğine ilişkin açıklaması	53:54

2.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, dünyanın acıların en acımasız yaşadığı ve yaşatıldığı bir dönemden geçtiğine ilişkin açıklaması	54
3.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Hükûmetin plansız programsız tarım politikaları nedeniyle zeytincinin de zeytinyağcının da çok kötü bir sezon geçirdiğine ilişkin açıklaması	54
4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme ve ABD'nin tüm dünyaya hâkim olma planının hızla hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması	54
5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Millî Eğitim Bakanlığının mülakat haksızlığını ve adaletsizliğini sürdürdüğüne ilişkin açıklaması	55
6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, boyundan büyük sabıka kaydı olan insanların "tutuksuz yargılama" adı altında sokaklara salındığına ilişkin açıklaması	55
7.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Bakanlığın kamuoyuyla paylaştığı, öğrencilerin yurtlara yerleşme oranına ilişkin açıklaması	55
8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 19 Ekimde düzenlenecek Büyük Aile Hekimliği Mitingi'ne ilişkin açıklaması	55:56
9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un köylerinin hak ettiği hizmeti yıllardır alamadığına ilişkin açıklaması	56
10.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, FERNAS Madencilik işçilerinin dün gece gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması	56
11.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem sonrasında Kahramanmaraş'ın sorunlarına onlarcasının eklendiğine ilişkin açıklaması	56
12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gündoğmuş ilçesinin Ümitli ve Köprülü Mahallelerindeki vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması	57
13.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, emeğin karşılığını alması ve barış mücadelesinin ikiz kardeş olduğuna ilişkin açıklaması	57
14.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Erzurum Dumlulu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevindeki Vedat Aydan'a ilişkin açıklaması	57
15.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2025 bütçesinde Mersin'in hak ettiği payı alması için iktidara şimdiden çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması	57:58
16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Adanalı çiftçilerin de isyan ettiğine ilişkin açıklaması	58
17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, AKP iktidarının tasarruf tedbirleri bahanesiyle halk eğitimi kurslarını kapattığına ilişkin açıklaması	58
18.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması	58
19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesinin Yellice Mahallesi'ne feldspat maden ocağı açılmak istendiğine ilişkin açıklaması	58:59

- 20.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur merkez ve Bucak'ta hâlâ yapılmış bir içme suyu barajı olmadığına ve Burdur'da hâlâ bir eğitim ve araştırma hastanesi ya da tıp fakültesi bulunmadığına ilişkin açıklaması 59
- 21.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, petrol istasyonu sahiplerinin vergi müfettişleri tarafından ağır cezalara maruz bırakıldığına ilişkin açıklaması 59
- 22.- Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, işgalci İsrail tarafından soykırımların devam ettiğine ilişkin açıklaması 59
- 23.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, FERNAS Madencilik işçilerinin dün gece gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması 60
- 24.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Şehir Hastanesinde yaşananlara ilişkin açıklaması 60
- 25.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması 60
- 26.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 şiddetindeki depreme ve beklenen Marmara depremine ilişkin açıklaması 60:61
- 27.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, bakanlıkların Sakarya'da yaptıkları denetimlere ilişkin açıklaması 61
- 28.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, tüm okul türlerinde üniversite sınavını başarılarak yerleştirme hakkı kazanmasına rağmen tercih yapmayanların oranının 2024'te rekor kırdığına ilişkin açıklaması 61
- 29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 61:62
- 30.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, bugün Malatya'da yaşanan 5,9 şiddetindeki depreme, bir savcının makamında organize suç örgütlerince tehdit edildiğine dair bir videonun geçen günlerde basına düştüğüne, Savunma Sanayii Fonu'na aktarılacak olan vergiyle ilgili kanun teklifinin geri çekilmesine, bütçe açığı konusundaki makroekonomik verileri yakından takip ettiklerine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının mülakatsız 2.393 personel alımı yapılacağını duyurduğu "tweet"ine ilişkin açıklaması 62:63
- 31.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Malatya'da bugün meydana gelen depreme, Türkiye'nin ya cumhuriyet olmak ya da bir Latin Amerika ülkesi, Suriye ya da Orta Doğu'daki terör batağına batmış, kan gölüne dönmüş ülkelerden biri olmakla karşı karşıya olduğu kritik bir dönemden geçtiğine ve bu süreçte uyanık olunması gerektiğine, Barzani'nin Türkiye ziyaretinde sorulması gerekenlere ilişkin açıklaması 63:65
- 32.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Malatya'nın Kale ilçesinde meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, Nevşehir'in imar ve ihyasında kilometre taşı ve vefanın bir göstergesi olan Damat İbrahim Paşa'nın ölüm yıl dönümüne, Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması 65:66

- 33.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, deprem bölgelerinde bir yıl içerisinde hedeflenen ve teslim edilen konutların istatistiki bilgisine, Açık Radyonun karasal yayın lisansının bugün iptal edildiğine, FERNAS işçileri haklarını alıncaya kadar mücadelelerini destekleyeceklerine ilişkin açıklaması 66:68
- 34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bu sabah Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, şubat depreminden bugüne kadar konutların büyük çoğunluğunun teslim edilmediğine, FERNAS işçilerinin gözaltına alındığına, Sinan Ateş cinayetine ilişkin bilirkişi raporunu haberleştirdiği için T24 Muhabiri Asuman Aranca hakkında dava açıldığına ilişkin açıklaması 68:69
- 35.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, eski İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın vefatının 4'üncü yıl dönümüne, Malatya'da bugün yaşanan 5,9 büyüklüğündeki depreme, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, yalan ve yanlış haberlerle toplumun gerilmesinin, kutuplaştırılmasının toplumdaki şiddetin artışının en önemli etkenlerinden biri olduğuna, Hatay'da yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması 69:71
- 36.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 71:72
- 37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 72
- 38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 73:74
- 39.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme ilişkin açıklaması 75
- 40.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması 75
- 41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması 75:76
- 42.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Dersim'de düzenlenen Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu'nun tepkilere rağmen devam ettiğine ilişkin açıklaması 76
- 43.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, kahverengi kokarca böceğiyle ilgili kamuoyuna yansıyan çalışmaları yakinen takip ettiklerine ilişkin açıklaması 76
- 44.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu'nun Göynük ilçesinde sulama sıkıntıları mevcutken ilçedeki su kaynaklarının dışarıya aktarılacak istendiğine ve Kanlıkaya Göleti'nin 2025 Yatırım Programı'na alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 76

45.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, bugün Malatya'da meydana gelen depreme ve fahri Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması	77
46.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Batman'da 13 Temmuzda tutuklanan Emine Kaya, Nezete Bölek ve Sare Kaya'ya ilişkin açıklaması	82
47.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'da deprem sonrası yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması	87
48.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanının avukatlarının şikâyeti üzerine eski Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu hakkında İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesinin zorla getirme kararı verdiği ilişkin açıklaması	91:92
49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	92:93
50.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	93
51.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	93
52.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	93:94
53.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94
54.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	94:95
55.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un pek çok köyünde vatandaşın hâlâ içme suyu hizmetine ulaşamadığına ilişkin açıklaması	122:123
56.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	123
57.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, on sekiz gündür aranan Rojin Kabaiş'in dün cansız bedeninin bulunması üzerine Van'da kadınların yapmak istediği yürüyüşe ilişkin açıklaması	126:127
58.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	127
59.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	127

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

61,77

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'a geçmiş olsun ve şifa dileklerini Divan olarak paylaştıklarına ilişkin konuşması	61
---	----

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, deprem felaketinden dolayı Divan olarak bölgede yaşayan bütün yurttaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ilişkin konuşması

77

VI.- ÖNERİLER

77,82,87,96,98

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

77:82,82:87,87:91,96:97,

98:101

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, adalet reformunun kapsamının belirlenmesi, sorun ve çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla 16/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

77:82

2.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 milletvekili tarafından, ülkemizde sağlıklı gıdaya erişimin kolaylaşması ve gıda güvenliği konularında halkımızın doğru bilgi ve sağlıklı gıdaya ulaşması amacıyla 11/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

82:87

3.- DEM PARTİ Grubunun, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan ve arkadaşları tarafından, gıda güvenliğinin artırılması için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 14/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

87:91

4.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu ve arkadaşları tarafından, işçilerin anayasal örgütlenme hakkının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konuda alınacak tedbirlerin araştırılması amacıyla 1/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

96:97,98:101

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

98

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

98

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

98

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

101,123,127

A) KANUN TEKLİFLERİ

101:122,123:126,127:146

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161)

101:122,123:126,127:146

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

147

- 1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun eğitim hakkından faydalanamadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15077) 147:151
- 2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15081) 152:154
- 3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15083) 155:158
- 4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya Ferizli L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15236) 159:161
- 5.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, cezaevlerinde anneleriyle birlikte bulunan çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15243) 162:164
- 6.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, Şırnak Cezaevinde bulunan mahkûmların Kürtçe konuşmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15396) 165:170
- 7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Cezaevinde bulunan mahkûmların Kürtçe konuşmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15400) 171:176
- 8.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15548) 177:183
- 9.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15552) 184:190
- 10.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15553) 191:197
- 11.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15564) 198:204
- 12.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15570) 205:211
- 13.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'de yaşanan bir cinsel istismar vakasının soruşturulmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15574) 212:216
- 14.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15576) 217:223
- 15.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15580) 224:230

16.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15590)	231:237
17.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15591)	238:244
18.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûm hakkında verilen değerlendirme kararına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15670)	245:251
19.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'de yaşanan bir cinsel istismar vakasının soruşturmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15671)	252:256
20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat Açık Cezaevinde yaşanan gıda zehirlenmeleri vakalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15791)	257:260
21.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Erdek ilçesine yeni bir adliye yapılması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16129)	261:262
22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ehliyetine el konulanlara yönelik af talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16544)	263:265
23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'de kira anlaşmazlığı nedeniyle açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16688)	266:268

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, gerek bölgesel koşullar gerekse kendi iç koşulları itibarıyla ülkenin önemli bir eşikte durduğuna ve yeni yasama yılına ilişkin bir konuşma yaptı.

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa'da gerçekleşecek olan Dünya Neolitik Kongresi'ne ve ilde yapılan arkeolojik kazılardaki keşiflere,

Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, ülkede yasa dışı bahsin ve kumar oyunlarının önlenmesine,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, Hatay'ın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Gaziantep'ten gelen genç hukukçulara "Hoş geldiniz." denildi.

İstanbul Milletvekili Sevan Sıvacioğlu, 2024 yılı ekonomi dalında Nobel Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na,

İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen Göl, Meclis Başkanı Numan Kurtulmuş'un Anayasa'nın ilk 4 maddesini tartışmaya açmasına,

İstanbul Milletvekili Ali Gökçek, Nobel Ekonomi Ödülü kazanan Profesör Doktor Daron Acemoğlu ile Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'e,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, 14'üncü Kocaeli Kitap Fuarı'na,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer, millî savunma sanayisinin önemine,

Karabük Milletvekili Durmuş Ali Keskinkılıç, Karabük Eskipazar'da on beş yıl süren kazı çalışmaları sonunda ortaya çıkarılan Hadrianapolis Antik Kenti'ne,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, 2020 yılında Elâzığ depreminde evleri yerle bir olan Malatya Pötürge'deki vatandaşların barınma sorununa,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Plan ve Bütçe Komisyonuna sunulmuş olan savunma sanayisine yönelik kanun teklifine,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşla, alınacak ek vergileri olası İsrail tehdidine dayandırmanın yanlışlığına,

Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver, Elâzığ'ın il merkezinde bulunan çimento fabrikasına,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç, 5 Ekim 2024 günü Kahramanmaraş Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi acil servisinde yaşanan olayın bedelinin basına demeç veren sendikacıya ödetilmesine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, aile hekimlerinin angarya ve ceza yönetmeliğiyle karşı karşıya olduklarına,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili kimsenin bir sorununun olmadığına ve yeni, sivil anayasa çağrılarına,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş'tan Ankara'ya uçak seferlerindeki yetersizliğe,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, kalıcı yaz saati uygulamasına,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, 15 Ekim Dünya Beyaz Baston Görme Engelliler ve Güvenlik Günü'ne,

Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez, Şırnak Valiliğinin, Barış Anneleri inisiyatifinin Şırnak'ta üç gün sürecek olan barış nöbetine yasak kararı almasına,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, FERNAS Madencilikte ölüm koşullarında çalıştırılan işçilere sağlanan tek güvenlik önlemine,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, Burdur'un batı bölgesine yapılacak olan organize sanayi bölgesine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in açılıшта yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, A Millî Futbol Takımı'nın Karadağ ve İzlanda karşısında aldığı galibiyetlere, Nobel Ekonomi Ödülü'nü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, kredi limiti 100 bin liranın üzerinde olan kredi kartlarından bedel alınacak olmasına ve (2/2594) esas numaralı Kanun Teklifi'nin maddelerine, Köfteci Yusuf, Ankara Barosunda yaşanan kavgaya, Meclis Başkanıyla beraber yaptıkları Türkmenistan gezisine ve İsrail'in, Birleşmiş Milletler Barış Gücü unsurlarına yönelik saldırılarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, 15 Ekim 1927 Nutuk'un okunmaya başlanılmasının yıl dönümüne, TRT Genel Müdürünün İran'la ilgili açıklamasına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının Anayasa'nın 3'üncü maddesiyle ilgili beyanına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na ve limiti 100 bin liranın üzerindeki kredi kartlarından Savunma Sanayii Destekleme Fonu için alınması düşünülen ücretin bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda tartışılacağına,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, 11 Ekim Dünya Kız Çocukları Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun yıl dönümüne, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, Nevşehir'de patates alımlarının ve kabak çekirdeği hasadının başladığına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, siyaseti nasıl tanımladıklarına; MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin, DEM sıralarına giderek el uzatmasına ve bugünkü grup toplantısında Anayasa'nın ilk 4 maddesiyle ilgili sözlerine, Bir ve Birlikte Hilale Doğru Türkiye Toplantıları sloganı altında yapılacak olan Türkiye Toplantılarının 29 Ekim 2024 tarihinde Erzurum'da başlayacağına ve bazı kişilerin, partilerine ve Genel Başkanlarına yönelik öfke dolu söylemlerine milletin itibar etmemesi gerektiğine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, istisna hukukunun Kürtlere karşı sürekli, sistematik olarak devrede olduğuna; Yargıtayın, Ankara JİTEM davasında verilen beraat ve zaman aşımı kararını onamasına, cezasızlık politikasına, 13 Ekim Pazar günü gerçekleştirecekleri mitinge izin veren valiliğin 8 Ekim akşamı birdenbire bütün eylem, etkinlik ve mitinglerine yasak getirmesine, Silopi'de Barış Annelerinin üç gün sürecek olan eyleminde yaşananlara ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na 750 lira aktarılmasına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Van'da on sekiz gündür haber alınamayan üniversite öğrencisi Rojin'e, dün oynanan İzlanda maçında gurur duyduklarına, Nobel Ekonomi Ödülü alan Profesör Doktor Daron Acemoğlu'na, Gebze'de yaşanan hayvan katliamına, savunma sanayisini güçlendirmek amacıyla getirilen vergilere ve kredi kartı limiti 100 bin liradan fazla olanlardan 750 lira vergi alınmasına,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in açılıшта yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Filistin'in yaşadığı katliamın ve zulmün devam ettiğine, İsrail tanklarının Lübnan'daki Birleşmiş Milletler üssüne girerek 15 Barış Gücü askerini yaralamasına, 15 Ekim Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne, 13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun 101'inci yıl dönümüne, A Millî Futbol Takımı'nın başarısına, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerine başlanmış olan savunma sanayisine destek teklifiyle ilgili yorumlara ve görüşlere, on sekiz gündür kayıp olan Rojin'e ve Genel Kurulda bugün görüşülecek olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'ne,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, on sekiz gün sonra cansız bedenine ulaşılan Rojin Kabaiş'e ve Silopi'de Barış Annelerine polisin saldırdığına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, hayatını kaybeden Rojin'e ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, hayatını kaybeden Rojin'e,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak İçişleri Komisyonuna havale edilen (2/2476) esas numaralı Kanun Teklifi'ni geri aldığı açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Uluslararası Kırım Platformu 3'üncü Parlamenter Zirvesi'ne katılmak üzere 23-25 Ekim 2024 tarihlerinde Letonya'ya resmî bir ziyarette bulunması hususuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi kabul edildi.

Saadet Partisi Grubunun, 15/10/2024 tarihinde Grup Başkanı Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ tarafından, adaletsiz vergi düzenlemeleri sonucu dar gelirli kesimlerde ortaya çıkan huzursuzluk, şiddet ve suç eğiliminin artmasına olan etkilerinin araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 2/10/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu tarafından, Türkiye'de artan kredi kartı borçları ve Hükûmetin "Bu yıl ek vergi getirmeyeceğiz." vaadine rağmen kredi kartlarından savunma sanayisi için alınmak istenen katkı payından dolayı dar ve orta gelirli vatandaşlara getirilen ek yük ile gelir dağılımı üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 15/10/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, bölgesel eşitsizliklerin sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 15/10/2024 tarihinde Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, suça bulaşan gençlerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 15 Ekim 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 142 sıra sayılı 2023 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu’nun aynı kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma saatlerine, 142 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu’nun görüşmelerinde ve 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta;

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz’un DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Özgül Saki’nin CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt, “Kimsesizler” isimli bir çetenin kendisini tehdit ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, (2/2054) esas numaralı Bazı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

CHP Grubuna ait olup boş bulunan Çevre Komisyonu üyeliğine İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir seçildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 161) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 16 Ekim 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.26'da son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ

Mersin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 12

16.10.2024 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2598) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:16.10.2024)

2.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2599) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

3.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in; Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2600) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

4.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in; Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2601) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

5.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un; Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2602) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

6.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2603) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

7.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun; Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2604) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

8.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in; Türk Ceza Kanunu ve Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2605) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

9.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2606) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:11.10.2024)

10.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün; 4/11/1981 Tarihli ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2607) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:14.10.2024)

11.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2608) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:14.10.2024)

12.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un; 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2609) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.10.2024)

13.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2610) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.10.2024)

14.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın; İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2611) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.10.2024)

15.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2612) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.10.2024)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri
Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, fahri Kuran kursu öğrencilerinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15072)
- 3.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya ili Kepez ilçesinde bulunan bir camiye yabancı uyruklu bir yardımcı imam atandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15381)
- 4.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Diyanet İşleri Başkanlığının 2024'ün ilk altı ayında kâr amacı gütmeyen kuruluşlara aktardığı paraya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15382)
- 5.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, TRT yayınlarının tarafsızlık ilkesine uygun olmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15383)
- 6.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, ülkemiz tarafından 2003-2024 yılları arasında ilan edilen milli yas günlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15386)
- 7.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Diyanet İşleri Başkanlığı üst düzey yönetici ve eşlerinin hacca giderken harcırah aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15656)
- 8.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, TRT Haber tarafından bir sosyal medya platformunda yapılan paylaşıma ilişkin yazılı soru önergesi (7/15657)
- 9.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2024 yılı Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15902)
- 10.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, sığınmacıların ülke ekonomisine olan etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16121)
- 11.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, TRT ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16122)
- 12.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinde eğitmenlik yapan bir kişi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16124)

Adalet Bakanlığı

- 13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bazı mahkumların Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15086)
- 14.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, DEDAŞ'a karşı açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15091)
- 15.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 5237 sayılı Kanun kapsamında savaş suçu işleyen İsrail devlet yetkililerine Türkiye'de soruşturma açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15093)
- 16.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Van F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15095)
- 17.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15228)
- 18.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta mahkumların kötü muameleyle maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15229)
- 19.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15230)
- 20.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bir avukatın müvekkili ile görüşmesinin engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15232)
- 21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri 1 Nolu Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15234)
- 22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun ilik nakli için gönüllü olma talebinin reddedildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15235)
- 23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bitlis Ahlat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15238)
- 24.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda cezaevinde doğum yapan kadın sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15242)

- 25.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15248)
- 26.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15395)
- 27.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kocaeli 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15397)
- 28.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Silivri 9 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmemesi iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15398)
- 29.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun koşullu salıverilme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15403)
- 30.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2023 yılında meydana gelen orman yangınları nedeniyle başlatılan soruşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15405)
- 31.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da yapılacak yeni adliye binasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15406)
- 32.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, Batman T Tipi Kapalı Cezaevindeki kapasite sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15407)
- 33.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15408)
- 34.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, cezaevlerinde bulunan yabancı uyruklu kişilerle ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15538)
- 35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 8 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15542)
- 36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskişehir H Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15543)
- 37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Bünyan Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15544)
- 38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Aliğa Şakran Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15546)
- 39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15547)
- 40.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, iki ağır hasta mahkumun tahliye edilmeleri talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15555)
- 41.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, iki ağır hasta mahkumun tahliye edilmeleri talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15559)
- 42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sungurlu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15568)
- 43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15573)
- 44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 3 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevindeki koğu kapasitelerinin azaltılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15582)
- 45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15584)
- 46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların sağlık durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15585)
- 47.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, iki ağır hasta mahkumun tahliye edilmeleri talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15586)

- 48.- Batman Milletvekili Mehmet Rüstü Tiryaki'nin, iki ağır hasta mahkumun tahliye edilmeleri talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15587)
- 49.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, tutukluların cenazelerine kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15662)
- 50.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15663)
- 51.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, İstanbul'da yaşanan bir cinsel istismar vakasının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15665)
- 52.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Manisa'nın Akhisar ilçesinde eşi tarafından şiddete uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15666)
- 53.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, büyükşehirlerde bulunan adliye binalarına ulaşımında yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15667)
- 54.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyazar'ın, Marmara 3 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinin fiziki yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15668)
- 55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliyesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15672)
- 56.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15674)
- 57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15677)
- 58.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15780)
- 59.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, İstanbul ve Mardin'de yaşanan cinsel istismar vakalarının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15781)
- 60.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İstanbul ve Mardin'de yaşanan cinsel istismar vakalarının soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15782)
- 61.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Bandırma 1 ve 2 Nolu T Tipi Cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15783)
- 62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15784)
- 63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2016 yılında yapılan milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasını düzenleyen Anayasa değişikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15786)
- 64.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'in, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15787)
- 65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz sistemi nedeniyle mağdur olduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15789)
- 66.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15790)
- 67.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Cezaevinde yaşanan zehirlenme vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15792)
- 68.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde MESEM uygulaması üzerinden yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15793)
- 69.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 8 Nolu Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15794)
- 70.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'in, Kırıkkale F Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15795)
- 71.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Bayburt M Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15796)

72.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'ın, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15797)

73.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, tutuklu ve mahkumların başka cezaevlerine sevk edilmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15798)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15903)

75.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15904)

76.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15906)

77.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2023 yılı Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye'nin sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15907)

78.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15908)

79.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun donör olma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15910)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15911)

81.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ereğli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15913)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bazı mahkumların nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15914)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya 1 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15915)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15916)

85.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Cezaevleri Kampüsünde bulunan mahkumların denetimli serbestlikten yararlandırılmadıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15917)

86.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15918)

87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 1 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun dış tedavisi olamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15919)

88.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bazı mahkumların hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15920)

89.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskipazar Açık Cezaevinde bulunan mahkumların sosyal aktivitelerden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16008)

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 3 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16009)

91.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Espiye L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16010)

92.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16011)

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16014)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun koşullu salıverilme hakkından yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16015)

95.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16016)

96.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tutuklanma gerekçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16019)

97.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun koşullu salıverilme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16020)

98.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16021)

99.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Nevşehir'in Ürgüp ilçesindeki bir şirkette yaşanan olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16125)

100.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat'ta hakkında gözaltı kararı verilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16126)

101.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da bazı dükkanlara saldıran kişilerin serbest bırakılmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16127)

102.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir mahkumun koşullu salıvermeden faydalandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16128)

103.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manisa T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16130)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolvadin T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16131)

105.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 3 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16132)

106.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep L Tipi Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16133)

107.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16134)

108.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumu nedeniyle tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16135)

109.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16136)

110.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16137)

111.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyazar'ın, Tokat Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16139)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir ailenin çeşitli taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15096)

113.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15097)

114.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çocuk yoksulluğu ve çocuklarda beslenme yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15252)

115.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15592)

116.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Manisa'nın Akhisar ilçesinde eşi tarafından şiddete uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15678)

117.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 2016 yılından bu yana kaybolan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15799)

118.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Aile Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15921)

119.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, evlenen kadınların evlilikten önceki soyadlarını kullanmaları için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15922)

120.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 2018 yılından bu yana kayıp çocuklara dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15923)

121.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, son sekiz yılda kaybolan ve bulunarak ailesine teslim edilen çocukların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15924)

122.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, 2016 yılından bu yana kaybolan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15925)

123.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in Eruh ilçesinde saldırıya uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16022)

124.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bakanlık tarafından kurulan Aile Hukuku Değerlendirme Kuruluna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16023)

125.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, cinsel istismar vakalarının engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16024)

126.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, huzurevi ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16025)

127.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/16141)

128.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, kreş ve bakıcı ücretlerinde yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16142)

129.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, huzurevi ücretlerinde yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16143)

130.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, cinsel istismar vakalarının engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16144)

131.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, huzurevi ücretlerinde yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16145)

132.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Bakanlığa bağlı yurt, çocuk evi ve sevgi evlerinde kalan çocuklar hakkında yapılan kayıp bildirimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16146)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

133.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, belediyelerin SGK'ya olan borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15099)

134.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, İpsala Belediyesi tarafından işten çıkarılan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15100)

135.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, SGK borcu olan KİT'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15101)

136.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çıraklık ve staja başlama tarihinin sigortalılık başlangıç tarihi olarak esas alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15102)

137.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, BAĞ-KUR'luların emeklilik için prim gün sayısının düşürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15103)

138.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, 2016-2024 yılları arasında altı aydan daha uzun süre geçmiş prim borcu bulunan işverenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15104)

139.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, İstanbul'un Esenyurt ilçesinde faaliyet gösteren bir işletmede çalışan işçilerin haksız yere işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15253)

140.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, aile sağlığı merkezlerinde çalışan gruplandırma personellerinin kadro taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15254)

141.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, belediyelerin SGK'ya olan borçlarının tahsiline ilişkin yazılı soru önergesi (7/15255)

142.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Şeker Fabrikası'nda çalışan işçilere kadro verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15256)

- 143.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, bir inşaatta meydana gelen iş kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15409)
- 144.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, bazı iş yerlerinde Kürtçe konuşulmasının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15410)
- 145.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Sakarya Şehir Hastanesi inşaatında çalışan işçilerin çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15411)
- 146.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'un Tuzla ilçesinde yer alan bir şantiyede meydana gelen göçüğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15412)
- 147.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan bir fabrikada çalışan işçilerin işten çıkarılmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15413)
- 148.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir fabrikada çalışan işçilerin bağlı oldukları sendikadan istifa etmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15414)
- 149.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, 2024 yılında İstanbul'da kayıt dışı istihdam edilen yabancı uyruklu kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15415)
- 150.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, TÜİK tarafından açıklanan işsizlik oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15416)
- 151.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, asker, polis ve memurların EYT kapsamı dışında tutulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15417)
- 152.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, SGK tarafından diyabet hastalarının kullandığı medikal ürünlerin karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15593)
- 153.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Türk Vatandaşları İçin İstihdam Desteği Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15594)
- 154.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK icra memurlarının özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15595)
- 155.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK icra memurlarının özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15596)
- 156.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, özel bir şirket bünyesinde çalışan işçilerin işten çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15679)
- 157.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da SGK'ya ait bazı taşınmazların satışıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15680)
- 158.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, kamu kurumlarında çalışan işçilerin fazla mesai ücreti ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15681)
- 159.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, kamu işçilerinin mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15682)
- 160.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15683)
- 161.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, emekli maaşlarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15800)
- 162.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, asgari ücret düzeyinin iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15801)
- 163.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afşin Elbistan Termik Santralinde çalışmaktayken görevine son verilen işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15803)
- 164.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avcı'nın, son 1 yılda işten çıkarılan işçilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15804)
- 165.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin emeklilik ikramiyesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15926)
- 166.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, akaryakıt fiyatlarında yaşanan artışın asgari ücretliler üzerindeki etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15927)

167.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15928)

168.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir inşaat şirketindeki yemek hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15929)

169.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, glikoz sensörlerinin SGK kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16026)

170.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, kamu işçilerinin maaşlarının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16147)

171.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'da TYP kapsamında çalıştırılan bir kişinin işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16148)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

172.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Dicle Nehri'nin kirlilik sorununa ve statüsüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15105)

173.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ın Suşehri ilçesinde bulunan bir okulun tarım arazisine asfalt plent tesisi kurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15106)

174.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, ülke genelinde ve Trakya Bölgesinde yabancılara satılan meyve bahçeleri ve tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15107)

175.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, İlk Evim Arsa Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15108)

176.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 2 Ağustos 2024 tarihinde bir madencilik sahasında meydana gelen göçüğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15109)

177.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin merkez ilçesine bağlı Merzan Mahallesi'nde 23 Ocak 2023 tarihinde askıya çıkarılan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15110)

178.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından Kandıra ilçesinde yapılacak olan bir atık bertaraf ve depolama tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15257)

179.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde yer alan Değirmen Deresi'nden yayılan kötü kokuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15258)

180.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili Kandıra ilçesinde bulunan Babalı Sahili'nin kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15259)

181.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bulunan boş bir alana bırakılan hafriyat atıklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15260)

182.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili İzmit ilçesi Körfez Mahallesi'nin altyapı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15261)

183.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamuya yararlı bir işte çalıştırılma uygulamasına tabi tutulan bir kişinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15262)

184.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bingöl ili Kığı ilçesinde bulunan bir eve elektrik hizmeti sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15263)

185.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ile Başiskele ilçesinde bulunan bir yola hız kesici yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15264)

186.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesinde yer alan Hereke sahilinde yaşanan trafik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15265)

187.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde yer alan Tarihi Eskihsar Kalesi Çevre Düzenlemesi ve Rekreasyon Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15266)

188.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, itfaiye teşkilatlarında görev yapan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/15267)

189.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Susuz ilçesine bağlı Yolboyu köyünde Kars Barajı'nın kapaklarının açılması sonucu hayvanların suya kapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15268)

190.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Yukarıkaragüney ve Aşağıkaragüney köylerine su şebekesi bağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15269)

191.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilinde Çıldır Gölü kıyısında yaşayan kişilerin ilave bir yapı inşa edememelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15270)

192.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Barajına şehrin kanalizasyon suyunun karıştığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15271)

193.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın merkez ilçesine bağlı Halefoğlu köyünün içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15272)

194.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Digor ilçesinde kanalizasyon atıklarının döküldüğü derenin ıslahı talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15273)

195.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Murat Dağı'na kurulması planlanan altın madeni ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15274)

196.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Kangal Termik Santrali'nin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15275)

197.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra Hatay'da kamulaştırılan zeytinlik alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15276)

198.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Akyaka ilçesine bağlı çeşitli köylerdeki su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15277)

199.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Akyaka ilçesinin su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15278)

200.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 28. Yasama Döneminin 1. ve 2. Yasama Yılında verilen yazılı soru önergelerine dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15279)

201.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, bir şirketin ihalesiz iş aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15418)

202.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, MAPEG tarafından maden arama izni verilen alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15419)

203.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Adıyaman ilindeki bazı mahallelerde deprem konutlarının yapımına başlanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15420)

204.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Devlet Hastanesi otoparkının temizlenmesi ve onarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15421)

205.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesindeki bir firmada çıkabilecek olası bir yangına yönelik önlem alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15422)

206.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Adıyaman'ın Çelikhan ilçesine bağlı İnönü Mahallesi'nde açılması planlanan maden ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15423)

207.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, belediyeler tarafından gerçekleştirilen su, kanalizasyon ve arıtma işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15424)

208.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gölcük ilçesine bağlı bir mahallede yaşanan su kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15425)

209.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gölcük ilçesine bağlı Yüzbaşı Mahallesi'nde yürütülen kavşak çalışmasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15426)

210.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde depreme dayanıksız ve hasarlı binalar için alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15427)

211.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde yapılacak olan atık bertaraf ve düzenli depolama tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15428)

212.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Mersin'deki deniz kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15429)

213.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkari'de bulunan Sarıtaş kaplıcasına tesis yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15430)

- 214.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'un Şile ilçesinde bulunan bazı alanların orman sınırları dışına çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15431)
- 215.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, İlk Evim ve İlk Arsam projelerinin hak sahiplerini belirlemek için çekilen kuralara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15432)
- 216.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesine bağlı Aşağıkoymat Mahallesi'nin yollarının asfaltlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15433)
- 217.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesine bağlı Aşağıkoymat Mahallesi'nde bulunan caminin onarılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15434)
- 218.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesine bağlı Aşağıkoymat Mahallesi'nde yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15435)
- 219.- Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, Sakarya ilinde bulunan binaların depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15436)
- 220.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde bulunan jeotermal enerji santralinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15437)
- 221.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kemer ilçesindeki bir alanın lojman alanı olarak planlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15597)
- 222.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Efeler ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15598)
- 223.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Bozdoğan ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15599)
- 224.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Yenipazar ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15600)
- 225.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Çine ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15601)
- 226.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Didim ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15602)
- 227.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Germencik ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15603)
- 228.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın İncirliova ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15604)
- 229.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Karacasu ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15605)
- 230.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Karpuzlu ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15606)
- 231.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Koçarlı ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15607)
- 232.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Köşk ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15608)
- 233.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Kuşadası ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15609)
- 234.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Kuyucak ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15610)
- 235.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15611)
- 236.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15612)
- 237.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Sultanhisar ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15613)
- 238.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Buharkent ilçesinde bulunan kamu binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15614)

239.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrası yapılan hak sahipliği başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15615)

240.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ta bulunan bir lisenin arazisine asfalt tesisi yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15616)

241.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, kamu adına yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15684)

242.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde bulunan bir yaylaya yapılması planlanan maden projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15685)

243.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Haliliye ilçesinde bulunan bir mahallenin altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15686)

244.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'da bulunan sanayi sitelerinin taşınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15687)

245.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ladik Gölü'nün korunması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15688)

246.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İznik Gölü kıyısında özel endüstri bölgesi olarak ilan edilen bir alana ilişkin yazılı soru önergesi (7/15689)

247.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, Siirt'in Baykan ve Kurtalan ilçelerinde yapılması planlanan hidroelektrik santrallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15690)

248.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Adana'nın kuzey bölgesindeki binalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15691)

249.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'nin Çemişgezek ilçesinde bulunan Tağar Çayı üzerinde yapımına başlanan HES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15692)

250.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesinde bulunan kireç ocağının çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15693)

251.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından özel otobüslere verilen ulaşım desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15694)

252.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Marmara denizinde yaşanan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15805)

253.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Eskişehir'de yapılması planlanan Alpagut-Atalan Maden Ocağı Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15806)

254.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'de yer alan İnciraltı Bölgesi'nin doğal sit alanı derecesinin düşürülmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15807)

255.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'nın Bodrum ilçesinde bulunan bir alanın statüsünün değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15808)

256.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Tunceli'nin Çemişgezek ilçesinde yapılması planlanan HES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15809)

257.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bulunan bir tır garajının neden olduğu gürültü kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15810)

258.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, depreme dayanıklı olmadığı için boşaltılan bir binanın Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından kiralanaacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15811)

259.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan Diliskelesi ve Muallimköy sahillerinde denize girmenin yasaklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15812)

260.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan bir sunta fabrikasının sebep olduğu hava kirliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15813)

261.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesindeki kötü kokuya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15814)

262.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan Acısu Parkının düzenlemesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15815)

263.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir Körfezi'nde yaşanan balık ölümlerine ve kötü koku sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15816)

264.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da 6 Şubat 2023 tarihli depremler dolayısıyla mağdur olan kişilere verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15817)

265.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde TOKİ tarafından yapılacak bir konut projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15818)

266.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'un Tuzla ilçesinde yapılmakta olan TOKİ konutlarının teslimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15819)

267.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, büyükşehir belediyeleri tarafından talep edilen itfaiye personeli ve ekipman sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15820)

268.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur Gölü yüzeyindeki tozlaşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15821)

269.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bulunan Karakoyun Deresi'nin ıslahına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15822)

270.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Tarihi Eskihişar Kalesi Çevre Düzenlemesi ve Rekreasyon İşine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15823)

271.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15931)

272.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Tunceli'nin Çemişgezek ilçesinde yer alan Tağar Çayı üzerinde yapılan HES projesinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15932)

273.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Diyarbakır'ın Kulp ilçesindeki bir maden ocağı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15933)

274.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İlk Evim, İlk İş Yerim Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15934)

275.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, Batman'da yer alan Helkis Dağı'nda gerçekleştirilen petrol arama çalışmaları sırasında su kaynaklarının korunması için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15935)

276.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Bağlar Mahallesi'nde bulunan dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15936)

277.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Doğankent ilçesine bağlı bir köyde faaliyet gösteren maden şirketinin çevreye verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15937)

278.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da bulunan Gelevera Deresi'nde yaşanan kirliliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15938)

279.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde bulunan bir mahallenin yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15939)

280.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde bulunan bir mahallenin altyapı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15940)

281.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Artvin'in Borçka ilçesinde yürütülen Konaklamalı Mesire Alanı Projesi'nde yaşanan olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15941)

282.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl ilindeki okulların durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15942)

283.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, emlakçıların aldığı komisyonlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15943)

284.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Mersin Limanını genişletme projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15944)

285.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir ilindeki maden arama faaliyetlerine verilen ÇED raporlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16028)

286.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Kığı ilçesinde yapılan maden arama faaliyetlerinin çevreye verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16029)

- 287.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesinin binasının güçlendirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16030)
- 288.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, 2012'den bu yana taşınmaz satın alan yabancı gerçek ve tüzel kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16031)
- 289.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Ünye ilçesinde bulunan bir tarihi mezarlıkta yol çalışması yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16032)
- 290.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Dıgır ilçesinde yaşanan sel felaketi sonrası zarar gören dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16033)
- 291.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne'nin Keşan ilçesine yapılan kanalizasyon ve atık su arıtma tesisinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16034)
- 292.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Kestel ilçesinde bulunan Serme Deresi'nin kirlentildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16035)
- 293.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı bir köyün ulaşım sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16036)
- 294.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Artvin'in Şavşat ilçesinde yapılması planlanan HES projesi için verilen ÇED gerekli değildir kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16149)
- 295.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, TOKİ tarafından yapılan konutların ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16150)
- 296.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan bir otel işletmesiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16151)
- 297.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'un Çatalca ilçesinde yürütülen madencilik faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16152)
- 298.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Dıgır ilçesinden geçen bir dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16153)
- 299.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Merkez ilçesinden geçen bir dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16154)
- 300.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Arpaçay ilçesinden geçen bir dere yatağının ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16155)
- 301.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerde yürütülen konut projeleri kapsamındaki borçlandırma işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16156)
- 302.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Adıyaman ilinde gerçekleştirilen Çarşı Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/16157)
- 303.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak ili Beytüşşebap ilçesinin yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16158)
- 304.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Başverimli Belediyesince yapılan ticari taksi hattı dağıtımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16159)
- 305.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın Silopi ilçesine bağlı Başverimli Belediyesi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16160)
- 306.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinin Hilvan ilçesinde bulunan bazı köylerin kanalizasyon sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16161)
- 307.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilinin Beytüşşebap ilçesinde yaşanan altyapı ve içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16162)
- Dışişleri Bakanlığı
- 308.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15111)
- 309.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15112)
- 310.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15113)

- 311.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15114)
- 312.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bazı mahkumların Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15115)
- 313.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15116)
- 314.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15117)
- 315.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15118)
- 316.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15119)
- 317.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan iki mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15120)
- 318.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bağdat Rusafa Cezaevinde bulunan bir mahkumun Türkiye'ye nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15121)
- 319.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 25 Nisan 2023 tarihinden bu yana kayıp olan bir kimsenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15280)
- 320.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, uluslararası kuruluşların ülkemizde açtığı ofislere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15281)
- 321.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türk vatandaşlarının vize başvurularının kabul edilme oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15282)
- 322.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, eski Başbakan Bülent ECEVİT'e Suudi Arabistan'da miras kalan bir arsanın devlete bağışlanma sürecinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15438)
- 323.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, Türkiye'nin Irak vatandaşlarına vize serbestliği uygulama kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15439)
- 324.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Fener Rum Patriği'nin yurt dışında düzenlenen bir konferansa ekümenik sıfatı ile katılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15695)
- 325.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Türk vatandaşlarının AB ülkeleri ve ABD'ye vize alırken yaşadığı zorluklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15696)
- 326.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, son beş yılda Ulusal Ajansın kullandığı fon ve hibelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15697)
- 327.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, Kerkük'te yapılan seçimlerle ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15698)
- 328.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'nin BRICS üyelik müracaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15699)
- 329.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yeşil pasaport uygulamasına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15824)
- 330.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Irak'a tanınan vize serbestisi uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15825)
- 331.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, KKTC Türklerinin 1974 yılı öncesi maruz kaldıkları insan hakları ihlallerinin aydınlatılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16037)
- 332.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı bir köydeki sahipli küçükbaş hayvanların İran sınırından geçerek kaybolmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16038)
- 333.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Sümela Manastırında düzenlenen bir ayine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16163)
- 334.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Türkiye'nin Irak vatandaşlarına vize serbestisi uygulama kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16164)

335.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'nin Irak vatandaşlarına vize serbestisi uygulama kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16165)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

336.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Alaca Mahallesi'nin Pireş mezarına elektrik hizmetinin götürülme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15617)

337.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15618)

338.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Türkiye genelinde ve Çorum ilinde bulunan GES'lere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15700)

339.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15702)

340.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Alpu Ovası'na termik santral kurulacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15829)

341.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15946)

342.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, elektrik dağıtım şirketlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16166)

343.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'deki elektrik dağıtım şirketi ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16167)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

344.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türkiye'nin 2024 Paris Olimpiyat Oyunlarındaki başarı sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15130)

345.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türel'i'nin, burs ve öğrenim kredisi miktarlarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15291)

346.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilinde bir stadyum inşa edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15292)

347.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, son 3 yılda intihar eden öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15443)

348.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15444)

349.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, bazı Kredi ve Yurtlar Kurumu yöneticilerinin sendikal faaliyetlere engel oldukları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15445)

350.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Türk spor federasyonlarında faaliyet gösteren milli sporculara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15446)

351.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15619)

352.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Aydın'da bulunan bir KYK yurdunda yaşanan asansör kazası sonrası alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15703)

353.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, üniversite öğrencilerinin barınma sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15704)

354.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türk sporcuların 2024 Paris Olimpiyat Oyunları'ndaki başarı durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15705)

355.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, KYK yurdu ücretlerine yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15831)

356.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Gençlik ve Spor Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15947)

357.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülkemizdeki KYK yurtlarının sayısına ve kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15948)

358.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 2020 yılından bu yana katkı kredisi kullanan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15949)

359.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, İstanbul ilindeki KYK yurtlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15950)

360.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, ülkemizdeki KYK yurtlarının sayısına ve kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15951)

361.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, Kocaeli'nin Kandıra ve Karamürsel ilçelerindeki KYK yurtlarının tadilatı olması nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/15952)

362.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, İzmir'de Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı yurt sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16039)

363.- Erzinan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Bakanlık tarafından engelli vatandaşların spor aktivitelerinin artırılmasına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16040)

364.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, ülkemizdeki KYK yurtlarına yapılan başvurulara dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16041)

365.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, ekonomik sorunlar nedeniyle yükseköğretime devam edemeyen öğrencilerin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16042)

366.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, 30 Ağustos Zafer Bayramı kapsamında yapılması planlanan ancak iptal edilen etkinliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16168)

367.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde bulunan KYK yurtlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16169)

368.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, yurt ücretini ödemeyen öğrencilerin kaldıkları yurtlardan atıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16170)

369.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, daha önce bir lisans programını bitiren kişilerin yurt başvurularının reddedildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16171)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

370.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, THY tarafından AJet'e hibe edilen uçak sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15133)

371.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, KİT'lerin borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15136)

372.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesine bağlı Yaylak Mahallesi'nin ATM ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15293)

373.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 13 Mayıs 2024 tarihinde ilan edilen Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15296)

374.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, eczacılara yönelik gerçekleştirilen vergi denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15297)

375.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, yürütülen para politikasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15298)

376.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, TÜİK'in enflasyon hesaplamalarında kullandığı mal ve hizmet fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15448)

377.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, TÜİK tarafından açıklanan gıda enflasyon verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15449)

378.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyeti Hazineye ait olan bir binaya taşınacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15454)

379.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, enflasyon muhasebesi uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15455)

380.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, siber banka dolandırıcılığı nedeniyle mağduriyet yaşayan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15456)

381.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kamu-özel işbirliği projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15706)

382.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, bazı şirketlere tanınan vergi muafiyet ve istisnalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15707)

383.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çómez'in, kamu bankalarından kullandırılan kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15708)

384.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Türkiye Varlık Fonu'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/15709)

385.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, kamu mühendislerinin maaşlarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15710)

386.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002-2024 yılları arasında Denizli'de bankalardan kredi kullanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15832)

387.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen işletmecilere yönelik SGK ve Bağ-Kur ödemelerinde prim muafiyeti sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15833)

388.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15953)

389.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Defterdarlık Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı sonucunda yapılan mülakatla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15954)

390.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 2023 yılında en çok kurumlar vergisi ödeyen ilk 100 firmaya ve vergi adaletine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15955)

391.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalın Halıcı'nın, 2020'den bu yana kredi kullanan ve kredi borcunu ödeyemeyen çiftçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15956)

392.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Defterdarlık Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı sonucunda yapılan mülakatla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15957)

393.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, enflasyon düzeltilmesi işlemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15958)

394.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, vakıf üniversitelerince eğitim ücretlerine yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/16043)

395.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kurumlar vergisini ödemeyen liman şirketlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16044)

396.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, enflasyon muhasebesi uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16045)

397.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Defterdarlık Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı sonucunda yapılan mülakatla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16046)

398.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, yabancı uyruklu kişilerin sahip oldukları işletmelere ve bu işletmelerden tahsil edilen vergi miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16172)

İçişleri Bakanlığı

399.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, bir emniyet mensubuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15137)

400.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mersin'de gözaltına alınan bazı kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15138)

401.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Mersin'de gözaltına alınan bazı kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15139)

402.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mersin'de gözaltına alınan bazı kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15140)

403.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mersin'de gözaltına alınan bazı kişilerin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15141)

404.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, bazı kişilerin halay çektikleri için tutuklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15142)

405.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, bazı illerde Kürtçe trafik uyarı levhalarının kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15143)

406.- Mardin Milletvekili Salih Aydeniz'in, bazı illerde Kürtçe trafik uyarı levhalarının kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15144)

407.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, bazı illerde Kürtçe trafik uyarı levhalarının kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15145)

408.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, bazı illerde Kürtçe trafik uyarı levhalarının kaldırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15146)

409.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son 5 yılda istifa ve intihar eden emniyet personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/15155)

410.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son 3 yılda intihar eden polis sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15156)

411.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Ocak 2020 ile Ağustos 2024 tarihleri arasında yapılan silah ruhsatı başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15157)

412.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Bafra ilçesinde belediyeye bağlı mezarlık hizmetlerinde irtikap ve yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15158)

413.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra yabancı ülkeler tarafından Türkiye'ye sağlanan desteğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15160)

414.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2020-2024 yılları arasında Uşak'ta yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15161)

415.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı köylerde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15162)

416.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin merkez ilçesine bağlı Merzan Mahallesi'nde 23 Ocak 2023 tarihinde askıya çıkarılan imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15163)

417.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, 12 Ağustos 2024 tarihinde Eskişehir'de gerçekleştirilen bir saldırıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15164)

418.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 2013 yılından bu yana ülkemizde ve Hakkari ilinde Geçici Özel Güvenlik Bölgesi ilan edilen yerlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15299)

419.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir'in Edremit ilçesinde bulunan bir otoparkın sahiplerinin saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15300)

420.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan L. Tipi Cezaevinden tahliye edilen bir mültecinin kaçırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15301)

421.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 25 Nisan 2023 tarihinden bu yana kayıp olan bir kimsenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15302)

422.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu ve özel sektörde çalışan özel güvenlik görevlileri ile ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15303)

423.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Sarıkamış ilçesinin bazı köylerinin asfalt yol ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15304)

424.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kurudere ilçesine bağlı köy yollarının düzeltilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15305)

425.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kağızman ilçesine bağlı Çengilli köyüne parke yol döşenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15306)

426.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda ülkemizde ve Aydın ilinde yakalanan düzensiz göçmen sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15307)

427.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son beş yılda gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15308)

428.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde son beş yılda suça sürüklenen çocukların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15309)

429.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Ordu Valiliği tarafından kurumda staj yapacak öğrencilerin stajlarının iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15310)

430.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilinde kesilen trafik cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15311)

- 431.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15312)
- 432.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 28. Yasama Döneminin 1. ve 2. Yasama Yılında verilen yazılı soru önergelerine dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15313)
- 433.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, kaçak göçmenlerin Göç İdaresi Başkanlığında kamu görevlisi olarak çalıştığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15457)
- 434.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ülke genelinde ve Trakya Bölgesinde yabancılara satılan meyve bahçeleri ve tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15458)
- 435.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, bazı yerlerde düğün yapılmasının bildirim ve izne bağlandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15459)
- 436.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 13 Ağustos 2024 tarihinde Muş ilinde bulunan Alpaslan-1 Barajı'nda meydana gelen kazaya AFAD'ın müdahalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15461)
- 437.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2016-2024 yılları arasında geri kabul anlaşması uyarınca Türkiye tarafından geri alınan göçmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15462)
- 438.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş ilinde uyuşturucu kullanımının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15464)
- 439.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, adreslerinde bulunmayan Suriyelilerin fatura borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15465)
- 440.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, sosyal medya platformlarında Muğla ve Aydın illerindeki Kürt vatandaşları hedef gösteren paylaşımlar yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15466)
- 441.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, İstanbul'da bulunan yabancı uyruklu kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15468)
- 442.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, yabancı uyruklu bir suç örgütü liderinin ülkemizde oturma izni aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15469)
- 443.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, ülkemizde bulunan ruhsatlı ve ruhsatsız silah sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15470)
- 444.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15621)
- 445.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, orman yangınları ile mücadelede Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15622)
- 446.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin vatandaşlık talebinin reddedilmemesine ve oturma izni alamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15623)
- 447.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman'da bir kişiye verilen sosyal yardımların kesildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15624)
- 448.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, vatandaşlığa alınma başvurusu reddedilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/15625)
- 449.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, adreslerinde bulunamayan yabancı uyruklu göçmenlerin fatura borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15711)
- 450.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Fener Rum Patriği'nin bazı faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15712)
- 451.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15713)
- 452.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinin Kazan köyünde meydana gelen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15714)
- 453.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, mobil göç noktası araçları ile tespit edilen kaçak göçmenlere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15715)
- 454.- Mardin Milletvekili Koray Aydın'ın, adres bilgileri güncel olmayan Suriyelilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15716)

- 455.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, geri gönderme merkezlerinde bulunan Doğu Türkistanlılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15717)
- 456.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın dolandırıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15718)
- 457.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Zonguldak ili Karadeniz Ereğli ilçesinde bulunan bir köyün içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15719)
- 458.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, Manisa'nın Akhisar ilçesinde eşi tarafından şiddete uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15722)
- 459.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa ilinde yaşanan şiddet olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15723)
- 460.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, bir öğrencinin kaldığı yurtta polis tarafından sorgulandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15724)
- 461.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15725)
- 462.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir emniyet mensubuna dair bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15834)
- 463.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Arnavutköy Geri Gönderme Merkezinde bulunan yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/15837)
- 464.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde esnafı tehdit eden bir suç örgütüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15838)
- 465.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesinde bir kişinin yaşamını yitirdiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15839)
- 466.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 2016 yılından bu yana kaybolan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15840)
- 467.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 2 Nisan 2024 tarihinde İstanbul'da bulunan bir eğlence mekanı tadilatında çıkan yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15841)
- 468.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, Diyarbakır'daki bazı işletmelere yapılan saldırılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15842)
- 469.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Türk vatandaşlığı kazanan Suriye uyruklu kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15843)
- 470.- Muğla Milletvekili Cumhuriyet Uzun'un, 2019'dan bu yana işlenen cinayet vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15844)
- 471.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir derneğe bağışlanan ve satışı yapılan taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15845)
- 472.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, adreslerinde bulunamayan Suriye uyruklu kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15846)
- 473.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2019-2024 yılları arasında vize serbestisi uygulanan Libya, Cezayir ve Irak uyruklu kişilerin ülkemize girişlerine ve çıkışlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15847)
- 474.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2018 yılından bu yana kayıtlı ruhsatlı silah sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15848)
- 475.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2018 tarihinden bu yana ele geçirilen ruhsatsız silahlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15849)
- 476.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 2018 yılından bu yana ateşli silahlarla yaşanan olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15850)
- 477.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, Kırklareli ilinde uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15852)
- 478.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında İçişleri Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15959)

479.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, önerenin yanıtlandığı tarih itibarıyla uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15960)

480.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, cezaevlerinde bulunan yabancı uyruklu hükümlülere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15961)

481.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari'nin Berçelan yaylasındaki yaylacılık ve hayvancılık faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15962)

482.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine bağlı sınır köylerinde vatandaşların tarım alanlarını kullanamadıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15963)

483.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Artvin'in Borçka ilçesinde yürütülen Konaklamalı Mesire Alanı Projesi'nde yaşanan olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15965)

484.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15966)

485.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15967)

486.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2014-2024 yılları arasında ülkemizde kaybolan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16047)

487.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, yasa dışı bahis ve sanal kumarı önlemek için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16048)

488.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, bir gazeteciye yönelik tehditlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16049)

489.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bir gazeteciye yönelik tehditlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16050)

490.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, hac ibadetini turistik vize ile gerçekleştiren Türk Vatandaşlarının Suudi Arabistan'da yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16051)

491.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Kiğı ilçesinde bulunan tarihi taş evlerin yıkılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16052)

492.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, bir gazeteciye yönelik tehditlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16053)

493.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Iğdır'ın Aralık İlçe Jandarma Komutanlığında görevli personelin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16054)

494.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalın Halıcı'nın, 2020-2024 yılları arasında ülkemize kaçak olarak giriş yaparken yakalanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16056)

495.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Karadeniz Sahil Yolunda meydana gelen afetlere ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16057)

496.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı İl Özel İdaresi tarafından bir derneğe aktarılan ödeneğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/16058)

497.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı bir köyün ulaşım sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16059)

498.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da bazı dükkanlara saldıran kişilerin serbest bırakılmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16173)

499.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 26 Ağustos 2024 tarihinde Kocatepe Başkomutan Mustafa Kemal Anıtındaki tören için hazırlanan protokol düzenlemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16174)

500.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'da TYP kapsamında çalıştırılan bir kişinin işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16175)

501.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, suç örgütlerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16176)

502.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul ilinde esnafların yaşadığı güvenlik sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16177)

503.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ili sahillerinde yaşanan boğulma vakalarının önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16178)

504.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen Göl'ün, bir gazeteciye yönelik tehditlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16179)

505.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden zarar gören kişilere eşya yardımı yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16180)

506.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl iline bağlı çeşitli köylerin altyapı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16181)

507.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş'ta depreme hazırlık için yapılan çalışmalara ve alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16182)

508.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Edirne Geri Gönderme Merkezinde tutulan yabancı uyruklu kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16183)

509.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, mevsimlik tarım işçilerinin güvenliklerini sağlamak için alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16184)

510.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, taşınmaz edinimi yoluyla vatandaşlık kazanımı sürecinde usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16185)

511.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2017-2023 yılları arasında kaybolan ve kaçırılan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16186)

512.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, son 8 yılda kaybolan ve bulunan çocuklarla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16187)

513.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, son 5 yılda geçici koruma altına alınan yabancı uyruklu çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16188)

514.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Türkiye'nin Irak vatandaşlarına vize serbestisi uygulama kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16189)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

515.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İstanbul Havalimanı Müzesinde düzenlenen sergilere ve müzenin ziyaretçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15165)

516.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'de bulunan Ödemiş Müzesinin ziyaretçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15166)

517.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun Ticaret Lisesinin şehir müzesine dönüştürülmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15167)

518.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Geleceğe Miras Projesi kapsamında yapılan kazılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15314)

519.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansının sosyal medya platformları için ayrılan bütçesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15315)

520.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ta bulunan Aynalı Köşk'ün satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15316)

521.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilinin 2024 Türkiye Kültür Yolu Festivaline dahil edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15317)

522.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Sarıkamış Kayak Tesisleri için ayrılan ödeneğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15318)

523.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinin turizm potansiyelinin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15319)

524.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Bakanlık tarafından yapılan görevde yükselme sözlü sınavında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15320)

525.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, arkeolojik kazı çalışmalarına ayrılan bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/15472)

526.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Alevi Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15473)

527.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Bakanlık tarafından yapılan görevde yükselme sınavında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15474)

528.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Bakanlık tarafından tarihi eserlerin korunması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15475)

529.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da yer alan Latmos-Beşparmak Dağları bölgesinin koruma altına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15476)

530.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Abide-i Hürriyet Anıtı içerisine koşu yolu ve park yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15726)

531.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, 1980 yılından bu yana toplatılan Kürtçe yayınlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15727)

532.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Batman ilinin turizm potansiyelini artırmak için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15728)

533.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, TİKA tarafından Afganistan'a yapılan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15853)

534.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Orhaneli ilçesinde sit alanı statüsündeki bir köyün restorasyon ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15854)

535.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15970)

536.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Bakanlık bünyesinde yapılan görevde yükselme sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15971)

537.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, bir yapının kültürel varlık kapsamına alınmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16060)

538.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülaku'nun, Bingöl'ün Kiğı ilçesinde bulunan tarihi taş evlerin yıkılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16061)

539.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Sümela Manastırında düzenlenen bir ayine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16190)

540.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Muğla'nın Bodrum ilçesine bağlı Çiftlik Mahallesi'nde bulunan bir araziye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16191)

541.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, muhtaç aylığı şartlarını sağlamadığı için aylığı kesilen kişilere ve yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/16192)

Milli Eğitim Bakanlığı

542.- İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'in, ülkemizde faaliyet gösteren statüsü belirsiz yabancı okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15168)

543.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Dicle Üniversitesinin URAP sıralamasında geriye düşmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15169)

544.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bir üniversite rektörü ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15170)

545.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir öğretmene yurt dışı öğretmenliği sınavı mülakatında haksızlık yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15171)

546.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bazı devlet üniversitelerinde profesör bulunmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15174)

547.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Okul Gıdası Logosu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15175)

548.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, İSMEP kapsamında İstanbul'da risk incelemesi yapılan okullara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15176)

549.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2020'den bu yana Aydın Adnan Menderes Üniversitesinin kontenjanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15177)

550.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, taşınmalı eğitimden pansiyon uygulamasına geçilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15178)

551.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15179)

552.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, devlet ve vakıf üniversitelerinde milli sporcular için ayrılan kontenjanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15181)

553.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van İl Milli Eğitim Müdürlüğüyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15182)

554.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Digor ilçesine bağlı Şatıroğlu köyündeki ilkokula yeni bir derslik yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15322)

555.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Kağızman ilçesinde yapımı süren öğretmenevi inşaatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15323)

556.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çocuk yoksulluğu ve çocuklarda beslenme yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15324)

557.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bazı okullarda velilerden bağış adı altında ücret istenildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15325)

558.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye genelinde ve Aydın ilinde okullaşma oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15326)

559.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Sarıkamış ilçesine bağlı Yarkaya köyüne okul yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15327)

560.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars ilinde ÇEDES Projesi kapsamında gerçekleştirilen bir etkinliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15328)

561.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 28. Yasama Dönemi'nin 1. ve 2. Yasama Yılında verilen yazılı soru önergelerine dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15329)

562.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15477)

563.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, BİLSEM'lerin yenilenen müfredatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15478)

564.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15479)

565.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen okulların durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15480)

566.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalın Halıcı'nın, bazı devlet okullarında velilerden istenen bağış ve kayıt ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15481)

567.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, öğretmenlerin mazerete bağlı yer değiştirmelerinde yaşanan sorunların çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15482)

568.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ilinde bazı okullarda velilerden istenen bağış ve kayıt ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15483)

569.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, Antalya'nın Kepez ilçesine bağlı Çankaya Mahallesi'nde yapımı tamamlanan bir okulun açılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15484)

570.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yankömeroğlu'nun, engelli bireylerin eğitim ve öğrenimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15485)

571.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'da bulunan okul binalarının depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15626)

572.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, bir dekanın sosyal medyada yaptığı paylaşıma ilişkin yazılı soru önergesi (7/15627)

573.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, ülkemizde maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15628)

574.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, MESEM kapsamındaki iş yerlerinde meydana gelen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15629)

575.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ta bulunan bir lisenin arazisine asfalt tesisi yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15630)

576.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Tarsus İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün yaptığı bir ziyarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/15729)

577.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa ili Yıldırım ilçesinde bulunan bir okulun müdürü ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15730)

578.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15731)

579.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, bir dekanın sosyal medyada yaptığı paylaşıma ilişkin yazılı soru önergesi (7/15732)

580.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, azami süreyi aşan üniversite öğrencileri için düzenleme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15733)

581.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bazı okulların kayıt ücreti istediği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15734)

582.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın Göle ilçesinde bulunan yatılı ilköğretim bölge okuluna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15735)

583.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Konya'da taşınmalı eğitime son verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15736)

584.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerine özel öğrenci statüsü verilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15737)

585.- Tekirdağ Milletvekili Cem Aşar'ın, 2024-2025 eğitim-öğretim yılı için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15738)

586.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan özel ve kamuya ait yurtların kapasite ve ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15739)

587.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, okullarda ücretsiz yemek hizmeti sunulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15740)

588.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, okul bahçelerinin ticari amaçlarla üçüncü kişilere kiraya verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15855)

589.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, kırsal mahallelerde eğitim gören lise öğrencilerinin yararlandığı taşınmalı eğitim uygulamasının kaldırılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15856)

590.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2010 yılından bu yana Yabancı Öğrenci Sınavına giren öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15857)

591.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, okullarda velilerden istenen bağış ve kayıt ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15858)

592.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran Üniversitesinde tez yazım süreciyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15859)

593.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TÜBİTAK Fen Lisesi öğretmenlerinin atanma kriterlerine ve yaşanan yurt sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15860)

594.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Milli Eğitim Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15972)

595.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, okul kantinlerinde satılan ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15973)

596.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, öğrencilere ücretsiz yemek desteği verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15974)

597.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, usta öğreticilere iki aylık maaşlarının yatırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15975)

598.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen Bingöl ilindeki okulların durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15976)

599.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, kız yurdu olarak kullanılması amacıyla bağışlanan bir yurdun mevcut durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15977)

600.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, iller arası öğretmen başına düşen öğrenci sayısındaki farklılıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16062)

601.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, vakıf üniversitelerince eğitim ücretlerine yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/16063)

602.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki okul binalarını güçlendirme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16064)

603.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Bakanlık tarafından öğrencilere beslenme desteği verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16065)

604.- İstanbul Milletvekili Doğan Demir'in, eğitim ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16066)

605.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Teknik Üniversitesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16067)

606.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, halk eğitim merkezlerinde görev yapan usta öğreticilerin maaşlarının ödenmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16068)

607.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, yurt dışına gönderilen bursiyerlerin döviz kuru nedeniyle yaşadığı mağduriyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16069)

608.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, okullaşma oranındaki azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16070)

609.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da eğitim ile ilgili yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16071)

610.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, kırtasiye ürünlerinde KDV'nin kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16072)

611.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Bakanlıkça yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16073)

612.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Söke ilçesindeki bazı okullarda tasarruf tedbirleri kapsamında taşınmaz eğitim uygulamasının kaldırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16074)

613.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İşgücü Uyum Projesi kapsamında okullarda çalışan temizlik işçilerinin çalışma günlerinin azaltılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16075)

614.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, yeni eğitim-öğretim yılına hazırlık kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16076)

615.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, okullarda görev yapan güvenlik ve temizlik personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/16077)

616.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, öğrenci yurdu inşa edilmesi amacıyla bağışlanan bir araziye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16078)

617.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İşgücü Uyum Projesi kapsamında okullarda çalışan temizlik işçilerinin çalışma günlerinin azaltılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16079)

618.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, bazı devlet okullarında velilerden istenen bağış ve kayıt ücretlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16080)

619.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Bakanlık tarafından okullara gönderilen bir yazıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16081)

620.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, İşgücü Uyum Projesi kapsamında okullarda çalışan temizlik işçilerinin çalışma günlerinin azaltılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16082)

621.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa ilinde görev yapan öğretmen sayısına ve özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16083)

622.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, MESEM uygulamasından yararlanan gerçek ve tüzel kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16193)

623.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Tarsus İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün yapmış olduğu bir ziyarete ilişkin yazılı soru önergesi (7/16194)

624.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, bir okul müdürünün yaptığı bir konuşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16195)

625.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, İzmir'de bazı okulların spor salonu, bahçe ve duvarlarının kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16196)

626.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, İstanbul'da okulların depreme karşı dayanıklı hale getirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16197)

627.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, STEM eğitiminde uygulanan strateji ve metodolojiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16198)

628.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, taşrada görev yapan öğretmenlerin yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16199)

629.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, ülkemizdeki eğitim kalitesine ve öğrenci başarı oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16200)

630.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, devlet okullarında verilen yabancı dil eğitimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16201)

631.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, bazı platformlar üzerinden sahte diploma verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16202)

632.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, ülke genelindeki okulların depreme karşı dayanıklı hale getirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16203)

633.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, okullarda sunulan psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16204)

634.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, öğrencilere sağlanan mali destek ve burs programlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16205)

635.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, ziraat mühendisliği bölümüne giriş için asgari başarı sıralaması şartı uygulanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16206)

636.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, öğrencilere okullarda bir öğün ücretsiz yemek verilmesi amacıyla toplanarak Bakanlığa iletilen dilekçelerin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16207)

637.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesindeki köy okullarında taşınmalı eğitim sağlayacak servisler için yapılan ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16208)

638.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, ülke genelindeki okullarda görevli yardımcı hizmetli personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/16209)

639.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, 2024 LGS'de yer alan bir sorunun Ankara 3. İdare Mahkemesince iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16210)

640.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, sınıf tekrarına kalan öğrenciler ile MESEM'e ve açık öğretime geçiş yapan öğrenci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16211)

641.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şırnak'ın Beytüşşebap ilçesindeki okullarla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16212)

Milli Savunma Bakanlığı

642.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 2024 yılı Yüksek Askerî Şûra Kararları doğrultusunda generallığe terfi eden bir kişi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15861)

643.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, bir kışladaki barınma ve hijyen sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16084)

644.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde bulunan orduvine alınan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/16214)

645.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, 2019 yılından bu yana bedelli askerlik yapan kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16215)

Sağlık Bakanlığı

646.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Sağlık Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğüne yapılan atamayla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15184)

647.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin iline onkoloji hastanesi yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15187)

648.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bulunan hastanelerin fiziki yetersizliğine ve doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15188)

649.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki devlet hastanelerinin boş yatak ve yoğun bakım yeri ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15189)

650.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de bulunan hastanelerin fiziki yetersizliğine ve doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15190)

651.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, 2 Ağustos 2024 tarihinde bir madencilik sahasında meydana gelen göçüğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/15191)

652.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2024 yılında yaşanan gıda zehirlenmesi vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15192)

653.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2024 yılında yaşanan gıda zehirlenmesi vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15193)

654.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi tarafından hastane olarak kullanılan bir binanın ruhsatına ve fiziki yeterliliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15194)

655.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, gaziler için ortez, protez ve diğer iyileştirici araç ve gereçlerin temininin yalnızca tek bir hastaneden sağlanabilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15195)

656.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Prof. Dr. Murat Dilmener Acil Durum Hastanesinin yenidogan yoğun bakım ünitesinde meydana gelen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15196)

657.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesinde yaşandığı iddia edilen bir yolsuzluk olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15197)

658.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, sağlık kuruluşlarında kullanılan tıbbi cihazların yerlilik oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15198)

659.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Samandağ Devlet Hastanesinde yaşanan su kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15332)

660.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Samandağ Devlet Hastanesiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15333)

661.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Diyarbakır Çocuk Hastalıkları Hastanesi ve Selahattin Eyyübi Devlet Hastanesinin depreme dayanıklılığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15334)

662.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, kazandıkları uzmanlık eğitimi kurumuna yerleşmek için görev yaptıkları kurumdan ilişik kesmek isteyen hekimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15335)

663.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Sarıçam F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15336)

664.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Prof. Dr. Murat Dilmener Acil Durum Hastanesinde yaşanan su borusu patlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15338)

665.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, son 5 yılda gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15339)

666.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilinde bulunan devlet hastanelerinin kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15340)

667.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, çölyak hastalarına verilen devlet desteğinin artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15341)

668.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çeşitli bitkisel ürünlerin sağlığa etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15342)

669.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars 500 Yataklı Devlet Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15343)

670.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, menenjit aşısının ulusal aşı programına dahil edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15346)

- 671.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, TUS yerleştirme sonuçları sonrasında uzman hekimlerin atama işlemlerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15487)
- 672.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, SHİFA Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15488)
- 673.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, Bursa ili İnegöl ilçesinde sunulan sağlık hizmetinin iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15489)
- 674.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinin asistan hekim yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15490)
- 675.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'ın, Cerrahpaşa Tıp Fakültesinin yerleşkesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15491)
- 676.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinde bulunan özel bir hastanede ameliyat olan bir kişinin iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15492)
- 677.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Diyarbakır ili Bağlar ilçesinin sağlık hizmeti ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15493)
- 678.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15494)
- 679.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2024 yılında ülke genelinde ve Bursa'da kızamık tanısı konulan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15495)
- 680.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15496)
- 681.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay Dörtüol Devlet Hastanesine onkoloji uzmanı atanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15498)
- 682.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15499)
- 683.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15500)
- 684.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, tek sağlık anlayışının hayata geçirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15501)
- 685.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, SGK tarafından diyabet hastalarının kullandığı medikal ürünlerin karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15631)
- 686.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, ülkemizde maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15632)
- 687.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15633)
- 688.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, ülkemizde maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15634)
- 689.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15742)
- 690.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, SSPE hastalığının tedavisinde kullanılan bir ilacın tedarik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15743)
- 691.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'nun Göynük ilçesinde sağlığa erişimde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15744)
- 692.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde bulunan bir kaplıca tesisinin işletmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15745)
- 693.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15746)
- 694.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi kardiyoloji bölümünde kullanılan stentlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15747)
- 695.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Kars İl Sağlık Müdürlüğünce açılan bir davada verilen karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15748)

696.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, kamu hastanelerinde tedavi gören bazı hastaların patoloji ve tahlil sonuçlarının başka kişilerin telefon numaralarına gönderildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15749)

697.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, DMD hastalığının tedavisinde kullanılan bir ilacın SGK kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15862)

698.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun tedavi edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15863)

699.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Erzurum Şehir Hastanesinde çalışan dahiliye uzmanlarının sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15864)

700.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ilaç bağımlılığı tedavisinde kullanılan bir ilacın tedarik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15865)

701.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, bazı kadın hastaların tahlil sonuçlarının yakınlarına gönderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15866)

702.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 2019'dan bu yana aşı yapılamayan çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15867)

703.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Seka Devlet Hastanesinin hekim ve hemşire sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15868)

704.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Sütçü İmam Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde hastalara takılan stentlere dair iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15869)

705.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ülkemizdeki Alzheimer hastalarına ve hastalıkla mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/15870)

706.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu'ya yeni hastane yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15871)

707.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, epilepsi hastalığının tedavisinde kullanılan bir ilacın tedarik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15872)

708.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, obeziteyle mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/15873)

709.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan Devlet Hastanesinde bazı branşlardaki uzman hekim ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15874)

710.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Sağlık Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15978)

711.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülkemizdeki ekmek tüketimine ve obezite vakalarına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15979)

712.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul'daki bir hastanede HPV test kitinin temin edilememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15980)

713.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, İstanbul'daki bir hastanede HPV test kitinin temin edilememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15981)

714.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde görülen maymun çiçeği vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15982)

715.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15983)

716.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'daki bir hastanede HPV test kitinin temin edilememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15984)

717.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kağızman Devlet Hastanesindeki doktor eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15985)

718.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, bazı sağlık kuruluşlarında hastaların kişisel verilerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16087)

719.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Seka Devlet Hastanesinin fiziki koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16088)

720.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16089)

721.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, İstanbul'daki bir hastanede HPV test kitinin temin edilememesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16090)

722.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, sağlık çalışanlarına sunulan yemek hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16091)

723.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde Batı Nil Virüsü'ne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16092)

724.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son beş yılda hidrosefali teşhisi konulan kişilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16093)

725.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizde antihidrotik ektodermal displazi tanısı konulan kişilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16094)

726.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son 5 yıldaki aşı reddi oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16095)

727.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 2020'den günümüze kadar kumar bağımlılığı nedeniyle Yeşilay'a başvuran kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16096)

728.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 2 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tedavi edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16097)

729.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş'ta sunulan sağlık hizmetinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16098)

730.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, bir sosyal medya paylaşımı nedeniyle görevden uzaklaştırılan bir kişinin yeniden işe başlatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16216)

731.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16217)

732.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu görevinden ihraç edilen bir uzman hekime ilişkin yazılı soru önergesi (7/16218)

733.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde maymun çiçeği virüsüne karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16219)

734.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün bazı köylerinde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/16220)

735.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, diyaliz teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16221)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

736.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş Tekstil İhtisas Organize Sanayi Bölgesinde gerçekleştirilen bazı işlemlerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15502)

737.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Teknokent'te bulunan şirketlerle ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15875)

738.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, TÜBİTAK Fen Lisesi öğretmenlerinin atanma kriterlerine ve yaşanan yurt sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15876)

739.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, tekstil sektöründeki daralmanın önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16099)

Tarım ve Orman Bakanlığı

740.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, ülke genelinde ve Trakya Bölgesinde yabancılara satılan meyve bahçeleri ve tarlalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15202)

741.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yağlık ve çerezlik ayçiçeği üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15206)

742.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ülke genelindeki obruklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15207)

743.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Seyhan Sol Sahil Sulama Birliğinin çiftçilere günlük ekim yapılmaması konusunda gönderdiği yazıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/15210)

- 744.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ceviz üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15358)
- 745.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'da mera alanlarının TOKİ'ye devredildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15510)
- 746.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, ülke genelinde ve Bolu'da orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15638)
- 747.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, sosyal medya aracılığı ile satışı gerçekleştirilen bir ürüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/15641)
- 748.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, orman yangınları ile mücadele ihalelerinin iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15752)
- 749.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, orman yangınları ile mücadelede alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15753)
- 750.- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, orman köylülerine yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15761)
- 751.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15764)
- 752.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, 2024 yılı tarımsal destek ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15877)
- 753.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürlüğü tarafından yeni kurulacak bölge müdürlüğünün merkezine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15878)
- 754.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002 yılından bu yana Denizli ilinde hayvancılık yapan üreticilere verilen kredi ve hibelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15879)
- 755.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, işlenmeyen tarım arazilerinin tarımsal amaçlı kiraya verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15880)
- 756.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir Körfezi'nde yaşanan balık ölümlerine ve kötü koku sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/15881)
- 757.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsünün 1. Derece Doğal Sit Alanı statüsünde değişiklik yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15882)
- 758.- İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek'in, Gümüşhane'nin Şiran ilçesi Kırıntı köyü göletindeki çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15884)
- 759.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, atıl durumda olan tarım arazilerinin üretime kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15889)
- 760.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Tarım Ve Orman Bakanlığınca yürütölen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15986)
- 761.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ölkemizdeki ekmek tüketimine ve obezite vakalarına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15987)
- 762.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, 2025-2027 yılları arasında uygulanacak bitkisel üretim desteklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15988)
- 763.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 2 yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin Bakanlık tarafından tarımsal amaçlı kiraya verilmesi uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15991)
- 764.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, orman sınırları dışına çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15993)
- 765.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 2020 yılından bu yana kredi çeken çiftçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15994)
- 766.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırı dışına çıkarılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15995)
- 767.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir inşaat şirketindeki yemek hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15996)
- 768.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, işlenmeyen tarım arazilerinin tarımsal amaçlı kiraya verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15997)

769.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, şeker fabrikalarında çalışan geçici işçilerin sürekli işçi kadrosuna alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16100)

770.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, ceviz üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16101)

771.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Bataklik köyünün tarımla ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16102)

772.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, tarımsal üretimin desteklenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16103)

773.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Ballı Barajı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16105)

774.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara'nın Bala ilçesine bağlı Avşar Mahallesi'nde tarımsal üretimin artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16106)

775.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı bir köydeki sahipli küçükbaş hayvanların İran sınırından geçerek kaybolmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16109)

776.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, tarım politikalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16222)

777.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, kahverengi kokarca böceğinin fındık üretimine verdiği zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16223)

778.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin Bakanlık tarafından tarımsal amaçlı kiraya verilmesi uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16224)

779.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, büyükbaş hayvan yetiştiriciliğinin gelişmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16226)

780.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın ilinde bulunan ormanlık alanlara ve orman işçilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16227)

781.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ta yer alan Tohma Çayı'nda yaşanan balık ölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16228)

782.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Erzincan ilçesinde yürütülen Damlama Sulama Yatırımı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16229)

Ticaret Bakanlığı

783.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, berber ve kuaför salonlarının haftanın bir günü kapalı olması zorunluluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/15892)

784.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ithal edilen ürünlerin GDO'lu olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15894)

785.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Iğdır ilindeki nakliyat firmalarının sınır ticaretinde yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15998)

786.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, hazır giyim ve tekstil sektöründeki daralmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/16111)

787.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin bir lojistik firması hakkındaki şikayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16232)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

788.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara'nın Polatlı ilçesinde kaza yapan bir otobüsün U-ETDS sistemine kayıtlı olup olmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15220)

789.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bingöl ili Kığı ilçesinde bulunan bir eve elektrik hizmeti sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15370)

790.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, köprü ve otoyol geçiş ücretlerine yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15376)

791.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Çubuk-Şabanözü karayolunun yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15527)

792.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, köprü ve otoyol geçiş ücretlerine yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15534)

793.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, şehirlerarası yolcu taşımacılığı yapan otobüslerin karıştığı kazaların önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15535)

794.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gazipaşa ilçesinde balıkçı tekneleri ve fiber tekneler için balıkçı barınağı yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15649)

795.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Adana PTT Başmüdürlüğünün personel ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15653)

796.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Adana Şakirpaşa Havalimanının kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15771)

797.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Nizip ve İslahiye PTT Müdürlüklerinin fiziki eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15772)

798.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Tarihi Ankara Garı'nın önünde bulunan ağaçların kesilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15776)

799.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana hakkında soruşturma açılan ve görevden uzaklaştırılan Bakanlık personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/15895)

800.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Çukurova Uluslararası Havalimanına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15896)

801.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, Kızılay-Esenboğa Havalimanı Metro Hattı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15897)

802.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, edu.tr uzantısını kullandığı tespit edilen bir internet sitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15898)

803.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, maymun çiçeği virüsüne karşı ulaşım araçlarında alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/15899)

804.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın Posof ilçesinde bulunan sınır köylerinde yaşanan altyapı ve ulaşım sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/15900)

805.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Kalkınma Yolu kapsamında yapımı devam eden Mersin-Habur karayolunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/15901)

806.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, mevsimlik tarım işçileri hakkındaki genelge kapsamında Ulaştırma Ve Altyapı Bakanlığınca yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/16000)

807.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 2023'te internet özgürlüğü hakkında yayımlanan bir raporda Türkiye'nin sıralamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16001)

808.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, İstanbul'un Bakırköy ilçesinde bulunan bir üst geçitte meydana gelen trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16002)

809.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Borçka ilçesinde yürütülen Güreşen Köprüsü inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16003)

810.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Erzurum'un İspir ilçesinde yaşanan sel felaketi nedeniyle bozulan köy yollarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16004)

811.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hükümlülerin PTT hizmetlerinden indirimli yararlanmasına talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16005)

812.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, bir havayolu şirketi ile ilgili şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/16114)

813.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkari'nin Derecik ilçesindeki yolların bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16115)

814.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Sünabeli Tüneli Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16116)

815.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 5651 sayılı Kanun kapsamında verilen içeriğin çıkarılması ve erişim engeli kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16117)

816.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Ünye ilçesinde bulunan bir tarihi mezarlıkta yol çalışması yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16118)

817.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'ın Efeler ilçesindeki PTT'ye ait arazinin satıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16119)

818.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş-Bingöl karayolu üzerinde bulunan Murat Köprüsü mevkiinde yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16120)

819.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara-Elmadağ banliyö tren seferlerinin durdurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16233)

820.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Ankara-Elmadağ banliyö tren seferlerinin durdurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16234)

821.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Tirebolu-Torul Karayolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16235)

822.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Ordu-Giresun Havalimanından gerçekleşen uçuş sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16236)

823.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un Şebinkarahisar ve Sivas'ın Suşehri ilçelerini bağlayan yolun geliştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16237)

824.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Sarıkamış ilçesinde yapılan asfalt çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16238)

825.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay ilinde 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde zarar gören internet altyapısının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16239)

826.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, raylı ulaşım sistemi projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/16240)

827.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, vatandaşların kişisel bilgilerinin çalındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16241)

828.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün Şanlıurfa'ya hizmet sunumunda adil davranmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16242)

829.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bir GSM operatörünün benzer tarife paketlerine Türkiye'de ve yurt dışında farklı ücretlendirme yaptığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/16243)

16 Ekim 2024 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı birinci söz, Amasra faciasının 2'nci yılı münasebetiyle söz isteyen Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Amasra faciasının 2'nci yılına ilişkin gündem dışı konuşması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz gün 14 Ekim Amasra maden faciasının 2'nci yıl dönümüydü. Facianın yaşandığı günden bu yana koskoca iki yıl geçti, tam yedi yüz otuz gün geçti. Bu kürsüden ben defalarca dile getirdim ancak iktidar hâlâ madenci ailelerinin acılarına kulak tıkamaya devam ediyor. 14 Ekimde Amasra'da sadece madenciler değil, madenci aileleri de toprak altında kaldı. 14 Ekimde Amasra'da bir katliam, bir cinayet yaşandı; bunun üzerine “kaza” diyerek örtmek istediniz olmadı. Patlama öncesi maden ocağında boy boy fotoğraf çektiren bakanlar, patlama sonrasında hiçbir şey olmamış gibi başlarında yine baretle fotoğraf çekti. Erdoğan “Biz kader planına inanmış insanlarız, bunlar her zaman olacaktır.” deyip çekip gitti. Sayıştay başta olmak üzere kurumların, odaların, bilirkişilerin onlarca raporu yayımlandı; her biri ihmali, denetimsizliği, liyakatsizliğini, torpil düzenini bir bir anlattı. Bilirkişi ön inceleme raporunda TTK Genel Müdürlüğü, Bakanlık yetkilileri, bakanlar açıkça kusurlu bulundu, hiçbirisi istifa etmediği gibi görevden de alınmadı. Üstelik TTK'nın torpilli Genel Müdürü hiçbir hesap vermeden EYT'den apar topar emekli edildi. Mecliste kurulan araştırma komisyonunun başına Soma'dan sorumlu Enerji Bakanı getirdiniz. Komisyona gelen TTK yetkilileri neredeyse hayatını kaybeden işçileri suçlayacaktı, iktidar sesini bile çıkarmadı ve dönemin başı önde hesap vermesi gereken bakanları, bugün burada aramızda milletvekilliği dokunulmazlığı altında oturuyorlar, bu koltuklarda oturuyorlar. Bu insanlar faciada kusurlu bulunan yetkililerle ilgili savcılığın soruşturma taleplerini reddetti, reddettiniz. Açılan davalar sonucunda bu soruşturma izni âdeta zorla tam on altı ay sonra çıktı. Bu soruşturmaların hepsi ise görevi kötüye kullanma suçundan ve yatarı yok değerli milletvekilleri. Bir iki AKP'li vekil, başkan anma törenlerine gelip “Madende böyle ölümler olur, sıkmayın canınızı.” diye akıl verip gittiler. Bakanlarımızdan zaten ses yok. Bartın'ın güya Adalet Bakanı var, tenezzül edip duruşmalara bile gelmedi. Saraydaki Beyefendi ise zaten kader planına inanmış, kemer sıkma diye milletin boğazını sıkma derdinde. (CHP sıralarından alkışlar) “Takipçisiyiz.” dediğiniz davalara soruşturma izni vermediniz. “Ders alacağız.” dediniz, daha bu yıl İliç'te benzer bir kâbusu film izler gibi izlediniz. “Acınızı paylaşıyoruz.” dediğiniz insanların acısının üstünde tepinir gibi sorumluları terfi ettirdiniz siz. Ya, siz şehit ailelerini iki gün önce Amasra için hazırladığınız anma programına bile davet etmediniz. Bu nasıl bir samimiyetsizliktir, bu neyin şovudur değerli milletvekilleri? O aileler var ya, o aileler; size rağmen, sizin bu samimiyetsizliğinize, ikiyüzlülüğünüze rağmen dimdik ayakta, adalet yerini bulsun diye mücadele ediyorlar; onlara buradan selam olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, geçtiğimiz gün bir şehit madencinin eşi ne dedi, aynen okuyorum: “Cezaevinde kalan 4 kişi, diğerleri ev hapsinde. Ailelerinin yanında fotoğraf atıyorlar, gülüyorlar, çocuklarının yanındalar.

Bizim çocuklarımız da mezarlığa gidiyorlar, toprağı öpüyorlar, babalarını öpüyorlar. Çocuklarım için, eşim için dimdik ayakta duruyorum. Benim hayatımın vebalı, çocuklarımın vebalı kimin boynuna?” Ben de size soruyorum: Dile kolay, iki yıldır tek bir gün bile dinmeyen bu acıların, bu adaletsizliğin vebalı kimin boynuna?

Yine bir madenci eşi “Sorumlu olan kişi bana sokakta her selam verdiğinde ben aynı acıyı hissediyorum.” diyor. Amasra’da denetim yapmayan, Sayıştay’ı umursamayan, maden ocağına adamını atayan, torpille atanan, havalandırmasından alarım sistemlerine kontrolleri yapmayan, şikâyetleri duymayan kişiler nasıl olup da ellerini kollarını sallayarak hayatlarına devam ediyor sayın vekiller? Yirmi iki yılda bu ülkede en az 33.831 iş cinayeti işlendi ya bu ülkede! Aynı zihniyet, aynı tedbirsizlik, denetimsizlik, liyakatsizlik devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir verirse hep devam edecek. Lütfen Genel Kurulu...

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Son, son Sayın Başkanım...

BAŞKAN – İyi, hadi buyurun, tamamlayın lütfen.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, sağ olun.

Bu ülkede her ay bir Soma, bir Amasra yaşanıyor. Bu nasıl bir vurdumduymazlık, iş bilmezlik, nasıl bir kötülük ben anlayamıyorum. İhmal sizin, yanlış sizin; sorumsuzluk, vurdumduymazlık, pervasızlık sizin ama değerli milletvekilleri, unutmayın, 43 madencinin ailesine, çocuklarına karşı yaşanan mahcubiyet ve utanç hepimizin. O yüzden, bu kürsüden bir kez daha söylüyorum: Sorumlular bu davaların kapanacağını, kurtulacaklarını sanmasınlar. Bu dosyalar yeniden açılacak; Miray’ı, Elisa’yı yetim bırakan, insanları eşlerinden, evlatlarından koparan, 43 madencinin mezarını kazan bu liyakatsizliğin de bu millete yaşattığınız utancın da hesabını soracağız çünkü bu katliamın hesabı mahşere kalmayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bankoğlu.

Gündem dışı ikinci söz, Ağrı’nın sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ’a aittir.

Buyurun Sayın Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ’ın, Ağrı’nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tüm Kürt coğrafyasında olduğu gibi temel sorunlar Ağrı için de geçerli. En büyük sorumuz tabii ki demokrasi sorunu, bir Kürt halk gerçekliğinin tanınmama sorunu ve kimlik sorunu; aynı zamanda yoksulluk sorunu. Bir yanda ana dil diktası var tabii sürekli olarak, tabii ki bu da aynı zamanda otoriter bir düzen kuruyor. Ana dil diktası tüm kurumlarda; sağlık ocağına gittiğinizde -artık sağlık ocakları yok, aile sağlık merkezleri- bankaya gittiğinizde, hastaneye gittiğinizde, valilik kurumuna ulaşmaya çalıştığınızda, hepsinde soğuk bir duvar gibi ana dil diktasıyla karşılaşıyorsunuz oysa ana dilinde bu hizmetleri almak üzere bir Kürt halk gerçekliği var. Yöneticiler genelde yabancı; yereli bilen, tanıyan, sorunlarını bilen yöneticiler seçilmemekte ve çoğunlukla da bunlar liyakatsiz yöneticiler. Ağrı’nın en büyük sorunları bunlar aslında ama sosyoekonomik sorunlar olarak da birçok sorunu var, yoksulluk da bunun başında geliyor. 2001 yılına ait TÜİK verileri var, 2001 yılında TÜİK verilerine göre kişi başı gelirde en son il Ağrı. O günden bugüne ne değişti diye bakıyoruz, 2022 TÜİK verileri var elimde yine; Van’la birlikte Ağrı son sıralarda yerini korumaya devam ediyor.

5 yaş altı ölümler... Sağlık göstergeleri ve eğitim göstergeleri gelişmişlik düzeyi açısından çok önemli. 5 yaş altı ölümlerde Ağrı ilk sıraları çekmekte. Çocuk ölümleri Türkiye haritasına baktığınız zaman, bunun batı bölgelerinde 7 ile 9 arasında değiştiğini görürsünüz fakat doğu illerine baktığınızda, Kürt coğrafyasına baktığınız zaman ise bunun 12 ile 16 arasında değiştiğini görürsünüz. Bu da çok önemli bir veri, hem bölgesel eşitsizlikler açısından hem de bölgeye devletli otoriter yapının tavrı açısından, bu sorunları görmezden gelmesi üzerine önemli veriler.

Kronik hastalıklar ve kanser... Şu dönemde çok hızlı miktarda artmakta kronik hastalıklar ve kanser oranları çok yüksek; yine TÜİK verileridir. Kanserden ölümlerle ilgili olarak en son TÜİK verisi

Ağrı ilini en yüksek ölüm oranları olan il olarak göstermekte. Kanserden ölüm nedenini biliyoruz, kanser için risk faktörlerini biliyoruz; en sık, en önemli risk faktörlerinin de mesleki ve çevresel faktörler olduğunu da biliyoruz. Mesleki ve çevresel faktörler; demek ki beslenmeden gıdaya, barınma olanaklarına kadar; siyasetin, otoritenin yarattığı stres ve çatışma ortamına kadar birçok şey aynı zamanda bir sağlıksızlık ortamını doğurmakta.

Tarım ve hayvancılık bakımından önemli illerden biriydi, sadece yurt içinin değil Orta Doğu'nun da özellikle küçükbaş hayvan ihtiyacını karşılayacak düzeyde bir imkânı ve üretim potansiyeli vardı ama bugün gelin görün ki yaylaları, meraları boş. Daha bu yaz çiftçiler ürünlerini maalesef ki tarlalardan toplayamadılar. Niye toplayamadılar? İklim koşulları iyi değildi. Peki, buna olanak sağlaması gereken tarım politikaları neredeydi? Hatta ben bunun aksi şeyler söyleyeyim: Doğubayazıt sınır köylüleri yasaklar yüzünden sadece belli zaman dilimleri içerisinde çalışmak zorunda kaldıkları için ürünlerini tarlada bırakmak zorunda kaldılar. Peki, bunun bedelini ödemekle, burada uğratılan zararı karşılamakla ilgili Ağrı Valiliği veya Ağrı Tarım İl Müdürlüğü herhangi bir şey yaptı mı? Yapmadı. Genel sağlıksızlık hâli tüm alanlardan maalesef ki kendisini dayatmakta.

Enfeksiyon hastalıkları açısından size şunu söyleyeyim: Bruselloz ve şarbon hastalığı en sık görülen hastalıklar ve önlenemeyen hastalıklar arasında ama maalesef ki bu bölgede endemik. Yine, şap hastalığı hayvanlarda çok sık görülüyor, maalesef ki bu bölgede endemik. Buna dair, "aşı" dediler, "hayvan hareketliliğinin sınırlandırılması" denildi fakat hiçbir zaman bir çözüm üretilmedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Teşekkürler.

Ne yapılması gerekiyordu? Tarım, sağlık, eğitim bir arada çalışılması gerekiyordu. Bugün yerel otorite var, iktidarız orada ve belediyelerimiz var, birlikte çalışılması gerekiyor. Buna dair olarak iktidarın herhangi bir yönelimi var mı? Maalesef ki yok. Henüz, Valilik, İl Özel İdarede bulunan Meclis üyesi arkadaşlarımızla bir görüşmeyi dahi gerçekleştirmiş durumda değil, İl Genel Meclis Başkanıyla dahi herhangi bir iletişim kurmuş değil. Tüm bu sorunlarla uğraşmak zorunda kalan bir Ağrı var.

Aynı zamanda sömürü düzeni, kapitalizm her yere girer de oraya girmez mi? Fernas madencilerini ben de buradan selamlıyorum. Bugün Koza İşletmecilik, Diyadin Mollakara köyündeki altın madeninde, orada -Türkiye'nin en büyük altın madeni olacağı da söyleniyor aynı zamanda- ve FERNAS Madencilğe devredilmiş oranın işletilmesi. Doğa talan ediliyor, Murat Nehri kirleniyor, Fırat Nehri kirleniyor; bu düzen böyle gitmez. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozdağ.

Gündem dışı üçüncü söz, artan şiddet olayları hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Umut Akdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Akdoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, artan şiddet olaylarına ilişkin gündem dışı konuşması

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; neden gündem dışı söz istediğimi bilmiyorum, daha doğrusu konunun niye gündem dışı olduğunu bilmiyorum; konunun tam da bu Meclisin gündeminin içinde olması gerektiğini düşünüyorum çünkü.

Değerli milletvekilleri, bunları görmüyorsanız bir sorun -tabii, iktidar partisi sıralarındaki milletvekillerine seslenmek isterdim ama sayıları çok az, Grup Başkan Vekilimiz var, 10 milletvekilimize söyleyeyim- görüp de kayıtsız kalıyorsanız bir sorun. Sokakta, alanda, meydana, trafikte, okulda, hastanede, bir cinnet hâli söz konusu. Bu ancak böyle tarif edilebilir. Kadın, çocuk, ağaç, deniz, kedi, köpek, kuş ne varsa öldürülüyor sokakta ve bunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin ana gündem maddesi olmamasını hayretle karşılıyorum, bunu ana gündem maddesi yapmayanları kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İşçiler de ölüyor, işçiler! İşçiler de ölüyor unutma.

UMUT AKDOĞAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tedirginlik âdetâ üstümüze sindi, her yerde büyük tedirginlik yaşıyoruz. İlk kez milletvekili olanlar beş yüz gündür bu Genel Kurul salonunda ve milletvekilliği görevini yapıyor; kadın cinayetleri, çocuk tecavüzleri, hayvan katliamları, iş cinayetleri hep ülkenin gündeminde ama bu Genel Kurulda üç maymunu oynuyoruz, “Görmüyoruz, duymuyoruz, bilmiyoruz.” diyoruz. Niye? Çünkü iktidar partisi ve ortakları bu konuları gündeme aldırıyor.

İktidar partisinin değerli milletvekilleri, iktidar partisinin değerli yetkilileri; sokaktaki tehlikeyle ilgili, sokaktaki cinnet hâliyle ilgili bizi bir organize suç örgütü lideri mi uyuracak Allah aşkına? Sizin umursamadığınız konuda bir organize suç örgütü lideri şu açıklamayı yapıyor, diyor ki: “Türkiye, Meksika ve Kolombiya gibi bir sürece girdi; suç kartelleri oluşacak, kartellerin savaşı olacak; altı, yedi sene içerisinde bu kartellerin savaşına sokakta hepiniz şahit olacaksınız.” Bir organize suç örgütü lideri kadar bu konuyu önemsemiyorsanız burada çok büyük bir hata olduğunu düşünüyorum. Bakın, dış politika, tarım, eğitim, sağlık, millî eğitim, güvenlik; bunların hepsini çözebiliriz. Bunlar niye çözülüyor? Bunlar iktidarın beceriksizliği yüzünden çözülüyor. Biz kısa zaman içinde iktidara geleceğiz ve bunları çözeceğiz ancak sokaktaki bu cinnet hâli hepimizin büyük bir sorunu ve bunu çözemediğiniz sürece ne zaman, kimin yönetiminde olursa olsun konudan adım adım uzaklaşırız. Hiç kimse, buradaki milletvekilleri dâhil, hiç kimse kendini güvende hissetmesin. Güvenliğinizin ve huzurunuzun bozulması evinizin camına, arabanıza, çocuğunuzun içinde olduğu bir okul servisinin üstüne gelecek bir taş kadar basittir, o taş gelir ve herkesin huzuru kaçar.

Değerli milletvekilleri, bu cinnet hâline engel olmadıkça yüzümüz gülmeyecek. Sokakta bir çocuğun başını okşayamaz durumdayız. Niye? Çünkü cinnet hâli. Böyle bir şeyi anlayamıyorum ben; bir çocuğun başını okşuyorsun, yanında birisi varsa uyarıyor “Aman, sakın dokunmayın.” diye. Niye? Çünkü o cinnet hâli çocukları istismar ediyor. Yere düşmüş bir kadına yardım edemiyorsunuz. Niye? Çünkü cinnet hâli. “Bir erkek olarak bunu yaptığım zaman nasıl anlaşılır?” diye düşünüyorsunuz. ATM’den para çekmekte zorlanan bir yaşlı amcaya, teyzeye yardım edemiyorsunuz. Neden? Çünkü cinnet hâli. Trafikte korna çalamyorsunuz. Neden? Çünkü cinnet hâli.

Değerli milletvekilleri, bu mesele Türkiye Büyük Millet Meclisinin ana konusu olmalıdır, ana gündemi olmalıdır. Ya, biz ne iş yapıyoruz? Madem bu konularla ilgili araştırma komisyonu kurmayacağız, madem bu konularla ilgili bir çözüm önerisi getirmeyeceğiz, madem sokaktaki bu cinnet hâlinin önüne geçemeyeceğiz, biz burada 600 milletvekili ne iş yapıyoruz, ne işe yararız, sorarım sizlere. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu cinnet hâlinin son bulması için hepimizin elini taşın altına koyması gerekiyor diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akdoğan.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İlk söz, Sakarya Milletvekili Sayın Ali İnci’ye aittir.

Buyurun Sayın İnci.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Ali İnci’nin, İsrail’in Orta Doğu’da gerçekleştirdiği devlet terörünün Türkiye’nin ulusal güvenliği ve bölgesel stratejik çıkarları açısından büyük riskler teşkil ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ İNCİ (Sakarya) – İsrail’in, Filistin, Lübnan başta olmak üzere Orta Doğu’da gerçekleştirdiği devlet terörü Türkiye’nin ulusal güvenliği ve bölgesel stratejik çıkarları açısından büyük riskler teşkil etmektedir. 44 bin insanı katleden katil Netanyahu’nun Birleşmiş Milletler üssüne saldırarak kadar gözü dönmüş olduğu tüm dünya tarafından görülmektedir.

Türkiye bölgede barış ve istikrarı sağlama yönündeki çabaları desteklemektedir ancak vatan topraklarımıza göz diken her unsura karşı en sert şekilde karşılık verilecektir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, devletimizin her kademesi bu konuda kararlı bir tavır

sergilemektedir. Türkiye'nin güvenliği söz konusu olduğunda hiç kimseye taviz verilmeyecektir. Hükümetimizin diplomasi masasında güçlü olduğu kadar sahada en etkili önlemleri almaktan çekinmeyeceğini herkes bilmelidir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Sami Çakır, Kocaeli Milletvekili...

2.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, dünyanın acıların en acımasız yaşandığı ve yaşatıldığı bir dönemden geçtiğine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, dünya gerçekten acıların en acımasız yaşandığı ve yaşatıldığı bir dönemden geçiyor. Özellikle İslam coğrafyası, yıllara sâri kurgulanan bölme, çarpma, yutma plan ve projeleri çerçevesinde, içinden geçmekte olduğu bu sürecin altından nasıl kalkılacağına ne hesabını yapabiliyor ne de karşılığını verebiliyor.

Tam bir yıl önce Gazze özelinde başlayan İsrail saldırıları ve işgal girişiminin bir Haçlı-siyonist iş birliğine döndürülmüş olması, dünden tevarüs eden bir iş birliğinin tezahürüdür. Bu birliktelikle, İsrail'in Lübnan'ın işgaline zemin hazırlama çalışması ve "Hizbullah'ı vuruyoruz." teranesiyle hedef genişletilmeye başlanmış, İran'ın sıraya konulmuş olduğu algısıyla yakın hedef hayata geçiriliyor. Dünyayı seyirci görerek ve kaç gün içinde ne olacağını, nasıl olacağını totosunun oynandığı, oynattırıldığı günleri yaşıyoruz. Yüz yıl önce yaşanan bölge dizaynının yeniden nasıl olacağını hesapları tutuluyor diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Evrim Karakoz, Aydın Milletvekili...

3.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Hükümetin plansız programsız tarım politikaları nedeniyle zeytincinin de zeytinyağcının da çok kötü bir sezon geçirdiğine ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Ülkemiz zeytin ve zeytinyağı üretiminde dünyanın en önemli ülkelerinden biridir. Hem Aydın'da hem ülkemizin çeşitli yerlerinde ürettiğimiz zeytinimiz ve zeytinyağımız kalitesiyle dünyada büyük kabul görmektedir. Ancak Hükümetin plansız, programsız, önünü sonunu görmeyen tarım politikaları nedeniyle zeytincimiz de zeytinyağcımız da çok kötü bir sezon geçirmiştir. Bu sene mevsim şartlarına bağlı olarak rekoltede ve kalitede ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Sofralık zeytin fiyatları geçen seneki fiyatların neredeyse yarısı kadardır. Mazot fiyatları, gübre fiyatları, işçi yevmiyeleri olmak üzere tüm girdi maliyetleri yüzde 100 artmıştır. Artan girdi maliyetlerini karşılamakta zorlanan üreticilerimiz maalesef zeytinini toplamamayı düşünür hâlde gelmiştir. İktidarı uyarıyoruz: Böyle giderse zeytin dalda kalacak. Zeytin üreticisinin üretime devam etmesi için gerekli önlemler acilen alınmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Önder Aksakal, İstanbul Milletvekili...

4.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme ve ABD'nin tüm dünyaya hâkim olma planının hızla hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Malatya'da 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Öncelikle, sarsıntıyı etkili şekilde hisseden tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Herhangi bir can kaybı olmaması en büyük tesellimizdir. Dolayısıyla "Deprem öldürmez, çürük yapı ve tedbirsizlik öldürür." öngörüsünün ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğine bir kez daha tanıklık ettik.

ABD'nin tüm dünyaya hâkim olma planı hızla hayata geçiriliyor. Coğrafyamızın dizaynında taşeron olarak kullandıkları katil İsrail devletini denizden korumanın yetersiz kaldığı gerekçesiyle aldıkları karadan da koruma kararları çerçevesinde fiili olarak kendi askerlerini ve ilave hava savunma sistemlerini bugün İsrail topraklarına konuşlandırdılar. Büyük tehlikelere gebe bu süreç devletimizce elbette en hassas şekilde takip edilmektedir. Sahibi olduğumuz savunma sistemlerimizi daha da çeşitlendirerek önemli noktalarda daha etkili ve güçlü konuma getirmemiz, son günlerde piyasaya sürülen yapay gündemlerden bir an önce arınarak topraklarımız üzerindeki tehdide yoğunlaşmamız gerektiğine dikkat çekiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ayhan Barut, Adana Milletvekili...

5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Millî Eğitim Bakanlığının mülakat haksızlığını ve adaletsizliğini sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, eğitimde büyük sorunlar yaşanırken AKP iktidarı sorunları çözmek yerine daha da büyütmeyi alışkanlık hâline getirdi. Bunların amacı çözüm değil, krizi sürdürmektir. Geçen yıl KPSS'ye girip derece yapan öğretmenlerimiz uzun süredir atama bekliyor. AKP iktidarı mülakatı kaldıracığını söyledi ama Millî Eğitim Bakanlığı mülakat haksızlığı ve adaletsizliğini sürdürüyor. Şimdi atamalar için mülakat puanlarının ağırlığı değiştirilerek mağduriyet büyütüldü. 20 Eylülde yanlışlıkla açıldığı söylenen sistem sayesinde öğretmen adaylarının mülakat sonuçlarında nasıl haksızlık yapıldığı görüldü. Derece yapan öğretmen adaylarının sıralaması bu haksızlık ve eşitsizlik nedeniyle altüst oldu. Hani nerede adalet, hani nerede liyakat? Verdiğiniz sözleri tutun, mülakat adaletsizliğine son verin; torpili değil, hakkı savunun, liyakati gözetin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Aşila, Kocaeli Milletvekili...

6.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, boyundan büyük sabıka kaydı olan insanların "tutuksuz yargılama" adı altında sokaklara salındığına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Toplum olarak üzgünüz, canımız sıkkın, moralimiz son derece bozuk. Ülkemiz, nesillerimiz, geleceğimiz ve gençliğimiz için büyük kaygılar içindeyiz. Onlarca sabıkası olan psikopatlar maalesef sokaklarda, aramızda dolaşmaktadır. Devletin acilen bu sahaya el atma mecburiyeti vardır. Uyuşturucu bağımlılığı toplumda tırmanırken öte yandan satanizm gibi sapkın akımların elinde çocuklarımız hedef hâline gelmekte, öldürülmekte, canavarca katledilmektedir. Boyundan büyük sabıka kaydı olan insanlar "tutuksuz yargılama" adı altında sokaklara salınmaktadır. Cezaevlerinde tutulması gereken caniler, psikopatlar bir takım elbise, bir kravata iyi hâl indirimiyle sokaklara gönderilmektedir. Acilen tüm kesimlerin katılımıyla bir hukuk şurasının toplanmasını, aileye ve çocuklara karşı işlenen suçlar için idam cezası da dâhil olmak üzere en ağır yaptırımların bu hukuk şurasında ele alınmasını Hükûmete ve Türkiye Büyük Millet Meclisine öneriyoruz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Hakan Özer, Konya Milletvekili...

7.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Bakanlığın kamuoyuyla paylaştığı, öğrencilerin yurtlara yerleşme oranına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Gün geçmiyor ki muhalefet aslı astarı olmayan konuları gündeme getirerek yanlış bilgilerle algı oluşturmaya çalışsın. Sayın Özgür Özel, Türkiye'de her 100 öğrenciden 13'ünün yurtta, 87'sinin boşta olduğunu iddia ediyor. Bakanlığımızda dün yaptığı açıklamada yurt başvurusunda bulunan her 100 öğrenciden 96'sının yurtlarımıza yerleşmiş olduğunu kamuoyuyla paylaştı ama sanırım açıklama yaparken Sayın Genel Başkan tarihleri karıştırdı, AK PARTİ'siz yılların rakamlarını dikkate aldı.

2002 yılında Türkiye genelinde yurt sayısı 190, yatak kapasitesi ise 182.258'di. Bugünse yurt sayısı 867'ye, yatak sayısı ise 992.955'e ulaştı. Bu yılsa 355.804 başvurudan 342.002'sinin yurtlara yerleşmiş olduğunu buradan ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Ali Karaoba, Uşak Milletvekili...

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 19 Ekimde düzenlenecek Büyük Aile Hekimliği Mitingi'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (UŞAK) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, Genel Kurulda aile hekimlerimizin sorunlarını ve 19 Ekimde Ankara'da gerçekleşecek mitingi anlatmıştım. Farklı branşlardan hekimlerimize, tıp öğrencilerimize, TUS mağduru hekim adaylarımıza buradan seslenmek istiyorum. Aile hekimlerinin özlük hakları ve çalışma şartlarıyla yapılmak istenen bu ceza odaklı düzenleme tüm hekimlerimiz ve sağlık sistemi için büyük bir tehdit. Sağlıkta şiddet, doktor göçleri ve hekimlerin özlük haklarına yapılan saldırılar tüm branşları kapsamaktadır. Bugün, aile hekimlerine yapılanlar yarın tüm hekimlere yapılacaktır. Ağustos ayında TUS'a giren genç meslektaşlarımıza verilen kontenjan sözleri tutulmamış, yurt dışına gitmeyip ülkesine hizmet etmek

isteyen gençlerimiz mağdur edilmektedir. Gençlerimize yapılanları kabul etmiyoruz. 19 Ekim Büyük Aile Hekimliği Mitingi'nde tüm hekimlerimizle ve genç meslektaşlarımızla saat 13.00'te Anıtpark'ta buluşuyoruz. Hekimlerimiz hakkını alıncaya kadar mücadele edeceğiz.

Unutma, sen yoksan bir eksikiz.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Tahtasız, Çorum Milletvekili...

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un köylerinin hak ettiği hizmeti yıllardır alamadığına ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Sayın Başkan, AKP iktidarında köylünün çilesi bitmiyor. Çorum'da 759 köyümüz var, birçok köyümüzde hizmet yetersiz. Tüm imkânsızlıklara rağmen ekmeğini taştan çıkaran Çorum Esençay, Eskiköy, Arslanköy, Öksüzler, Erdek, Acıpınar, Çalyayla, Kızılpınar, Dutçakallı, Çaltıcak, Hacıbey, Salur ve Karaburun köylerimiz meyve ve sebze üretiminde önemli bir merkez. Bölgenin meyve sebze ihtiyacının önemli bir kısmını karşılayan bu köylerimiz hak ettiği hizmeti yıllardır alamıyor, yolları yapılmıyor, soğuk asfalt dahi dökülmüyor. Üreticilerimiz büyük emekle ürettikleri kirazları toplama alanına götürürken tozlu yollardan geçtiği için ürünler tozlanıyor ve kalite düşüyor. Meyve ve sebzelerin sulanması için Eskiköy'de dört yıl önce ciddi paralar harcanarak yapılan membran sulama havuzu yıllardır atıl vaziyette çürüyor, çiftçinin diktiği meyve ağaçları kuruyor. Yine Eskiköy'de dört yıldır söz verilen 8 kilometrelik içme suyu boru hattı bir türlü yenilenmiyor, halk günlerce susuz kalıyor. Birçok köyümüzde okul yok, sağlık ocağı yok, yol yok, su yok, internet yok; iktidarın Çorum'a hayrı yok. Kızılırmak akıyor, Çorumlu bakıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Mühüp Kanko, Kocaeli Milletvekili...

10.- Kocaeli Milletvekili Mühüp Kanko'nun, FERNAS Madencilik işçilerinin dün gece gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması

MÜHÜP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Soma'da AKP milletvekiline ait FERNAS Madencilik işçileri sendikası oldukları için işten çıkarıldılar. Bu işçiler direnişlerinin 52'nci gününde, açlık grevinin 2'nci gününde polis tarafından gözaltına alındılar. Bu işçiler kamu güvenliğini tehlikeye atmak suçundan gözaltına alındılar. Bu işçilerin talepleri nedir? Maaşlarının iki asgari ücretten maden ocaklarında genel ücret olan 45-50 bin TL'ye yükseltilmesini, iş güvenliği için gerekli önlemlerin alınmasını, işten çıkarılan arkadaşlarının işe alınmasını, banka promosyonlarının ödenmesini, çalışma saatine uygun taleplerinin karşılanmasını istemektedirler. Soma'dan Ankara'ya kadar yalın ayak yürüyen işçilerin direnişini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş Milletvekili...

11.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, deprem sonrasında Kahramanmaraş'ın sorunlarına onlarcasının eklendiğine ilişkin açıklaması

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugün 16 Ekim 2024. Kahramanmaraşlı hemşehrilerimi Meclisten selamlıyorum. Deprem sonrası şehrimizin sorunlarına onlarcası eklendi; Kahramanmaraş'taki sağlık hizmetleri sorunları, kara-hava-demir yolu ulaşımı sorunu, rezerv alan, kentsel dönüşüm, orta hasarlı binaların durumu, üniversitelerin açılabilmesi, yurt sorunu, stadyum sorunu, KOSGEB kredilerinin, eşya ve iş yeri parası ödemelerinin, kira ödemelerinin sorunu, okulların durumu ve eğitim sorunu, gençlerin uyuşturucu sorunu. Muhalefet milletvekili olarak Meclis konuşmalarında ve soru önergelerimde bu konuları dile getiriyorum, Bakanlardan randevu talep ediyorum; birçoğu muhalefet milletvekillerine randevu vermiyor, yeni Sağlık Bakanı da bunlardan birisi. Kahramanmaraş STK'lerinin birçoğu ve sermaye örgütleri ya kredi peşinde ya arazi peşinde. Konularının çözümü iktidar milletvekillerince takip edilmelidir. Kahramanmaraşlı hemşehrilerimin bilgilerine sunarım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aykut Kaya, Antalya Milletvekili...

12.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gündoğmuş ilçesinin Ümitli ve Köprülü Mahallelerindeki vatandaşların taleplerine ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) – Gündoğmuş ilçemizin Ümitli Mahallesi yaklaşık 500 kişilik bir nüfustan oluşan, doğurganlık oranı yüksek olan ve ilçemize 10 kilometrelik mesafede bulunan kırsal bir alandır. Ümitli Mahallemizde lojmanı da olan bir sağlıkkevi mevcuttur. Bu sağlıkkevine iki haftada bir hemşirenin, ayda bir doktorun anca geldiğini üzülererek öğrendik. Burada yaşayan vatandaşlarımız mahallelerinde devamlı bir ebe hemşirenin bulundurulmasını ve haftada en az bir kez de doktor görevlendirilmesini talep etmektedir. Yine, Gündoğmuş ilçemize 30 kilometre mesafede bulunan, kışın yaklaşık 500, yazın yaklaşık 2 bin kişilik nüfusa ev sahipliği yapan Köprülü Mahallemizde de kendi lojmanına sahip bir sağlıkkevi vardır. Bu sağlıkkevi civardaki 14 mahallemize de hizmet etme potansiyeline sahiptir. Bu sağlıkkevinde de düzenli bir sağlık personelinin, haftada bir doktorun görevlendirilmesi ve ambulans bulundurulması talep edilmektedir.

BAŞKAN – Sayın İskender Bayhan, İstanbul Milletvekili...

13.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, emeğin karşılığını alması ve barış mücadelesinin ikiz kardeş olduğuna ilişkin açıklaması

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Emek sömürüsü, alın terinin horlanması, aşağılanması ve savaş politikaları sermayenin ikiz kardeşidir; ikisinin de temelinde kâr ve rant hırsı vardır, sömürü ve yağmaya doymamak vardır. Kürt sorununu çözmemenin, Filistin'in, Lübnan'ın yıkımını seyretmenin temelinde de bu tutum yatıyor. Bu yüzden de tek adam iktidarı ve ortağı MHP beklenti yaratıyor ama somut bir adım atmıyor. Kürt sorununun demokratik çözümü ve bölgede barış için sözlere, imalara değil, ilk adım olarak operasyonların durmasına, kayyum ve kumpas siyasetinin son bulmasına, siyasi tutsakların serbest bırakılmasına ihtiyaç var. Bunların gerçekleşmesi ve daha fazla acı çekmemek için özellikle Türk işçi ve emekçilerini kararlı bir tutumla barışa sahip çıkmaya çağırıyoruz. Unutmayalım ki emeğin karşılığını alması ve barış mücadelesi de ikiz kardeşir.

BAŞKAN – Sayın Kamuran Tanhan, Mardin Milletvekili...

14.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Erzurum Dumlulu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevindeki Vedat Aydan'a ilişkin açıklaması

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gün geçmiyor ki bir cezaevinden hak ihlaline ilişkin bir şikâyet, bir başvuru almayalım. Erzurum Dumlulu 2 No.lu Yüksek Güvenlikli Cezaevinden Vedat Aydan, çölyak hastası, ağırlaştırılmış müebbet hapis tutuklusudur. Çoğu hakkı olmadığını söylüyor: “Siyasi mahkûm olduğum için var olan haklarımız da verilmiyor. Daha önce glüten hassasiyetim olduğu ve glütensiz beslenme imkânım olmadığını aktarmıştım. Doktora gittim, doktor glütensiz beslenmem için diyet yazdı lakin cezaevinin keyfi muamelesinden kaynaklı glüten diyetleri yollamıyor açık cezaevi, diyetimi yapamıyorum. Bu konuda yardım etmenizi, cezaevinden şikâyetçi olduğumu, Bakanlığa bu durumu aktarmanızı istiyorum çünkü dilekçelerim esas alınmıyor. Cezaevi yönetimi bana ‘Biz elimizden geleni yapıyoruz ancak açık cezaevi yollamıyor, bu konuda yapacak hiçbir şey yok.’ diyor.”

Cezaevlerindeki hak ihlallerinin bitirilmesi için Adalet Bakanlığını ve yetkilileri çözüme davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Emin Ekmen, Mersin Milletvekili...

15.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2025 bütçesinde Mersin'in hak ettiği payı alması için iktidara şimdiden çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

İktidar bugün itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine 2025 bütçesini sunacağını ilan etmiştir. 2025 bütçesinde Mersin'imizin hak ettiği payı alması için şimdiden iktidara çağrıda bulunuyoruz. Mersin, yıllardır en çok vergi ödeyen 6'ncı şehir olarak Türkiye'nin ekonomisine ve bütçesine büyük

bir katkı yapmakta, aynı zamanda ürettiği tarımsal hasılatla da hep ilk 3 içerisinde yer almaktadır ancak aşağıda sıralayacağım birçok proje sadece 2024 yılında değil yirmi yıldır ihmal edilmiştir.

Organize sanayi bölgesinin altyapı ve bağlantı yollarının yapılması; yirmi yıldır bitmeyen Akdeniz sahil yolunun tamamlanması; Berdan Barajı ve Pamukluk Barajı sulama projelerinin ve içme suyu isale hatlarının tamamlanması; Kültür ve Turizm Bakanlığının projelerinin desteklenmesi ve Ana Konteyner Limanı'nın projesinin ihale aşamasına gelmesi 2025 yılı için en önemli...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer, Adana Milletvekili...

16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Adanalı çiftçilerin de isyan ettiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Adanalı çiftçilerimiz de isyan ediyor. Adana genelinde özellikle Kozan ilçemizde Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı çiftçilerimiz geçen sene 200 liraya aldıkları kayıt evrakını bu sene 1.200 lira aldıklarını belirtiyor. Mazot desteği, gübre desteği, ekim desteği vermeye gelince hiç sesi çıkmayan iktidar, iş çiftçiden para almaya gelince gözünün yaşına bakmıyor. Bir imza, bir kaşeye geçen sene belirtilen fiyatın 6 katı fiyat talep ediyorlar; oysa çiftçi tarladaki ürünü geçen sene sattığının 6 katı fazlasına satamıyor. Çiftçiyi üretmez hâle getiren AKP iktidarı milleti canından bezdirmeye devam ediyor. Özellikle gıda enflasyonunun bu kadar yüksek olmasının tek sorumlusu saray iktidarı ve onun ithal tarım anlayışıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Murat Çan, Samsun Milletvekili...

17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, AKP iktidarının tasarruf tedbirleri bahanesiyle halk eğitimi kurslarını kapattığına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Her şeyden tasarruf edilir ama eğitimden tasarruf edilmez. Eğitim sisteminin en önemli unsurlarından biri de yaşam boyu eğitim yani halk eğitimidir. Bugün, AKP iktidarı, tasarruf tedbirleri bahanesiyle halk eğitim kurslarına sınırlama getirmiş, kapatmıştır. Geçen yıl Bakanlığın 998 halk eğitim merkezinde 11,5 milyon yurttaşımız eğitim almış, yeni mesleki beceriler kazanmış, önemli bir kısmı da ekonomik özgürlüğüne kavuşmuştu. Şimdi bu yapı iktidar tarafından kurban seçildi; sayıları 200 bini bulan usta öğreticiler açlığa, sefaletle terk edildi; bu kurslardan faydalanan ve çoğu gelir düzeyi düşük olan yurttaşımız feda edildi. Halk eğitimi gözden çıkarmak aslında halkın kendisini gözden çıkarmaktır ve iktidar, halkın tarafında olmadığını bir kez daha göstermiştir.

BAŞKAN – Sayın Gülcan Kış, Mersin...

18.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, 16 Ekim Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Açlık ve yetersiz beslenmeyle mücadelede dikkat çekmeyi amaçlayan 16 Ekim Dünya Gıda Günü bugün. Milyonlarca insan hâlâ gıdaya erişimde büyük zorluklarla karşı karşıya. AKP'nin yirmi iki yıllık iktidarında tarım sektörü âdeta göz ardı edilmiştir, tarım politikaları ranta kurban edilerek verimli topraklar beton yığınlarına dönüştürülmüştür, çiftçiler kâr etmeyen ve masrafları bile karşılayamayan ürünlerle ayakta kalmaya çalışırken iktidarın rant odaklı politikaları üretimi bitirme noktasına getirmiştir; Türkiye, tarımda kendine yeten bir ülke olmaktan çıkmış, dışa bağımlı hâle gelmiştir. Mersin Büyükşehir Belediyemiz başta olmak üzere Cumhuriyet Halk Partili belediyelerimizin desteğiyle tarımı ve üretimi canlandıran projeler şartsız ve kararlı adımlarla sürdürülmektedir. Bizim iktidarımızda hiç kimse sofradan aç kalmayacak, gıda herkesin ulaşabileceği yerde olacaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Süleyman Bülbül, Aydın Milletvekili...

19.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın Nazilli ilçesinin Yellice Mahallesi'ne feldspat maden ocağı açılmak istendiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Memleketim Aydın'da yeni bir yıkım projesi için ÇED süreci başlatıldı. JES, RES ve maden ocaklarıyla delik deşik edilen Aydın'da Nazilli Yellice Mahallesi'ne

feldspat maden ocağı açılmak isteniyor. Feldspat maden ocağı demek feldspat tozu demektir; kanser, guatr, akciğer ve deri hastalıklarına davet çıkarmak demektir. Çevre düşmanı AKP vermiş olduğu ruhsatlarla Aydın'da da hem işçilerin hem de halkın sağlığını tehdit etmektedir. Aydın'ın inciriyle, zeytinyağıyla, kestanesiyle, çileğiyle, turizmiyle anılmasını istiyoruz. Aydın'ın delik deşik edilmesine, halkının hastalıklarla boğuşmasına, tarım alanlarının yok edilmesine göz yummayacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İzzet Akbulut, Burdur Milletvekili...

20.- *Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur merkez ve Bucak'ta hâlâ yapılmış bir içme suyu barajı olmadığına ve Burdur'da hâlâ bir eğitim ve araştırma hastanesi ya da tıp fakültesi bulunmadığına ilişkin açıklaması*

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıl 2024 oldu, Burdur'un en büyük iki ilçesi Burdur merkez ve Bucak'ta daha hâlâ yapılmış bir içme suyu barajı yok. Zannederseniz 2025'te de yapılmayacak ama şunu Burdurlularımız ve Bucaklı hemşehrilerimiz çok iyi bilsin ki Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında yıllardır yapılmayan bu hizmeti biz getireceğiz.

Yine, Burdur Devlet Hastanesi depreme dayanıksız diye yıkıldı. Camlı bölüm var orada, orası depreme dayanıklı diye yıkılmadı. Yenisi yapıldı ama daha hâlâ yine bir eğitim araştırma hastanesi ya da tıp fakültesi Burdur'umuzda yok. Biz yine diyoruz ki Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında Burdur, tıp fakültesine de kavuşacak, eğitim araştırma hastanesine de kavuşacak.

Teşekkür ediyorum, saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şahzade Demir, Gaziantep...

Buyurun.

21.- *Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, petrol istasyonu sahiplerinin vergi müfettişleri tarafından ağır cezalara maruz bırakıldığına ilişkin açıklaması*

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) – Bismillahirrahmanirrahim.

Türkiye genelinde yaklaşık 14 bin petrol istasyonu işletmecisini doğrudan ilgilendiren önemli bir sorun yaşanmaktadır. İstasyon sahipleri, sattıkları petrol ürünlerini dağıtım şirketlerinden satın aldıkları, vergisini ödedikleri ve faturasını kestikleri hâlde eften püften sebeplerle vergi müfettişleri tarafından ağır cezalara maruz bırakılıyor. Kesilen cezalara karşı açılan davaların büyük bir çoğunluğunun kabul edildiği göz önüne alındığında uygulamanın haksız olduğu anlaşılmaktadır. Müfettişlerin ağır baskılara maruz bırakıldığı ve ceza yazdırıldığı iddiasıyla birlikte, bazı petrol dağıtım şirketlerinin haksız bir rekabet ortamı oluşturduğu, rakip firmalara cezalar yazdırdıkları gibi ciddi iddialar söz konusudur. İlgili kurumların bu konuya hassasiyetle eğilmelerini talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Faruk Dinç, Mersin...

22.- *Mersin Milletvekili Faruk Dinç'in, işgalci İsrail tarafından soykırımların devam ettiğine ilişkin açıklaması*

FARUK DİNÇ (Mersin) – Bismillahirrahmanirrahim.

İşgalci İsrail tarafından soykırımlar devam ediyor, dünyanın gözleri önünde bir yıldan fazladır bu soykırımlar işleniyor. Evet, gördüğümüz gibi, parklarda çocuklar katlediliyor, dünya güzeli 6 yaşındaki Hind isimli çocuk katledildi ve bu katliamlar devam ediyor. Patenle oynayan çocuklar katlediliyor ve maalesef, bunlar, dünyanın gözleri önünde bu katliamlar devam ediyor. Anne, kızı ve oğluyla beraber hastane bahçesine sığınmışlardı ve orada çadır açmışlardı; o çadır da hedef alındı ve çadırda anne, kızı ve oğluyla beraber cayır cayır dünyanın gözleri önünde kül oldular. Evet, kadın haklarından bahsediliyor. Burada da görüyoruz ki her gün kadınlar Filistin'de katlediliyor; bir çocuk kendi annesinin, vefat etmiş, şehit olmuş annesinin ayağını öpüyor. Bu konuda Meclisin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkan Elçi, İstanbul...

23.- *İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, FERNAS Madencilik işçilerinin dün gece gözaltına alındıklarına ilişkin açıklaması*

TÜRKAN ELÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, FERNAS maden işçileri, emeklerinin karşılığını almak için, insanca bir yaşam için çıplak ayaklarıyla sessizce yürüdüler, baretleriyle tempo tutarak seslerini duyurmaya çalıştılar; yetmedi, açlık grevine başladılar. Birileri rahatsız olmuş olacak ki dün gece gözaltına alındılar. Bu iyi bilinmelidir ki haklarını arayanlara, adalet arayanlara hakları teslim edilmedikçe toplumsal barış tesis edilemez.

Hakkını arayan mazlumlara saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Selçuk Türkoğlu, Bursa...

Buyurun.

24.- *Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa Şehir Hastanesinde yaşananlara ilişkin açıklaması*

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Şehir hastanelerinde yönetim zaafı kaynaklı yolsuzluklar, usulsüzlükler aldı başını gidiyor, kimsenin kılı kıpırdamıyor. Örneğin, Bursa'da, ameliyatlarda kullanılması gereken tıbbi malzemeleri satan bir şebeke yakalanıyor, ilk belirlemelere göre piyasa değeri 400 milyon liralık bir zimmet ortaya çıkıyor, olay adliyeye yansıyor; işe bakın ki davada sadece 1 kişi tutuklu bulunuyor.

Ayrıca, bir başka olayda, hastanede bir oto yıkama servisi ile bir kafe üzerinden iki idarecinin haksız kazanç sağladığı biliniyor. Her iki iş yerinin, hastanenin ameliyathane koordinatörü ile anestezi teknisyeni yakınları üzerinden işletildiği iddialarını sağır sultan bile biliyor, hiçbir şey yapılmıyor.

Yarın bu konuyu, inşallah, araştırma önergesiyle Genel Kurula indireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sadullah Kısacık, Adana...

25.- *Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması*

SADULLAH KISACIK (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

17 Ekim, Dünya Astsubaylar Günü. Ülkemizin güvenliği ve huzuru için emek veren, fedakârlıklarıyla bizlere daha güvenli bir gelecek sağlayan astsubaylarımızın ve astsubay emeklilerimizin gününü kutlarken astsubay emeklilerimizin yaşadığı haksızlıklara bir kez daha dikkat çekmek istiyorum. Astsubay emeklilerimiz hizmet yılları boyunca büyük fedakârlıklar yapmış ve ülkemize sadakatle hizmet etmişlerdir. Ne yazık ki emeklilik dönemlerinde karşılaştıkları problemler onların hak ettikleri huzurlu yaşamı sürdürmelerini zorlaştırmaktadır. Maaş bağlama oranının yükseltilmesi, tazminat haklarının verilmesi başta olmak üzere, astsubaylarımızın özlük haklarının iyileştirilmesi için iktidara buradan çağrı yapıyoruz. En azından 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'nde astsubaylarımıza hak ettiği değeri verelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Cem Avşar, Tekirdağ...

26.- *Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, bugün Malatya'da meydana gelen 5,9 şiddetindeki depreme ve beklenen Marmara depremine ilişkin açıklaması*

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Malatya'da meydana gelen deprem 5,9 şiddetiyle kendini bizlere bir kez daha hatırlattı. Büyük tehlike ise beklenen Marmara depreminin hâlâ önümüzde duruyor olması. Deprem olmadan bile binaların yıkıldığı bir yerde 5,9 şiddetinde bir depremde can kaybı yaşanması ihtimali çok yüksek. Yüz binlerce çok riskli bina hâlâ dönüşüm bekliyor. İktidarın seçim öncesi “beka sorunu” dediği Marmara depremi, seçim dönemlerinde raftan indirilen, sonrasında ortaya çıkarılan, göz ardı edilen bir mesele olmaz. Sorumluluk makamında olan herkesin bu konuda ortak hareket etmesinin artık tercih değil

zorunluluk hâline geldiğini bir kez daha vurguluyor, Malatya ve bölge illerde depremten etkilenen bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Ayça Taşkent, Sakarya...

27.- *Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent'in, bakanlıkların Sakarya'da yaptıkları denetimlere ilişkin açıklaması*

AYÇA TAŞKENT (Sakarya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sakarya'da ciddi sorunlarla karşı karşıyayız. Bakanlığımız, halk sağlığını tehlikeye düşürebilecek gıdaları kullanan firmaların listelerini yayınladı. Geçmiş dönemlerde de gördüğümüz gibi bugün yine Sakarya'da en az 8-9 firmada tespit edilen bu ürünlerle yurttaşların hayatı ve sağlığı tehlikeye düşmüştür. Halk sağlığıyla oynamak bu denli kolay olmamalı, yurttaşlarımızın sağlığının bu şekilde riske atılmasını kabul etmiyoruz. Bu firmalara gerekli denetimler yapılmıyor mu? Bu firmalar kapatılmıyor mu?

Öte yandan, diğer Bakanlığımızın denetimlerine göre ise beton işi yapan tam 14 firmaya ceza kesildi. Sakarya'da deprem gerçeğiyle karşı karşıyayken yapılarda bu betonların kullanılması kabul edilemez, gerekli önlemlerin acilen alınması lazım. Sakarya'nın adının böyle endişe uyandırıcı haberlerle anılmasını istemiyoruz.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Nurten Yontar, Tekirdağ...

28.- *Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, tüm okul türlerinde üniversite sınavını başarıyla yerleştirme hakkı kazanmasına rağmen tercih yapmayanların oranının 2024'te rekor kırdığına ilişkin açıklaması*

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, ÖSYM'nin son üç yıllık verilerine göre tüm okul türlerinde üniversite sınavını başarıyla yerleştirme hakkı kazanmasına rağmen tercih yapmayanların oranı 2024'te rekor kırdı. Üniversiteyi kazanan 1 milyon 85 bin aday tercihte bile bulunmadı ve fakültelere yerleştirilen 638 bin kişi de kaydını yaptırmadı. Söz konusu veriler bize gençlerin alacakları diplomanın işe yaramayacağını çok iyi bildiğini gösteriyor. Her 100 gençten 40'ı geleceğinden vazgeçiyor, yoksulluk on binlerce gencin elini kolunu bağlıyor. Ekonomik kriz derinleştikçe eğitimden kaçış oranları artıyor. En acı olanı da nepotizmin, liyakatsiz atamaların, haksız mülakatların, adam kayırmacılığın zirvede olduğu ülkemizde gençlerimiz ne yapacağını bilmeden umutlarından, hayallerinden, geleceklerinden vazgeçiyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Yontar.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'a geçmiş olsun ve şifa dileklerini Divan olarak paylaştıklarına ilişkin konuşması*

BAŞKAN – Bu arada, geçmiş olsun ve şifa dileklerimizi de Divan olarak paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Serkan Sarı, Ömer Fethi Gürer, Ayten Kordu, Yavuz Aydın, İsmail Akgül ve Burhanettin Kocamaz Vekillerimize de akış içerisinde yer vereceğim; 30'a yakın vekile kullandırık, bu arkadaşların bilgisi olsun, bunun dışında talep almayacağız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başarır.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, az önce yerinden konuşan AKP Konya Milletvekili Mustafa Özer, Sayın Genel Başkanımızın Türkiye'deki yurt sorunuyla ilgili bilgilerinin yalan olduğunu, muhalefetin de yalan alışkanlık hâline getirdiğini söyledi. Şimdi, rakamlarla konuşmak lazım. Ve bir şey daha söyledi, Türkiye'de üniversiteyi kazanan çocukların, gençlerin yüzde 96'sının yurda yerleştiğini söyledi. Şimdi, inanılmaz bir rakam. Ben öncelikle şunu söyleyeyim: 2023-2024

döneminde örgün öğretimde 4 milyon 153 bin evladımız öğrenim görüyor. Yurt sayımız kaç? Bunun ancak dörtte 1'i, 800 bin civarında yatak sayısı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Fazla detaya girmeyelim, size, Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim; lütfen toparlayalım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Girmiyorum, tamam, hemen bitiyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başvuranların yüzde 96'sı yerleştiriliyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani 5 öğrenciden 4 tanesi sokakta. Ben rakamlarla konuşuyorum ama bugün Mustafa Özer dedi ki: “Yüzde 96 yatak sayımız var.” Okula gidemeyen, yurt bulamayan, oda bulamayan çocuklar AKP'li Konya Milletvekili Mustafa Özer'i arasın. 100 öğrenciden 96'sı madem yatak buluyor, beyefendi onların yerini ayarlasın ama 5 öğrenciden 4'ü sokakta. Bu rakamları ben vermiyorum, Sayıştay raporlarında da var, Bakanlık da bunu açıklıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Cezaevindeki yatak sayısıyla karıştırdı.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

30.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, bugün Malatya'da yaşanan 5,9 şiddetindeki depreme, bir savcının makamında organize suç örgütlerince tehdit edildiğine dair bir videonun geçen günlerde basına düştüğüne, Savunma Sanayii Fonu'na aktarılabacak olan vergiyle ilgili kanun teklifinin geri çekilmesine, bütçe açığı konusundaki makroekonomik verileri yakından takip ettiklerine, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanının mülakatsız 2.393 personel alımı yapılacağını duyurduğu “tweet”ine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öğrenci yurtlarıyla ilgili bir konuya açıklık getirmekte fayda var. Öğrencilerin yüzde 96'sı mı karşılanmış yoksa başvuruların yüzde 96'sı mı karşılanmış; bu sorunun cevabı önemli.

Bugün Malatya'da 5,9 şiddetinde bir deprem yaşandı. Deprem haberlerini duyduğumuzda artık yüreğimiz ağzımıza geliyor. Can kaybı olmadığına sevindik ancak bazı binalarımızda hasar olduğu bilgisi geldi. Malatyalı hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Deprem tehlikesine bir kere daha dikkat çekiyorum. Deprem bölgesinin yaralarının sarılması gerektiğine ve genel olarak depreme, özellikle de İstanbul depremine hazır hâle ülkeyi getirmemiz gerektiğine de dikkat çekmek istiyorum. 100 bin TOKİ konutu gündemimizde, bu konutların da bir an önce hak sahiplerine verilmesi önemli bir konudur.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz günlerde basına bir video düştü. Organize suç örgütleri geliyor, bir savcıyı makamında tehdit ediyor. Bu cesareti nereden alıyor bu insanlar, ben bunu buradan sormak istiyorum. Yargı mensuplarına yönelik yapılan bu tehditler, hukuk devletinin varlığına yapılmış bir tehdittir. Bir hukukçu olarak dile getirmek isterim ki savcılarımızın, yargı mensuplarımızın adaleti sağlama görevlerini yerine getirirken tehdit altında kalmaları, adalet kurumunu yalamakla kalmaz, adalet kurumunu yok eder. Bu durumda da adaletin varlığından bahsedemezsiniz. Allah aşkına, savcıların dahi kendilerini güvende hissedemedikleri bir ortamda gariban vatandaş kendisini nasıl güvende hissedecek; ben bu soruyu sormak istiyorum. Bu arada sayın savcımızı da tebrik ediyorum, bu baskıya sinmediği için kendisine teşekkür ediyoruz. Peki, şunu sormak istiyorum: Kamuoyuna yansımayan hadiseler ne olacak? Tehlikenin farkında mıyız arkadaşlar? Bu organize suç örgütleri ne ara bu kadar pervasızlaştı? Ne ara semirdiler de bu hâle gelebildiler? Ne ara polise, yargıya, hâkime, savcıya posta koyar hâle geldiler? Söyleyeyim: Bozulmuş kamu düzeninde, yok olan hukuk devletinde, kaybettığımız iklimde bu hâle gelebildiler. Bu iklimi düzeltmek, bir adalet reformunu ortaya koymak en başta iktidarın sonra da hepimizin ortak sorumluluğudur.

Savunma Sanayii Fonu'na aktarılabacak olan vergiyle ilgili kanun teklifinin geri çekilmiş olması doğru bir adım olmuştur. Arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanımızın geçtiğimiz yıllardaki bir deyişi

kulağımda çınlıyor: “Devlet yönetiyoruz, devlet; millet yönetiyoruz, millet.” Bu iş, doğru bir siyasi akıl ortaya koymayı gerektirir, tepkimizin sebebi budur. Sakın bu kanun teklifini geri getirmeyin çünkü borçlanmanın vergisi olmaz. Vergi, gelirden alınır. Ben size vergi koyacağımız kalemleri söyleyeyim değerli milletvekilleri.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Alacaksınız kur korumalı mevduattan, servet transferi yapılan insanlardan alın bu ek vergiyi. Alacaksınız milletin sırtından tonlarca para kazanan kamu-özel iş birliği yatırımlarının müteahhitlerinden alın bu ek vergiyi. Gerçi, onların vergi muafiyetlerini de kesseniz bu da şimdilik yeter diye düşünüyorum. Tekraren, borçlanmadan vergi olmaz, alacaksınız milletin sırtından para kazanan bu insanlardan alın bu ek vergiyi diyorum. Bir de “Azdan az, çoktan çok vergi alacağız.” sözünü de unutmayın.

Bütçe açığı konusunda makroekonomik verileri yakından takip ediyoruz. Yıl sonu yaklaşıyor, veriler iyiye gidiyor gibi görülse de halka yansıyan enflasyon oranı hâlâ cep yakıyor. Bu arada, dün, merkezî yönetim bütçe dengesi eylül ayında 100,5 milyar lira açık verdi. Dokuz aylık açık ise 1 trilyonun üzerinde, dokuz aydaki bütçe faiz gideri 912,7 milyar TL.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Değerli vekiller, bu bütçe açığı ve faiz giderleri sosyal ve ekonomik bir yıkıma işaret etmektedir. Vatandaşımızdan tasarruf etmesini istiyorsunuz ama konu kendinize geldiğinde kulaklarınızı kapatıyorsunuz. Sahi nedir bu Tarım Bakanlığındaki Long Audi tartışması? Esnaf gezisinde rast geldiğim -bakın, burası çok önemli; esnaf gezisinde rast geldiğim- “Evladıma okulda tost parası veremiyorum.” diyerek gözleri yaşaran asgari ücretli vatandaşımızın yüzüne bu Bakanlar nasıl bakacak; ben gerçekten merak ediyorum. Yazıktır bu ülkeye; ayıptır, günahıtr.

Son olarak bir “tweet”i göstermek istiyorum. Sayın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanımız bir “tweet” attı, 2.393 personel alımı yapılması duyurusu. Nasıl alınıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Son olarak Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Mülakatsız olarak ve sadece KPSS puanıyla alınıyor. Sayın Bakanı tebrik ediyorum, demek ki olabiliyormuş. Millî Eğitim Bakanımızın da Aile Bakanını örnek almasını tavsiye ediyorum. Derdimiz budur: Adalet ve liyakat. Mülakat, adaletin, liyakatin katilidir. Mülakat, gençlere bu ülkede gönül koyduran bir zehirdir. Bakın, öğretmen adaylarımız için inatla yaptınız mülakatları. Sonunda ne oldu? Her bölgedeki komisyonlar farklı puanlar verdi, bölgesel farklılıklar oluştu. Bu haksızlığa müsaade edilmemelidir. Öğretmen adaylarımız için KPSS puanı ile mülakat puanı aynı olacak şekilde bir uygulama yapılmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Buğra Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu.

31.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Malatya'da bugün meydana gelen depreme, Türkiye'nin ya cumhuriyet olmak ya da bir Latin Amerika ülkesi, Suriye ya da Orta Doğu'daki terör batağına batmış, kan gölüne dönmüş ülkelerden biri olmakla karşı karşıya olduğu kritik bir dönemden geçtiğine ve bu süreçte uyanık olunması gerektiğine, Barzani'nin Türkiye ziyaretinde sorulması gerekenlere ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malatya'daki depremde korkan, endişe eden, Türkiye'de depremler sonucunda yaşanan birçok trajedinin akabinde böyle bir sarsıntıda korkuya kapılan bütün vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum. Bu bizim çok ciddi bir problemimiz. Dün de gündeme getirdim, gene gündeme getireceğim çünkü

hep olaylar olduktan sonra ah vah etme “Ne kadar büyük milletiz, yardım edebiliyoruz.” deme gibi bir gurura kapıldığımız kadar tedbir alabilmeyi, önlem alabilmeyi becerebilsek bütün bu sıkıntıları yaşamayız. Bakın, milletin öncelikli olduğundan bahsediliyor. Evet, doğrudur. Dün bahsettiğim konuya bir kez daha vurgu yapmak istiyorum, İstanbul Milletvekili olarak bir kez daha vurgu yapmak istiyorum: Yüz binlerce, milyonlarca insan büyük bir deprem felaketiyle karşı karşıya ve yıllardır çözülemeyen bir mesele, siyasetüstü bir konu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ısrarla kamu bankalarından özellikle gelir durumu düşük semtlerdeki binaların kentsel dönüşümünün sağlanması için uygun bir kaynak başvurusunda bulunmuş; bununla ilgili bir cevap verilmiyor, kamu bankalarının cevap vermeme gibi bir durumu olamaz, kanunen cevap vermek zorundalar. Bu kadar önemli bir konuda siyasi rekabet yüzünden vatandaş mağdur edecek, onun canını tehlikeye atacak bir uygulamada bulunmaya hiç kimsenin hakkı yok. Bu vesileyle bir kez daha Malatya’daki vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyoruz.

Çok kritik bir dönemden geçiyoruz arkadaşlar; Türkiye ya cumhuriyet olmak, cumhuriyeti güçlendirmek ya da bir Latin Amerika ülkesi, Suriye ya da Orta Doğu’daki terör batağına batmış, kan gölüne dönmüş ülkelerden biri olmakla karşı karşıya. Böyle kritik bir dönemden geçiyoruz. Neden bunları söylüyorum? Bakın, Türkiye Cumhuriyeti Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Anayasa’nın ilk dört maddesiyle ilgili -dün de ifade ettim- ağırlığına, sorumluluğuna yakışacak bir beyanda bulunmuyor, tehlikeli söylemlerde bulunuyor.

Bu ülkede savcılar tehdit edilmeye başlandı; görmüşsünüzdür, yeni doğan ünitesine bebeklerin götürülmesi ve bir çıkar sağlanması amacıyla kurulmuş olan bir tezgâh var. Çete liderleri artık devletin savcılarını tehdit etmeye başladı. Devletin savcılarını tehdit ederken de bu savcıyla ilgili kişisel bilgileri elde ettiler. Nereden elde ettiler? 3 tane jandarma görevlisinden gelen bilgiyle elde ettiler. Kişisel bilgilerimiz ortalıkta dolanıyor. Anayasa Mahkemesi bir karar alıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – ...terör eylemlerinde bulunan PKK’yı ve çocuk katili lideri Apo’yu övücü beyanlarda bulunmayı ifade özgürlüğü kapsamına alıyor. Evet, biz bir süreçten bahsediyoruz; el uzatılıyor, işte “Barış olacak.” deniliyor. Hiç kimse bu ülkede terör olsun istemez, hiç kimse bu ülkede barış olmasın da istemez ama bunun yolu şuursuzca atılan adımlardan asla geçmeyecek.

“Barzani Türkiye’yi ziyaret edecek.” deniliyor. Şimdi, o konuya da ayrıca değinmek istiyorum. Barzani Türkiye’yi ziyaret ettiğinde onunla ilgili kurumlar, ilgili yetkililer mesela Saygın Haceroğlu’ya yapılan saldırıyı umarım konuşurlar, umarım oradaki Türkmen varlığını gündeme getirirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Osmanlı yadigarı Kırdaş Hanı ve Avcı Hanı’na yapılan saldırılarla ilgili ağızlarını açıp inşallah soru sorarlar. Zamanında nüfus müdürlükleri talan edildi biliyorsunuz, Kayseri Çarşısı’nda çıkan yangının sorumlularını da inşallah sorarlar. Rahmetli Necdet Koçak vardı; Kerkük’te şehit edildi, Saddam Hüseyin tarafından asıldı. Oradaki Türkmen varlığını muhafaza etmek için koşturmuş bir insandır. Bugün, Barzani’nin ziyaretinin söz konusu olduğu bir dönemde -umarım bu ziyaret size az önce ifade ettiğim- Türkiye’nin bir cumhuriyet olup olmamak konusunda çok kritik bir eşikte bulunduğu süreçte -bütün parçaları bir araya getirdiğinizde- karşımıza ülkemizi sıkıntıya sokacak bir görüntünün çıkmaması için her zamankinden çok daha uyanık, her zamankinden çok daha dikkatli olmamız lazım.

Belli ki bir kurgu var arkadaşlar, belli ki bir süreç işletiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Abdullah Öcalan’ın belki de ev hapsine çıkmasına kadar ilerleyecek bir süreç götürülüyor, bilmiyorum ama burada bir süreç işliyor. Son on beş gündür Anayasa tartışmaları, bütün olan bitenlere baktığımız zaman ortaya çok uyanık olmamızı

gerektilen bir süreç çıkıyor. Teröristlere yapılan övgüyü ifade özgürlüğü kapsamına alırken “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” diye slogan atan kahraman teğmenlerimize soruşturma yapılması bizlere dokunuyor. Kritik bir süreçtir, uyanık olmamız lazım.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kavuncu.

Milliyetçi Hareket Partisi adına Nevşehir Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sayın Filiz Kılıç.

Buyurun efendim.

32.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Malatya'nın Kale ilçesinde meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, Nevşehir'in imar ve ihyasında kilometre taşı ve vefanın bir göstergesi olan Damat İbrahim Paşa'nın ölüm yıl dönümüne, Dünya Gıda Günü'ne ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; bugün ne yazık ki Malatya'nın Kale ilçesinde 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Tek tesellimiz can kaybının olmaması. Başta Malatyalı vatandaşlarımız olmak üzere tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Allah beterinden saklasın diyoruz.

Sözlerime Nevşehir'in imar ve ihyasında kilometre taşı ve vefanın bir göstergesi olan Damat İbrahim Paşa'yı anarak başlamak istiyorum. 1730 yılında kaybettiğimiz İbrahim Paşa'nın bugün ölüm yıl dönümü. Muşkara köyünde doğan İbrahim, bir şekilde saraya intisap etmiş, çalışkanlığı ve zekâsıyla önemli görevlere layık görülmüştür. Hatta III. Ahmet'in teveccühünü kazanmış, damadı olmuştur. Veziriazam olarak sarayda vazifesini icra ederken bile köyünü unutmamıştır. Kendi vakıf hayratı olarak yoğun bir imar ve inşaat faaliyetleri başlatmış, azmi sayesinde çok kısa bir sürede 18 haneli Muşkara köyünden mamur bir şehir yapmayı başarmıştır. Bu şehrin adını da “yeni şehir” manasına gelen “Nevşehir” olarak vermiştir. Tarihin derinliklerinde yankılanan Paşa, sadece bir devlet adamı değil aynı zamanda bir vizyoner olarak da anılmayı hak eden bir şahsiyettir. Eğitim, sanat ve kültür alanlarında attığı adımlar dönemin sosyal hayatında büyük bir etki yaratmış, Osmanlı toplumunun refah seviyesini yükseltmiştir. Lale Devri olarak bilinen o zaman diliminde sadece Nevşehir değil İstanbul da onun önderliğinde daha da parlamış, şehir onun döneminde bir sanat ve kültür merkezi hâline gelmiştir.

Damat İbrahim Paşa'nın kökleri, doğduğu ve büyüdüğü güzel Nevşehir'in tarihî topraklarındadır. Kapadokya'nın eşsiz coğrafyasında peribacalarının arasında yeşeren bu şehir onur ruhunu ve kimliğini şekillendiren unsurları barındırmaktadır. Nevşehir yalnızca bir şehir değil aynı zamanda Damat İbrahim Paşa'nın hikâyesinin başlangıç noktasıdır. O, devletin modernleşme çabalarına öncülük etmiş, uluslararası alanda Osmanlı İmparatorluğu'nun prestijini yükseltmiştir. Kendisi zorluklar karşısında asla pes etmeyen bir iradeye sahipti. Bu irade tarihin akışını değiştirecek cesur adımları beraberinde getirdi. Bugün onun bıraktığı miras yalnızca bir tarih değil aynı zamanda azmin ve kararlılığın simgesidir. Damat İbrahim Paşa'yı anarken sadece geçmişteki başarılarını değil aynı zamanda onun bıraktığı derin izleri de hatırlamalıyız. Bugün Nevşehir'de onur ruhunu yaşatan eserler ve değerler mevcuttur. Şehir sadece geçmişin değil geleceğini de teminatıdır. Bu yüzden onun anısını yaşatmak bizlere düşen önemli görevlerden biridir, ruhu şad olsun. Bıraktığı değerler ve miras bizlere ilham vermeye devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Dünya Gıda Günü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Gıda israfı konusunu ele almamak olmaz kanaatindeyiz. Ülkemiz, zengin mutfak kültürü ve çeşitliliğiyle gastronomide kendine sağlam bir yer edinme potansiyeline sahiptir ancak bu başarıyı sürdürmek ve geleceğe taşımak için gıda israfı meselesine odaklanmak zorundayız. Gıda israfı yalnızca ekonomik kayıplara yol açmakla kalmıyor, aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliğimiz açısından da büyük bir tehdit oluşturmakta. Birleşmiş Milletler verilerine göre, dünya genelinde üretilen gıdanın yaklaşık üçte 1'i israf edilmektedir. Bu durum, kaynakların etkin kullanılmadığını ve açlık çeken insan sayısının artmasına sebep olduğunu göstermektedir.

Özellikle ekmek israfı azımsanamayacak ölçüdedir. Bunun çözümlerinden biri yiyeceğimiz kadar ekmek satın almak ve kalan ekmekleri bayatlama evresindeyken dondurmak ya da alternatif yemekler içerisinde değerlendirmektir. Ayrıca, geleneksel yöntemle üretilen ömrü uzun ekmek yapımını teşvik etmek hatta bir adım daha atarak ekmek çeşitlerinden bazılarını dünya çapında marka hâline getirmek gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bu eşsiz lezzetler kültürel mirasımızı temsil eden ve her birinin kendine özgü hikâyesi olan lezzetlerdir. Sadece seçim bölgem Nevşehir’de geleneksel yöntemlerle 7-8 çeşit ekmek yapılmaktadır. Patates, peynir suyu ve nohut suyu kullanarak lezzetli, raf ömrü uzun, sağlıklı ekmekler üretilebilmektedir. Bu çeşitliliği tanıtmak hem yerel ekonomimizi güçlendirecek hem de uluslararası alanda gastronomide daha fazla söz sahibi olmamızı sağlayacaktır. Özellikle yerli markaların desteklenmesi ve pazar fırsatlarına ulaşmalarının sağlanması elzemdir. Devamında, coğrafi işaretli ürünlerimizin tanıtımı hem yerel üreticilerimize hem de tüketicilere büyük fayda sağlayacaktır. Tarım ve Orman Bakanlığımız eliyle, STK’ler ve iş insanlarının da katkılarıyla Anadolu’daki özellikle eşsiz ekmek çeşitlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – ...ve eşsiz yemeklerin dünya pazarında tanıtımını teşvik etmek için projeler geliştirilmelidir. Bu bağlamda, iş insanları, tarım sektörü, parlamenterler ve tüm paydaşlar israfı önleyici stratejiler geliştirmek ve bu konuda toplumda farkındalık yaratmak için çalışmalıyız. Bu nedenle, Gazi Meclisimizden bir çağrıda bulunuyorum: Gıda israfını önlemek, kadın çiftçilerimizi desteklemek -ki bu konuda kadın çiftçilerimizin özellikle eğitilerek onlardan, kadın hassasiyetinden özellikle istifade etmemiz gerektiğini düşünüyorum- ve Anadolu’nun zengin ekmek kültürünü dünya pazarına tanıtmak hepimizin önemli görevleridir. Hep birlikte daha sürdürülebilir ve adil bir gıda sistemine ulaşmak için kararlılıkla ilerlemeliyiz. Unutmayalım ki sağlıklı bir toplum için sağlıklı gıdalar, sağlıklı bir gelecek içinse sürdürülebilir tarım anlayışı şarttır. Hepinizi bu önemli meselelerde daha aktif rol almaya davet ediyorum.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

33.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, bugün Malatya’da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, deprem bölgelerinde bir yıl içerisinde hedeflenen ve teslim edilen konutların istatistiki bilgisine, Açık Radyonun karasal yayın lisansının bugün iptal edildiğine, FERNAS işçileri haklarını alıncaya kadar mücadelelerini destekleyeceklerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Malatya’da 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi ve bu deprem çevre illeri de ciddi bir şekilde etkiledi, hissedildi. Bu deprem tabii, aslında 6 Şubat’taki depremle yani 7,7 ve 7,6 depremiyle aynı fay hattındaydı. Bu anlamıyla okullara da bir gün ara verildi.

Şimdi, buradan deprem meselesini gerçekten unutuyoruz. Oysaki çok hazin bir hafızamız var, çok acı dolu bir hafızamız var. Depremın üzerinden zaman geçiyor, deprem unutuluyor. Depremde yapılması gereken, alınması gereken önlemler hiçbir şekilde alınmıyor ama sadece deprem öncesi önlemler alınmamakla yetinilmiyor, deprem sonrası da yapılması gerekenler konusunda Hükümetin neredeyse adım atmadığını görüyoruz. Hâlihazırda özellikle Hükümetin vadettiği, örneğin Tayyip Erdoğan’ın, Mart 2023’te “319 bin konutu bir yıl içerisinde teslim edeceğiz.” diye bir açıklaması var.

Yine, “680 bin konut ve 170 bin ticari alandan oluşan 850 bin bağımsız bölümün inşasına başladık ve bunları hızlı bir şekilde teslim edeceğiz.” diye açıklamalar var.

Oysa benim elimde bir yıl içerisinde hedeflenen ve teslim edilen konutların istatistiki bilgisi var, izninizle onları paylaşmak istiyorum. Örneğin Hatay’da 254.195 konut yapılması hedeflenmiş, sadece 10.048’i yapılmış, sadece yüzde 4’ü teslim edilmiş; Kahramanmaraş’ta 112.414 konut yapılacaktı, 19.501’i yapılmış; Adıyaman’da 64.811 konut yapılması planlanıyormuş, sadece 6.001 konut yapılmış; Malatya’da 103.019 konut yapılması gerekiyormuş, sadece 6.672 konut yapılmış; Antep’te 41.922 konut hedeflenmiş, 15.160 konut yapılmış. Burada hepsi devam ediyor ama en çarpıcı olanı; Kilis’te 3.361 hedeflenmiş, 2.001’i yapılmış. Yine, Antep açısından bir oran var. En yüksek oranı Kilis oluşturuyor, yüzde 60’ı yapılmış ve teslim edilmiş, ondan sonra gelen yüzde 36’yla Antep. En fazla yıkımın olduğu Hatay’da kaç? Sadece yüzde 4. Yani burada toplam konutların bütün deprem bölgeleri açısından aslında hedeflenenin çok altında kaldığını görüyoruz. Hâlihazırda o kentlerde insanların konteynerlerde kaldığını, yollarının olmadığını, çamur içinde yaşadıklarını, çocukların okula ulaşamadığını, erişemediğini, konteynerlerde eğitim yaptığını biliyoruz ama aynı zamanda ideolojik, politik bir ayrımcılık da olduğunu görüyoruz. Hatay, en fazla yıkımın yaşandığı, neredeyse taş üstünde taş kalmayan bir kent; şimdi bir taraftan rezerv alan meselesiyle yağmalanıyor, diğer taraftan da sadece yüzde 4 konut yapılarak Hatay halkı cezalandırılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bunun kabul edilemez olduğunu ifade etmek istiyoruz ve deprem ülkesi olma gerçeğinden yola çıkarak da hızlı bir şekilde gerçekten bir deprem bakanlığının, bir afet bakanlığının kurulması ve atılması gereken adımların da bir an önce atılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Evet, bugün bir utanca daha uyandık, neredeyse her gün aslında bunlara tanık oluyoruz. Otuz yıldır bu ülkede doğa felaketlerinden işçi direnişlerine, toplumsal cinsiyet eşitliğinden kültür sanat alanına kadar bağımsız ve özgür bir yayıncılık yapan Açık Radyo’nun karasal yayın lisansı bugün iptal edildi ve saat bir itibarıyla da yayını kesildi.

Şimdi, burada görüyoruz aslında; gerçeklerin üstünü kapatmak, hakikatin halka ulaşmasını engellemek için AKP elinden gelen her şeyi yapıyor. “RTÜK” diye bir Demokles’in kılıcı inşa etmişler; maşallah, kendi başına kimi beğenmiyorsa kesiyor, kimi beğenmiyorsa yayını durduruyor, kimi beğenmiyorsa ceza üzerine ceza yağıdırıyor, bu kabul edilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamam Başkan.

Bu ülkedeki en önemli yayın organlarından biridir, radyoculuk açısından otuz yıllık bir geçmiş vardır ve sesinin kısılmasını, Açık Radyo’nun karasal yayınının durdurulmasını kabul etmiyoruz. Özgür basın biat etmeyecek, özgür basının kalemini kıramayacaksınız. Bu ülkede, her zaman, kalemini satmayan ve gerçekten toplumsal gerçekleri yazan insanlar, gazeteciler olacak; bunu ifade etmek istiyorum.

Sabrınıza sığınarak son bir başlığı daha ifade etmek istiyorum Sayın Başkan. Günlerdir FERNAS işçileri direniyor, günlerdir FERNAS işçileri mücadele ediyorlar ama bu Mecliste, özellikle de AKP Grubunda bu konuda hiçbir adım atılmadığını görüyoruz. Yalın ayak Ankara’ya yürüdüler, bu Meclise geldiler, tartaklandılar, dünya kadar zulme uğradılar, işten çıkarıldılar sendikalı oldukları için, şimdi haklarını almak için açlık grevine başladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Dün gece Kurtuluş Parkı’ndaki bekleyişlerine polis müdahale etti, onları darbetti, 1 kişi yaralandı orada, baygınlık geçirdi 1 işçi; kalanlar sabaha kadar karakoldaydılar, hâlihazırda bekleyişleri devam ediyor.

Ben merak ediyorum gerçekten, buradaki bu meseleyi neden çözmek istemiyor AKP'nin kendisi? Yani bir milletvekili, bu Meclisin kürsüsünde, işçilerin karşısında kendi kuruluşunu, kendi maden şirketini savunan bir açıklama yaptı; sanırım, bu, Meclis tarihine geçen en büyük utanç vesikalarından biridir.

FERNAS işçilerinin yanındayız, haklarını alıncaya kadar mücadelelerini destekleyeceğiz. Bu Meclisten de FERNAS işçileri lehine bir tutumun, bir açıklamanın, bir yaklaşımın çıkması beklentimizi de ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

34.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, bu sabah Malatya'da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme, şubat depreminden bugüne kadar konutların büyük çoğunluğunun teslim edilmediğine, FERNAS işçilerinin gözetimine alındığına, Sinan Ateş cinayetine ilişkin bilirkişi raporunu haberleştirdiği için T24 Muhabiri Asuman Aranca hakkında dava açıldığına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sabah on bir civarında Malatya'da 5,9 büyüklüğünde bir deprem oldu, çevre illerde de hissedildi. Öncelikle, bölgedeki yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak iletiyoruz.

Gerçekten unutuyoruz; şubat depreminde, on dokuz ay önce belki 100 bin, belki daha fazla -50 bin diyorlar ama daha fazla kayıp verdiğimiz bir gerçek- yurttaşımızı kaybettik ama yüz 101'inci gün bu konuyu konuşmuyorduk; Meclis de konuşmuyordu, yürütme de konuşmuyordu, yasama da konuşmuyordu yargı da aslında konuşmuyordu. Unutuyoruz; Türkiye'nin bir deprem bölgesinde olduğu, depremin İstanbul başta olmak üzere birçok ilde yaşanabileceği gerçeğini unutuyoruz. Bakın, şubat depreminden bugüne kadar on dokuz ay geçti, konutların büyük çoğunluğu teslim edilmedi, hâlâ çadırla yaşayan insanlar var, hâlâ konteyner isteyen insanlar var; okullar yapılmadı, eğitim devam etmiyor. Mevcut iktidar ancak depremden sonra çözülebilecek bir sorun olarak görüyor deprem gerçeğini. Şimdi, İstanbul'da, İzmir'de, Ege'de beklenen bir deprem var ama maalesef ki bu iktidar buna hazır değil; mevcut Bakan deprem dışında her şeyle uğraşıyor, bununla ilgili açıklama yapmıyor ama yaklaşık 6 şiddetinde bir depremi bugün Malatya'da yaşadık. Biraz daha büyük bir deprem olsaydı Malatya belki tekrar yıkılacaktı. O yüzden gerek Meclis gerek bu ülkeyi yöneten iktidar, yürütme bu konuyla çok daha fazla ilgilenmeli, gerekli tedbirleri almalı.

Şimdi, dün aslında büyük bir felaketi gördük; FERNAS işçileri Manisa'dan günlerce yürüdüler, yalın ayak yürüdüler. Ne istediler? Haklarını istediler, daha çalışılabilir insani koşullarda ter dökmek istediklerini belirttiler; ne Bakanla ne de milletvekili olan patronlarıyla görüşemediler ve bu insanlar sendika hakkı için, çalışma saatleri için, daha güvenli bir çalışma ortamında emek vermek, ter dökmek için talepte bulundular; Manisa'dan buraya yürüdüler, Kurtuluş Parkı'nda bir eylem ortaya koydular, milletvekillerinin olmadığı bir saatte -ki genelde tüm milletvekilleri, muhalefet milletvekilleri yanlarında oldu- o insanlar, işçiler gözetimine alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok dramatik bir şey; gözetimine alındıktan sonra eşyalarını, çantalarını, battaniyelerini, baretlerini bir yere topladılar; savcı onları da istemiş, el koyacakmış. Baktım bir, savcı neye el koyuyor? Battaniye, baret, ayakkabı, pijama, bir de gerçekten herhâlde memleketten gelen kutunun içerisinde eşlerinin, ailelerinin, annelerinin, babalarının yaptığı ekmeğe de el koyuyor. Zaten o işçilerin ekmeğine el koyan bir patron var, şu anda AKP'de milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar) Onun ekmeğiyle oynayan bir milletvekili var, savcı niye bu kararı alıyor? Ben utandım, polis arkadaşlarımız utandı!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama sayın savcı oradaki battaniyeye, ayakkabıya, kıyafete el koyma kararı vermiş ve sabaha kadar gözaltında bulundu o işçiler. Olmaz, bir milletvekili maden işletiyorsa bir parça daha hassas olur; alır onları, konuşur, isteklerini söyler ama milletvekilinin, bakanın talimatıyla o işçiler o şekilde gözaltına alınmaz. Şimdi tekrar o parka gitmek istiyorlar; bu, anayasal bir hak, suç işlemiyor bu insanlar, daha insani koşullarla çalışmak istiyor bu insanlar ama hem patronları, vekil patronları hem savcı fiilen -videolarda var- kutudaki ekmeklerine el koydu, Türkiye gerçeği de bu.

Diğer bir konu, son bir konuya daha değineceğim Sayın Başkanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, Ankara’da öldürülen eski Ülkü Ocakları Başkanı Sinan Ateş cinayetine ilişkin bilirkişi raporunu haberleştiği için T24 Muhabiri Asuman Aranca hakkında haber verme sınırlarını aştığı gerekçesiyle dava açıldı. Şimdi, bu bir gazeteci, Türkiye’yi ilgilendiren bir dava ve bu raporla ilgili aslında gizlilik kararı yok çünkü ifadeler, bilirkişi raporları zaten alınabiliyor dosyalarda gizlilik kararı olsa da ama bir gerçek daha var: İşte, AKP’nin yaratmış olduğu bir yargı sistemi. AKP gençlik kolları başkanı bir genç kızın burnunu kırıyor, gözaltına alınıyor, tutuklanmaksızın serbest kalıyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Eski gençlik kolu başkanı, görevden alındı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Eski gençlik kolları başkanımı, Başkanım düzeltti, teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen bitirelim Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Peki, şimdi sormak isterim: Bunun tersi olsa, o kızımız, bu burnu kırılan kızımız o arkadaşın, bu gençlik kolları başkanının burnunu kırsa -kırmasa da- valla tutuklanırsa ama aldığımız duyumlara göre bu arkadaşımız için herkes devreye giriyor. Burun kırma nitelikli müessir fiil, Türk Ceza Kanunu’nda düzenlenmiş. Tutuklanmıyor, neden? AKP’li, seçkin bir insan, görev yapmış; olmaz. T24’ün muhabirine haber yaptığı için dava açacaksın, burun kıran gençlik kolları başkanını tutuklamayacaksın. İşte, AKP’nin yarattığı adalet düzeni bu.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Başarır.

Adalet ve Kalkınma Partisi adına Grup Başkan Vekili Sayın Leyla Şahin Usta konuşacaklar.

Buyurun Sayın Usta.

35.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, eski İstanbul Milletvekili Markar Esayan'ın vefatının 4'üncü yıl dönümüne, Malatya'da bugün yaşanan 5,9 büyüklüğündeki depreme, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, yalan ve yanlış haberlerle toplumun gerilmesinin, kutuplaştırılmasının toplumdaki şiddetin artışının en önemli etkenlerinden biri olduğuna, Hatay'da yapılan çalışmalara ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bugün, kendisiyle de daha önce görev yaptığımız Markar Esayan'ın -İstanbul Milletvekilimizdi- vefatının 4'üncü yıldönümü. Gerek gazeteci kimliğiyle gerek aydın kimliği ve gerekse de bir siyasetçi olarak tüm hayatını ülkemizdeki demokrasinin, hak ve özgürlüklerin gelişmesi ve ülkemizin güçlenmesi için vakfeden değerli bir yol arkadaşımızı. Bu vesileyle, Rahmetirahman'a kavuşmuş olan Markar Esayan'ı tekrar rahmetle anıyorum. Bu vesileyle ablasıyla konuştum bugün, mezarı başındalardı. Tüm Türkiye Büyük Millet Meclisi mensuplarına selamlarını ilettili, bu taziyemizden dolayı da teşekkürlerini ilettili.

Evet, ikinci mevzuumuz, tabii ki önemli bir başlık. Bugün tekrar büyük bir acıyla sarsıldık Malatya'da yaşadığımız 5,9 büyüklüğündeki depremlerle. Çok şükür ki ilk belirlemelere göre can ve mal

kayıbı bulunmamaktadır ve yine de olası risklere karşı ekiplerimiz teyakkuz hâlinde, sahada tarama çalışmaları devam etmektedir. Depremden etkilenen tüm vatandaşlarımıza ve milletimize de geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum. Çünkü deprem bir kez daha gösterdi ki hepimize düşen sadece depremden sonra yaraları sarmak değil kentlerimizi, yapılarımızı depreme dirençli hâle getirmek; sadece depreme değil bütün afetlere karşı da hazır olmaktır çünkü ülkemiz coğrafi konumu itibarıyla ciddi afetsellik riski barındırmaktadır. Bu sebeple yıllarca her kentsel dönüşümümüze “rantsal dönüşüm” diyerek karşı çıkanların, engel olmaya çalışanların da bu can kayıplarına vesile olduklarını unutmamak gerekir. Kentsel dönüşüm hayat kurtarır, bunu unutmamak gerekir.

Yeniden inşa çalışmalarıyla ilgili de son rakamlarla ilgili bilgileri paylaşmak istiyorum, rakamlar zikredildi. Evet, 6 milyondan fazla bağımsız bölümün incelenerek hasar tespit çalışmaları yapılmış, bunun üzerine 680.000 konut, 170.000 ticari alandan oluşan 850.000 bağımsız bölümün ağır hasarlı olarak kullanılmaz hâle geldiği tespit edilmiştir. Deprem bölgesinde de 429.535’i konut, 34.253’ü de ticarethane olmak üzere 463.788 bağımsız bölümün büyük bir kısmının -onun da rakamını söyleyeyim- yani 335.707 konut ve iş yerinin ihalesi tamamlanmış olup üretim aşamaları başlamıştır. Bunlardan 93.817 deprem konutumuz da teslim edilmiştir.

Şimdi, ısrarla Hatay’la ilgili sanki bir ayrımcılık yapıldığına, oranın geri bırakıldığına dair iddialar var. Neden biz böyle bir şey yapalım, neden Hatay’ı geride bırakalım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bunun akılla, izanla ölçülemez, açıklanamaz bir tavır olduğunu söylemek istiyorum. Ben Hatay’da deprem sonrası bir ay bizzat kendim kaldım, herkesle tanıştık ve çalıştık, hâlâ takip ediyorum. Hatay’daki en büyük ve en önemli sorunlarımız sağlam zemin bulmak, yer bulmak, mülkiyet sorunlarını çözmek, vatandaşın mülkiyet sorunlarına çözüm üreterek yeni inşa alanlarını tespit etmek. O yüzden Hatay’daki inşa süreçleri daha geç başlamış veya yapılmaktadır. Ama şundan kimsenin endişesi olmasın, Hataylıların da hiçbirisinin endişesi olmasın: Her türlü destek ve çalışmayla Hatay’da da son hızla çalışmalarımız devam ediyor ve evlerine kavuşacaklar.

Bunun dışında, depremden etkilenen bütün şehirlerimize, 11 şehrimize de İLBANK aracılığıyla özellikle içme suyu, atık su, kanalizasyon ve arıtma tesislerinin yapılmasıyla ilgili olarak 64 milyar TL’lik hibe desteği verilmiştir. Belediyelerin de bu konudaki sorumluluklarını elbetteki yerine getirmeleri gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - 2019 seçimlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının 100 bin konut vaadi vardı, maalesef sadece 4 binini yaptı diye biliyorum ama belki sayı artmış olabilir. O konuda rakamın doğrusunu eminim Ali Mahir Bey daha doğru bilecektir ama 100 bin konut sözünün verildiğini ve 4 bin konutun yapıldığını biliyorum, doğru sayıyı eminim söyleyeceklerdir.

Şimdi, evet, toplumdaki şiddetin artışından bahsediyoruz hep. Burada en önemli etkenlerden biri de yalan ve yanlış haberlerle toplumun gerilmesi, kutuplaştırılması. Şimdi, az önce, bizim Konya Milletvekilimiz yurtlarla ilgili bilgiyi paylaştı ve bu bilginin üzerinden söylediklerinin doğru olmadığını açıkladı Grup Başkan Vekili. Bakın, yurt yatak kapasitemiz 992.955.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tamamlayacağım Sayın Başkan.

Yurtlara başvuru yapan öğrenci sayısı 355.804, yerleşen öğrenci sayısı da 342.002. Ayrıca, yedek öğrenci itibarıyla 15.299 öğrencimiz de barındırılıyor. Söylediğimiz şey şu: Başvuru yapan öğrencilerin yüzde 96’sı yerleştirilmiş durumda. Bir Genel Başkan ya bu rakamları -sanki her öğrenci-Türkiye’deki bütün üniversite öğrencilerinin hepsinin yurt başvurusu yaptığını düşünerek söylüyor -bunu söylüyorsa bu da kabul edilemez- ya da rakamlar kasten yanlış veriliyor eline. Bu rakamlar doğru ve öğrencilerimiz, özellikle kız öğrenciler ilk defa üniversite kazanıp gelmişse, yurt başvurusu

yapmışsa hepsinin yerleştirilmesi için özel bir çabayla devam ediyoruz. Yurt konusundaki bu doğru bilgiyi özellikle paylaşıyorum; gençlerimizi ve çocuklarımızı bu tip kutuplaştırmaktan vazgeçmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, lütfen bitirelim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Doğru bir haber varsa el birliği içerisinde, hep birlikte bunun doğrusunu paylaşalım.

Bakın, İBB’nin de vaktinde “64 tane yurt” diye söylediği bir rakam var -tebrik ediyoruz- 64’ünü yapmasa da şu anda 14 tane yurt yapmışlar, 14 yurttan onlar da hizmet vermeye çalışıyorlar. Bu işleri eğrisiyle doğrusuyla konuşurken lütfen toplumu germeyecek, toplumu bir kutuplaşmaya götürmeyecek usulle, doğru bilgiler üzerinden bilgilerimizi paylaşalım diyorum.

Tekrar bu depremle ilgili olarak yapılan çalışmalara hepimizin desteğini ve vatandaşlarımıza da sabır diliyoruz, elbette ki zor bir dönemden geçiyoruz. Ha şunu da söylemek istiyorum Hatay’la ilgili: Hatay’da özellikle yaptığımız bir çalışma var. Ben aynı zamanda sivil toplum kuruluşlarında da görev alan birisiyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hatay’da 5 tane yerde kadınlarımız için atölyeler açtık hem de Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayesinde, dikiş nakış atölyeleri açtık ki sosyalleşme imkânları olsun; çocuklar için ana sınıfları açtık, anneler için biraz oturdukları o konteyner kentlerde çocuklarıyla birlikte meşguliyetlerini artırabilecekleri ve kendilerine vakit ayırabilecekleri bir zaman oluşsun diye ana sınıfları açtık. İlk kuaförü açtık Hatay’da ve kuaför eğitimleri verdik; oradan kadınlar kendi kuaför eğitimlerini alıp onların vasıtasıyla yine konteyner kentlerde onların üzerinden hizmet vermeye başladı. Bizim kimseye ayrımcılık yapmak gibi bir derdimiz yok, bizim için 11 deprem ilimizin hepsi de aynıdır, Türkiye’deki her ilimiz de aynıdır, hepsine de eşit hizmet ve aynı seviyede hizmet verme çabasındayız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Koçyiğit, buyurun.

36.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şimdi “matematik” diye bir şey var Sayın Başkan. Biz oranları söylüyoruz vallahi; şimdi oranlar açık ve net, diyor ki: “Siz Hatay’a ayrımcılık yapıyorsunuz.” Bu kadar. Yüzde 4 yapmışlar, yüzde 4.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Neden yapılmadığını da açıkladım ama. Kasıt yok, ayrımcılık yok. Hâlâ aynı şeyleri söylüyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Depremi merkez üssü, en fazla yıkılan kent, en fazla mağdur edilen kent. Sadece mağdur etmediler, sadece konut yapmamazlık yapmadılar, bir de dediler ki: “Orta hasarlı olan binaların sahipleri konutlarını onarabilir.” Millet gitti, borçlandı harçlandı, konutunu yaptı, binasını onardı. Sonra ne yaptılar? Getirdiler, buradan rezerv alan yasasını geçirdiler. Şimdi ne diyorlar? “Hayır efendim, 1 milyon para mı yatırdın? Konutunu sağlamlaştırdın; olmaz, ben bu orta hasarlıyı da yıkarım, burası artık rezerv alan.” diyorlar. Defne halkı haftalarca, aylarca ayakta, yürüyüş yapıp duruyorlar. Niye? Sizin hukuksuz uygulamalarınız nedeniyle. Sizin önce millete “Tamam, orta hasarlıyı yıkmayacağız, onarın.” deyip, sonradan gidip, rezerv alan ilan edip bütün oraları yıkanız nedeniyle.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Diğer bir şey: Birinin himayesinde 3-5 tane kuruluş yapmış, 3-5 tane dikiş nakış... Şimdi buna şükür mü edeceğiz? Ya, orada çocuklara kamu binalarını açmadılar; ayakta olan kamu binalarını çocuklara açmadılar, çocuklar okula gidemiyor. Defne’de, Hatay merkezde ve depremin olduğu yerlerde ne kadar çok Hataylı sırf çocukları okusun diye kentlerini terk etti biliyor musunuz? Servis yok, yol yok, okul yok, elektrik yok; hâlâ konteynerlerdeler, hâlâ konteynerler yanıyor, hâlâ insanlar çadırlarda yaşam mücadelesi veriyor. Bir de bununla da yetinmediniz; bütün hafriyatı götürdünüz tarım havzalarına döktünüz, bütün hafriyatı götürdünüz su yataklarına döktünüz. Bu da yetmedi; henüz ekini daha biçilmemişken gittiler, oraları dümdüz ettiler; Hataylıların ekini bile biçmesine izin vermediler, oranın üzerine konut yaptılar. Zeytin bahçelerini söküyorlar ama gelmişler, burada: “Biz her şeyi yapıyoruz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yahu, 680 bin hedefiniz var, teslim edilen topu topu 76 bin konut. Buna cevap verin ya, bunu soruyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, efendim, yurt konusunda öncelikle resmî başvuru rakamlarını gelip burada bir kartona bastırıp Sayın Grup Başkan Vekili paylaşsın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Gençlik ve Spor Bakanlığının resmî evrakı, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Resmî değil bu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bakanlıktan geliyor, Bakanlığın resmî açıklaması.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben buradan -kendisine- bir şeye söz veriyorum: Bundan sonra yurt için beni arayan herkesi kendi makamına yollayacağım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İnternet sayfasını...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yahu, Türkiye’de öğrenci sayısı belli, yurt sayısı, yatak sayısı belli; bunları bir kısmı -küçük bir kısım- aynı şehirde üniversite kazandığı için evde kalıyor ama birçoğu yerleştirilemedi, bu bir gerçek. Niye bizi arıyorlar, niye bizi arıyorlar? Tüm milletvekillerini arıyorlar. Yahu, bana başvuru bin tane, bana bin tane başvuru gelmiş. Niye bu doğruları konuşmuyoruz?

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Başvuruyu yanlış yere yapıyorlar demek ki. Başvuruyu size değil Gençlik ve Spor Bakanlığına yapmaları gerekli.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hatay’da 2024’ün sonuna kadar vadettiğiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitirelim lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ...“Bitireceğim.” dediğiniz konut sayısı belli, yaptığınız konut sayısı belli. Neyi konuşuyoruz ki biz burada? Tamamlayamadınız. Neyi konuşuyoruz? Ama sürekli olarak algı, algı, algı... Algı insanların karnını doyurmuyor, laf insanların karnını doyurmuyor; doyurmuyor kardeşim. (CHP sıralarından alkışlar)

İnsanlar yurt istiyor, bize geliyor; size ulaşmıyor, size ulaşmak imkânsız.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – YURTKUR’a başvursun yeter, size gelmesine gerek yok! YURTKUR’a başvursun, YURTKUR’a!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ee... 300 bin başvuru varmış, 900 bin yatağımız varmış, 600 bin boş yatak varmış. Orayı da vallahi saraya verin, yatak olarak kullanın misafirlerinize! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başarır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, son defa lütfen...

Buyurun.

38.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, 93 bin teslim edilen konut olduğunu söyledim, Hatay’la ilgili hiçbir ayrımcılığımızın olmadığını...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – 6 Eylülde Özhasseki’nin açıklaması var, 6 Eylülde açıklaması var Bakan Bey’in; 76 bin, 6 Eylül.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ekime kadar teslim edilenleri hesap etmezseniz o rakam öyledir ama son rakam ekim ayı itibarıyla, bugün itibarıyla 93.817.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bakanınızın son resmî açıklaması o.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İşte, bakın, en önemli meselemiz bu; devletin resmî rakamlarıyla maalesef doğruya bile inandırıyoruz. Ne diyelim yani?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bakan yalan mı söylüyor? Biz Bakanı referans alıyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bakın, bugünün rakamını söylüyorum, güncelini söylüyorum. Her gün konut teslim ediliyor, bunu görmezden gelmek hata. İşte, Hatay’da da bunu görüyoruz, insanların mülkiyet hakları korunarak, insanların şikâyetleri göz önüne alınarak yapılan araştırma ve incelemeyle konut inşa etmeye çalışıyorsunuz ama bir taraftan bu yalan bilgilerle de mücadele etmek gerekiyor.

Hataylılar her şeyin çok iyi farkındalar, biz Belediye Başkanımızın da yoğun bir çaba içerisinde Hataylıların bütün sorunlarını çözmek için çalıştığını da biliyoruz, her türlü desteği ve çabayı da göstereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamladınız mı Sayın Usta?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım, bir sözüm daha var.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yurt başvurularıyla ilgili Ali Mahir Bey’e başvuru yapmayacak gençlerimiz, Gençlik ve Spor Bakanlığımızın internet sayfasına girecekler, çok da kolay, çok da basit bir yöntemle başvuru yapacaklar.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Milletvekillerini arıyorlar, çıkmıyor çünkü.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İsim isim hepsi tek tek ilan ediliyor. Verdiğim rakam, başvuru sayıları da -Gençlik ve Spor Bakanlığının internet sayfasına girsinler- benim rakamlarım değil, Bakanlığın kendi resmî rakamları. Bu konuda, her başvurunun değerlendirildiğini ve yüzde 96’sının yerleştirildiğinin doğru bir rakam olduğunu tekrar kamuoyunun ve Meclisin gündemine sunuyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Çocuklar sokakta, yurt bulamıyorlar!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çok kısa bir şey söyleyeceğim, çok kısa, çok kısa efendim.

BAŞKAN – Ne için Sayın Başarır?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şey yaparsanız...

BAŞKAN – Duyayım, şey yapacağım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, “Ali Mahir Başarır’a başvurmayacak.” dedi de... Buradan söyleyeyim, mikrofona gerek yok. Ali Mahir Başarır bir tarikat lideri falan değil yurdu olsun ama bir gerçek var.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Niye sana başvuru yapıyorlar?

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – İhtiyaçtan, onu anlayamıyor musunuz? Onu anlayamıyor musunuz?

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sana niye başvuru yapıyorlar?

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – İhtiyaçtan, ihtiyaçtan.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Gençlik ve Spor Bakanlığımıza başvursunlar.

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – İhtiyaçtan!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Yanlış yere başvuruyorlar.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, “Öğrencilerin yüzde 96’sı yurda yerleşmiş.” diyor. Yalan, yalan! Bu yalan yani.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Neye dayanarak?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Burada da niye bana başvuracak, tabii ki Bakanlığa başvuracak. Bakanlığın yerleştirmedeği başvurular için insanlar bize geliyor.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Yok öyle bir şey!

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Yok öyle bir şey ya!

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Aynen öyle. O ihtiyaç var, farkında değilsin. Rahatsın, keyfin yerinde senin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Yok öyle bir şey.” tabii! Sana göre hiçbir şey yok. Ya, sana göre emekli maaşı da yetiyor.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Sayın Başarır, Bakanlığa başvurup yerleşemeyenlerin listesini çıkarsana.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sana göre asgari ücret de fazla.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sana göre hayat güzel, hayat çok güzel.

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Sen ihtiyaçtan anlamıyorsun Sayın Vekil.

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Elâzığ Milletvekili Sayın Erol Keleş’in depremle ilgili bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Keleş.

39.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş’in, bugün Malatya’da meydana gelen 5,9 büyüklüğündeki depreme ilişkin açıklaması

EROL KELEŞ (Elâzığ) – Teşekkür ederim Başkan.

Bugün saat 10.46’da Malatya’nın Kale ilçesinde 5,9 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. Elâzığ ilimizde ve bölgede de hissedilen deprem, geçmişte yaşadığımız acıların hatırasını bir kez daha yüreklerimizde canlandırdı. Ancak bu tür afetlerde yaşanan her can kaybının ne denli derin bir iz bıraktığını bizler çok iyi biliyoruz. Şu ana kadar bir can kaybının yaşanmamış olması en büyük tesellimizdir. Böylesine zor günlerde devletimizin her bir kurum ve kuruluşu milletimizin yanında ve hizmetindedir. Geçmişte olduğu gibi bugün de devletimiz ve milletimiz el ele, dayanışma içerisinde bu zorlu süreci de geride bırakacaktır. Bizler birlik ve beraberlik içinde hareket ederek her türlü zorluğu aşmasını bilen bir milletiz. Rabb’im ülkemizi, şehrimizi ve aziz milletimizi her türlü afetten muhafaza eylesin.

Bu tür acıları bir daha yaşamamak temennisıyla bir kez daha tüm vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

BAŞKAN – Sayın Necmettin Çalışkan buradalar mı? Yok.

Sayın Şerafettin Kılıç buradalar mı? Yok.

Sayın Serkan Sarı...

Buyurun Sayın Sarı.

40.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı’nın, 16 Ekim Dünya Gıda Günü’ne ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Dünya Gıda Günü, sayenizde bugünü dünya gıda enflasyonu şampiyonu olarak kutluyoruz. Yanlış, ucube ekonomi politikalarınız, tarım politikalarındaki yaptığınız hataların sonucunda yarattığınız enflasyonla vatandaşlarımız gıdaya ulaşamaz hâle geldi. TÜİK verilerine göre yüzde 44, sokağın verilerine baktığımızda da yüzde 80’e dayanan enflasyon altında artan gıda fiyatları sonucunda vatandaşlarımız gıdaya sağlıklı bir şekilde ulaşamaz hâle geldi. Vatandaşlarımız “Ucuz gıdaya ulaşacağız.” derken ne yazık ki sahte ve sağlıksız gıdalara mahkûm kalmış durumda sayenizde. İki yıl önce domuz ithalatındaki vergi indiriminizle ne yazık ki vatandaşımızı bu durumla karşı karşıya bıraktınız. Aradan geçen iki yıla rağmen bir denetim yapmadığınız için bugün yaşadığımız tabloyla karşı karşıyayız. Altı ayda bir yapmış olduğunuz denetimleri ve yayınladınız raporları iki yıl geçmesine rağmen ancak bugün yayınlatabildiniz ve yaptığınız denetim sonucunda da şirketlerin sergilediği durum ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ömer Fethi Gürer...

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, 16 Ekim Dünya Gıda Günü’ne ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü 1979 yılında 16 Ekim tarihini “Dünya Gıda Günü” olarak belirledi. 8 milyarı aşan dünya nüfusunun 1 milyarı açlık çekiyor. Gıdasız kalmamak için tarımı doğru yönetmeliyiz.

Ülkemizde hileli gıda, taklit, tağşiş yapanlara karşı sert önlemler alınmalıdır. Ekonomik krizin etkisiyle artan kontrol dışı üretim var. Ne yediğimizi ne içtiğimizi bilmiyoruz. İşini doğru dürüst yapan esnafımızı selamlıyorum. Azınlık da olsa sahtekârların varlığını da unutmayalım. Sorunu azaltmak için belediyelere yeniden gıdaya el koyma yetkisi verilmeli ve belediye gıda laboratuvarının açılması sağlanmalıdır. Gıdayla ilgili yapılan sahtekârlıkların sağlığınıza doğrudan etkisi olduğu unutulmamalıdır. İnsan sağlığı için gıdaya gereken önem verilmelidir.

Siyasi iktidar bu konuda da sınıfta kalmıştır. Bu nedenle, bugünden itibaren bu konu tekrar dikkate alınmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayten Kordu...

42.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Dersim'de düzenlenen Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu'nun tepkilere rağmen devam ettiğine ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dersim'de düzenlenen Anadolu'nun Horasan'ı Tunceli Sempozyumu tepkilere rağmen devam ediyor ve katılımcılarına baskı kurularak sürdürülmek isteniyor. Munzur Üniversitesi Rektörünün katılmak istemeyen akademisyen ve öğretim görevlilerine “Katılmayanın kadrosunu iptal ederim.” diyerek baskı uyguladığı, öğretim üyelerinin öğrencileriyle katılımının mutlaka sağlanması gerektiği, idari personelin dahi katılımının zorunlu olduğu ifadelerinin söylendiği ve mesaj atıldığı iddia edilmektedir. Bu iddiaların mutlaka takipçisi olacağımızı buradan belirtmek istiyorum.

Çoktan çürütülmüş olan hikâyenin tekrar dolaşıma sokulması, Pir Seyit Rıza ve yoldaşlarının mahkemesiyle aynı tarihe denk getirilmesi tesadüf değildir. Bu sempozyumumuzun kimliğimize, dilimize, inancımıza dönük sürdürülen kırım ve asimilasyon politikasının devamı olarak yapıldığını Dersim halkı iyi bilmektedir. Dersim'de bu kırım politikaları tarihteki ardılları gibi utançla anılacaktır. Biat etmedik, etmeyeceğiz, hakikatimizle yol almaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Yavuz Aydın...

43.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, kahverengi kokarca böceğiyle ilgili kamuoyuna yansıyan çalışmaları yakinen takip ettiklerine ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta kahverengi kokarca böceğiyle ilgili Mecliste vermiş olduğumuz mücadelenin ardından Hükümet yetkililerince kısmen de olsa bir gayret sarf edildiğini gözlemlemekteyiz fakat bu mücadelenin yeterli ve tatmin edici seviyede olmadığını milletimizle birlikte takip ediyoruz. Kışlak ve larva mücadelesi için gerekli destek ve kaynaklar sağlanmadığı sürece çözüme ulaşmak mümkün değildir. Kahverengi kokarca böceğiyle ilgili kamuoyuna yansıyan çalışmaları yakinen takip ettiğimizi belirtiyor, Genel Kurulu ve fındık üreticilerimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İsmail Akgül...

44.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, Bolu'nun Göynük ilçesinde sulama sıkıntıları mevcutken ilçedeki su kaynaklarının dışarıya aktarılacak istendiğine ve Kanlıkaya Göleti'nin 2025 Yatırım Programı'na alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bolu Göynük ilçemizde sulama sıkıntıları mevcut iken ilçemizin su kaynaklarının Eskişehir ve civarına aktarılacak istenmesi tarım arazilerimizin susuz kalmasına ve Göynüklü hemşehrilerimizin sıkıntı yaşamasına neden olacaktır. Göynük ilçemizde aynı sıkıntılar varken buradaki su kaynağını dışarıya aktarmak doğru bir çözüm yolu değildir. Bölgede yaşanan su sıkıntısının ortak bir çözüme kavuşturulması için öncelikle Kanlıkaya Göleti yapılarak su paylaşımı ortak bir çözüme bağlanmalıdır. Burada yapılacak olan gölet yıllık 4,5 milyon metreküp su tutacaktır. Kanlıkaya Göleti'nin hem çiftçilerimizin geleceği hem de bölgenin ekonomik kalkınması için hayati bir proje olması nedeniyle 2025 Yatırım Programı'na alınmasını talep etmekteyiz.

Bolu Akşemseddin Hoca diyarına selam olsun.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Burhanettin Kocamaz...

45.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, bugün Malatya'da meydana gelen depreme ve fahri Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Malatya'ya ve depremden etkilenen illerimize geçmiş olsun dileklerimizi iletiyorum.

Fahri (geçici) Kur'an kursu öğrencileri Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde -yılıda 2 kez, yaz ve kış dönemi olmak üzere- KPSS dâhil birçok sınav ve mülakattan geçtikten sonra istihdam edilmektedir. Fahri öğrenciler asgari ücretin çok altında, 7-8 bin TL maaşla ve yarım yatırılan sekiz-dokuz günlük sigortayla, özlük haklarından yoksun bir şekilde kadrosuz olarak görev yapmaktadır. İşsizlik maaşından da faydalanamamakta, izin hakları da bulunmamaktadır. Hasta olduklarında raporlu günleri maaşlarından kesilmektedir. Bu kadar olumsuzluk içerisinde çalışmalarına ve defalarca kadro sözü verilmesine rağmen bir türlü kadroya geçememişlerdir. Hükûmete buradan sesleniyorum: Elçiye zeval olmaz, verdiğiniz sözleri tutun, yalancı durumuna düşmeyin, fahri öğrencilere kadrolarını verin.

BAŞKAN - Teşekkürler arkadaşlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz teşekkür ederiz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rica ederim.

Bugün de 40 civarında kişiye söz vermiş olduk.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, deprem felaketinden dolayı Divan olarak bölgede yaşayan bütün yurttaşlara geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Deprem felaketiyle ilgili biz de Divan olarak geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Alanda bu konuda çalışan bütün ilgililerin maksimum duyarlılıkla ve hızla müdahil olmalarını talep ediyoruz. Bölgede yaşayan bütün yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimizi tekraren Divan olarak iletmış olalım.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, adalet reformunun kapsamının belirlenmesi, sorun ve çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla 16/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, adalet reformunun kapsamının belirlenmesi, sorun ve çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla 16/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin

diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/10/2024 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Saadet Partisi Grubu Adına İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Sayın İsa Mesih Şahin konuşacak.

Buyurun. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, süre uzatımı vermiyoruz, onun için yanlış anlamasın arkadaşlar. Bugün yeterince verdik, biraz yürümemiz gerekiyor.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamliyorum.

Yargı paketlerinin bir adalet reformuna dönüşmesi adına bir Meclis araştırma komisyonu kurulması yönünde bir önerimiz var.

Değerli milletvekilleri, adalet kurumu hem devlet düzeni için hem de toplumsal hayatın düzeni için en önemli dinamiklerdir. Sahip olduğumuz bütün medeniyetler, adalet kurumunu hep devlet idaresinin merkezine almıştır. Onun için “Adalet mülkün temelidir.” sözü mahkeme salonunda başköşeye asılır. Adalet haklıya hakkını verip Hazreti Mevlâna Hazretlerinin de dediği gibi her şeyi yerli yerine koymaktır. Anayasa’mızın 2’nci maddesi “Türkiye bir hukuk devletidir.” diye düzenleme yapmıştır, hukuk devleti ilkesinin büyük bir yara aldığı günümüzün önemli bir gerçeğidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın son dönemlerde siyasetin yumuşaması adımları önemlidir. Bunun yanında Türkiye’de en önemli yumuşamanın, en önemli normalleşmenin hukuk alanında olması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, yargı organımızın önemli sorunları var, yargı organımızın bakın, uzayan yargılamalar sorunu var, tıkanan bir yargı sistemi sorunu var, yargı mensuplarının liyakat sorunu var, yargı organı üzerindeki şaibeler sorunu; bütün bu yapısal sorunlar için bir yargı reformuna ihtiyacımız var, bunun için de böyle bir araştırma komisyonu önemlidir.

Değerli milletvekilleri, yargı organının sorunlarının yanında kitlesel mağduriyetlere dönük önemli sorunlarımız da var, bunlara da hızlıca değinmek istiyorum, bunlara çözümler bulmamız gerektiğinin de altını çizmek istiyorum. Öncelikle vatandaşta oluşan cezasızlık algısı kavramını da ortadan kaldıracak şekilde adil, eşitlikçi ve gerçekçi bir infaz rejimi düzenlemesi yapılması büyük bir ihtiyaçtır, toplumda da büyük bir beklenti olduğunun altını çizmek istiyorum. Yine uzlaştırma kurumunun kapsamının genişletilmesinin yargı organının da yükünü alacağı kanaatindeyim. Bununla ilgili önceki Adalet Bakanı diye Sayın Bekir Bozdağ’ın da bir açıklaması vardı, bu konuda da bir çalışma yapılması gerekir diye düşünüyorum. Karşılıksız Çek Yasası’ndan kaynaklanan hapis cezaları hem esnafımızı mağdur etmektedir, esnafımız işini yapamıyor, esnafımız aynı zamanda borcunu da ödeyememektedir. Ekonomik işlemlere ekonomik cezalar, tedbirler uygulanması da masaya yatırılmalıdır.

Süresiz nafaka uygulaması konusunun toplumsal hayatta önemli sorunlara yol açtığını gözlemliyoruz. Bu anlamda, yoksulluk nafakası süresinin tarafların evlilik süresi, eğitim ve meslek durumu, sağlık durumu, nafaka alacaklısının çalışabilir olup olmaması, çocuk sayısı gibi kriterlere göre hâkim tarafından tayin edilmesi gerektiği yönünde de hakkaniyetli bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

Kamuda liyakatlı bir sistemin inşası için mülakat uygulamasının kaldırılması önemli bir adım olacaktır.

Türkiye’nin önemli bir sosyal yarası, evet, Türkiye’nin önemli bir meselesi olan KHK mağduriyeti sorununun suçlu ile suçsuzun ayrılması ilkesi çerçevesinde çözüme kavuşturulması büyük bir sosyal yaranın sarılması adına da önemli bir adım olacaktır.

Belediye şirket işçilerinin özlük haklarının yetersiz olması nedeniyle, seçim dönemlerinden sonra işten çıkarılmaları, aldıkları maaşın kiraya dahi yetmemesi gibi önemli sorunlara çözüm için belediye şirket işçilerimizin özlük hakları yeniden tesis edilmelidir.

Emeklilik sisteminde, gelecek nesillerimizi borç altına sokmayacak şekilde; adil, eşitlikçi, uygulanabilir yeni bir sistem inşa edilmesi yönünde gerçekçi çalışmalar yapılmalıdır.

Ehliyet affı konusu da var. Ölüm ve ağır yaralamalı kazalara karışmayan sürücülerimiz için bir kereye mahsus böyle bir af da söz konusu olabilir.

Değerli milletvekilleri, ifade ettiğimiz kitlesel mağduriyet konularına benzer başka önemli sorunlar da var. Tüm bu sorunlara çözüm oluşturma adına kapsamlı bir adalet reformuna ihtiyacımız

var. Bu adalet reformu içinde yargı paketlerinden önce bir Meclis araştırması komisyonu kurulması önem arz edecektir. Bizim iktidardan beklentimiz, gelin, bu komisyonu beraber kuralım, Türkiye'nin önemli adalet sorunlarına birlikte çözüm üretelim, Türkiye'nin yargı sorununa birlikte çözüm üretelim. Türkiye'de adalet sorununu çözersek birçok sorunu aşmış oluruz diyorum.

Bu duygularla Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun... (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Türkiye'de bir devletin, bir bütün hâlinde demokratik hukuk düzeninin inşasına dair bir niyeti, kararlılığı olmadığı sürece bir adalet reformundan bahsetmek mümkün değildir. Adalet reformu yalnızca yasaların güncellenmesiyle değil aynı zamanda yargı sistemimizin çürümüşlüğüne neden olan etmenlerin derhâl gözden geçirilmesiyle gerçekleştirilebilir. 2023 yılı itibarıyla yapılan araştırmalar, toplumumuzun yüzde 70'inin yargıya güven duymadığını ortaya koyuyor. Peki, bu güvensizliğin altında ne yatıyor? İşte, reforma tam da buradan başlamak gerekiyor. Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç Türkiye Yüzyılı'nın Yargı Reformu Strateji Belgesi'nin hazırlıklarına durmaksızın devam ettiklerini bildirdi. Uzun yıllardır Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Yargı Reformu Strateji Belgeleri ne yazık ki gerçek anlamda bir sonuç doğurmaktan uzak kalmıştır. Bu belgeler, maalesef, sadece birer iş listesinden ibaret olmuş, yargının kritik meselelerine dokunamamıştı. 2009'dan itibaren yargı alanında uygulanmaya yönelik planlı bir reform sürecine giriştiklerini belirten Bakan, mevcut strateji belgesi hazırlığı sırasında önceki belgelerdeki hedeflerin gerçekleştirilmemiş olmasını göz önünde bulundurarak bir hazırlık yapacaklarını ifade etmiş yani açıkça reform çabalarının başarısız olduğunu ikrar etmiştir. Gerçekten de planlı bir yargı reformu süreci olsaydı 2015 ve 2019'da yeni strateji belgeleri oluşturmak yerine 2009 belgesinde belirlenen hedeflerin ne derece gerçekleştirildiğini ve gerçekleşmeme nedenlerini açıklayan güncellemeler yayınlanırdı. Ancak Adalet Bakanlığı 2009, 2015 ve 2019'da olduğu gibi her beş yılda bir yeni strateji belgesi yayımlama alışkanlığını sürdürerek 2024'te yine bir yapılacak işler listesi sunmaya hazırlanıyor. Bu durum "reform" kavramının içeriğinin ve anlamının yeniden gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargı reformu sadece bir vaatten ibaret olmamalı, temel amacımız kaliteli bir yargı hizmeti sunmak olmalıdır. Kalite ancak şeffaflık ve hesap verilebilirlikle sağlanabilir. Yargı bağımsızlığı siyasi mesele olmaktan çıkarılmalı ve yargı mensupları arasında liyakat esas alınmalıdır. İşte, bu nedenle, yargı sistemimizi yalın, verimli ve hesap verilebilir bir şekilde yeniden yapılandırmalıyız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olgun.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Kamuran Tanhan.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkür ederim.

Üç dakikada adalet reformunu anlatmak çok zor bir meziyet, tüm arkadaşlar için de bu geçerli.

Açıkçası, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'yle ilgili sivil toplum kuruluşlarının açıklamış olduğu raporlar var, 142 ülke arasında Türkiye 117'nci sırada; ne yazık ki bu iktidar tarafından 142 ülke arasında 117'nci sıraya geriletildi. Biz Türkiye olarak, Tanzanya ve Kongo gibi demokrasinin olmadığı yerlerin çok gerisindeyiz.

Türkiye'de toplumun adalet sistemine olan güveni her geçen gün azalıyor. KONDA'nın yaptığı bir araştırmaya göre "Türkiye'de adalet sistemine güveniyor musunuz?" sorusuna "Evet." cevabı verenler yüzde 31; yüzde 69'u da güvenmiyor. Vatandaşların yüzde 73'ü yani her 4 kişiden 3'ü haksızlığa maruz kaldığında herhangi bir girişimde bulunmaktan çekiniyor yani mahkeme salonlarında sürünmekten korkuyor açıkçası; atasözlerine de konu olmuş bir durum.

Yine, adaletsizliğin zirveye çıktığı alanların başında cezaevleri geliyor. Tecrit, işkence, kötü muamele ve hak gasplarıyla gündemden düşmeyen cezaevleri birer işkence merkezlerine dönüştürülmüştür. Bakın, Türkiye’de neredeyse bütün cezaevlerinde siyasi mahkûmlar ikili bir hukukla, daha doğrusu bir düşman hukukuyla karşı karşıya kalmaktadır. Ankara Sincan Cezaevi bunlardan pilot bölge seçilmiş herhâlde çünkü orada sıkça hak ihlaliyle karşı karşıya geliyoruz, bu talepler geliyor. Nedir bunlar? Tecrit edilen mahpuslar yalnızlaştırılmakta, sosyal izolasyon uygulanmaktadır. Farklı koridorlardaki mahpusların en ufak iletişimlerine dahi izin verilmezken her koridor farklı bir hapishaneymiş gibi hareket edilmekte, mahpusların yasal ve meşru talepleri idare tarafından keyfî bir biçimde reddedilmekte, spor ve sohbet hakları engellenmekte, sadece aynı koridorda bulunan 6 kişinin haftada bir buçuk saat gibi bir sürede spor yapmasına izin verilmektedir. Mahpusların kendi aralarında gazete, kitap değiştirmelerine izin verilmemektedir. Kürtçe yayınlar verilmemektedir. İdare tarafından mahpuslara keyfî bir biçimde soruşturma açılmakta, sayısız disiplin ve hücre cezaları verilmektedir. Bu da infazların yanmasına gerekçe sunuluyor. Hücre aramalarında mahpusların kişisel yazı ve kitap çalışmalarına el konulmakta, hastaneye sevk talepleri yapılmamakta veya geç yapılmakta, kelepçeli muayene dayatılmakta ve bunu kabul etmeyen mahpuslar tedavi olamamaktadır. Dilekçe hakları işleme konulmamaktadır. Kurum personelleri kötü muamelelerde bulunmakta, kamera olmayan bölgelerde mahpuslara fiziksel şiddet uygulanmaktadır. Yemekler kötü ve yetersiz, kantin fiyatları fahiştir. Doluluk oranı nedeniyle bazı mahpuslar yerde yatmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMURAN TANHAN (Devamlı) – Yaşlı ve hasta mahpuslar yaşamını tek başına sürdüremeyecekleri tek kişilik hücrelerde tutulmakta, âdeta ölüme terk edilmektedir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanhan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Turan Taşkın Özer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Efendim, ek süre vermiyorsanız sanırım.

BAŞKAN – Yok.

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Kırk saniye bile mi?

BAŞKAN – Hayır.

CHP GRUBU ADINA TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir.” cümlesinin hükmünü yitirdiği, hukukun değil, şantajın, rüşvetin, baskının, siyasi tutumların yazılı olmayan kanunlarıyla âdeta kısıpaca alındığı, Anayasa’nın, kanunların açık hükümlerinin bile yok sayıldığı bir dönemi birlikte yaşıyoruz. Yargıyı işler durumda tutmaya, vatandaşımızın adalet ihtiyaçlarını var gücüyle karşılamaya çalışan, hâlâ kanunları her şeyin üstünde tutan vicdanlı ve onurlu hâkimlerimizi, savcılarımızı elbette bir kenara koyuyorum ve elbette cemaat, tarikat kavgalarıyla yargı seçimlerinin bile aylarca uzadığı, siyasi saiklerle hukuku çiğneyerek talimatla karar verenlerden de aynı anda bahsediyorum. İsterseniz en özgürlükçü, en adil kanunları yazalım, kanun uygulayıcılarının karşısında bu metinler ne yazık ki çöpe dönüyor. Ülkede bir kanun uygulama ve uygulayıcı sorunu var, o nedenle öncelikle yapılması gereken yargı üzerindeki siyasi vesayetin bir an evvel kaldırılmasıdır ki bunun yolu da Hâkimler ve Savcılar Kurulunun başından atanmış bir bürokrat olan Sayın Adalet Bakanının bir an önce çekilmesidir. Bu, adalet sisteminin en önemli sorunudur. Diğer bir sorun ise kanun yapma süreçleriyle ilgili.

Bakınız, Adalet Bakanı Yılmaz Tunç İstanbul’da yaşanan ve 2 genç kadının vahşice katledildiği olayın ardından İnfaz Yasası’nın gözden geçirilmesi gerektiğini söyledi. İnfaz Yasası bugünkü adıyla 2004 yılında çıktı ve şimdiye kadar 9 kez Meclise getirilen torba kanunlarla değiştirildi, onlarca maddesi yeniden düzenlendi. Komisyonlarda özellikle ifade özgürlüğü kapsamında siyasi görüşü nedeniyle cezaevinde olanlarla ilgili herhangi bir indirim yapılmazken adi suçlarla ilgili hatta organize suç örgütü liderleri için özel af niteliğinde İnfaz Yasası değişiklikleri yapıldı; bunları sizler yaptınız. Bunun suç oranlarının artmasına sebep olacağını o gün söylemiştik ama dillemediniz; şimdi geldiğimiz noktada Adalet Bakanı, İnfaz Kanunu hakkında yeniden düzenleme yapılması gerektiğini söylüyor. Biz şimdi bu Adalet Bakanını nasıl samimi bulalım? Elbette samimi bulmuyoruz. Yasa adrese teslim yapılmaz; yasa konu bazlı yapılmaz; kanun yapmak yasama organının en temel, en asli işidir; bizler

bu asli görev adına burada mesai yapıyoruz. Kanunlar toplumun ihtiyaçlarına, zamanın ruhuna, Anayasa'ya, tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelere, Cumhurbaşkanlığının kalkınma planlarında yer alan Yargı Reformu Strateji Belgelerine atıflar yapılan, İnsan Hakları Eylem Planlarına hedef olarak konulan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarına uygun olarak yapılır. Yapıyor musunuz? Yapmıyorsanız; yapmadığınız gibi, yaptırmıyorsunuz da.

Bu sebeplerle, Saadet Partisinin sunmuş olduğu önergeye CHP Grubu adına olumlu oy vereceğimizi bildirir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özer.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nurettin Alan.

Buyurun Sayın Alan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NURETTİN ALAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Malatya’da meydana gelen depremten etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

Adalet mülkün temelidir yani adalet olmazsa devlet olmaz. Aliya İzzetbegović “Düşmanlarımıza tek bir borcumuz vardır, o da adalet.” demektedir. İşte, biz bu düsturla, Adalet ve Kalkınma Partisi olarak, ismini de adalet koyan bir parti olarak kurulduğumuz günden bugüne, iktidara geldiğimizden bugüne kadar 8 yargı paketiyle adaletin gerçekleştirilmesi için, tesis edilmesi için birçok çalışmalara imza atmış bulunmaktayız. Yapmış olduğumuz düzenlemelerin bazılarında kısaca bahsetmek istiyorum.

Yargının hızlanması bakımından; arabuluculuk kurumunun kurulması, ceza davalarında uzlaştırmacılık müessesesinin kurulması, SEGBİS, UYAP, elektronik tebligat, e-duruşma ve yargıda hedef süre uygulamalarıyla yargının hızlanması hedeflenmiştir.

Yine, Türk Ceza Kanunu’nda yaptığımız düzenlemelerle, caydırıcılığın artırılması amacıyla birçok suçun cezasını artırdık. Bu kapsamda, kasten öldürme, kasten yaralama, işkence, eziyet, cinsel saldırı, çocuğun cinsel istismarı, cinsel taciz, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak suçlarının cezalarını önemli ölçüde artırdık; bu cezaların yaptırımlarını ağırlaştırdık. 5237 sayılı Kanun’la daha önce suç olarak düzenlenmeyen birçok eylemi suç olarak tanımladık ve yaptırıma bağladık. Bu doğrultuda, insan üzerinde deney, organ veya doku ticareti, sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi, nefret ve ayrımcılık, özel hayatın gizliliğini ihlal, imar kirliliğine neden olma, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması, başkasına ait kimlik veya kimlik bilgilerinin kullanılması ve suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama eylemlerini suç kapsamına aldık. Diğer yandan, tutuklama ve adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasına yönelik olarak çok değerli düzenlemeleri hayata geçirdik. Ayrıca, lekelenme hakkının tesisi kapsamında kamu davasının açılmasının ertelenmesine yönelik önemli düzenlemeler yaptık. İstinaf mahkemeleri kurmak suretiyle tek dereceli yargı sisteminden iki dereceli yargı sistemine geçilerek daha güvenceli bir sistem oluşturduk.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sürem doldu. Ben bu arada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Biz meramı anladık.

NURETTİN ALAN (Devamla) – Meclisi ve kıymetli halkımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Saadet Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Kabul edilmiştir Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kabul edilmiştir Sayın Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kabul edildi bence.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, yeni geliyorlar ama olmaz.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Gelecekler, gelmesinler mi?

BAŞKAN – Kâtip üyeler arasında Divanda mutabakat oluşmamıştır, elektronik cihazla oylama yapacağız.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, kapıları kapatırsanız...

BAŞKAN – Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Batman'da 13 Temmuzda tutuklanan Emine Kaya, Nezete Bölek ve Sare Kaya'ya ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, az önce iktidar milletvekilleri aslında hukuksal bir Meclis araştırma önergesini reddettiler ama yargı en temel kanayan yaralarından biri. Batman'da 13 Temmuzda tutuklanan 54 yaşındaki Emine Kaya, 58 yaşındaki Nezete Bölek, 59 yaşındaki Sare Kaya bir gizli tanık ifadesi sonucunda haksız, hukuksuz tutuklandılar. Bu 3 annemiz cezaevine girerken çok ciddi işkenceye, çıplak arama işkencesine maruz kaldılar. Şimdi de duruşmalarına sadece dokuz gün kala ailelerine haber verilmeden, avukatlarına haber verilmeden Erzincan Cezaevine sürgün edilmişler. Bugün avukatlar cezaevi müdürüyle görüşmek istemiş, cezaevi müdürü tenezzül edip avukatlarıyla da görüşmemiş. Bunun haksız, hukuksuz olduğunu ifade etmek istiyoruz ve bu konuda artık annelerimize ve cezaevindeki siyasi mahpuslara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım, izin verirseniz ben tutanağa geçireyim.

BAŞKAN – Açalım.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – O mikrofon hiç kapanmasın Başkanım, sadece o konuşun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bunun siyasi bir eziyete dönüştüğünü ifade etmek istiyoruz. Aylardır bu hukuksuzluğa devam ediliyor ve sadece dokuz gün kala bu sevkın yapılması hukuksuzluktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Koçyiğit.

Necmettin Çalışkan Vekilimiz burada mı?

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şu an yok.

BAŞKAN – Yine haber geliyor, yok.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 milletvekili tarafından, ülkemizde sağlıklı gıdaya erişimin kolaylaşması ve gıda güvenliği konularında halkımızın doğru bilgi ve sağlıklı gıdaya ulaşması amacıyla 11/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Peki, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 milletvekili tarafından, ülkemizde sağlıklı gıdaya erişimin kolaylaşması ve gıda güvenliği konularında halkımızın doğru bilgi ve sağlıklı gıdaya ulaşması amacıyla 11/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk konuşacaklar.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İYİ Partimizin grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel kurulu saygıyla selamlarım.

Gıdaya erişim en temel insan haklarından biridir. Vatandaşların günlük olarak tükettiği pek çok ürünün içeriğinde olması gereken malzemeler yerine ucuz ve bazen de insan sağlığı açısından tehlikeli maddeler yer alıyor. Bu durum ciddi bir halk sağlığı sorunu hâline gelmiş durumda. Gıda güvenliğini sağlamak ve halk sağlığını korumak için öncelikle denetimlerin çok daha sıkı ve etkili bir şekilde yapılması gerekiyor. Bu denetimlerin yalnızca üretim aşamasında değil, dağıtım ve satış noktalarında da yapılması büyük önem taşıyor.

Ayrıca cezaların caydırıcı hâle getirilmesi de şart. Sağlıksız ürün üreten ya da satan işletmelere uygulanan cezalar hem maddi hem de hukuki anlamda çok daha ağır olmalı, böylece üreticiler sahtecilikten caydırılabilir.

Tüketiciler de bu konuda bilinçlendirilmeli. Gıda etiketlerini dikkatlice okumak, bilmedikleri ya da şüphelendikleri ürünleri tüketmemek konusunda bilgilendirilmelidir.

Gıda güvenliği, her bireyin sağlıklı bir yaşam sürmesi için temel bir gerekliliktir. Ancak günümüzde kâr hırsı uğruna halk sağlığı tehlikeye atılmaktadır. Sahte ürünler, kimyasal katkı maddeleri ve yetersiz denetimler bu sorunun temel taşlarını oluşturmaktadır. Denetimlerin sıkılaştırılması, cezaların artırılması ve tüketici bilincinin yükseltilmesi bu sorunların çözülmesi için atılması gereken adımlar arasında yer almaktadır.

Sağlıklı ve güvenli bir toplum için gıda güvenliğinin önemi asla göz ardı edilmemelidir. En çok tartışılan sorunlardan biri et ürünlerindeki sahteciliktir. Özellikle köfte, sucuk, salam gibi işlenmiş et ürünleri “dana eti” adı altında satılıyor fakat içeriğinde gerçek dana etinden çok daha fazlasını hatta çoğu zaman içinde dana etini ancak büyütle arayıp bulabiliyorsunuz. Bazı üreticiler dana eti yerine tavuk, hindi ya da soya gibi çok daha ucuz protein kaynaklarını kullanarak maliyetleri düşürüyor. Daha da kötüsü, bu ürünlerin içeriğinde çeşitli dolgu maddeleri, düşük kaliteli yağlar ve kimyasallar bulunuyor. Bu hileli üretim yöntemleri gıda güvenliğini ciddi şekilde tehlikeye atıyor ve tüketicilerin sağlığına zarar verebiliyor. Gıdalardaki bu tür sahtecilik sadece maddi bir dolandırıcılık değil aynı zamanda halk sağlığına doğrudan bir saldırıdır. Özellikle alerjisi olan ya da belli sağlık koşulları nedeniyle diyetine dikkat etmesi gereken insanlar için bu tür yanıltıcı etiketler büyük risk taşır. Örneğin, kırmızı et yerine tavuk ya da soya kullanılan bir ürün ciddi alerjik reaksiyonlara neden olabilir. Ayrıca, hayvansal gıdaların sağlıklı olması hayvanların yedikleri yemle de yakından ilişkilidir. Antibiyotikler hayvansal üretimde hastalıktan korunma, tedavi ve büyümeyi hızlandırıcı olarak çok uzun yıllar kullanıldıktan sonra 2006 yılında Avrupa Birliği ülkelerinde ve Türkiye’de yasaklanmıştır; Türkiye’de verim artırıcı yem katkı maddesi olarak kullanılması artık yoktur. Bunun tek istisnası, etlik piliçlerde koksidiyoz hastalığını önleyici olarak yönetmelikte belirlenen bazı iyonofor grubu antibiyotikler, koksidiyostatların yem katkı maddesi olarak kullanılmasıdır. Sahada kullanılan antibiyotiklerin yaklaşık yüzde 70’inin hayvansal üretimde olduğu, kullanıldığı tahmin edilmektedir. Antibiyotik kullanımının tükettiğimiz gıdalarda kalıntı bırakması, antibakteriyel ilaçlara karşı dirençli bakteri suşu gelişimi riski tüketiciler açısından kaygı verici bir durumdur. Ülkemizde üretilen karma yemlerde, özellikle kanatlı kümes hayvanlarının yemlerinde katkı maddeleri yaygın olarak kullanılmakta olup kesim öncesinde katkı maddesi içermeyen yem kullanılması ilkesine gerekli özen gösterilmemektedir. Bu durumda, katkı maddesi hayvanın

vücudundan atılmadan kesildiğinden tüketici sağlığı açısından risk oluşturmaktadır. Vatandaşlar bu durumu o kadar kanıksamışlar ki artık köy tavuğunun tadını unutmuşlar ve kusur buluyorlar.

Bir diğer yaygın hile ise baharatlar üzerine yapılıyor. Geleneksel olarak kullanılan doğal baharatlar, gıdaların lezzetini artırdığı gibi, onların daha sağlıklı ve güvenilir olmasını sağlar. Ancak günümüzde bazı üreticiler, doğal baharatlar yerine kimyasal renklendirici ve aromaları tercih edebiliyor. Bunun en önemli sebebi kimyasalların daha ucuz olması ve ürünlerin renginin daha cazip hâle gelmesi örneğin kırmızı biber ya da zerdeçal gibi doğal renklendirici ve tatlandırıcılar yerine sentetik maddeler kullanılabilir. Arkadaşlar, yalnızca et ve et ürünlerinde, baharatlarda hile yapılmıyor; süt ve süt ürünlerinde, sofralık yağlarda, ballarda, neredeyse tüm gıda ürünlerinde hile yapılabilir. Resmen Allah’a emanet yaşıyoruz.

AK PARTİ’si Hükûmeti yıllardır iktidarda olmasına rağmen, bırakın bu sorunlara çözüm olmayı sorunu neredeyse bizzat teşvik ediyor. Bir misal vereyim ki daha anlaşılır olsun: 24 Aralık 2017’de bir ülkeyle ticaret ve ekonomi anlaşması yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bitirin lütfen.

Arkadaşlar, Divan üyesi arkadaşlar, çok nadir söz alabildikleri için sizin de izninizle süresini uzatıyorum.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Yapılan anlaşmada “500 ton at, eşek, domuz ve katır eti ve sakatatları gümrük vergisine tabi tutulmadan ithal edilecek.” diyor. Biz bunu sorduk, sorunca da aylar sonra verilen cevap, inkâr. İyi de yapılmıyorsa bu imzalar neden atılıyor? İnsanların gözünün içine baka baka inkâr edince sorun ortadan kalkıyor, gizleniyor mu sanıyorsunuz? Hükûmetin bu konuda atması gereken ilk adım, tarımsal üretimi desteklemek ve yerli üreticiyi koruyacak politikalar geliştirmektir. Tarımsal girdilerin maliyetlerini düşürecek ve çiftçilerin üretim yapmasını kolaylaştıracak teşvikler sağlanmalıdır. Aynı zamanda ithalata dayalı tarım politikalarından vazgeçilerek yerli üretimin artırılması teşvik edilmelidir. Tarım sektörüne yönelik yapılacak bu reformlar, gıda fiyatlarının düşmesini ve halkın gıdaya daha kolay erişmesini sağlayacaktır. Üretim aşamasından başlayarak tüm süreç titizlikle izlenmeli, olumsuzluklar anında tespit edilmeli ve önlenmelidir. Aksi takdirde Türkiye’de gıda krizi daha da derinleşecek ve halk sağlığı konusunda ciddi sorunlar yaşanacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Saadet Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Mehmet Karaman konuşacaklar.

Buyurun Sayın Karaman. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin sağlıklı gıdaya ulaşmak için vermiş olduğu Meclis araştırması önergesine binaen söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli milletvekilleri, İbni Haldun “Mukaddime” adlı eserinde insanın beslenme şeklinin etkilediği faktörlerle ilgili gözlem ve yorumlara yer vermiştir. İbni Haldun’a göre insan yaşadığı coğrafyadan ve toplumun kültüründen bağımsız düşünülemez ve İbni Haldun bir bireyin gelişiminde genetik faktörlerden ziyade çevresel faktörlerin daha etkili olduğunu söyler. Beslenme ise o çevresel faktörlerin en önemlilerinden biridir. Bireyin milletin temeli olduğu düşünüldüğünde ise bir milletin akıbeti boğazından geçenle yönlendirilir. Bugün dünyanın en önde zenginlerinin dahi tarıma yatırım yaptığı ve bu sayede kitleleri kontrol altına alma ve manipüle etme hedefleri düşünüldüğünde besinin insanlar için ne kadar önemli olduğu ortadadır. Ancak kıymetli milletvekilleri, bizim ülkemizdeki duruma bir bakalım: Gün geçmiyor ki haber sayfalarında bir gıda işletmesi ifşa edilmiş olsun. Bu işletmeler vatandaşımızın ve toplumun sağlığını tehlikeye düşürmektedir. Bu işletmeler için idari ve adli cezalar artırılmalıdır. Sadece ceza artışıyla da değil, kurumlarımız en küçük suistimale dahi izin vermeden mutat denetimlerini usulünce ve herkese yönelik yapmalı ve geç kalmamalıdır.

Dünyada gelişmişlik parametrelerinden biri de protein tüketimidir. Gelişmiş ülkelerde bu tüketim yüksekken, gelişmemiş veya gelişmekte olan ülkelerde bu oran daha düşüktür. FAO verilerine göre,

gelişmekte olan ülkeler ve gelişmemiş ülkelerde protein tüketimi 50 gr civarı iken ülkemizde bu ortalama 35-40 gram dolaylarındadır. Yani vatandaşımız gelişmemiş ülkelere göre bile ortalamanın altındadır; haydi altında kalmasını geçtim, Tarım ve Orman Bakanlığının taklit ve taşış yapanları ve yaptıklarını görünce bırakın proteini, açlığa talim edeceğiz diye düşünüyorum.

Kıymetli milletvekilleri, evet, bu rezillikleri yapanlar suçlu ve ahlaksız; bunları bir kenara koyuyorum. Her ne şartta olursa olsun bu yollara tevessül edilmemelidir ama şunu da unutmayın ki bu kimseleri o yola iten de sizin sorumsuz ve akıl dışı ekonomik uygulamalarınızın ortaya çıkardığı kriz ortamıdır. Özetle, bu canavarları siz ortaya çıkardınız. Buyurun, eserinizi övünün. Ekonomi düzelmedikçe biz bu tip listeleri daha çok göreceğiz, olan ise vatandaşımızın sağlığına olacak.

Sağlıklı gıdaya ulaşmak için İYİ Partinin verdiği araştırma önergesine destek vereceğiz diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karaman.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Nejla Demir konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır Sayın Demir.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gıda denetimi artık ulusal güvenlik sorunu hâline gelmiştir. Yurttaşların sağlıklı ve güvenli bir gıdaya ulaşmasının sağlanması ele alınması gereken temel bir konudur. Bunun için yeterli düzeyde gıda kontrollerini uygulayarak tüketicilerin korunması gerekiyor ancak maalesef bu yapılmıyor. Özellikle son birkaç yıldır sıklıkla tartışıldığı gibi söz konusu denetimlerin yeterli bir şekilde yapılmadığı açıkça görülüyor. Tarım Bakanlığı yaptığı son denetimlerde birçok hileli ürünlerin listesini açıkladı. Bu yetersiz denetimlere rağmen karşı karşıya kaldığımız sorunun ne kadar korkunç olduğu anlaşıyor. Değerli milletvekilleri, üstelik bu durum buz dağının sadece görünen yüzü. Yapılan denetimlerde birçok üründe ve bilinen markalarda yabancı madde tespit edildi. Piyasalardaki balların neredeyse yüzde 90'ı taklit. Artık arı olmadan bal üretiliyor, Arıcılar Birliği raporları ve beyanlarında da bunlar mevcut. Baharatlarda gıda boyası kullanılması gibi birçok hileli üretimin yapıldığı tespit edilmiş. Burada “merdiven altı” diye tabir edilen, kaçak yollarla yapılan üretimden söz etmiyoruz. Herkesin gözü önünde olan büyük ve ünlü markaların ünlü marketlere yapılan üretiminden ve satışından söz ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir başka korkunç olan şey ise yurttaşların Bakanlığın yaptığı bu denetimlerin gerçek olduğuna inanmamasıdır. Bu nedenle sosyal medyada söz konusu firmalara destek kampanyaları düzenleniyor. AKP toplumsal güvenilirliğini o kadar kaybetmiş ki millet “AKP ‘Domuz eti var.’ diyorsa kesin yoktur.” diyebiliyor. Bu durum karşısında AKP’nin bir kere de olsa şapkasını önüne koyup düşünmesi gerekmez mi?

Değerli milletvekilleri, iç piyasada tüketilen gıdanın güvenilirliğiyle ilgili durum bu kadar vahim ancak ihraç edilen ürünlerin zehirli olmasından dolayı iade edilmesi ve bu ürünlerin Hükûmetin bilgisi dâhilinde iç piyasada tüketime sokulması daha da vahim bir durumdur çünkü Hükûmetin eliyle yurttaşlara zehirli ürün yediriliyor; bunun başka bir izahatı yok. İktidar bir bağlamda da bu zehir tacirlerinin yaptığını yapıyor, haydi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEJLA DEMİR (Devamla) – Maalesef... (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli yurttaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin son günlerdeki gündemlerinden biri de gıdalardaki taklit ve taşış konusu. Bilindiği üzere, tarladan sofraya dek güvenli gıdaya erişim çok önemli çünkü gıda güvenliği gıdanın kullanım amacına göre hazırlandığında veya tüketildiğinde tüketiciye zarar vermemiş olur. En başından şunu söylemek gerekiyor: Tarladan sofraya dek üretilen gıda ürünleri sağlıklı yaşam için kontrol

edilmek zorundadır; bunun yolu da etkin bir şekilde bilimsel yöntemlerle uygulamadan ve çalışma yapılmasından geçer. Taklit ve tağşiş konusundaki yasal boşluklar, eksik veya yetersiz denetimleri fırsat bilip halk sağlığıyla oynayan kötü niyetli firmalar var, art niyetli insanlar var. Bunlar böylesine kötü niyetlerle ve bu tür vahim girişimlerle halk sağlığını tehlikeye koydukları için elbette ki bunlara karşı oldukça hassasiyet gösteriyor ve sert bir şekilde karşı çıkıyoruz. Fakat bu insanlara bu firmalar neden bunu yapıyor, bunu öncelikle sorgulamak gerekiyor. Çünkü öncelikle, birincisi, kâr nedeniyle, kâr hırsından kaynaklanıyor; diğeri de yasal denetimsizliklerin yetersizliğinden kaynaklandığını hep birlikte görüyoruz. Bu nedenle, şu anda uygulanan cezaların daha sert, daha caydırıcı hâle de gelmesi gerekiyor.

Net olan şu var ki değerli arkadaşlar, kamu idaresinin ve iktidarın sorumluluğu birinci derecededir ve önem taşımaktadır. Hemen hemen neredeyse iki yılı aşkın süredir taklit ve tağşiş konusunda verileri açıklamaktan kaçınan, yasal görevini yerine getirmeyen Tarım ve Orman Bakanlığı açıkladığı listelerle son zamanlarda övgüler bekliyor. Burada Tarım Bakanlığına sormak gerekiyor; iki yılda, denetlemediğiniz süre içerisinde yurttaşlarımızın sağlıksız ürünlerle niye beslendiğinin hesabını kim verecek? Yurttaşlarımız ne yiyip ne içtiğini bilmiyor, bu nedenle, öyle 3 kuruşa 5 köfte yok. Ülkemizde çok uzun zamandır taklit ve tağşiş konusunda vahim iddialar gündeme geliyor, çok sayıda sahtecilik konusunda gelişmeler yaşanıyor, niye tümüyle önlemek için harekete geçmiyorsunuz? Bu sorumluluk iktidara ait, iktidara soruyorum; susmayın, bu konuda cevap verin diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Barut.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Faruk Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK KILIÇ (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; sizleri en kalbî duygularımla, hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Sağlıklı gıdaya ulaşımdaya yaşanan tüm sorunları araştırmak ve çözüm yollarını belirlemek amacıyla Meclis araştırması komisyonunun kurulmasına ilişkin İYİ Partinin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükûmetlerimiz göreve geldiği ilk günden bugüne kadar tüketicilerin sağlıklı gıdaya ulaşması için çok hassasiyetle çalışmış, vatandaşlarımızın sağlığını tehdit edecek hususlarda yeni mücadele yöntemleri geliştirmiş ve bu konuda çok önemli adımlar atmıştır. Ülkemiz genelinde faaliyet gösteren gıda işletmelerinin resmî kontrol hizmetleri 5996 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamında yayımlanan yönetmelik, prosedür, tebliğ ve talimatlar çerçevesinde; merkezde Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda 81 il müdürlüğü ve ilçe tarım müdürlüklerinde görevli 8 bin kontrol görevlisiyle; ülkemizde bulunan 96.714 adet gıda üretim yeri, 286.652 toplu tüketim yeri, 340.756 adet gıda satış yeri olmak üzere toplam 724.122 adet gıda işletmesinin denetimleri Tarım ve Orman Bakanlığımızca yürütülmektedir. Bu resmî kontrollerde işletmenin asgari, teknik, hijyenik koşulları, gıda hijyeni, personel hijyeni, işletmede mevzuata uygun üretim yapılıp yapılmadığı gibi gıda güvenilirliği kriterleri esas alınmakta olup gerekli gördüğünde gıda numuneleri alınarak üretilen, satılan ve toplu tüketime sunulan gıdaların Türk Gıda Kodeksi'ne uygunluğunun tespiti için muayene ve analiz periyodik olarak yapılmaktadır. Gıda güvenilirliği konusunda tehlikenin önlenmesi ancak üretici ve yetkili kurumlarla iş birliği çerçevesinde mümkün olabilmektedir. Bu nedenle de ihtiyaç duyulması hâlinde ilgili zabıta ve kolluk kuvvetleriyle iş birliği yapılmaktadır. Ayrıca, denetimlerin etkinliğini artırmak amacıyla yoğunlaştırılmış sektörel bazlı denetim programları da yürütülmektedir. Bakanlığımızca resmî kontroller risk esasına göre, önceden haber verilmeksizin... Yıllık numune alma programları, Ulusal Kalıntı İzleme Planı'nın yanı sıra -şüpheli, şikâyet, ihbar- TİMER, CİMER, Alo 174 hattı ve WhatsApp hattı kapsamında vatandaşlarımızdan gelen şikâyetler değerlendirilerek gereği yapılmaktadır. Halkımızın sağlığıyla oynayanlara göz açtırmadık ve bundan sonra da göz açtırmayı da düşünmüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kılıç.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Necmettin Çalışkan burada mı?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun, size deprem ili olmanız hasebiyle...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- *Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'da deprem sonrası yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması*

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Hatay'da AK PARTİ iktidarı deprem sonrasında bol miktarda anahtar dağıttı, “Evler sizin.” denildi ama henüz altyapılar tamamlanmadığı için yeterince insan yerleşmedi. Şu anda AFAD’a bağlı konutlarda yaşayan insan sayısı 217 bin. Elbette 31 Mart seçimlerinde Hatay Belediyesini kazandıktan sonra Hatay’a pozitif ayrımcılık yapılmaya başlandı. Ne var ki 6 Şubat depreminden hemen sonra enkaz kaldırma araçları, yardım araçları başka bölgelere sevk edildi; Hatay bir olumsuzluk yaşamıştı, bu noktada düzeldi. Şu anda, hâlen, Mustafa Kemal Üniversitesinde görev yapan akademisyenler konteyner ve ev bulamadıkları için fakültelerindeki odalarında barınmaktadırlar. Barınma sorunu, istihdam sorunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çalışkan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *DEM PARTİ Grubunun, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan ve arkadaşları tarafından, gıda güvenliğinin artırılması için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla 14/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

14 Ekim 2024 tarihinde Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan ve arkadaşları tarafından, gıda güvenliğinin artırılması için yürütülecek çalışmaların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 8388 grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/10/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır Sayın Olan.

Buyurun lütfen. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN OLAN (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 16 Ekim Dünya Gıda, Beslenme ve Tarım Günü. Bugün vesilesiyle gıda güvencesi, gıda

güvenliği ve gıda egemenliğinin önemi bir kere daha ortaya çıkmaktadır. Gıda, yalnızca karın doyurmak değildir. Gıda, kaliteli ve sağlıklı yaşam için temel besin öğeleridir. Dünyadaki herkesin sağlıklı bir yaşam sürdürebilmesi için besleyici gıdalara düzenli olarak yeterli ve güvenilir şekilde erişebilmesi gerekmektedir. Bu, aynı zamanda bir insan hakkıdır. Türkiye’de ise yüksek enflasyon ve reel ücretlerin erimesiyle birlikte emekçilerin yaşam maliyeti bir krize dönüşmekte, sağlıklı gıdaya ulaşmaları giderek zorlaşmaktadır. Beslenmek artık âdeta sınıfsal bir ayrıcalık hâline gelmiştir.

Tarım sektörüne verilmeyen her desteğin gıda güvenliğimizi de tehlikeye attığını unutmamalıyız. Birçok stratejik tarım ürününde dışa bağımlı hâle gelen ülkemiz, tarım kesiminin desteksiz kalmasıyla gıda güvencesini daha da riske etmiş olmaktadır. Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği için acil önlemler alınmalı ve çiftçilerimize verilen destekler artırılmalıdır.

AKP iktidarı, son yirmi iki yılda bir avuç yerli-yabancı sermayedarın iktidarı olarak işlev görmüştür. Tarımda dışa bağımlılık, üretimin tasfiyesini doğurmuş, tarım toprakları boş kalırken hayvancılık da çöküş yaşamaya başlamıştır. İktidar, gıda egemenliği noktasında endüstriyel kâr amaçlı, petrole dayalı küresel gıda ve tarım şirketlerinin daha fazla kâr elde etmesi yönünde politikaları hayata geçirerek çiftçimizi yalnızlaştırmış; yalnızlaştırılmış çiftçi AKP eliyle tarla bekçisine, hayvan bakıcısına dönüştürülmüştür. Yurttaşlar ekonomik sıkıntılar sebebiyle sağlıklı ve besleyici gıdalara ulaşmakta zorlanırken diğer yandan da sağlıksız gıdalar sebebiyle çeşitli tehlikelerle karşı karşıya kalmaktadır. Bugün bu tehlikelerin en önemlilerinden biri taklit ve tağşiş edilen ürünlerdir. Taklit ve tağşiş, bir gıdanın içine gerçek içeriğinden farklı bir madde katılması ya da gıdanın daha düşük kaliteli malzemelerle değiştirilmesi anlamına gelmektedir. Bu, sadece tüketicinin aldatılması değil aynı zamanda halk sağlığına yönelik büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı, kanunlar ve yönetmeliklere rağmen, son iki yılda yayımladığı taklit ve tağşiş listesini Ekim 2024 tarihinde yayımlamıştır. Her türlü yasal düzenlemeye rağmen taklit ve tağşişin azaltılamamış olması, mevcut kanunların yetersizliğiyle doğrudan ilişkilidir.

Bu nedenlerle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından taklit ve tağşiş yapan firmalar hakkında atılacak caydırıcı adımların belirlenmesi, tüketici sağlığının korunması ve gıda güvenliğinin artırılması yönünde doğru politikaların belirlenmesi, denetim mekanizmalarının etkinliği ve şeffaflığının sağlanması, kamuoyunun doğru ve eksiksiz bir şekilde bilgilendirilmesini sağlayacak bir yöntemin hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ancak Türkiye’de taklit, tağşiş yapan firmalara bir şey olmamakta, firmalar üretimlerine devam etmektedirler. Geçtiğimiz yıllardan çarpıcı bir örnek vermek gerekirse 2016, 2018 ve 2019 yıllarında denetlenmiş olan taklit ve tağşiş yapan firmaların, olduğu gibi üretime devam ettiklerine ilişkin veriler elimizde mevcuttur. 2016’da bir firma, bu üçkâğıtçılığı yapıp yakalanmış, bunlar kayıtlara geçmiş; aynı firma 2018 ve 2019 yıllarında da işlerine hiçbir şey olmamış gibi devam etmiştir. Burada görülen şey, bu konudaki denetim ve kontrol hizmetlerinin çöktüğü ya da en azından işlemediğidir. 2014 yılından bu yana Tarım ve Orman Bakanlığı görevini yürüten Mehdi Eker, rahmetli Kutbettin Arzu, Faruk Çelik, Ahmet Eşref Fakıbbaba ve Bekir Pakdermirli sorunun çözümü için her ne kadar bazı öneriler getirmişler bile bu öneriler hayata geçirilememiştir. Mevcut mevzuattan yakınmıyın dışında herhangi ciddi bir adım atılmamıştır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Olan.

Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mehmet Atmaca konuşacaklar.

Buyurun Sayın Atmaca. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Sayın Atmaca, süre sınırınız yok, dilediğiniz gibi rahatça kullanın.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) –Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, konu gıda güvenliği ancak maalesef birçok devlet kurumu gibi gıda kontrollerini yapan kuruma da milletimizin güveninin kalmadığına şahit olduk. Özellikle son zamanlarda yaşanan tağşiş gıda ürünleriyle ilgili raporlarda toplumun göstermiş olduğu tepki milletimizin devletin bu kurumlarına karşı olan saygısını da ortaya koyuyor. Tabii, vatandaşımız haksız değil, bu kurumlara güvensizlik duyması aslında çok haklı sebeplere dayanmaktadır. Bunun birinci sebebi son iki yıl hatta otuz iki

aydan beri açıklanmayan raporlardır. Son iki yıl içerisinde milletimiz bu yediği gıdalarla ilgili maalesef hiçbir bilgiye sahip değil.

Yine, enteresan bir durum. Bu raporlar kamuoyuna açıklanmadan evvel ilgili firmalara tebliğ ediliyor çünkü raporlar kamuoyuna açıklanmadan önce ilgili firmaların raporla ilgili dava açtığını gördük. Bu demektir ki bu raporlar öncelikle bu firmalara açıklanmış, bu da vatandaşta şöyle bir şüpheyi uyandırıyor: Acaba rüşvet mi talep ediyor bu raporun açıklanmamasıyla ilgili ve acaba rüşvet vermeyenlerin raporları mıdır açıklanmakta olan? Bu da endişe sebebi.

Diğer bir vahim durum ise tağşiş ve taklit olduğu tespit edilen ürünlerin satışının engellenmemesi; bunu da bal olayında hepimiz yaşadık.

Kıymetli arkadaşlarım, işte, maalesef devlete karşı olan güvenin sarsılması gıda sektöründe de zirve etmiş durumda. Milletimize tarım ürünlerinin tohumundan başlamak üzere sofrasına kadar gelen bütün aşamalarda maalesef ki bir güvensizlik hâkim oldu. İsrail’le bugün yaşanmakta olan bunca sürece rağmen hâlâ yediğimiz gıdanın birçoğunun tohumunun İsrail’den geldiğini biliyoruz. Derhâl bu tür gıda güvenliğiyle ilgili milletin güvenliğini temin edecek tedbirler alınması lazım. Daha sağlıklı ve şeffaf raporların alınıp sık sık millete beyan edilmesi lazım. Bir de tağşiş olduğu ifade edilen ürünleri milletin yemiş olmasını engellemiş olmuyoruz, millet yemiş oluyor, sonradan duyuyor. Mesele, milletin sofrasına gelene kadar bu denetimlerin sağlıklı bir şekilde yapıp milletin sofrasına sağlıklı gelmesinin sağlanması esastır. Ben, bu konuyu devletin veya Hükûmetin vatandaşla bakışını ortaya koyması açısından önemli buluyorum, bu millete en büyük saygısızlığın ifadesidir. Çünkü milletin kendi gücüyle, kendi imkânlarıyla gıdanın sağlıklı olup olmadığını tespit etme imkânı yok, devletine güvenmek zorundadır, devletin de bunu maalesef istismar ettiğini gördük.

Ben, teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Atmaca.

İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşçı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gıda krizi ve gıda güvenliğini üstelik çok da acil olarak tarım alanlarının azalması, yer altı sularının azalması, bunlarla tezat bir nüfus artışı, iklim krizi gibi gerekçelerle yani aslında gıdayı üretememek ve gıdaya erişememek gerekçeleriyle konuşmamız gerekirken ne hazindir ki üretebildiğimiz ve erişebildiğimiz gıdanın murdar edilmesi dolayısıyla konuşmak durumunda kaldık. Ülkemizin aç insanlarıyla dertlenmemiz gerekirken doydu saydığımız insanlarımızın dertine düştük. Yetersiz beslenmeden dolayı gelişmeyen, her türlü hastalığın pençesinde kıvranan çocuklarımız olmalıyken meselemiz, beslendiklerinden dolayı hastalanan çocuklarımız şimdi endişemiz çünkü hep birlikte zehirlenmişiz. Evet, zehirlenmişiz ve bu, hiç öyle az maliyetle çok kazanmak üzere girişilmiş sahtecilik, dolandırıcılık, usulsüzlük hadisesi olarak ele alınamaz, alınmamalıdır. Zira kastedilen halkın sadece parası pulu, malı mülkü değil doğrudan canıdır, mukabelesi de buna göre olmalıdır. Domuz eti üzerinden Müslüman mahallesinde salyangoz satanlar, sattıranlar ki bu da aslında tek başına yeterince büyük bir kötülük, fenalık ama konunun algı yönetimi için bununla sınırlandırılmasına da izin verilmemelidir çünkü maruz kaldığımız bundan çok daha fazlasıdır. Baharata, çikolataya -sayıldı sabahtan beri- aklımıza gelebilecek envaiçeşit ürüne müdahale de en az ete olan kadar ciddiye alınmalıdır. Birçok ürün kimyasalla, kanserojenle tahrir edilmiştir ki bu insanın tahriri demektir. Kimine iddialı gelebilir ama uzun vadeli etkilerini düşününce maruz kaldığımız aslında kitlesel bir nesil kırmıdır. Skandalı Tekirdağ’da patladı ama onunla sınırlı kalmadı, öğrendik ki son birkaç yılda gemiler dolusu GDO’lu, zehirli toksinler barındıran ithal gıda girmiş ülkemize; Manisa’ya, İzmir’e, Bursa’ya, Kayseri’ye, Konya’ya, İstanbul’a, Urfa’ya kadar gitmiş bunlar. Buralarda hangi fabrikalarda ne için kullanıldılar, nerelere dağıtıldılar, ne kadarı tüketildi yani aslında ne kadar zehirlendik biz? Taklit, tağşiş listesi internet sitesine bakabilme imkân ve kabiliyetine sahip vatandaşlara ifşa ediliyor. Sonra ne oluyor? Faaliyet durdurma yok, kapatma yok, reyonlarda bir uyarı yok. Yeterli, güvenli ve sağlıklı beslenmek haktır, yüzyıldır haktır. Bu hakkın gasbını bütün boyutlarıyla ve sürüklendiği magazinел sığ alandan çıkarak, küresel tekellerin gölgesinden sıyrılarak, “Vatandaş etiket okusun.” kolaycılığını terk edip sorumluluk olarak ele almak durumundayız.

Fiyat etiketinden gözü kör oluyor vatandaşın, ürün etiketini nasıl okusun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Taşcı.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Okan Konuralp konuşacaklar.

Süreniz üç dakikadır, uzatamıyoruz Sayın Konuralp.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık on gündür yerli bir fast food markası üzerinden süren gıda güvenliği tartışmaları ana gündemlerimizden biri oldu. İlgili markanın ürünlerine “domuz eti karıştı, karışmadı” “numune alma işlemi esnasında teknik hata yapıldı, yapılmadı” “ilgili firmaya komplo kuruldu, kurulmadı” başlıklarında özetlenebilecek bir tartışmalar bütününe içinden çıkılmaya çalışılıyor.

Ben de konuşmamda bu tartışmalar bütününe bir başka boyutuna, kamu kurumlarına yönelik güven erozyonuna dikkat çekmek istiyorum. Yapılan tüm araştırmalar yurttaşların kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik güvenlerinin büyük bir hızla eridiğini gösteriyor. İlgili fast food firmasına yönelik iddiaların ardından başlayan ve kamuoyu desteğinin ağırlıklı olarak firma lehine gelişmesiyle ortaya çıkan tablonun temel nedeni kamu kurumlarına yönelik güvenin büyük ölçüde azalmış olması. Yurttaşlar kamu kurumlarına ve onların uygulamalarının ardındaki siyasi ve bürokratik iradeye yönelik güvensizliklerini ilgili firmayı savunarak gösteriyor.

Değerli milletvekilleri, kamu kurum ve kuruluşlarına yönelik güvensizliği Tarım Bakanlığının zaman zaman kamuoyuyla paylaştığı listenin ismi üzerinden de değerlendirmek mümkün; Tarım Bakanlığı listeye “Taklit veya Tağşiş Yapılan Gıdalar” adını veriyor. Malumunuz üzere, tağşiş aslında bir ekonomi terimi; metal paranın içine daha değersiz bir maddenin katılarak gerçek değerinin düşürülmesi anlamına geliyor. Terimin gıda literatüründeki anlamı da bir ürünün doğal içeriğine yabancı ve ucuz bir madde eklenmesi ve bu sayede haksız kazanç sağlanması. Bu bağlamda, mevcut siyasi iktidar da kamu kurum ve kuruluşlarında bir nevi tağşiş yapmıştır. Nepotizm yani kayırmacılık yoluyla yapılan atamalar, liyakate dayanmayan yönetici tercihleri, mülakatlarda yüz binlerce gencimizin hakkının yenmesi, kurum kültürlerinin, birikimlerinin yok edilmesi, atama ve kıdem tercihlerinin kimi cemaat ve yapıların taleplerine uygun olarak gerçekleştirilmesi ve benzer uygulamalar mevcut siyasi iktidarın birer tağşiş faaliyetleridir. (CHP sıralarından alkışlar) Bazılarını Osmanlı’dan devraldığımız yüzyıllık kurumlarımız, örneğin; yargımız, bakanlıklarımız, eğitim sistemimiz, sağlık sistemimiz mevcut siyasi iktidar tarafından tağşiş edilmiş yani değerleri düşürülmüştür. Geldiğimiz nokta itibarıyla, kurumlara güven neredeyse sıfıra yaklaşmıştır. Oysaki gıdalarda olduğu kadar kurumlardaki tağşişle de mücadele etmeliyiz, aksi takdirde kaybeden tüm Türkiye olacaktır; bu durum sürdürülebilir değildir. Bu gerekçelerle de önergeye “evet” dediğimizi vurgulamak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, Sayın Sırrı Süreyya Önder’in dünkü açılış konuşması hakkında da düşüncelerimi kısaca paylaşmak istiyorum. Sayın Önder özetle “Barışta herkes kazanır, yeter ki dayatmalarla işe başlamayalım.” dedi. Sayın Önder’in sözlerine destek mahiyetinde söylemek isterim ki her şeyin konuşulduğu, tartışıldığı bir sürecin sonunda hakkaniyetli, adaletili ve kalıcı bir barışa ulaşılmasını diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKAN KONURALP (Devamla) – Bu hâliyle bitireyim.

Devlet-toplum, toplum-birey, kadın-erkek, insan-doğa, işçi-işveren ve tüm benzer ilişkilerde barışın hâkim kılınması için hepimizin el birliğiyle çaba göstermemiz gerektiğini, bu yönde atılacak adımları da değerli bulduğumu belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Konuralp.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Osman Mesten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN MESTEN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ’nin vermiş olduğu Meclis Araştırması açılması önerisi hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama geçmeden önce Malatya ve civar illerde hissedilen depremde etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tarım ve Orman Bakanlığı taklit ve taşış ürünlerle ilgili olarak sektör denetimleri, özel denetimler, Alo 124 hattı, CİMER gibi kanallardan gelen şikâyetler üzerine, kanunların kendisine verdiği görevler kapsamında denetimler yapmaktadır. Alınan numuneler 146 adet gıda laboratuvarında denetimden geçirilmekte ve analiz edilmektedir. Bakanlık 724 bin işletmenin senede en az bir kere olmak üzere denetlenmesini yapmaktadır. Sahada 8 bin Bakanlık çalışanı denetimlerde bulunmaktadır. 2024 yılı Ekim ayı itibarıyla yaklaşık 1 milyon denetim yapılmış, 17.462 adet idari para cezası uygulanmıştır. Tespit edilen durumlara ilişkin yaklaşık 850 milyon Türk lirası idari para cezası uygulanmıştır. Bunun yanı sıra 419 dosya için de savcılıklara suç duyurusunda bulunulmuştur. Tespit edilen uygunsuzluğa bağlı olarak kapatma, faaliyeti durdurma, idari para cezası, piyasadan o parti ürünlerin toplanması, imha etmek gibi birçok farklı müeyyide de uygulanmıştır. Kapatma ve suç failleri hakkında bir yıldan beş yıla kadar da hapis cezası mevzuatımız çerçevesinde yer almaktadır. Bakanlık belli aralıklarla herhangi bir takvime bağlı olmaksızın kamuoyuna zaman zaman duyurular yapmakta ve ilan etmektedir ancak her işletmenin tespitlerden ve kendilerine yapılan bildirimden sonra yasal haklarının da bulunduğunu göz ardı etmemek gerekir; itiraz etme hakkı, yeniden analiz edilmesini isteme hakkı gibi. Dolayısıyla ihlal yapan firmaların ilan edilebilmesi için o sürecin de tamamlanması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlıklı ve güvenilir gıdaya ulaşmak hepimizin önceliğidir. Bu mücadele hem bizler hem vatandaşlarımız hem de tüketicinin haklarına riayet eden üreticilerimizle birlikte yürüteceğimiz topyekûn bir mücadeledir. Vatandaşımızın sağlığını tehlikeye düşürecek gıda üretimi ve etiketinde yazıldığı şekilde o ürünü üretmeyip üreticinin yanıltılmasına sebep olacak durumlarda hiçbir firma ve kuruma herhangi bir tolerans gösterilmemektedir. Bunun yanı sıra, bütün işletmelerimizi aynı kefeye koymak gibi bir yanılsa da düşmemek gerekir. Toplumun güvenilir gıdaya ulaşması konusunda vatandaşın hakkını gözeten işletmelerimize de bu vesileyle teşekkür etmek gerekir.

Konuşmama son verirken Meclis araştırması önerisine oyumuzun ret olacağını belirterek Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Mesten.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, bir söz talebiniz mi var?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Cumhurbaşkanının avukatlarının şikâyeti üzerine eski Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu hakkında İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesinin zorla getirme kararı verdiğiine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi yeni aldığımız bir haber var. Ülkeyi bu haberle meşgul edenlerden utanç duyuyorum. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu bu partinin onurudur, gururudur, milyonların da saygı duyduğu bir isimdir. İstanbul 48. Asliye Ceza Mahkemesi Cumhurbaşkanının avukatlarının şikâyeti üzerine kendisi hakkında zorla getirme kararı vermiş.

Herkes şunu bilsin ki Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nu zorla oraya getirebilecek bir güç yok. (CHP sıralarından alkışlar) İki: Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kim bunlar? Ankara'da ikamet eden Sayın Genel Başkanımız İstanbul'da yargılandığı bir davadan dolayı avukatının Ankara'da ifade verme talebine rağmen o mahkeme kendisini zorla çağırıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HALUK İPEK (Amasya) – Başkanım, buranın işi mi bu?

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, ülkenin hukuku utanç verici bir noktaya gelmiştir; yargısı gerçekten o kadar taraflıdır ki burada oturan, ikametgâhı olan, bu partide Genel Başkanlık yapmış bir ismi zorla getirecek. İşte, Cumhuriyet Halk Partisinin 128 milletvekili, Grubu, 81 il başkanı, milyonlar burada, alabiliyorsa gelsin o mahkeme alsın! (CHP sıralarından alkışlar) Ayıp arkadaşlar, ayıp, ayıp, ayıp, ayıp, ayıp!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Bunu sen mahkemeye söyleyeceksin, Mecliste değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bağırma, bağırma, bağırma!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sen bunu mahkemeye söyleyeceksin, buraya niye söylüyorsun ya?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Neyini savunuyorsun, neyini?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ayıp! Ne bağırıyorsun? Neye itiraz ediyorsun sen, neye itiraz ediyorsun?

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Mahkemeye söyleyeceksin,

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Saygısız, terbiyesiz!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sensin saygısız, terbiyesizlik yapma, sensin saygısız!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Böyle bir şeyin neyini savunuyorsun sen?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Terbiyesizsin sen, sen terbiyesizsin, sen terbiyesizsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Terbiyesiz olan sensin!

OKAN KONURALP (Ankara) – Ne oldu, senin derdin ne, sen niye dertlendin?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen terbiyesizsin!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Terbiyesiz olan sensin!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen terbiyesizsin, utanmaz adam!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ahlaksız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Konuşma.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Karışma.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Konuşma, utanmazsın sen!

OKAN KONURALP (Ankara) – Sen niye dertlendin, sen niye dertlendin, sen niye dertlendin?

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ne bağırıyorsun? Sen kimsin!

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Binali Yıldırım'ı alsınlar o zaman, olur mu?

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ne bağırıyorsun?

OKAN KONURALP (Ankara) – Sen niye dertleniyorsun?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başarır...

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne dertleniyorsun sen?

OKAN KONURALP (Ankara) – Hiç kimse sesini çıkartmıyor, sana ne oluyor?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

49.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Kıymetli arkadaşlar, bir saniye... Bir mahkeme kararından bahsediyorsa Ali Mahir Bey, bunun hesabı elbette ki mahkemeye sorulur ama Sayın Cumhurbaşkanımızı karıştırarak...

SEMRA DİNÇER (Ankara) – O zaman mahkeme cevap verecek, vekil değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dinler misiniz. Sayın Cumhurbaşkanımızın ismini karıştırarak böyle bir iddiada bulunmak hem bu yargıya saygısızlıktır hem ülkenin Cumhurbaşkanına.

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Yargı zaten saygı duyulacak durumda!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Cumhurbaşkanımızın işini gücünü bırakıp da mahkemeye böyle bir talimat vereceğini kimse inanmaz, bu haberi kim çıkardıysa külliye yalandır. Bunun hesabı

sorulacaksa avukatları mahkemeye görüşür ve sorarlar. Lütfen, rica ediyorum, bu tip iftira ve yalan iddialarla Mecliste bu ortamı germeye de gerek yok. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun vereceği bir hesabı varsa, mahkemeye bir hesabı varsa bunu avukatları aracılığıyla görüşür ama Sayın Cumhurbaşkanımızın isminin kasten karıştırılmasını hiç doğru bulmuyoruz; bu külliyen yalandır efendim.

Teşekkür ederim.

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Yalan değilse özür dileyecek misiniz?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

50.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, benim kullandığım cümle şu: “Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın avukatlarının şikâyeti üzerine” dedim, doğru mu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne var bunda? O şikâyet etmiş...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Edecek tabii, sana mı soracak!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ...ve maalesef ki yargının her yerinde onun avukatının adı çıkıyor; Mustafa Doğan İnal, bunu tanımayan yok.

Şimdi, diyorsun ki: “Vereceği hesabı varsa versin.” Bak, Kemal Kılıçdaroğlu'nun veremeyeceği hiçbir hesap yoktur. Eğer hesap veremeyecek birisi varsa Beştepe'de oturandır, bunu unutmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖZHAN (Adıyaman) – Arkadaşlar, siz yargıyı da yönetmeye başladınız ha bu arada.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yargıyı niye ben yöneteyim ağabeyciğim!

HÜSEYİN ÖZHAN (Adıyaman) – Ama lütfen ama...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta, son defa.

51.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, buradan, Meclisten yargıya gözdağı verilmeye de çalışılıyor anladığım kadarıyla. Ya, hukuki bir süreç devam ediyor, Ali Mahir Bey ne yapmaya çalışıyor anlamadım ama bu üslup doğru bir üslup değil. Dediğim gibi, kendi avukatları üzerinden o da sürecini takip eder, onun da avukatları vardır. Konunun buraya taşınması tamamen yargıya müdahale etmek noktasına gelmiştir. Bu konuda daha fazla tartışmanın devam etmemesi ve yargıya müdahale edilmemesi açısından konunun kapatılmasını... Bunun üzerinden de Sayın Cumhurbaşkanımıza bir saldırı yapılmasına asla müsaade etmiyoruz, doğru bulmuyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir dakika, Sayın Özdağ da bir söz istedi, sonra söz vereceğim size.

Buyurun.

52.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçmişte bu tür şeyleri çok yaşamış birisi olarak konuşuyorum. Darbeleri Araştırma Komisyonunda görev alırken rahmetli eski Başbakan, eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'i dinlemiştik, o sırada da Ergenekon davaları dönemi, rektörler, generaller sabah erkenden evlerinden alınıyorlardı. Demirel Komisyonumuza “Lütfen böyle yapmayın, bunları davet edin; bunlar gelsinler, hukuk buna böyle müdahale etsin. Bu generaller nereye kaçacaklar? Sabah beşte-altıda, sekizde-dokuzda evlerinden almanıza gerek yok.” dedi ve bana dönüp “Selçuk Bey, sen iktidar partisinde görevlisin, bunları da bilen birisisin; hem 12 Eylülü yaşadın hem 28 Şubatları yaşadın. Lütfen, Türkiye’de hukuk da kendisine gelsin ve doğru işler yapalım hep beraber.” demişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bitirelim lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Tamamlayayım efendim.

Burada bir partinin genel başkanlığını uzun süre yapmış, Cumhurbaşkanı adayı olmuş bir kişi var. Elbette ki hukukun böyle kararlar verme noktasında zafiyetleri oluşabiliyor veya hukuk da böyle karar verebiliyor, bu hukuki olarak da olabiliyor ama yine de bu tür şeylerde biraz tolerans, birazcık hoşgörü, aynı zamanda da konuşarak halletmek, partilerle görüşerek halletmek, bunlar daha doğru olur diye düşünüyorum. Aksi takdirde bu tür çatışmalar, bu tür polemikler Türkiye’ye fayda getirmez. Geçmişte bunların acılarını yaşadık. Ben inanıyorum ki hem Cumhuriyet Halk Partisi tarafı hem Sayın Kılıçdaroğlu’nun avukatları hem de aynı zamanda şikâyetçi olanın avukatlarıyla, kişinin, Sayın Cumhurbaşkanının avukatlarıyla ilgili görüşmeler yapılır, bu konuyu da usuletle ve suhuletle hallederiz diye düşünüyorum.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdağ.

Son defa buyurun Sayın Başarır.

53.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekili diyor ki: “Meclis üzerinden yargıya bir gözdağı mı veriyorsun?”

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Aynen öyle.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tam da aslında bu noktadayım. Yargı üzerinden Meclise bir gözdağı veriliyor. Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanları Sayın Deniz Baykal, Sayın Bülent Ecevit Zincirbozan’da bu halk için bir bedel ödemiştir. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu suikasta uğramış, Çubuk’ta linç edilmeye kalkışılmış; sanıkları, onun failleri bir gün bile tutuklanmamış, yine dimdik ayakta durmuştur. Her bedeli biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak öderiz ama niye zorla getirme? Kimi getiriyorsun sen? Ne hakla getiriyorsun sen? Sen bir davet etsen ya da Ankara’da talimatla bu ifadeye alsan bunları mı konuşacağız bugün?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sen de avukatsın, biliyorsun bunları. Sen nasıl avukatsın ya? Sen nasıl avukatsın?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama hukuk bu duruma gelmişse, hukuk saygınlığını yitirmişse, hukuk birilerinin maşası hâline gelmişse ne diyeyim ben yani neye itiraz ediyorlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Yargıya müdahale edemezsin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Son cümlelerim Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Neye itiraz ediyorlar?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Çok iyi biliyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben avukat olduğum için, ben hukukçu olduğum için, ben bir ceza avukatı olduğum için, zorla getirmenin, Ankara’da oturan birisini zorla getirme kararının İstanbul’dan verilmesinin ne demek olduğunu bilirim. Bu saygısızlıktır, bu Meclise saygısızlıktır. Siz “Ya, bu sorunu gelin, çözelim.” diyeceğinize bana laf atıyorsunuz. Yapmayın arkadaşlar, yapmayın, yapmayın! (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖZHAN (Adıyaman) – Çok bağırın çok haklı oluyor şu Mecliste(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Usta, son defa olmak üzere buyurun.

54.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Konuyu Meclisin gündemine taşıyan kim, biliyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nereye taşıyayım?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bizim, Meclis üzerinden yargıya, vesaireye müdahale etmek gibi amacımız hiçbir zaman olmadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aman, aman, aman!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tam tersine, konuyu buraya taşıyıp kimin nereye müdahale etmek istediğini takdire bırakıyorum. Burada çok bağırarak haklı olunmuyor. Bağırmayalım, sakin olalım lütfen.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - O zaman biraz grubunuza bağırmasın Sayın Başkan.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Avukatlarınız bu konuyla ilgili karşı tarafın avukatlarıyla görüşür ve mesele suhuletle çözülebilir. Buraya bunu gündem yapmak ve burada bağırıp çağırmak, şov yapmaktan başka bir şey değil. Bu konu, avukatlar aracılığıyla çözülebilir.

SEMRA DİNÇER (Ankara) – Siz mi söylüyorsunuz bunu?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ki bir mahkeme, önce davet ediyor bildiğim kadarıyla -buradaki hukukçu arkadaşlarımız da bunu söylüyorlar- bir cevap gelmezse 2'nci defa belki zorla getirilmesi konusunda bir karar çıkartıyordur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 3'üncüde tutukluyor, yakalama kararı veriyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu konuda ilk davet geldi mi, gelmedi mi; neden, ne oldu; bunların hepsini avukatları mahkemeye görüşürler. Lütfen, bu konunun Meclisin gündeminde tartışılmaması için bu konuyu kapatmak noktasında... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, bu konuyu Meclis konuşmayacaksa neyi konuşacak?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Ya, yargıya müdahale ediyorsun ya! Yargıya el sallıyorsun, yargıya müdahale ediyorsun!

BAŞKAN – Sayın Başarır...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yıllardır bu sırada oturmuş, yirmi yıl milletvekilliği yapmış bir Genel Başkandan bahsediyoruz. Neyi konuşacak, neyi konuşacak?

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.52

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu ve arkadaşları tarafından, işçilerin anayasal örgütlenme hakkının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konuda alınacak tedbirlerin araştırılması amacıyla 1/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

16/10/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/10/2024 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu ve arkadaşları tarafından, işçilerin anayasal örgütlenme hakkının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konuda alınacak tedbirlerin araştırılması amacıyla 1/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (792 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/12/2024 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Misafirlerimiz var, onlara hoş geldiniz diyoruz. Kim olduklarını biraz sonra öğreneceğiz, hoş geldiniz arkadaşlar. (Alkışlar)

Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu konuşacaklar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Bakırlıoğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Belki bir dakika uzatırız.

BAŞKAN – Yok, pazarlığa kapalı.

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli milletvekilleri, ülkemizin her yerinde işçiler anayasal hakları olan sendikaya üye oldukları, örgütlendikleri için işten çıkarılıyorlar ve birçok yerde eylemler.

FERNAS madencileri de elli iki gündür eylemlilik içerisindeler. Ben, FERNAS maden işçilerinin özelinde bu ülkede anayasal bir hakkın ne kadar zor kullanıldığını anlatmaya çalışacağım. FERNAS Madencilik sahibi, Adalet ve Kalkınma Partisi Batman Milletvekili Ferhat Nasıroğlu. Biraz evvel bu yüce Meclisin çatısı altında bir basın açıklaması yapmış; dinledim, hayretler içerisinde kaldım.

“Teşbihte hata olmaz.” diyorlar. Hani derler ya “Yavuz hırsız ev sahibini bastırılmış.” anlattıkları aynen o misal.

Ferhat Nasıroğlu’na göre bugün yaşanan sürecin, FERNAS işçilerinin yaşadığı sürecin günahı da vebali de CHP’ninmiş, Özgür Özel’in boynunaymış. Yani bugün işçiler işten çıkartıldılarsa, bugün aileleri açsa, sefalet içinde yaşıyorlarsa bunun sebebi CHP’ymiş, Özgür Özel’miş Ferhat Nasıroğlu’na göre. İşçilere sesleniyor Ferhat Nasıroğlu, “Özgür Özel size yalan söylüyor. Kötü zihniyete güvenmeyin, marjinal gruplara inanmayın.” diyor ve devam ediyor; “Münafık sendika başkanı” diyor, “münafık siyasetçiler” diyor -büyük ihtimalle bizlerden bahsediyor- anlatıyor da anlatıyor. Nasıroğlu konuştu, konuştu, konuştu; birçok şey söyledi ancak ağzından bir tek doğru laf çıkmadı, bir tek doğru laf çıkmadı. Özgür Özel yalan söylüyormuş. E, gel gidelim beraber Soma’ya, madencilerle konuşalım, kendi işçileriyle konuşalım; kim yalan söylüyormuş, kim doğru söylüyormuş, onlar sana söyler. Gidelim Soma’ya, gidelim madencilere, gidelim kendi işçilerine; kim münafıkmiş, kim değilmiş, en doğrusunu onlar söylerler.

Ben bugün size doğrulardan bahsedeceğim ve anlattıklarımın da hepsine Soma’da yaşayan insanlar şahittir. FERNAS işçileri elli iki gündür eylemdeler; Ankara’ya yalın ayak 301 kilometre yürüyerek geldiler, on dört günden beri Ankara’da eylem yapıyorlar, üç günden beri açlık grevindeler ve 4 defa gözaltına alındılar. FERNAS işçileri sendikaya üye oldukları için, örgütlendikleri için işten çıkarıldılar; Ferhat Nasıroğlu bunu yalanlıyor. Ben bütün işçilerle tek tek görüştüm, hepsiyle konuştum; hepsi de sendikaya üye oldukları için baskı yediklerini, işten atılmakla tehdit edildiklerini ve işten atıldıklarını söylemekte. Hadi diyelim ki benim şahitliğim geçersiz -hani diyor ya, ne de olsa biz milletvekiline göre münafıkız- bu konuda ses kaydı var arkadaşlar, şöyle ki...

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Genel Kurula aykırı davranıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Bu, yaklaşık...

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Anlaşılmıyor, anlaşılmıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Anlatırım, veririm, size atarım; sıkıntı yok.

Bu yaklaşık altı yedi dakikalık bir ses kaydı. Bu sendika temsilcisi ile iş yeri müdürü arasında geçiyor, iş yeri müdürü açık açık işçiyi tehdit ediyor -ses kayıtları var, paylaşırsız bunları- ve sonuçta o işçi işten çıkartılıyor. Şimdi soruyorum ben: Kim yalan söylüyor? Biz mi yalan söylüyoruz, Özgür Özel mi yalan söylüyor, milletvekilleri mi yalan söylüyor, madenciler mi yalan söylüyor; kim yalan söylüyor şu anda?

(AK PARTİ sıralarından “Siz, siz!” sesi)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Ferhat Nasıroğlu diyor ki: “Biz işçilerimize yasanın dediği gibi 2 asgari ücret veriyoruz.” Tamam, zaten 2 asgari ücreti vermek zorunda, yasa bunu söylüyor. Ancak Soma’da şu anda bütün madenlerde ortalama ücretler FERNAS işçilerinin aldıklarının yüzde 20, yüzde 30 fazlası. İşçiler de “Ücretlerimizi arttırın.” diyor. Başka ne diyor işçiler? “Biz iş güvenliği istiyoruz.” diyorlar, “Biz ölüme gitmek istemiyoruz.” diyorlar, “Biz sekiz saat, dokuz saat, on saat boğazımıza kadar suyun altında çalışmak istemiyoruz.” diyorlar. Hakları değil mi bunların? Ve bu insanlara bakın, herkes “Haklısınız.” diyor; savcı “Haklısın.” diyor, polis “Haklısın.” diyor; kolluk kuvveti, jandarma, herkes “Haklısın.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama artık bu insanlar şunu söylüyor: “Biz haklı olmak istemiyoruz, hakkımızı almak istiyoruz.” “Haklı olmak karın doyurmuyor, biz şu anda açız.” diyorlar. Ne yazık ki ve ne yazık ki bu insanların seslerini kimse duymuyor, duymak istemiyor.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakırlıoğlu.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Bakın, bu, 301 madenciye mezar olan Soma faciasından kurtulan bir işçiye ait. Ne yazmış biliyor musunuz üzerine? Diyor ki: “Keşke 302’ncisi olsaydım, keşke ölsedim o madende. Keşke bugünkü zül bana yapılmasaydı, keşke bugünkü eziyeti ben görmeseydim.”

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakırlıoğlu.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Misafirlerimiz İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileriymiş, sanırım Adanalı bir genç grubu gibi.

Tekrar hoş geldiniz diyoruz. Hocalarınıza ve Zeydan Karalar’a selam söyleyin. (Alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu ve arkadaşları tarafından, işçilerin anayasal örgütlenme hakkının önündeki engellerin kaldırılması ve bu konuda alınacak tedbirlerin araştırılması amacıyla 1/10/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Ekim 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Serap Yazıcı Özbudun. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de son yıllarda hüküm süren neoliberal ekonomik politikalar gelir ve servet dağılımı arasındaki dengeyi altüst etti, bunu hepimiz biliyoruz. Böylece yoksulluk ve açlık yaygınlaştı ve derinleşti.

Oysa Anayasa’mızın değiştirilmesi yasaklanan 2’nci maddesinde yer alan sosyal devlet ilkesi, gelir ve servet dağılımının korunabilmesi, bu suretle sosyal barışın ve sosyal adaletin temin edilebilmesi için devlete ekonomik ve sosyal hayata müdahale etme yetkisini veriyor. Ne var ki bizim Anayasa’mızın pek çok hükmü gibi bu hüküm de göz ardı edilmiş durumda.

Ülkelerin gelir ve servet dağılımındaki denge veya dengesizliğinin ne olduğunu gösteren bir matematiksel işlem var, “Gini katsayısı” deniyor buna. Bu katsayı sıfıra ne kadar yakınsa o takdirde o ülkede gelir ve servet dağılımı arasındaki denge o kadar muhafaza edilmiş oluyor, sıfırdan ne kadar uzaklaşılmışsa gelir ve servet dağılımı arasındaki dengenin o ölçüde bozulduğu anlaşıyor. Türkiye, 2023 yılı verilerine göre, Avrupa’da bu katsayının en yüksek çıktığı, dolayısıyla gelir ve servet dağılımı arasındaki eşitsizliğin en derin olduğu ülke; yüzde 42’nin üzerinde Türkiye’de Gini katsayısı.

Şimdi gelelim araştırma önergesinin konusuna. Ne diyor önerge? Sendikaya üye olma hürriyeti ve bu çerçevede uygulanan protesto hakkına yönelik Anayasa’ya aykırı yaptırımları dile getiriyor ve araştırılmasını istiyor. Şimdi, Anayasa’mıza göre sendikaya üye olmak bir hak, protesto hakkı ise demokrasinin vazgeçilmez unsuru. Eğer Türkiye’de daha sağlıklı ekonomik politikalar sürdürülseydi zaten bu denge bozulmazdı, dolayısıyla bu protesto haklarının kullanılmasına gerek kalmazdı. O hâlde, öncelikle Anayasa’ya sadakate davet etmemiz gerekiyor ilgilileri.

İkincisi, şu anda ekonomik sorunları çözüm ona çözmeye matuf olan birtakım tasarruf tedbirleri ve diğer tedbirler, aslını ararsanız yoksul halk kitlelerinin yüklerini daha da ağırlaştırıyor; vergi politikaları bunun bir örneği. Neyse ki dün Plan ve Bütçe Komisyonunda yoksul kitlelerin üzerine bindirilecek yeni vergi yükümlülüklerini içeren teklif geri çekildi. Bunun nihai olarak gündem dışına çıkarılmasını ümit ediyorum.

Şimdi, bu vesileyle ben Türkiye’yi yönetenlerin dikkatini bir hususa çekmek istiyorum. Sık sık bize güvenlik meselelerinden, ülkemizin geleceğinden ve “beka” kavramından söz ediyorlar. Eğer gerçekten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) – Şunu hatırlamamız gerekiyor: Bir ülkenin güvenliğini en ciddi tehdit eden sorun gelir ve servet dağılımındaki dengenin bozulmasıdır çünkü bu, sosyal

patlamalara sebep olacaktır. O hâlde biz, muhalefet partileri olarak öncelikle sosyal devletin icaplarına uygun ekonomik politikalara davet ediyoruz Hükümetimizi ve Anayasa değişikliklerini gündeme getirmek yerine bu Anayasa'nın özellikle değiştirilmesi yasaklanan hükümlerine itinayla riayete davet ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yazıcı Özbudun.

İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Gazi Meclisi saygıyla selamlarım.

Evet, Türkiye’de işçilerin sendikal hakları anayasa ve ilgili yasalarla güvence altına alınmış olmasına rağmen son yıllarda sendika üyeliği nedeniyle işten çıkarma vakaları çokça artış göstermektedir. Sayın milletvekilleri, evet, Türkiye’de her konuda olduğu gibi bu konuda da trajikomik hadiseler yaşıyoruz. Yeni sivil bir anayasa yapmaktan bahseden iktidar mensupları; mevcut Anayasa’yı delik deşik eden, ihlal eden yine iktidar mensupları. Anayasa’nın 51’inci maddesi çiğneniyor; Türkiye’nin birçok bölgesinden, ilinden haberler geliyor. Sizin iş adamı olan vekilleriniz çiğniyor Anayasa’nın 51’inci maddesini.

Evet, değerli milletvekilleri, Türkiye’nin birçok ilinde “sendikalı oldu” diye işten çıkarmalar devam ediyor, birçok iş kolunda hak arayışı ve direnişleri de devam ediyor. Seçim bölgem ve memleketim Manisa’dan iki örnek vereceğim. Akhisar’da bir tekstil firmasında iş yerinde sendikalaşma olacak diye 300 kişi kapı önüne kondu, patron fabrikayı kapatarak meseleyi çözdü.

Türkiye’nin gündemine girmeyi başaran, memleketim Soma’dan gelen FERNAS Madencilik işçilerinin direnişi bugün 52’nci gününe girdi. Yürüyerek geldiler Ankara’ya, Kurtuluş Parkı yer gösterildi; tek istekleri AK PARTİ yetkilileri ve tabii, FERNAS Madencilik’in sahibi Ferhat Nasıroğlu’yla yüz yüze görüşmekti. Vekil Bey görüşmüyor; neden çekiniyor, neden önemsemiyor işçilerini, sormak lazım? Burada da olduğunu zannetmiyorum, herhâlde değil. Ferhat Nasıroğlu basın açıklaması yapıyor alalecele geçenlerde -ben bugünkünü dinlemedim- işten çıkarılan 6 işçinin sendika üyesi olduğu için değil disiplinsizlikten dolayı atıldığını söylüyor, hâlbuki iş yeri müdürü işçilere işten atılma sebeplerini “sendikaya üye olmaları” olarak söylüyor. Neticede ne istiyor bu işçiler? Haksız yere iş akdi sonlandırılanların durumunu soruyorlar, iş güvenliği ve iş sağlığı konusunda büyük eksikliklerin ve tehlikenin giderilmesini istiyorlar, ücretlerinin benzer işletmelere benzer şekilde eşitlenmesini istiyorlar yani aynı işe eşit ücret en tabi hakları değil mi sayın milletvekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞENOL SUNAT (Devamla) – Ve banka promosyonlarının verilmesini istiyorlar. Bunun için gaz yediler, itildiler, kakıldılar, gözaltına alındılar, ayakları parçalandı, betonlarda yattılar, şimdi açlık grevindeler. Allah aşkına, Enerji Bakanlığıyla görüşemedi bu işçiler. Bu madencilerin neler çektiğini anlamak için ölmeleri mi gerekiyor sayın milletvekilleri?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sunat.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü... (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu önerge üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle yalın ayak bir şekilde Ankara yollarını aşındıran, Meclis kapısına haklı taleplerle dayanan ve dün gece AKP iktidarının on yıllardır işçiye, emekçiye reva gördüğü polis şiddeti ve gözaltı muamelesine maruz kalan FERNAS işçilerini saygıyla selamlıyorum, mücadeleleri bizim de mücadelemizdir. Bu vesileyle, Türkiye’nin her yerinde direnen tüm işçilere ve emekçilere binlerce kez selam olsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Van’dakilere de...

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Türkiye bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır. Türkiye’de her gün Anayasa parça parça çiğneniyor. Başta FERNAS işçileri

olmak üzere hemen her alanda işçiler sendikaya üye oldukları için işlerine son veriliyor. Anayasa'nın örgütlenme hakkı açıkça ihlal ediliyor. Sivas'ta, Bursa'da, İstanbul'da, Manisa'da, Türkiye'nin dört bir yanında işçiler örgütleniyor; örgütlü mücadele, dayanışma sürekli büyüyor. Ancak bu örgütlülüğün ödün kopanlar işçileri ekmeğiyle sözüm ona terbiye etmeye çalışıyor. Ne yapacak bu işçiler? Sizin el pençe duran sarı sendikalarınıza üye mi olacaklar? Siz daha fazla kâr edin diye sermayenize biat edip, eğilip bükülecekler mi? Sendikal faaliyetler haktır, hiç kimse bu hakka el uzatamaz. O yüzden şunu açıkça ifade etmem gerekir: Polisle, jandarmayla, her türlü kolluk gücüyle işçilere saldırarak suç işliyorsunuz. Patronların korumaları hâline getirdiğiniz kolluk güçlerini işçilerin, emekçilerin üzerinden çekin. Ya Anayasa'ya uyun ya da bir daha Anayasa'dan konuşmayın.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de sendikal örgütlenme ne yazık ki siyasi vesayet altında kukla muamelesi görmektedir. Mülakatlarda aranan şart yandaş sendikaya üye olmaktan geçiyor, yer değiştirmede aranan şart yandaş sendikaya üye olmaktan geçiyor, görevde yükselmeye aranan şart yandaş sendikaya üye olmaktan geçiyor. Böyle bir pespaye düzende liyakat aramak mümkün olabilir mi? Böyle bir pespaye düzende sendikaya üye oldukları için elbette emekçilerin işlerine son verilir, elbette gece yarısı polis şiddetiyle gözaltına alınıp ama bu pespaye düzen değişecek, işçilerin direnişiyle değişecek, emeğin birleşik mücadelesiyle değişecek. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Hülakü.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde son konuşmacı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Zeki Korkutata.

Buyurun Sayın Korkutata. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bu öneride tartışılan konuyu anlamak ve değerlendirmek için öncelikle Türkiye'nin 2002'den bu yana geçirdiği büyük dönüşümü iyi kavramak gerekir. AK PARTİ iktidara geldiğinde işçilerin hakları, sosyal güvenlik, çalışma koşulları ve sendikal hakları alanında yaşanan sıkıntılar ülkenin en temel sorunları arasındaydı. Bugün ise bu haklar cumhuriyet tarihimiz boyunca hiç olmadığı kadar güvence altındadır. Zira biz AK PARTİ olarak işçinin, emekçinin alın terini en kutsal değer olarak görerek bu sorunları çözme iradesini gösterdik ve bu yolda ciddi reformlar gerçekleştirdik. Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'yla birlikte örgütlenme özgürlüğünün önündeki tüm engelleri kaldırdık. 2013 yılından beri artan seyrinde sendikalaşma oranımız bulunmaktadır. Kamu çalışanları için toplu sözleşme yapma hakkına anayasal güvence getirdik. İşçi ve işveren sendikalarına üyelik işlemlerinde noter şartını kaldırdık, üyelik işlemlerinin e-devlet kapısı üzerinden gerçekleştirilmesini sağlayarak sendikalaşmayı kolaylaştırdık.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Yirmi yıldır yüzde 10... Neresi kolaylaşmış?

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) - Bu ve benzeri sayısız düzenlemeyi işçilerimiz için hayata geçirdik.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 51'inci maddesi işçilerin sendika kurma ve bu sendikalara üye olma haklarını açıkça tanımaktadır. Ayrıca, iş mevzuatımızda işçilerin sendikal sebeplerle işten çıkarılmalarına karşı açık hükümler ve yaptırımlar mevcuttur. Oysa bu meselede esas sorunlardan bir tanesi de muhalefetin meseleyi yanlış bir zeminde ele almasıdır. Zira yakın zamanda en büyük işçi kıyımı maalesef belediyelerde çalışan emekçi kardeşlerimize yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. İşçi kardeşlerimize bu hukuksuzluğu yapan belediyelerin neredeyse tamamı sözde emekçinin yanında olduğunu söyleyen, emek üzerinden siyaset yapan partilerdir. Bizim anlayışımız şudur: Emek ve alın teri siyasetin malzemesi olamaz.

Değerli arkadaşlar, maalesef işçi hakları üzerinden siyaset yapma çabası gerçekte Türkiye'de var olan kazanımları göz ardı eden bir yaklaşımdır. Biz işçinin hakkını korumak, adaleti tesis etmek ve herkesin ekmeğine sahip çıkmakla mükellefiz. Hepimiz şunu bilmeliyiz: Yerli ve milli sanayimiz her geçen gün gelişiyor, büyüyor ve bu başarıların arkasında işçimizin emeği, gayreti ve alın teri vardır. Biz bu emeği biliyoruz, görüyoruz ve kutsal sayıyoruz ve bu kutsal emek bizim politikalarımızın da odağındadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Korkutata.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf var, elektronik oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum.

Süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir arkadaşlar.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 7’nci maddeleri kapsamaktadır.

Gruplar adına ilk söz Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Sayın Ali Fazıl Kasap’a aittir.

Buyurun Sayın Kasap. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır, uzatamıyoruz.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, gazeteci Deniz Yücel var, bir de Rahip Brunson var. Kesinlikle yargıya kimsenin nüfuzu olmadığı için, etkileşme olmadığı için ve bu şahıslar hak ettikleri için Türk yargısının beraat kararıyla kendi ülkelerine iade edildiler. Hatırlıyorsunuz değil mi? Ne demişti Sayın Cumhurbaşkanı? “Bu can bu bedende olduğu müddetçe Rahip Brunson asla ülkesine gidemez.” demişti. Ne oldu? Can bedende duruyor mu hâlâ? Sizce canlı mı değerli arkadaşlar? Yüzünü çeviriyorsunuz başka yerlere ama cevap veremiyorsunuz.

Sayın 7’nci Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu hakkındaki zorla getirilme kararı adil yargı kararı değildir. Hak, hukuk, adalet için kilometrelerce koşuşturduk, yürüdük, terimizi akıttık ama adalet mefhumunu -ne anlama geldiğini- adınızda var ama en çok siz kirlettiniz. Bu kısma girmemesi gerekiyordu belki bu Meclisin ama o can o bedende duruyor ve Brunson da Amerika’da; o kadar, başka bir şey söylememize gerek var mı?

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum.

Şimdi gelelim bu kanun teklifine. Bakın, değerli arkadaşlar, burada hani 3 maaş, 5 maaş vesaire verilmeyecekti; bu kanun teklifiyle -TENMAK’le ilgili, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumuyla ilgili- birkaç maaş verilmesine yine yol açıyorsunuz. Neyle? Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yine bazı şeylere yol açıyorsunuz. Artı, birilerine yine 3 maaş, 4 maaş kadar, 4 asgari ücret kadar maaş ilavesi yapılabilen yollar açıyorsunuz. Neye yol açıyorsunuz? Seçim vaatlerinde “Asla

(*) 161 S. Sayılı Basmayazı 15/10/2024 tarihli 7’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

bu ülkede mülakat olmayacaktır.” diyen Sayın Cumhurbaşkanının söylediklerine hilaf olarak bu kanun teklifini Cumhurbaşkanından habersiz nasıl getirdiniz siz ya? Tayyip Erdoğan’ın haberi yok galiba ya da bizzat o gönderdi. O tutarsızlığı sizde de görüyorum, burada da var. Bakın, diyor ki orada: “Özel sınavlara tabi tutulacak.” Yani ne demek? Bu işten anlayacak olan, elit şekilde yetişmiş ve bu konuda yeterli olduğu sabit olan insanlar mutlaka var ama bu kurumlara alırken, proje yarışmaları yapılırken siz diyorsunuz ki: “Biz sınava tabi tutacağız.” Neymiş adı? Özel sınav. Burada da yine ödüllendirmelerle, teşviklerle ilgili sıkıntılar var.

Gelelim e-ticaret firmalarıyla ilgili kısmına. Bakın, değerli arkadaşlar -isim kısmını kapatıyorum- Türkiye şu anda Çin’in o Çin Seddi’ni tersine aşmış oluyor sizin bu getirdiğiniz kanun teklifi vasıtasıyla. Ne diyeceksiniz?

Bakın, bu saatin bedeli 58 lira. Türkiye’ye değişik yollarla bu saat geliyor ve adı geçen ticaret sayfalarında, bakın, 35 liraya telefon kılıfı. Aynısı -ismini yine saklayarak göstereceğim- Türkiye’de sizin de şu anda peşkeş çekmiş olduğunuz e-ticaret sayfasında 372 liraya satılıyor. Peki, size başka bir şeyi daha göstermek istiyorum: Buradaki şey yani adı geçen e-ticaret sayfalarının son satıcıdan çoğu kalemde -ki Türkiye’de üretilmeyen çoğu kalemde- aldığı kâr marjı -komisyon diyeyim- yüzde 20 ile yüzde 28 arasında değişiyor.

Bakın, Çin’de 1 dolar olan yani 35 lira olan bir malzemenin Türkiye’ye geldiğinde getiren şahıslardan sonraki çıkış fiyatı 100, 110 lira. Bu 110 lira olan mal o sayfada 450 liraya satılıyor ve yüzde 28’ini o e-ticaret kurumu alıyor, yüzde 28-25 bandında satıcıda kalıyor ve büyük bir kısmını da o e-ticaret sayfası alıyor. “19 milyar liralık e-ticaret ihracatımız var.” deniliyor -Ticaret Bakanlığına o konuda soru önergesi de verdik- acaba bu 19 milyar liralık ihracat kaleminin ne kadarı yerli üretim? Değil. Çin ürünlerinin, Uzak Doğu ürünlerinin pazarlandığı bir geçiş ülkesi hâline getirildik. Bu şirketlerin normalde e-ticarete Türkiye’deki ticareti koruyucu mahiyette içerikleri olması gerekiyordu. Var mı? Yok. E-ticaret şirketlerinden küçük olanların bir kısmı kapatıldı mı? İsimlerini vermeyeceğim, kapatıldı. Bir kısmı sistemde yok edildi mi? Edildi. Bir tek firmaya yol açıldı ve o firma satıldı. Türkiye’de e-ticaret firmalarının, yabancı sermayenin bu şekilde açılması yerine kısmi ortaklık olabilirdi, yatırım ortaklığı olabilirdi ama siz ne yaptınız? Bu firmaların burayı tamamen yolgeçen hanı yapmasını sağladınız, onlara birtakım teşvikler sağlıyorsunuz. Türkiye’de şu anda bu şekilde -zaten özelleştirmelerle yaptığınız şeyi de- ticareti tamamen yabancıların eline bırakarak bir kapitülasyon sağlıyorsunuz. Türkiye’nin her şeyini sattınız, yerli üreticinin üretmesini getirdiniz. Bakın, bende yok gerçi ama bir telefonu, onların satmış olduğu bir telefonu bir kamyon karpuz satarak, bir kamyon domates satarak alamıyorsunuz. Çin’den gelen, Uzak Doğu’dan gelen o mamullerin Türkiye’de satılmasına, Azerbaycan’a ve Körfez ülkelerine satılmasına sebep oluyorsunuz; bir geçiş ülkesi. Avrupa’ya gidiyor mu? Gitmiyor. Ben, tekrar, Ticaret Bakanlığının bu konuda o soru önergesine cevap vermesini isterdim. Türkiye’den e-ticaret vasıtasıyla ihraç edilen malların ne kadarı yerli üretimdir? Bunun cevabını veremediler, veremiyorlar da. Sadece geçiş ülkesi olarak kullanılmasına izin veriyorsunuz ve gümrükte birtakım güvensizlikler de var. Bakın, Çin’den giren -ismini vereceğim- Alibaba, AliExpress vasıtasıyla giren ürünlerde -bunu sizler de biliyorsunuz, herkes, çoğu tüketici de biliyor- bin dolarlık malzeme için “hediye” yazdıklarında gümrükte elleçleme veya kontrolde baypas geçiyor ve gümrük vergisinden muaf olarak Türkiye’ye giriyor ya da daha düşük gümrük vergisi veriliyor. Burada, siz, yeterli gümrük güvenliğini sağlayamadığınız müddetçe bir Çin kapitülasyonuna maruz kalınıyor ve bu Türkiye soyuluyor. Buna mâni olmak yerine, tamamen, şahsın sadece yüzde 20, yüzde 23 oranında toplam e-ticaret kapasitesini aşmaması şartını koyuyorsunuz ama zaten yüzde 23’ün de üzerine çıkabiliyorlar çünkü yan kuruluşları var; Milla soyadlı ikinci “sister company” kardeş şirket dediğimiz şirketleri var ve o şirketler vasıtasıyla da siz aslında bunlara yol açıyorsunuz. Bunların farkına varmadan bu kanun teklifini nasıl getirdiniz, Uzak Doğu kökenli bu firmalara envanterde nasıl izin verdiniz bilemiyorum. Tabii, bu ürünlerle ilgili farklı bir şey daha var, onu da size şöyle söyleyeyim: Bu ürünleri getiren o kuryelerin -aynı şu yemek uygulamasındaki gibi- çoğunun sosyal güvencesi yok, kazayla ilgili bir şeyleri yok. Bunlar günde sadece 100-200 tane kargo taşıyorlar, özel şahıslar taşıyor ve hiçbir güvencesi yok. Sosyal devletin gerektirdiği o sistemin de kurulması gerekiyor ve ticaretimizde Çin ürünlerinin kölesi, onların pazarlamacısı olarak çalışıyoruz. Çin’den gönderilen o ürünlerin,

dediğim gibi, Türkiye'deki gümrük geçişlerinin güvenliğinin sağlanması gerekiyor. Bunun elleçleme yöntemiyle yani gümrüklerdeki rastgele örnek seçimiyle, örneklenmesiyle bu şekilde yapılması da yeterli değil ve onların Türkiye'de bu şekilde ticaretimize hâkim olmasına, yerli üreticinin mağdur olmasına sebep oluyorsunuz. İşçiliklerin çok çok düşük olduğu Çin gibi Uzak Doğu ülkelerindeki o mağduriyeti... Ki yevmiyenin 2-3 dolar olduğu Çin gibi, Vietnam gibi ülkelerin ürünlerinin burada pazarlanmasına da sebep oluyorsunuz. Yerli üreticiyi asla destekleyen bir oluşum değildir. Daha önce etmiş olduğunuz yeminlerin, verdiğiniz sözlerin hilafına, asgari ücretin 17.002 lira olduğu, emeklinin 10-15 bin lira bandında maaş aldığı ülkede siz hâlâ birkaç kişiye çok yüksek maaşlar verebiliyorsanız adınızdaki "adalet" ismini kaldırın diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kasap.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Maalesef her alanda Hükûmetin yanlış politikaları ve plansız yönetim anlayışı Türkiye'yi derin bir belirsizlik ve kaos ortamına sürüklemektedir. Türkiye'nin içinde bulunduğu durum sadece bir kriz değil, aynı zamanda bir yönetim felaketi olarak karşımıza çıkmaktadır. Şimdi, burada kendimize sormamız gereken şudur: Bu yanlış ekonomik politikaların sonucunda ülke olarak neyle karşılaştık? Bunlardan en önemlilerini söyleyelim. Evet, geçinme sorunu yaşayan ailelerimiz ve gelecek kaygısıyla çözümü yurt dışına çıkmakta bulan genç beyinlerimiz, tüm icraatlarıyla dış yatırımcıya güven veremeyen bir anlayış. İşte, karşılaştığımız tablo maalesef budur. Bu sarmal öyle bir hâle geldi ki günün sonunda yatırımcıya güven vermek yerine korku salan bir ülke hâline geldik. Soruyorum: Zaten kendi yarattığı ekonomik krizle boğuşan bir iktidarın geçinemeyen vatandaşlarımıza, gençlerimize ve yatırımcıya güven vermesini beklemek hayal değil de nedir? Bırakın yarını, bugünün hesabını yapamaz hâle geldik. Ne olacak, ne bitecek diye işçisinden patronuna, öğrencisinden öğretmenine, esnafından çiftçisine, memurundan emeklisine herkes tedirgin, sadece merak içerisinde neyle karşılaşacağımızı bekliyoruz. Üzülerek söylüyorum, sanırsınız ki ülke değil Brezilya dizisi yönetiyorsunuz; her gün başka bir kaos, her gün başka bir kriz.

Değerli milletvekilleri, burayı dikkatle dinlemenizi rica ediyorum. İnsanları bir konuya ikna etmenin iki önemli yolu vardır, bunlardan birincisi umut vermek ve diğeri korku aşılmasıdır. İktidara geldiğiniz günlerde insanlara umut vadettiniz, yanlış politikalarınızla bu umutları bir bir tükettiniz. Yıllar içinde umutları tükenen insanlara şimdilerde korku aşılayarak iktidarınızı devam ettirmeye ve perçinlemeye çalışıyorsunuz ama hatırlatmakta yarar var, bu senaryonun sonu yok; bu kadar plansızlık ve istikrarsızlıkla ülkeyi karanlığa sürüklüyorsunuz. Türkiye sizlerin keyfi kararlarıyla yönlendirilecek bir oyun alanı değildir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi tüketici haklarının korunması, elektronik ticaretin düzenlenmesi ve bazı önemli ekonomik başlıklar altında toplumun geniş kesimlerini etkileyen düzenlemeleri içermektedir. Neredeyse her kanun teklifinde dile getirdiğimiz, bizim söylemekten usandığımız ancak Hükûmetialinizin yapmaktan usanmadığı bu teklife ilişkin ciddi usul ve içerik sorunları bulunmaktadır. Evet, teklifin hazırlanmasında Komisyon görüşme süreçleri her zaman olduğu gibi son derece hızlı ilerletilmiş, maalesef yeterince tartışılmadan Komisyondan bu şekilde geçirilmiştir. Sivil toplum kuruluşları, uzmanlar ve Türkiye Rekabet Kurumu gibi önemli paydaşların görüşleri alınmadan hazırlanan bu teklif, demokratik bir yasa yapma sürecinin gerekliliğini yerine getirmemiştir. Evet, toplumun geniş kesimlerini, milyonlarca insanımızı etkileyen böylesine önemli bir düzenlemede daha kapsamlı bir çalışma yapılması beklenirdi ama olmadı.

Şimdi de teklifin esasıyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Bu teklifte yer alan düzenlemelerden biri elektronik ticaret sektörüne ilişkin lisans ücretleriyle ilgilidir. Ne yazık ki teklifte lisans ücretlerinin

net işlem hacmi üzerinden hesaplanması öngörülmüş ancak bu yöntemin büyük sakıncaları göz ardı edilmiştir. Burada doğru olan, net işlem hacmi üzerinden değil gelir üzerinden bir lisans ücreti hesaplaması yapmaktır. Ayrıca, sadece pazar yerlerinin tüm ticaret sektörünün pazar payı içerisindeki yeri dikkate alınarak değil pazar içindeki payına bakılarak bir değerlendirme yapılmalıdır.

Bu teklifin bu hâliyle kamuoyunda özellikle Çin menşeli e-ticaret şirketlerine imtiyaz sağladığı algısı doğmuştur. Bu durum yerli üreticilerimizin ve şirketlerimizin rekabet gücünü zayıflatmakta, hatta yok etmektedir. Sonuçta, eşitlik ilkesine aykırı bir durum yaratılmaktadır. Yabancı şirketlerin bu denli avantajlı hâle getirilmesi yerli üreticilerin bundan sonra da pazarda tutunmasını zorlaştırmakta ve haksız rekabet ortamını körüklemektedir.

Değerli milletvekilleri, bir diğer önemli düzenleme ise tüketici kredisi ve konut kredisi sözleşmeleriyle ilgilidir. Bu sözleşmelerin yazılı veya mesafeli olması gerekliliği getirilmiştir -ki bu olumlu bir adımdır- ancak bu düzenlemeye uygun hareket etmeyenlere yönelik yaptırımların yetersiz olduğunu vurgulamak zorundayız. Elektronik dolandırıcılık ve sahtekârlıkların her geçen gün arttığı bir ortamda tüketiciyi korumak adına çok daha güçlü yaptırım mekanizmaları getirilmelidir. Ayrıca, doğrudan satış sistemiyle ilgili olarak çalışanların sosyal güvencelerinin eksikliği de önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bu sektörde çalışan birçok kişi sosyal güvenceden mahrum bırakılmakta, âdeta kayıt dışı ekonomi teşvik edilmektedir. Sosyal güvenceye ilişkin düzenlemelerin de bir an önce bu kanun teklifine uygun olarak hazırlanması gerektiğine inanıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasa teklifinde yer alan eksiklikler ve yanlışlar yerel üreticilerimizin ve küçük esnafımızın menfaatlerine uygun değildir. Örneğin, coğrafi işaretli ürünlerin desteklenmesi konusunda herhangi bir düzenlemenin yapılmamış olması yerli üreticilerimizi ziyadesiyle üzmüştür. Yerli üreticilerimize destek olmak adına özellikle coğrafi işaretli ürünlerin ticaretini kolaylaştıracak teşviklerin getirilmesi gerekmektedir.

Son olarak, yasaların sık sık değiştirilmesi ve belirsizlik yaratılması, yabancı yatırımcıların ülkemize olan güvenini zedelemekte ve yatırım kararlarını olumsuz etkilemektedir. Yatırımcılar öngörülebilir ve sağlam bir yasal çerçeveye ihtiyaç duymaktadırlar ancak bu tür belirsiz düzenlemeler hem yatırımcının güvenini hem de Türkiye'nin uluslararası itibarını zedelemektedir.

Bu yasa teklifinde yer alan düzenlemeler daha kapsamlı bir şekilde tartışılmalı ve eksiklikler giderilmelidir. Tüketici haklarını gerçekten koruyan, yerli üretimi destekleyen ve rekabeti adil kılan bir düzenleme yapılması milletimizin menfaatine olacaktır. Bu bağlamda, İYİ Parti olarak kanun teklifine ilişkin eleştirilerimizi, çözüm önerilerimizi sunmaya devam edeceğimizi ve vatandaşlarımızın haklarının savunucusu olacağımızı belirtiyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy konuşacaklar. Sayın Ersoy, buyurun.

Süreniz on dakikadır (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelişmekte olan dünyada değişim kaçınılmazdır. Özellikle dijitalleşmenin etkisiyle ticaret kanalları çeşitlenmiş, böylece mevcut kanunda yetersizlikler görülmeye başlanmıştır. Tüm bu sebeplerle Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un mevcut hükümlerinin gözden geçirilmesi amacıyla görüşmekte olduğumuz kanun teklifi hazırlanmıştır.

Teklifin ilk maddesi, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumunun kuruluşuna ilişkin 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde Kurumun gelirlerine ilişkin hüküm ile görev ve yetkileri kapsamında yer alan burs, ödül ve proje teşvik ikramiyesi gibi hususları içeren bir kısım mali hükümlerle ilgilidir. Kurumun çalışmalarını sürdürebilmesi için Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin "Kurum Gelirleri" başlıklı maddesinin iptal kararı dikkate alınarak

Kurumun gelirlerine ilişkin düzenleme yapılması öngörülmektedir. Kurum görev alanıyla ilgili insan kaynağı yetiştirilmesi ve geliştirilmesini sağlamak amacıyla, Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenen üst limitler dâhilinde, diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın Kurum tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre ödül ve burslar verilecektir.

Bir diğer maddeyle, dijitalleşmenin insanlara sunmuş olduğu kolaylık ve zamandan tasarruf açısından bankacılık mevzuatına uyum sağlanması amacıyla tüketicilere yönelik kredi sözleşmelerinin kurulması ve sona erdirilmesine ilişkin şekil şartı yeniden düzenlenmektedir. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamındaki kredi veren ile tüketiciler arasındaki sözleşmelerin şekil şartı bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve tüketici kimliğinin doğrulanmasını içeren yöntemler yoluyla kurulabilmesine de imkân sağlayacaktır. Buna göre, belirli süreli kredi sözleşmesine ilişkin hesap tüketicinin aksine yazılı veya kalıcı veri saklayıcısıyla talebi olmaması hâlinde kredinin ödenmesiyle kapanacaktır. Aynı hükümler konut finansmanı kuruluşu ile tüketiciler arasındaki sözleşmeler için de geçerli olacaktır.

Teklifle, doğrudan satış sistemleri, doğrudan satış şirketi tarafından oluşturulan ve iş sözleşmesiyle istihdam edilmeyen bağımsız temsilci, distribütör, danışman ve benzeri isimlerle komisyon, prim, teşvik ve ödül gibi menfaatler karşılığında faaliyet gösteren doğrudan satıcıların tüketicilere mal veya hizmet pazarladığı satış sistemi olarak açıklanmaktadır. Böylece, doğrudan satış şirketlerinin sermaye şirketi olması ve yönetmelikle belirlenen diğer koşulları sağlaması zorunlu olacaktır. Doğrudan satış sisteminin elde edilecek kazancın ağırlıklı olarak sisteme yeni doğrudan satıcılar kazandırılması ve bu sayede ortaya çıkan menfaatlerin dağıtılması üzerine kurulmaması, mal veya hizmetin tüketicilere satışını esas alması ve yönetmelikle belirlenen diğer ilkelere uygun olması gerekecektir. Doğrudan satıcılardan sisteme dâhil olmaları veya sistemde kalmaları için tüketiciye satış öngörülen mal veya hizmeti içermeyen yenileme, paket, ücret, aidat ve benzeri isimler altında herhangi bir bedel veya borç altına sokan belge alınamayacaktır. Doğrudan satış şirketinin belirlediği miktar ya da tutarda mal veya hizmet satın alınması, doğrudan satıcının sistem içindeki seviyesini belirleyemeyecektir. Doğrudan satış sistemi kapsamında mal veya hizmet satın alan tüketici otuz gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin sözleşmeden cayma hakkına sahip olacaktır. Cayma hakkının kullanıldığına dair bildirim bu süre içinde doğrudan satıcıya veya doğrudan satış şirketine yöneltilmiş olması yeterli olacaktır. Doğrudan satış şirketi, Bakanlıkça belirlenen hususlarda tüketicinin bilgilendirilmesini, talep ve bildirimlerini iletebilmesini sağlayan bir sistem kurmakla yükümlü olacaktır.

Bu düzenleme kanunun yayımından dokuz ay sonra yürürlüğe girecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizin çatısı altında aldığımız, ülkemizin ve milletimizin yararına olacak her karar, yaptığımız her görüşme kutsaldır. Fakat ben bugün en hassas konulardan birine değinmek istiyorum. Şu an dünyanın ve maalesef ülkemizin de en büyük yarası madde bağımlılığıdır. Ülkemiz ciddi bir kimyasal ve biyolojik saldırı altındadır. Gençlerimiz bilinçli bir şekilde zehirlenmektedir. İçişleri Bakanlığımızın geçtiğimiz günlerde yapmış olduğu açıklamaya göre, cumhuriyet başsavcılıklarımız ile Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Başkanlığı koordinesinde il emniyet müdürlüklerimizce 53 ilde gerçekleştirilen Narkoçelik-43 operasyonlarında 1 ton 392 kilogram uyuşturucu madde ele geçirilmiştir. Bunun yanı sıra, 752.261 adet uyuşturucu hap ele geçirilmiş, 335 zehir taciri ve sokak satıcısı yakalanmıştır. Özellikle de son yıllarda ivme kazanmış olan uyuşturucuyla mücadele operasyonları sayesinde -Allah'ın izniyle- torbacısından tacirine kadar tüm satıcıların belini kıracağız. Fakat mesele, satıcıları ve kullanıcıları yakaladıktan sonra işlem yapmakla bitmiyor. Yakalanan şahısların tedavi ve rehabilite edilerek tamamen bu alışkanlıklarından arındırılmış bir şekilde topluma entegrasyonlarının sağlanması da gerekmektedir. Bu kapsamda, Kayseri Valimiz Sayın Gökmen Çiçek tehlikenin farkında olan bir devlet adamı olarak harekete geçmiş, şahsı öncülüğünde Kayserili hayırseverlerimizin de finanse etmesiyle, bizlerin de sonsuz desteğiyle Türkiye'de model olacak bir tesisin yapımına vesile olmuşlardır. Hayırseverlerimiz tarafından finanse edilen Uyuşturucuyla Mücadele ve Rehabilitasyon Merkezi, yapımı tamamlandıktan sonra Yeşilaya devredilecektir. Tesis bünyesinde rehabilitasyon ve spor merkezleri, misafirhaneler, sergi salonları, restoranlar, kamp alanları ve ortak kullanım alanları bulunmaktadır. Böylece, umarız ki Kayseri'de

bulunan ve bir kısmı maalesef 18 yaş altı çocuk olan yaklaşık 10 bin gencimiz alışkanlıklarından kurtularak yeniden dünyaya gelecektir. Allah'ın izniyle biz bunu Kayseri olarak başaracağız. Bu tesis Türkiye genelinde model olarak alınmalı, diğer şehirlerde de benzer donanımda tesisler yapılmalıdır. Gerekirse madde bağımlılığıyla mücadele için Yeşilaya ek ödenek ve fon sağlanarak bağımlıların bu tarz tesislerle daha modern ve ılımlı ortamlarda sosyalleşerek rehabilite edilmesi sağlanmalıdır. Yine, aynı şekilde, Yeşilay tarafından cezaevleri bünyesinde rehabilitasyon klinikleri kurulmalı, mahkûmlar kötü alışkanlıklarını terk ederek topluma yeniden kazandırılmalıdır. Bizler Milliyetçi Hareket Partisi mensupları olarak bu kapsamda yapılacak her türlü çalışmanın içerisinde olacağız, gençlerimizin ve dolayısıyla, geleceğimizin zehirlenmesine izin vermeyeceğiz.

Bu manada, elini taşın altına koyan herkese bu vesileyle teşekkür ediyor; sözlerimi noktalamadan önce, Kayseri'de faaliyete geçecek olan rehabilitasyon merkezine şehrimizin Valisi Sayın Gökmen Çiçek'in isminin verilmesinin yerinde olacağını da düşündüğümü belirtmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu teklifi olumlu değerlendiriyor, destekliyor, vatanımıza ve milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor; Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersoy.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Adalet Kaya konuşacaklar.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli vekiller, öncelikle, bugün yaşanan depremden etkilenen bütün yurttaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletmek isterim ve şu anda bizi izleyen bütün yurttaşlarımızı saygıyla selamlayarak başlıyorum.

Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine söz almış bulunuyorum. Teklifte, tüketici kredisi ve konut finansmanı sözleşmelerinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesi, doğrudan satış sistemlerine ilişkin düzenleme, ticari reklam ve haksız ticari uygulamalara ilişkin denetimlerde etkinliğin sağlanması amacıyla idari para cezalarının yeniden düzenlenmesi gibi değişiklikler yer alıyor.

Düzenleme, teklif edilen kanunun adı “Tüketiciyi Koruma Kanunu” ancak AKP iktidarının yaptığı değişiklikler tüketiciyi, yurttaşları değil, beşli çeteleri, sermayedarları, ülkenin sadece yüzde 1'ini oluşturan varlıları, tekelleşen ulusal, küresel ölçekli şirketleri korumayı amaç edindiği şu ana kadar; burada da benzer bir yaklaşımla karşı karşıyayız.

Kanun teklifinde, yurt içinde yerleşik pazar yerlerinin rekabet gücünü artırmak amacıyla bazı tedbirler öngörülüyor ancak bu tedbirlerin yetersiz olduğu ve özellikle küresel e-ticaret devlerine karşı etkin bir koruma sağlayamayacağı açıktır. Bu durum, yerli işletmelerin rekabet gücünü zayıflatacağı gibi istihdam kayıplarına da yol açabilir. Yurt içindeki e-ticaret pazar yerlerinin rekabet gücünü artırmak için neler yapılabilir diye baktığımızda; dijital altyapı destekleri sağlanmalı, yerli işletmelerin küresel pazarda daha rekabetçi olabilmeleri için uluslararası ticaret anlaşmalarında koruyucu hükümler bulunmalı, e-ticaret sektöründe faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelere yönelik destek programları ve eğitimler verilmelidir.

Diğer taraftan, teklifte büyük e-ticaret firmalarının lisans ücretlerine muafiyet ve imtiyaz öngörülmüş, bunu sağlayacak birtakım hükümler var ve bunu yaparken de küçük esnaflar göz ardı edilmiş yine. Muafiyet öngörülen bu şirketlere yapılan ilk kıyak da değil; 2023'te toplamda 660 milyar TL borcu silinen şirketler arasında Getir, Amazon, Trendyol, Yemeksepeti, Hepsiburada gibi e-ticaret siteleri ile Cengiz, Limak, Demirören gibi yandaş şirketler bulunuyor. Cumhurbaşkanı'nın “enflasyona ve kötü giden ekonomiye gerekçe” diye sunduğu, EYT'lilere haklarının verilmesinin maliyeti sadece 450 milyar lira; silinen vergilerin sadece üçte 2'sini oluşturuyor. İktidar, vergiyi geliri çok olandan değil, yoksuldan toplamayı tercih ediyor.

Yine, yurttaşlar üç kuruş daha ucuza alabilmek için ucuz alışveriş siteleri üzerinden alışveriş yaparak ekonomilerini döndürmeye çalışıyorlardı; buna da dediniz ki: “Olmaz.” Ağustos ayında Cumhurbaşkanı kararıyla, Meclisin yasama yetkisi de bir nevi gasbedilerek Gümrük Vergisi Kanunu değiştirildi; buna

göre, posta ve kargoyla alınan birtakım ürünlerden de yani ticari mahiyet içermeyen ürünlerden de vergi almaya başladınız. Yani yurttaşlar, örneğin Çin’den 100 liralık, ucuz diye aldığı bir ürüne, işte, ÖTV’ydi, gümrüktü, damga vergisiydi derken 212 lira ödemek zorunda kalacak. Bu da yetmedi, Hazine ve Maliye Bakanlığının 7 bin lira ve üzeri alışverişlerde kredi ve banka kartıyla ödeme zorunluluğu getirileceğine dair taslak çalışmaları basına yansıdı. Hem yurttaşları kredi kartıyla alışveriş yapmaya zorluyorsunuz hem de alışveriş limiti 100 bin liranın üzerinde olanlardan Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na 750 lira almak istiyorsunuz. Gelen tepkiler doğrultusunda teklifi rafa kaldırdığınızı öğrendik ancak ertelemek yetmez, bu tekliflerin tamamen geri çekilmesi gerekiyor.

Yurttaşların kemerinde sıkılacak delik bırakmayan Sayın Şimşek temel ürünlerde enflasyonun yüzde 28’e gerilediğini iddia etti. Anlaşılan o ki Sayın Bakan çarşıya pazara çıkmıyor, markete gidip alışveriş yapmıyor ya da bu ülkede, bizim yaşadığımız ülkede yaşamıyor.

Ülkede gelir eşitsizliği derinleşmeye devam ediyor; açlık sınırı 20 bin lirayı, yoksulluk sınırı 70 bin lirayı geçti. Nüfusun büyük çoğunluğu yoksullaşıyor ama en çok yoksullaşan kesimse kadınlar. Güvenceli işlerde kadın istihdamının düşüklüğü, eşit işe eşit ücret alınamaması, kadınların ve kız çocuklarının eğitimden daha önce koparılması, sosyal desteklerin yetersizliği, kadının toplumdaki ekonomik, siyasi ve sosyal konumu sebebiyle en çok da kadınlar yoksullaşiyor. Hâl böyleyken yoksulluk nafakası tartışmaları bitmek bilmiyor. Yoksulluk nafakasının kadınlar tarafından talep edilmesi kadınların sosyoekonomik koşullarının erkeklerle göre daha düşük olmasından, daha geri olmasından kaynaklanıyor. 2024 itibarıyla yoksulluk nafakası ortalaması sadece 1.179 lira. Geçtiğimiz günlerde Ceren Akçabay’ın hazırladığı 2024 Yoksulluk Nafakası Araştırması Raporu’nda çarpıcı bir veri ortaya çıktı. 2019 araştırmasında nafakanın ödenememesinin en önemli nedeni nafaka yükümlüsünün yani erkeklerin isteksizliği idi, bu açık bir şekilde ortadaydı ama 2024 yılında en önemli neden kadınların erkeğin uygulayacağı şiddetten korktuğu için hakkını aramaması, talep etmemesi olarak ortaya çıktı. Zaten kadınların boşanmasının en önemli sebebi şiddet, boşandıktan sonra da şiddet görme endişesiyle kadınlar hakları olan nafakayı da talep edemiyorlar.

“Güvenlik, güvenlik” diyorsunuz, kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri en büyük güvenlik tehdidi olarak ortada duruyor. Daha fazla sığınak açmak için, koruma-önleme mekanizmaları oluşturmak için, koruma-önleme politikalarını etkin uygulamak için, kadınları ekonomik olarak güçlendirecek destekleri sunmak için, hukuki destek için, kaynak oluşturmak için parmağımızı bile kıpırdatacak gayretiniz yok. Silaha, savaşa gelince olmadık vergiler icat ediyorsunuz; kadın kırımını sonlandırmak, yoksulluğu ortadan kaldırmak için hiçbir şey yapmıyorsunuz.

27 Eylülde Van’da kaybolan Rojin Kabaiş’in maalesef ki cansız bedenine ulaşıldı dün. Ben ailesine ve sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyorum. Gülistan Doku beş yıl önce kaybedildiğinde komisyon kuralım dedik, burada önergeler verdik, araştırma komisyonu kurmak istedik; reddettiniz. Rojvelat Kızmaz kaybolduğunda yine söyledik, iki olay arasında bir bağlantı olabileceğini söyledik çünkü ikisi arkadaştı, bunun etkin bir araştırmayla ortaya çıkarılmasını talep ettik, başka kadınların da bu tehlike altında olduğunu söyledik; yine reddettiniz yani Meclis üzerine düşeni yerine getirmedi, görevini yapmadı. Bugün bir genç kadın daha yine hayattan koparıldı. Kadına yönelik şiddetin araştırılması için kurulan yeni Komisyonunda bütün bunları tekrar konuşacağız, kadın kırımını son bulana dek mücadelemizi sürdüreceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Değerli arkadaşlar, birleşime otuz beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.57

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.41****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Şeref Arpacı konuşacaklar.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Arpacı.

CHP GRUBU ADINA ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden değerli yurttaşlarım, hemşehrilerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Malatya’da meydana gelen ve birçok ilde hissedilen depremten etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Türkiye’nin bir deprem ülkesi olduğunu hatırlatarak tüm yurttta yıkılma tehlikesi olabilecek başta kamu binaları ve hastaneler olmak üzere tüm binalarda denetlemelerin artırılması ve kentsel dönüşümün hızlandırılması gerektiğini vurgulamak istiyorum. Özellikle seçim bölgesi olan Denizli’de -daha önce de dile getirdiğim- Denizli Devlet Hastanesinin çürük olması sebebiyle orada hizmet veren ve hizmet alan tüm vatandaşlarımız olası bir depremde çok büyük kayıplar yaşayacaktır, yetkilileri bu konuda bir kez daha acil önlem almaya davet ediyorum. Denizli’de sağlık hizmetlerinde çok büyük problemler yaşanmaktadır, modern sağlık hizmetinin verileceği hastaneler derhâl yapılmalıdır.

Sayın milletvekilleri, 28’inci Dönem milletvekilleri olarak bu yüce Meclis çatısı altında bizler ne yapıyoruz? Vatandaşlarımızın, milletimizin faydasına ama en çok da bizden umudu olan halkımızın yararına yasama faaliyetleri yürütüyoruz. Bu ucube başkanlık sistemi sebebiyle yüce Meclisimizin yetkisi ve etkisi bu kadar sınırlanmışken, Parlamentonun ve milletvekillerinin itibarı bu kadar sorgulanırken yapabildiğimiz tek şey, yeni kanun ve bazı düzenlemeler; onu da getirdiğiniz torba kanun sistemiyle ne kadar doğru yapabildiğimizi de ayrıca bir tartışma konusu olarak buraya bırakıyorum.

Daha önce, 27’nci Dönemde de yüce Meclis tüketiciyi korumak adına, Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Yasa’yı düzenlemeye yönelik çok doğru bir çalışma yapmış. Şu anda burada bizimle birlikte aynı çatı altında milletvekilliği ve Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığı yapan Sayın Bakan Mehmet Muş ve Bakanlık yetkilileri o dönem hiç tanışmadığımız bir şekilde tüm siyasi partileri ziyaret ederek yasayı anlatmış; sivil toplum kuruluşları, odalar, sektör temsilcileriyle müzakere ederek yasayı son hâline getirip oy birliğiyle yüce Meclisimizde yasalaştırmışlar.

Meclisimizde yapılan yasalar bazen geçmişe yönelik, bazen yasalaştığı gün, bazen de bir süre tanınarak yürürlüğe girer. Evet, bugün Meclisimize getirilen bu torba kanunun 11’inci ve 12’nci maddelerine konu olan, 2022 yılında e-ticaret firmalarına getirilen lisans ücreti de yasalaşmasına rağmen firmalara makul bir süre verilmiş, firmaların 2024 yılındaki ciroları baz alınarak hesaplanan lisans ücretlerinin ilk tahsilatının 2025 yılında olması planlanmış. Bu iki senelik süreçte görüyoruz ki firmalar bu konuda önlemlerini almış ve özellikle ihracata ağırlık vererek lisans ücretinin düşmesi noktasında adımlar atmışlardır. Buraya kadar her şey normal ve makul iken, tam da geçmiş dönemde çıkan yasaya uygun ilerlerken ve tahsilat zamanı tam da ülkenin ihtiyacı olan bir döneme gelmiş iken bu kapitülasyon niteliğindeki kıyak değişiklik nereden çıktı arkadaşlar? Biz bu yasayla kime hizmet ediyoruz, kılavuzumuz neresi? Kanunun adı tüketiciyi koruma. Bu kanunun neresinde tüketici var? Bizler, halkın bize verdiği yetkiyi halkımızın faydasına kullanmak yerine neden uluslararası büyük şirketlerin işine yarayacak şekilde kullanıyoruz? Bu yasa teklifini buradan geçirirsek kime hizmet etmiş olacağız? Vekil olduğumuzdan beri bu Meclisin çatısı altında vergi, kısıtlama ve ceza

tutarlarını artırmaktan başka ne yaptık? Şimdi, bu yasa teklifiyle birlikte ihracatı artıracağımızı mı düşünüyorsunuz? Geçmişte “ihracat” “üretim” “istihdam” “yatırım” diyerek uyguladığınız ekonomi modeli başarılı oldu mu?

Bakın, göstereyim size, buyurun, söylediklerinizin tam tersi oldu. Siz gerçekten ihracatı artırmak istiyorsanız, gelin, sanayiciye, üreticiye destek olun, ithalatçıya değil. Biz şimdi bu yasa teklifine neden “sipariş yasa teklifi” diyoruz? Bakın, yeni düzenlemeyle, piyasa büyüklüğü yüzde 20’den büyük olan firmaların lisans ücreti hesaplanırken ihracat ve teşvik tutarları 4’le çarpılmayacaktı. Ne yaptınız? Bu sınırı yüzde 15 esneterek yüzde 23 seviyesine yükselttiniz. Peki, piyasada bu büyüklükte kaç firma var? Sadece 1 tane. İşte bu yüzden, bu yasa teklifi adrese teslim, kıyak bir yasa teklifidir; hatalıdır, yanlışır, haksız rekabet oluşturmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu düzenleme yapılırsa, piyasadaki tüm oyuncuların etkileneceği, büyük balığın bir süre sonra tüm küçük oyuncuları yok edeceği bir sistemin önünü açmış oluyoruz. Bakın, bizim iki sene önce çıkardığımız, rekabeti dengeleyen, tekelleşmeyi ve monopolleşmeyi önleyen yasanın bir benzerini bugün Amerika Amazon için çıkarmaya çalışıyor. Tam 15 eyalette Amazon aleyhine açılan davalarla Amazon’un pazarın tek hâkimi olmaması için düzenlemeler getiriliyor. Ulusal Ticaret Komisyonu Başkanı Lina Khan, pazar yeri ile firmaların ters düşmesi hâlinde pazar yerlerinin tek bir tuşa basarak bu üretici firmaların iflas etme ihtimallerine karşı önlemler almaya çalışıyor. İşte, tüketiciyi ve üreticiyi korumak budur arkadaşlar. Sizin yaptığınız ise uluslararası büyük firmalara kıyaktır. Komisyonumuzda bu kaygıları anlattık, birçok alternatif öneri getirdik ve bu teklif Meclise geldiğinde bu maddelerin düzeltilmiş olacağını ya da en azından bazı şartlara bağlanmasını istedik. Hani ihracatı artıracağız ya, mesela ihracatımız artmaz, yerine ithalat artarsa ne olur? Firma daha az lisans bedeli ödeyerek cebinde tuttuğu parayı tekelleşmeye, haksız rekabete, ithalata yatırır ve piyasadaki üreticileri kuvvetlendireceğine ucuz ve kalitesiz ithal ürünlerle piyasadaki üreticilere zarar verirse, bunu biz bir şarta bağlayamaz mıydık? İhracatı artırmak için verdiğimiz reeskont kredilerine örnek verelim. İhracatçılara, sanayicilere bir sürü şart uyguluyorsunuz ve uyulmadığında da büyük cezalar getiriyorsunuz. Maalesef, bu yasada bunu göremedik.

Sayın milletvekilleri, burada hesaplama yöntemiyle ilgili teknik konulara girmeyeceğim ama bilin ki bu ülkenin hazinesine girecek yıllık yaklaşık 25 milyar TL’den feragat ediyoruz. Bu tutar katlanarak büyüyecek ve üç yılda belki 90-100 milyar TL’yi bulacak. Geçen sene yandaş firmalara uyguladığınız vergi istisnaları 660 milyar TL’ydi. Peki, bu sene emekli maaşları asgari ücrete eşit olsun dediğimizde bunun maliyeti ne kadar olacaktı? Sadece 66 milyar TL. Her zaman söylediğim gibi, tekrar söylemek istiyorum: Bu ülkenin kaynak problemi yok, kaynakları kullanma problemi var ve temelinde ise halka değil, yandşa hizmet etme var arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Buradan Sayın Bakan Mehmet Şimşek’e sesleniyorum: Kapı kapı dolaşıp kaynak bulmaya çalışıyorsunuz, kaynak bulamadıkça halkımızın sırtına yeni vergi paketlere yüklüyorsunuz. Neyse ki dün bir yanlıştan döndünüz ve akıl almaz bir şekilde uygulamaya kalktığınız yeni harçları komisyondan geri çektiniz. Aradığımız kaynak burada Sayın Mehmet Şimşek. Gelin, bu işe de son dakikada müdahale edin. Bu yasayı düzelterek hazinemize ve dolayısıyla halkımızın cebine girecek bu gelirden feragat etmeyelim. Alacağınız kararları aklın, bilimin, hukukun, adaletin süzgecinden geçirin; siyasetin süzgecinden değil. Yoksa bu anlayış istikrar sağlayamaz, reform yapamaz.

Son olarak sayın milletvekilleri, günlerce, aylarca çalışarak yüce Meclisin çatısından çıkmış bir yasayı daha uygulamadan değiştirmek, bu dönem burada alacağımız her kararın sorgulanması, milletvekilliğinin ve yüce Meclisin itibarını zedelemek demektir.

Hepinizi bu yanlıştan dönmeye davet ediyor, saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Arpacı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına

Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak Malatya’da meydana gelen deprem dolayısıyla bütün vatandaşlarımıza da geçmiş olsun dileklerini iletmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada ve ülkemizde son yıllarda hızla gelişen e-ticaret rekor seviyelere ulaşmış, e-ticaret pazar yerleri önemli bir satış kanalı hâline gelmiştir. Bu yönüyle e-ticaretin ülkemizin tüm ticaretini etkilediği açıktır. Ülkemizdeki elektronik ticaret faaliyetleri incelendiğinde, e-ticaretin belli pazar yerlerinde yoğunlaştığı ve bu durumun tüketiciler, üreticiler, satıcılar ve piyasadaki diğer aktörler açısından birtakım riskleri beraberinde getirdiği de gözlenmiştir. Bu kapsamda, e-ticaret sektöründe rekabeti bozucu faaliyetleri engellemek, tüketicilerde oluşabilecek refah kaybının önüne geçmek, e-ticarete çok oyunculu pazar yapısını tesis etmek ve elektronik ticaret pazar yerlerinde satıcılara haksız ticaret koşullarının dayatılmasını engellemek amacıyla 2022 yılında 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da önemli değişiklikler yapılmıştır. Öte yandan küresel çapta meydana gelen yeni gelişmeler ve yurt dışında yerleşik pazar yerlerinin elektronik ticaret faaliyetlerine etkisi yapılacak düzenlemeyle yeni önlemlerin alınmasını gerekli kılmıştır. Son bir yıl içinde sermaye ve rekabet gücü yüksek küresel işletmelerin aşırı reklam ve indirim faaliyetleriyle ülkemizde önemli ölçüde güç kazandığı görülmektedir. Bu durum karşısında Türk üreticisinin ve pazar yerlerinin rekabet gücü zarar görmekte ve iş gücü piyasalarında daralmalar meydana geldiği de gözlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; söz konusu yabancı pazar yerleri saldırgan fiyatlandırma yöntemlerini kullanarak ürünlerini yerel firmaların sürdürülebilir biçimde karşılayamayacağı fiyatların altında piyasaya sürmektedir. Yerel üreticiler ve tacirler üzerindeki bu baskı, üreticinin kârlılığının azalmasına, pazar payının düşmesine, işletmelerin küçülmesine neden olacak ve hatta oluşan bu olumsuzluklar sonucunda kapanmaya kadar gidecek bir sürecin ortaya çıkma ihtimali vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ihracata dayalı büyüme hedeflerimiz bağlamında ülkemizin e-ihracat potansiyelinin artırılması ve yurt dışı e-ticaret pazarında ülkemizin üreticilerinin ve ihracatçılarının etkin ve aktif bir rol oynamasının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu nedenle, yurt içinde yerleşik pazar yerlerinin rekabet gücünün artırılması, yurt dışı menşeli bu pazar yerlerine karşı korunması, istihdam seviyesinin artırılması ve ihracat artışına hız kazandırmak, daha çok üreticinin ihracata yönelmesinin sağlanması amacıyla destekleyici tedbirler alınması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu kanun teklifimiz, ileri teknolojik yatırımlar ile yurt dışı elektronik ticaret faaliyetlerinin teşvik edilmesine; ekonomik kalkınma, teknolojik ilerleme, istihdam ve sürdürülebilir büyüme gibi pek çok hedefin gerçekleştirilmesine katkıda bulunacaktır. Katkıda bulunduğumuz rakamlardan bahsetmek gerekirse, öncelikli olarak hâlihazırda pazar yerlerine satış yapan üreticilerin sayısı 540 bini bulmuştur ve bu sayı hızla yükselmektedir. Bu üretici sayımız çalışanlarıyla değerlendirildiğinde, ne kadar hanemize ve ne kadar hane halkımıza katkı sağladığını da hesaplamamız mümkün değildir. Etkilediği alana sadece bu üreticilerimiz ve çalışanlarımızın yanında kuryeler, kargo sektörü, finansal sektördeki istihdam da eklersek devasa bir rakama ulaştığımız da ortadadır.

11’inci ve 12’nci maddelerdeki düzenlemelerle amacımız, pazar yerlerinde satış yapan 540 bin üreticinin ürünlerini kolaylıkla yurt dışı pazarına sunabilmesi, ülkeye döviz girişi kazandırılması ve daha fazla istihdam oluşmasına olanak sağlanmasıdır. Diğer taraftan, pazar yerlerinin ülkemizde yatırım yapmasının özendirilmesi de diğer bir amacımızdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun değişikliği teklifiyle ciddi bir kamu kaynağından vazgeçildiği iddiası da gerçeği yansıtmamaktadır. Dün Genel Kurulda ifade edilen 60-80 milyar gibi lisans ücretinden vazgeçildiği de gerçeği yansıtmamaktadır. 6563 sayılı Kanun’un ek 4’üncü maddesiyle düzenlenen elektronik ticaret lisansı, elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarına faaliyetlerini sürdürebilmek için izin verme fonksiyonunun yanı sıra elektronik ticaret alanında tekelleşme eğilimlerini kamu yararına sınırlandırmaya yönelik bir politika aracı olarak tasarlanmıştır. Elektronik ticaret lisansının amacı sadece kamu maliyesine ilave kaynak oluşturmak da değildir. Asıl amacımız tekelleşmeye müsait dijital piyasalarda tüm katılımcılar lehine adil ve rekabetçi bir ortam tesis edilmesidir. Bu kapsamda piyasadaki oyuncu sayısının artırılması asıl hedef olup bu oyuncuların

yapacağı ihracat hacmiyle birlikte... Bu kanun geçtikten sonra görülecektir ki daha çok ekonomik kazanım ortaya çıkacaktır. Amaç, büyük balığın küçük balığı yemesi değildir. Amacımız pazar yeri sayısının daha da artırılmasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; lisans alma yükümlülüğü 2024 yılı itibarıyla net işlem hacmi 23 milyar TL'yi aşan işletmelere getirilmiştir. Söz konusu tutar e-ticaret sektörü için azımsanamayacak bu tutarı aşanlar ülkemizde sektörün önde gelen şirketleridir zaten. Söz konusu şirketlerin bir kısmı hâlihazırda ihracat faaliyetleri yürütmekte olup diğerleri ise sektörün önde gelen şirketleri olduğu için ihracat yapabilme kapasitesine de sahip olduklarından sağlanan ayrıcalıklardan da faydalanabileceklerdir.

Kanun teklifiyle, 6563 sayılı Kanun'da 2022 yılında yapılan değişikliklerle uyumlu olacak şekilde piyasadaki ortalama büyüme oranları dikkate alınarak bir eşik değer belirlenmiştir. Elektronik ticaret hacminin yüzde 20'si olarak belirlenen bu eşik değerde kalınması hâlinde hem ihracatın hem yüksek teknoloji odaklı yatırımların desteklenmesi sağlanacak hem de işletmelerin yurt içi piyasada tek el kurumundan erişiminden ülkemizi yurt dışı pazarlarda temsil etmesi sağlanmış olacaktır. Kanunun mevcut hâliyle bu lisans bedelleri ödeyemeyecek ya da ödemekte zorluk çekecek işletmelerin küçülme yolunu seçmeleri durumunda ülke ekonomisi için yaşanacak istihdamı, vergi kaybını bu düzenleme ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Bu düzenlemeyle şirketlerin özellikle yurt dışı pazarlara açılmasının önü açılacaktır. Daha çok fazla istihdam yaratılması ve ülkeye daha fazla döviz girişi de hedeflenmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zaten 6563 sayılı Kanun'da 2022 yılında değişiklik yapılırken e-ticaret pazar yerlerinden yüksek miktarda lisans ücreti almak gibi bir gayemiz de bulunmamıştır. Kamu kaynağı yaratılması amaçlanmış ve şirketlerin pazarda belli bir büyüklüğe ulaşmasının önüne geçilmesi hedeflendiğini vurgulamak isterim. Bugün de eşik değer olarak elektronik ticaret hacminin yüzde 20'si şartını koruyarak 2022'de yapılan değişikliğin amacının ruhuna ve özüne uygun bir değişikliği de yaptığımızı belirtmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'mizin ülkemize bu sosyal ağdan, internet üzerinden ticaret yapan bütün işletmelere hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Çolakoğlu.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahıslar adına ilk konuşmacı, Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış'tır.

Süreniz beş dakikadır Sayın Kış.

Buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum.

Elektronik ticaretin hızla büyüdüğü günümüzde tüketici haklarını koruyacak sağlam ve şeffaf bir yasal çerçeveye her zamankinden daha fazla ihtiyaç duymaktayız ancak önümüzdeki yasa teklifi tüketiciyi korumaktan çok büyük şirketlere yeni imtiyazlar tanıyan düzenlemeler içermektedir. Bu düzenleme tüketicilerin ve küçük işletmelerin sırtına yük bindirirken büyük sermaye sahiplerinin yükünün hafifletilmesi ne kadar adil bir yaklaşım; onu da sizlerin takdirine bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, elbette AKP iktidarının bugüne kadar büyük sermayeyi koruma konusunda gösterdiği başarıyı göz ardı etmemek gerek. Yine, bu yasa teklifi de büyük elektronik ticaret platformlarına ciddi avantajlar sağlamaktadır. Lisans bedellerinde yapılan indirimlerle âdeta küçük sermayeye "Devlere karşı yarışın." deniyor. Haksız rekabetin önünü açacak olan bu düzenlemelerden derhâl vazgeçilmesi gerektiğini tekrardan vurgulamak isterim.

Değerli milletvekilleri, dijital ortamda yapılan tüketici ve kredi sözleşmeleriyle ilgili getirilen düzenlemelerde tam bir fırsatçılık görüyoruz. Özellikle tüketici okuryazarlığının düşük olduğu bir ülkede, elektronik ortamda yapılan sözleşmelere dair yeterli bilgilendirme yapılmadığı için vatandaşlarımızın mağdur olması kaçınılmazdır. Dijitalleşme süreci tüketiciler ile finansal devler arasında dengeyi bozup vatandaşlarımızı daha da savunmasız hâle getirmektedir. "Dünya dijitalleşiyor."

diyoruz; evet, dijitalleşmenin faydalarını elbette görüyoruz ancak bu kolaylıkların tüketicinin haklarını zayıflatarak şekilde düzenlenmesi ne kadar kabul edilebilir, bu da tartışılır.

Değerli milletvekilleri, bankalar ve finans kuruluşları uzaktan yaptıkları sözleşmelerle rahat hareket ederken vatandaşlarımız ise bu süreçte sık sık mağduriyet yaşamaktadırlar. İktidarın ise “Tüketici şikâyet mekanizmaları hızlı çözümler üretiyor.” diye övündüğü bir süreçte ben sizlere soruyorum: Bu mekanizmaların mağdurlardan yana çözüm ürettiğini gören var mı aranızda? Doğrudan satış sistemlerine yönelik getirilen düzenlemelerde tüketiciyi korumak yerine büyük firmaların daha rahat hareket etmesini sağlamak AKP iktidarının ekonomik büyümeye katkı stratejisinin bir başka örneği olsa gerek. Ekonominin temeli olan küçük ve orta ölçekli işletmeler, artan maliyetler, yüksek vergiler ve piyasa adaletsizliği yüzünden her geçen gün yok olma tehlikesiyle karşı karşıyalar. İktidarın her fırsatta övündüğü büyüme rakamları vatandaşın sofrasına yansıyan bir iyileşme değil aksine halkımızın cebinden çıkan daha fazla para demektir. Enflasyon rakamları rekorlar kırarken iktidarın ekonomiyi başarıyla yönettiği iddiası da sadece büyük çevreleri memnun etmektedir. Anlaşılan o ki küçük esnaf kepenk indirirken, halk kredi kartı borcunu ödeyemezken iktidarın gözünde ekonomik büyüme halkın değil olsa olsa belli bir kesimin zenginleşmesi anlamına gelmektedir. Bu, ne sürdürülebilir ne de adil bir ekonomi modelidir. Bizim savunduğumuz ekonomi politikası ise halkın ve küçük işletmelerin güçlendiği, adil rekabetin sağlandığı bir modeldir. Piyasa adaletsizliğini derinleştiren bu yasa teklifi küçük işletmelerin yok edilmesine göz yuman bir politikayı da teşvik etmektedir. Görünüşte tüketici hakları savunuluyormuş gibi yapılsa da gerçekler ortada. İktidar dijital ticarete adalet yerine büyük sermayeye yeni fırsatlar sunan bu teklifi Meclise dayatıyor arkadaşlar. Bizler bu haksız düzenlemenin karşısında duracak ve halkın gerçek ihtiyaçlarına yönelik adaletli bir piyasa düzeni sağlanana kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

İşte, tüm bu nedenlerle bu yasa teklifine karşı olduğumuzu bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kış.

Şahıslar adına 2’nci konuşmacı Aydın Milletvekili Sayın Ömer Özmen.

Sayın Özmen, süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER ÖZMEN (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine kendi adıma söz almış bulunuyorum.

Medya ve dijital reklamlar aracılığıyla tüketim konusunda alternatif seçeneklerin çıkması, teknolojinin hızla ilerlemesi, gelişen ekonomik ve sosyal koşulların artması, bu konuda yapılacak olan çalışmaları da bir o kadar önemli kılmaktadır. Bu bağlamda, AK PARTİ olarak yirmi iki yıllık iktidarımızda hem üreticinin hem de tüketicinin haklarını gözeterek adımlar attık. Kamu yararına uygun olarak tüketicinin sağlığını, güvenliğini ve ekonomik çıkarlarını gözeterek tüketicinin zararlarının tazmin edilmesi ve çevresel tehlikelerden korunması amacıyla 2013 yılında Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’u çıkardık.

Teknoloji her geçen gün sınırı olmayan bir alanda genişlemektedir. Dünyanın hızla küreselleştiği bu dönemde tüketici eğilimlerinin ve satış kanallarının hızlı bir değişim yaşaması, küresel gelişmelere bağlı olarak ticari yöntemlerin değişmesi, tüketicinin korunmasıyla ilgili hususları da beraberinde getirmektedir. Ülkemizde ve tüm dünyada tüketicilerin teknolojiyle birlikte bilinçlenmiş olması, bu konudaki düzenlemelerde değişiklik yapılması ihtiyacını meydana getirmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, teknolojiye yaşanan gelişmeler finansal piyasaları da derinden etkilemekte, finansal hizmetlerin dağıtım kanallarını güncellemektedir. Ülkemizin dijital dönüşüm stratejileriyle uyumunun da sağlanması amacıyla kanun teklifinde tüketicilere yönelik kredi sözleşmelerinin kurulması ve sona erdirilmesine ilişkin şekil şartının yeniden düzenlenmesi de yer almaktadır. 2013 yılında konut kredi taleplerinin kredi veren kuruluşların şubelerine yazılı usulle yapılması yer almaktadır. Günümüzde akıllı telefon ve çipli kimlik kartıyla şubeye gitmeden bir bankanın müşterisi olmak ve konut kredisi dışında diğer bankacılık işlemlerini yapmak da mümkündür. Bu nedenle hem sektördeki hem de mevzuat hükümlerindeki gelişmelere uyum sağlanması amacıyla tüketici kredileri

ile konut kredilerinin sözleşme şekli şartları genişletilerek şubeye gitmeden, bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazıyla tüketici kimliğinin doğrulanmasını içeren yöntemlerle, kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla kullanılabilmesinin önü de açılmış olacaktır.

Diğer yandan, kredi kullanan tüketicilerin taksitlerini ödeyebilmesi için banka tarafından açılan hesapları da şubeye gidilmeden mobil üzerinden kapatmalarına imkân sağlanacaktır.

Sayın milletvekilleri, teklifte yer alan bir husus da doğrudan satış sisteminin düzenlenmesiyle alakalıdır. Doğrudan satış, herhangi bir ürünü satın alıp kullanan kişinin bu ürünü diğer kişilere de satarak gelir elde etmesini sağlayan pazarlama sistemidir. Dünyada doğrudan satış sektörünün 2022 yılındaki satış hacmi 178 milyar dolar, doğrudan satıcı sayısı ise 115 milyon kişidir. Ülkemizde faaliyet gösteren uluslararası ve yerli şirketlerin kurmuş olduğu doğrudan satış derneğinin üyesi olan 14 şirketin 2023 yılı ciroları 8,5 milyar TL, bu şirketlerle çalışan doğrudan satıcı vatandaşlarımızın sayısı ise 1,6 milyondur. Bahse konu 1,6 milyon kişinin yüzde 80'ini ise kadınlarımız oluşturmaktadır.

“Doğrudan satış sistemi” başlıklı olarak kanun teklifine 47/A maddesinin eklenmesiyle ayrıca düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu düzenleme sayesinde kendi kullandıkları ürünleri tanıtarak gelir elde eden ve çoğunluğunu ev hanımlarının oluşturduğu doğrudan satıcıların daha güvenli bir sistemin parçası olmalarına imkân sağlanmaktadır. Düzenlemede doğrudan satıcının tanımı yapılmakta, özellikleri belirtilmekte, doğrudan satış yapan şirketlere sermaye şirketi olarak kurulma zorunluluğu getirilmektedir.

Tüketicilerin cayma hakkı başta olmak üzere, diğer yasal haklarını kolayca kullanabilmeleri için doğrudan satış şirketlerine bilgilendirme sistemi kurma zorunluluğu getirilmektedir.

Bu başlık altında bir diğer husus da piramit satışlardır. Piramit satışlar Avrupa Birliği mevzuatında ürünlerin tüketimi ya da satışı yerine sisteme yeni üyeler kazandırılmasına dayanan haksız ticari uygulama olarak tanımlanmaktadır. Genellikle piramit satış sistemlerinde doğrudan satış faaliyeti izlenimi verilerek sisteme sürekli yeni kişilerin katılması sağlanmakta ve bu kişilerin sisteme dâhil olmak için ödediği tutarlar daha önce sisteme dâhil olanlar arasında paylaştırılmaktadır. Ülkemizde piramit satışlar kanunun 80'inci maddesinde düzenlenmiş olup tespit edilmesi hâlinde Türk Ceza Kanunu hükümlerince işlem yapılmaktadır. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığımız 2010 yılından itibaren yapılan denetimlerde 295 internet sitesini, uygulamayı ve şirketi denetlemiş; bunlardan 105 tanesine suç duyurusunda bulunmuştur.

2022'den bu yana hızla gelişen bir süreç var bu sektörde. Piyasayı düzenleme amacını taşıyoruz; piyasanın yabancılar tarafından hızlı bir şekilde, agresif bir tarzda, âdeta istilasına karşı yerli şirketlerimizi korumaya gayret ediyoruz. Biz bu şirketlerden kurumlar vergisi alıyoruz, dijital hizmet vergisi de alıyoruz. Bu kanun teklifiyle lisans bedellerine yeniden bir düzenleme getiriyoruz.

Bu amaçla bu düzenlemenin hayırlı olmasını diliyorum.

Genel Kurulu ve Sayın Başkanlığı saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özmen.

Arkadaşlar, birinci bölüm üzerindeki soru-cevap işlemini başlatıyorum on beş dakika süreyle; yedi buçuk dakikasını sorulara, yedi buçuk dakikasını Komisyonun cevaplarına ayıracağım. Komisyonun cevaplarından vakit artarsa tekrar sırada olan vekillere söz vereceğim.

Süreyi başlatıyorum.

İlk soru, Sayın Murat Çan, Samsun...

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Daha dün “Para yok.” diye, “Tulumbanın suyu bitti.” diye vatandaşın kredi kartı limiti üzerinden vergi almaya, salma vurmaya kalkan sizler, milyonlarca emeklimizi 12.500 liralık sefalet maaşına mahkûm eden sizler, öğrenciye bir öğün yemeği hak görmeyen sizler, okulları temizlemekten âciz olan sizler, her yıl kâr üstüne kâr açıklayan bir şirketin ya da birkaç şirketin lisans ücretinden, hem de kazandığı para üzerinden ödeyeceği vergiden neden vazgeçiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Ali Karaoba...

ALİ KARAoba (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

“Giderlerse gitsinler.” dediğiniz hekimlerimiz ülkeyi terk ederken yetmişmiş insan gücümüz olacak olan genç doktor adaylarımıza bile sahip çıkmıyor, hiçbir şeyden ders almıyorsunuz. Bu yaz Tıpta Uzmanlık Sınavı’na giren genç hekimlerimizin kadroları belirsiz, kontenjanla ilgili basına yansıyan rakamlar kabul edilebilir değildir. Bu gençler ülkemizde kalıp doktor ihtiyacımızı karşılamak isterken gençlerimizi umursamamanız hekimlerin zoruna gitmektedir. TUS’a giren genç hekimlerimizle ilgili gerekli adımların bir an önce atılmasını istiyoruz, haklarını talep ediyoruz. Sağlıkçılar hakkını alacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Talat Dinçer...

TALAT DİNÇER (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu yasa teklifiyle beraber özellikle küresel firmaların hazineye ödeyecekleri birçok milyarlık rakamlardan vazgeçiyoruz onları rahatlatmak adına, ihracatı teşvik edecek diye düşünüyoruz. Acaba bunlara yapılan, bu lisans bedelinin silinmesiyle alakalı, yerli firmalarımızın da -yerli küçük işletmelerin, esnafın ve KOBİ’lerin- vergi borçlarını da silmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ömer Fethi Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

1 Ocak 2023 tarihinden itibaren söz verildiği hâlde memur emeklilerine 375 sayılı Yasa’nın 40’ncı maddesiyle hak edilen seyyanen zam verilmemiştir. 1’in 4’üne düşen ve sayıları 100 bini bulan kamu şefi ile 470 bin memur emeklisine bugüne kadar 3600 ek gösterge verilmeyerek mağdur duruma düşürülmüştür. İşçi, çiftçi, esnaf, emekli gibi memurlar da ekonomik krizin etkisini yaşamakta ve hissetmektedir. Artan kira, ulaşım, giysi fiyatları ve vergilerin yanında eğitim giderleri ve gıda giderleriyle memurların yaşamı da daralmıştır. Memurların yaşadığı sorunların çözümü için siyasi iktidarın bir çalışması olacak mıdır?

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kamuran Tanhan...

KAMURAN TANHAN (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyarbakır’da kafeteryasında Kürtçe hizmet verdiği için ev hapsine alınan Ramazan Şimşek, Malatya merkezli 5.9’luk depremde dışarı çıkamadı. Bilindiği üzere deprem Diyarbakır ve çevre illeri de etkiledi. Depremi yarattığı panik nedeniyle vatandaşlar sokağa çıktı ama Ramazan Şimşek dışarı çıkabilmek için izin almak için yetkilileri aramak zorunda kaldı. Ama ne yazık ki -ne hazindir ki- Ankara’da Meclise sadece altı dakika uzaklıkta İngilizce hizmet veren kafelere herhangi bir yaptırım ve sahiplerine ev hapsi uygulanmıyor; bu da ikili hukukun bir diğer örneği, bir diğer resmidir.

BAŞKAN - Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyığıt...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Kadın cinayetleri bitmiyor, kadına yönelik şiddet hız kesmiyor. “Narin” derken “İkbal” derken “Ayşenur” derken Rojin’in ölüm haberi geldi. Siyasi iktidar kadınları ve çocukları korumaktan aciz, İstanbul Sözleşmesi’ni kaldıranlar ancak faillerin safında olabilir. Her vakada günlerce “Nerede?” diye soruyoruz, her ölümden sonra da “Neden?” sorusu aklımızda dolaşıyor. Kadınlar bu kısır döngü içinde şiddete uğruyor, katlediliyor.

Van’da yaşanan Rojin Kabaiş olayında da sadece intihar ettiğine odaklanan bir akılla karşı karşıya kaldık. Rojin’le ilgili her ihtimal araştırılmalı, ölüm sebebi şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılmalı. Bizler Narinlerin, Rojinlerin, İkballerin, Gülistanların, Deniz Poyrazların sesiyiz; bu kırım politikalarına karşı her yerde sesimizi yükseltmeye devam edeceğiz.

Hepimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN - Sayın Uğur Bayraktutan...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Artvin’in Ardanuç ilçesi ile Erzurum’un Olur ilçesini bağlayan tünelin 2018 yılında ihalesi yapılmış, çalışmalara başlanılmıştır. Ancak 2021 yılında biteceği söylenen tünel çalışması 2024 yılının Ekim ayında hâlen tamamlanmamıştır. Verilen sözlere rağmen ilgili projenin üç yıldır bitmemiş olması bölge halkında infial yaratmış, ulusal basında ilgili haberler gündem olmuştur. Artvin’in Ardanuç ilçesi ile Erzurum’un Olur ilçesini bağlayan tünelle ilgili Bakanlığınız nezdinde yürütülen herhangi

bir çalışma mevcut mudur? 2021 yılında bitirilmesi gereken tünel aradan geçen üç yılda hangi gerekçeyle tamamlanmamıştır? Bölge hakkında infial yaratan Ardanuç-Olur tünelinin belirtilen tarihte tamamlanmamasının sorumluları kimlerdir? İlgili kişiler hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır? İlgili tünelin tamamlanarak bölge halkının mağduriyetlerinin giderilmesi adına bir takvim açıklar mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Nejla Demir...

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Ağrı ilinde özellikle köy okullarına bırakın yeteri kadar temizlik personelini, bir tane bile temizlik personeli verilmediği için ciddi anlamda hijyen sorunları yaşanmaktadır. Hastalıklara âdeta davetiye çıkaran ortamlarda öğrenciler ve öğretmenler tüm gün mikrop ve virüslere maruz kalmaktadırlar. Temizlik personeli sorununun çözümü için Millî Eğitim Bakanının bir girişi mi olacak mı? Hükümetin aklındaki formül nedir?

BAŞKAN - Sayın Necmettin Çalışkan...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Komisyona getirilen Savunma Sanayii Fonu Kanunu Teklifi acaba neden çekildi? Gerçekten Sayın Cumhurbaşkanının ifade ettiği İsrail tehlikesi ortadan mı kalktı veya bu Fon vesilesiyle başka bir tehlike mi öngörüldü? Bu Fondan elde edilecek miktar 70 milyarken S-400'lerin akıbetiyle ilgili bir çalışma var mı? Acaba vatandaşın sırtına yeni vergi yüklemek yerine S-400'leri satarak bu problemi çözebilir miyiz? Yok, İsrail tehlikesi devam ediyorsa bu teklif neden çekildi; İsrail tehlikesi yoksa bu teklifte neden bu talepler ortaya geldi? Bütün kanunlarda "Dakika bir, gol bir." diyerek bugün koyup yarın çıkarılacak mı? Bugünkü kanun teklifinin içerisindeki ilk 2 madde de çekildi; bunun bir gerekçesi var mıdır, yanlışlıkla mı yazıldığı düşünülüyor? Bu, sadece Meclisi meşgul ederek mi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ömer Fethi Gürer, yeniden mi sıraya girдинiz?

Buyurun, bir mâni yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ülkemizde ara eleman açığı her kesim tarafından kabul edilmektedir. Bu konuda düzenlemelere ihtiyaç vardır. Çırac ve stajyer olarak işe başlayanlara işe başladıkları gün bir sigorta kartı verilmektedir. Ancak bu sigorta kartları emekliliğe esas teşkil edecek bir kart niteliğinde değildir. Bu bağlamda geriye dönük primleri ödenmek üzere, staj ve çırac olarak işe başlayanların işe başladıkları gün emeklilikleriyle ilgili işlemin başlaması sağlanmalıdır. Bu yolla özendirici bir yöntem gelişmiş olacaktır. Staj ve çıracların mağduriyeti giderilmelidir.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler arkadaşlar.

Şimdi Komisyona cevap için söz vereceğim. Süre artarsa tekrar sıradaki vekillere söz hakkı vereceğim.

Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sorulara özellikle Komisyonumuzla ilgili olanlardan başlamak üzere cevap vermeye çalışacağım. Tabii, burada idareyi ilgilendiren, hükümetimizi ilgilendiren hususlarla ilgili de arkadaşlarımız yazılı olarak cevaplarını mutlaka ileteceklerdir. Öncelikle şunu ifade etmek istiyorum: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu teknik bir komisyon; Türkiye'yi ilgilendiren, Türkiye'nin geleceğini ilgilendiren, Türk halkını ilgilendiren konularla ilgili kendisini ilgilendiren hususlarda teknik çalışmalar yapmakta ve kanunlarla ilgili ön görüşmeleri yerine getirmektedir. Komisyonumuzda muhalefetteki arkadaşlarımızla da beraber uyum içerisinde çalışmaya gayret ediyoruz. Tabii, bizim Komisyonunda görüştüğümüz, cevap vermeye çalıştığımız hatta Komisyon toplantılarında arkadaşlarımızın itirazları neticesinde değiştirdiğimiz hususların bile tekrar Genel Kurulda gündeme getirilmesini açıkçası ben çok anlamadığımı ifade etmek istiyorum. Buradaki milletvekili arkadaşlarımız Komisyon toplantılarını takip etseler, tutanaklara baksalar ashında orada birçok konunun cevabını bulabilirler.

Bu kanun teklifi de özellikle tüketicinin korunmasından farklı sektörleri ilgilendiren hususlara kadar birçok yeniliği getiren, kolaylığı getiren, dijitalleşmeyi getiren bir kanun teklifi ve neticelerinin de hem Türk halkı açısından hem sektörler açısından güzel sonuçlar getireceğine inanıyoruz. Bu manada da inşallah yasa teklifimiz burada kanunlaşacak.

Tabii, burada farklı eleştiriler var. Özellikle burada vergiden vazgeçilmesi diye bir hususu arkadaşlarımız ifade ettiler. Kesinlikle bu yasa teklifinde vergiden vazgeçilmesi diye bir husus yok. Vergi kanunları farklıdır; vergilerin nasıl konulduğu, vergiden nasıl vazgeçileceği, nasıl düzenleneceği farklı kanunlarda düzenlenmektedir. Burada da asla bir vergiden vazgeçme yoktur. Tabii, buradaki eleştirilerden bir tanesi acaba Hükümetimiz burada teşviklerle ilgili hususlarda farklı şirketlere farklı uygulamalar mı yapıyor? Bu kanun teklifinde de asla farklı şirketlere farklı uygulamalar getirilmiyor. Bu kanun teklifinin ilgilendirdiği, bu kanun teklifinin hitap ettiği bütün şirketler, bütün taraflar aynı şekilde bu kanundan istifade edecekler.

Tabii, teşvikler konusu zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine geliyor. Değerli arkadaşlar, hükümetler gerek ihracatı teşvik etmek için gerek yatırımı teşvik etmek için gerekse sektörlerin hayatlarını kolaylaştırmak için farklı teşvik mekanizmalarını elbette hayata geçiriyorlar ve bunun yansıması olarak da Türkiye'nin farklı yerlerinde yatırımlar görebiliyoruz, Türkiye'nin ihracatının geliştiğini, arttığını görebiliyoruz.

Küçük esnaftan bahsedildi, tabii ki küçük esnafa yönelik zaman zaman çıkardığımız teşvikler, hâlen devam eden teşvikler, Türkiye'nin farklı kurumlarıyla, KOSGEB'iyle, kalkınma ajansı ile verdiğimiz destekler şu anda devam etmekte ve yüzde 5 sigorta priminden indirim gibi aslında kurallara uyan bütün işletmelerimize verdiğimiz birçok desteğimiz var. Dolayısıyla burada "Büyük şirketler kayırılıyor." eleştirisini ben açıkçası haksız buluyorum. Burada Hükümetimiz sektörlerin ihtiyacı neyse Türkiye'nin ihtiyacı neyse, eğer biz cari açıktan bahsediyorsak yapmamız gereken ihracatı artırmamız, buna yönelik verdiğimiz teşvikler de elbette Türkiye'nin çıkarına, Türkiye'nin ekonomisine katkı sağlayacak uygulamalardır. Bu manada yasa teklifimizin içerisinde bulunan bütün maddeler aslında Türkiye ekonomisine katkı sağlayacak, küçük işletmelere katkı sağlayacak maddelerdir.

Tabii, burada zaman zaman farklı maddelerin ihdas edilip geri çekilmesiyle ilgili eleştirilerden bahsedildi. Burada TENMAK'la ilgili bir husus daha önce, Meclis çalışmalarımıza ara vermeden önce kanunlaştığı için şu anda o maddenin kadük kalmış olması sebebiyle bunun geri çekilmesi gayet normal, Meclis matematiğinde de gayet uygulanması gereken bir husus. Dolayısıyla biz ne yaptığımızı bilerek hareket etmeye çalışıyoruz. Burada tekrar söyleyecek olursam şunun altını özellikle çizmek istiyorum: Bu kanun herkese uygulanacak, her işletmeye uygulanacak, herkesi kapsayacak; buradaki maddeler, bu kanun maddeleri bütün Türkiye'ye etki edecek maddeler dolayısıyla burada farklılaşma ya da birilerinin farklı uygulamalara tabi olması söz konusu değil.

Ben tekrar bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Diğer hususlara şu anda girmemize gerek yok Başkanım, onları ilgili arkadaşlar yazılı olarak cevaplarlar.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Varank.

Bir dakikamız var.

Sayın Tahsin Becan...

TAHSİN BECAN (Yalova) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İnşaatları denetlemek üzere Çevre ve Şehircilik denetmeni unvanlı olarak çalışanların ücretleri ve ödeneklerinin iyileştirilmesi ve bu meyanda kontrol ettikleri her inşaatta tehditle karşılaştıkları için bu sektörde çalışanlarla ilgili bir can güvenliği çalışması var mıdır? Bunu sormak istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sürenin tam yarısını kullandı Sayın Becan.

Buyurun Sayın Varank.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) - Evet, bu hususu Çevre, Şehircilik Bakanımıza ileteceğim ama bir hususun altını çizmek istiyorum: Özellikle deprem bölgesinde Türk Standartları Enstitüsüyle

beraber yeni başlattığımız, deprem bölgesinde kullanılan malzemelerin bir standarda getirilmesi ve denetlenmesiyle ilgili bir çalışma var -Başkanımıza ben özelde onu anlatayım- çok güzel geri dönüşleri var, inşallah onu size ifade edeceğim ama o hususu da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımıza mutlaka soracağız.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Varank.

On beş dakikayı doldurduk.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin metinden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Leyla Şahin Usta

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmacı yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 7524 sayılı Kanun'la yasalaşan madde hükmünün tekliften çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önergeyle teklifin 1'inci maddesi teklif metninden çıkmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısındaki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

2'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin metinden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Leyla Şahin Usta

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA VARANK (Bursa) – Takdire bırakıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşmacı yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle 7524 sayılı Kanun'la yasalaşan maddenin tekliften çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önergeyle teklifin 2'nci maddesi teklif metninden çıkmıştır. Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonraki maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısındaki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Mustafa Bilici

İstanbul

Ankara

İzmir

Sema Silkin Ün

Mehmet Karaman

Hasan Ekici

Denizli

Samsun

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ İRFAN ÇELİKASLAN (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, İzmir Milletvekili Sayın Mustafa Bilici.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUSTAFA BİLİCİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, gelişen ve değişen dünyada e-ticaretin önemi giderek artmaktadır. Elektronik ortamda yapılan alışverişler tüm alışverişlerin önemli bir payını oluşturmaktadır. Böyle bir ticari ortamda tüketicilerimiz mağduriyet yaşayabilmektedir. Bu mağduriyet, e-ticaretin doğası gereği bir ölçüde kabul edilebilir de bazı çevrelerce kötü niyetli uygulamaların benimsenmesine yol açmıştır. Bu durumun önüne geçebilmek için vatandaşlarımıza kanuni haklarını hatırlatmalı, bunları kullanmaktan çekinmemeleri gerektiğinin altını çizmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, internetten ürün satışı özellikle tekstil ve kozmetik gibi birçok sektörde ciddi boyutlara ulaşmıştır. Üstelik bu satışlar e-ticaret sitelerini de aşmış, popüler sosyal medya uygulamalarına taşmıştır. Sosyal medya uygulamalarında satış yapan birtakım gruplar Tüketici Kanunu'nu hiçe saymakta ve özellikle ayıplı malların iadesi noktasında kendi iade politikalarını benimser olmuştur. Bu durum tüketicilerimizi açıkça mağdur etmektedir. Para iadesi kabul etmeyen ve tüketiciciyi ürün değişimine yönlendiren, bazen bunu dahi yapmayan işletmelere gerekli cezai müeyyide kararlılıkla uygulanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, yerli e-ticaret işlemlerinin tekelleşmesine izin vermemeliyiz fakat yabancı menşeli işletmeler karşısında da onlara desteğimizi esirgememeliyiz. Son yıllarda ülkemizde faaliyet göstermeye başlayan e-ticaret devleri, AB ülkelerinin aksine ülkemizde istediği pazar payını bulamamıştır. Bu, ülkemiz açısından olumlu bir netice olarak kabul edilebilir fakat bu durumun böyle olması yarın da böyle olacağı anlamına şüphesiz ki gelmemektedir. Özellikle Çin ve Amerikan şirketlerinin dünya çapındaki etkinliği apaçık ortadadır. Hâl böyle olunca bu şirketlerin yarın burada da ilk tercih edilen işletmeler hâline gelmeleri tesadüf olmayacaktır. Bu durumun yaşanmaması için haksız rekabet yaratmadan üzerimize düşeni yapmalı, gerekli düzenlemeleri hayata geçirmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, sermayenin yurt dışına akışını engellemek ve ülkemizde kalmasını sağlamak oldukça mühimdir. Bu sebepten, bir ürünün yerli bir e-ticaret işletmesinde satılması elbette ki önem taşımaktadır fakat asıl önemli husus, bir ürünün hangi işletmede satıldığından ziyade satılan ürünün yerli olup olmadığıdır. Bugün, e-ticarette en çok satılan ürünler incelendiğinde satılan ürünlerin büyük bölümünün ithal olduğu görülecektir. Son yıllarda dövizde yaşanan sert yükseliş birçok sektörde ürün fiyatlarının astronomik rakamlara ulaşmasına sebebiyet vermiştir. Unutulmamalıdır ki bir ülkede üretici korunmadan tüketici korunamaz, üreticiye gerekli destekler sağlanmaz ise tüketici eninde sonunda mağdur olur.

Ülkemizde yaşanan ekonomik şartlar üretime darbe vurmuştur, tüketici de bu durumdan en az üretici kadar etkilenmiştir. Birçok üründe kalite düşerken fiyatlar yükselmektedir. Bugün, kanuni düzenlemelerle tüketiciciyi belirli bir yere kadar koruyabiliriz. Tüketiciciyi korumak için atılması gereken asıl adım ekonomiyi düzeltmektir, tüketici zaten zor durumdayken tüketicinin sırtından ekonomiyi düzeltme çabaları adil değildir. Bu sebepten, kredi kartlarından alınması öngörülen tutarın bu yıl için

gündemden kaldırılmasını olumlu buluyor, ilgili düzenlemenin tekrar getirilmemek üzere gündemden kaldırılmasını düşünüyoruz. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilici.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ednan Arslan	Talat Dinçer	Tekin Bingöl
İzmir	Mersin	Ankara
Ömer Fethi Gürer	Elvan Işık Gezmiş	Nail Çiler
Niğde	Giresun	Kocaeli
Kadim Durmaz	Türker Ateş	Şeref Arpacı
Tokat	Bolu	Denizli
	Cevdet Akay	
	Karabük	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İRFAN ÇELİKASLAN (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Süreniz beş dakikadır Sayın Akay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına 3'üncü madde üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Tabii ki bu maddeyle, tüketici kredisi sözleşmelerinin Bankalar Kanunu'yla uyumlu hâle getirilmesiyle ilgili bir düzenleme yapılıyor. Uzaktan iletişim yoluyla sözleşmelerin düzenlenmesine onay veren bir müessese, madde oluyor bu madde fakat burada sorun -bu tüketici sözleşmelerinin detayları da incelendiğinde- imzalayan ve onay veren kişilerin ne durumda olduğuyla ilgili. Hakikaten tüketici kredisi kullanan yurttaşlarımız çok büyük sıkıntılı durum içerisinde. Genel olarak kullanılan kredilerin büyük bir bölümü de yasal takibe ve kanuni takibe intikal eden krediler olmuş.

Şimdi, bakın, size şöyle bir tablo gösteriyorum: Bu -BDDK verileridir- kullanılan kredilerin takibe düşmesiyle ilgili illerdeki oranı. Burada gördüğünüz gibi Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinde kullanılan kredilerdeki -bakın, sırayla buradan başlarsanız; Diyarbakır'dan başlayıp Mardin, Batman, işte deprem bölgesindeki illerimiz de dâhil burada- takip oranı artmış ve yurttaşlarımız bu kredileri ödeyemez hâle gelmiş; sorun büyük. Bir taraftan, bu sözleşmeler imzalanırken de kronik sorun devam ediyor.

Yine, bir taraftan da tabii ki geriye dönük faizlerle ilgili artırım yapıyorsunuz; özellikle esnaflar bu konuda çok muzdarip olmuştu, sözleşmeler de değişken faizli olduğu ve detaylı okunmadığı için geriye dönük faiz oranları artırılmıştı.

Yine, Ziraat Bankasından çiftçilere tarımda sübvansiyonlu krediler kullanılması gerekirken bu düşük faizli kredileri kullanırmayıp genel müdürlükten gelen talimatlarla, şubelere yapılan baskılarla çiftçilere tüketici kredisi kullanırmışlar, yıllık oranı yüzde 75'i aşan çok yüksek faiz; bunların ödenmesi mümkün mü? Değil. Onun için de çiftçilerimizin tarlası, traktörleri haczediliyor ve sıkıntılar yaşıyor.

Yine, bu kanun teklifinde sermayedara destek çıkılıyor, özellikle 11 ve 12'nci maddede büyük sıkıntılar var. Burada lisans bedelleriyle ilgili çok önemli sıkıntı var. İhracatla ilgili rakamlar ve

yatırımla ilgili rakamlar 4 katla çarpılıp işlem hacminden indiriliyor ve lisans bedelleri 20-25 milyar liralardan, 1,5 milyar liralara, 2 milyar liralara kadar indiriliyor. Niçin böyle oluyor? Bir taraftan, biz kredi kartlarıyla ilgili 750 TL'yi çektirirken, Plan ve Bütçe Komisyonunda bunlarla uğraşırken, bir taraftan da 70-80 milyar liraya ihtiyacı varken Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun, buradan bir o kadar daha yıllar içerisinde giden bir kaynak ve aktarılan bir tutar var.

Şimdi, baktığımız zaman da burada açıklanması gereken bazı hususlar var. Eskiden bakanlık yapmış bazı bakanlarımızın danışmanları ve onlarla illiyet bağı olan kişilerin Trendyol'la bağlantısı olan kurumlarda çalıştıklarını veya yatırım yaptıklarını görüyoruz. Trendyol'da ihracat biriminin başında "Esat Burak Uzundere" diye biri var örneğin, ihracatın potansiyelinin artırılmasıyla ilgili. Yine, Amerika merkezli büyük bir fon var "General Atlantic" diye, onun Londra şubesinin başındaki kişi yine bir eski bakanımızın gelini, Melis Kahya; onun da hedefi var, Yemeksepeti'ne, Trendyol'a yatırımlar yapmış, buranın ihracat potansiyellerini artırmakla ilgili beyanatları var, açıklamaları var. Geçmişe dönük Trendyol hamlelerine baktığımız zaman bunların açıklanması gerektiğini düşünüyoruz, çok çok önemli çünkü kaynakların savurganca kullanılması ve israf edilmesi; ücretliden, işçiden, çiftçiden, esnaftan alınıp sermayeye aktarılması büyük bir sorun. Bütçe zaten muazzam bir açık veriyor, 1 trilyon 74 milyar liralık bir açığımız var, açık da hâlen büyüyecek gibi görünüyor. Bunun için vergi gelirlerine ihtiyaç varken, böyle, Plan ve Bütçe Komisyonuna geldiği gibi Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na ek gelir yaratmak için çaba sarf ederken buradan bazı kişilere imkân sağlayıp oligopolleşmeyi hatta tekelleşmeyi kabul etmemiz mümkün değil. Bu kanun teklifinin tüketici haklarını koruduğu bir durum söz konusu değil, kanun teklifinin komple çekilmesi gerekiyor. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bunu buradan istiyoruz, arzu ediyoruz. Umarım yanlıştan dönülür. Eğer bir şey yapılacaksa vergi dilimlerinde olduğu gibi lisans bedellerini cirolara ve vergi oranlarına ayarlayarak hayata geçirip şeffaf olabilirsiniz, bunun da yapılması gerekir.

Bir de reklamla ilgili, Reklam Kuruluyla ilgili burada uzlaşma müessesesi var, vergide vergi asılyla ilgili uzlaşma yok; bu Reklam Kurulunda da asılla ilgili uzlaşma olmamalı, cezayla ilgili uzlaşma olmalı.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akay.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Taşcı

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Tekirdağ

Trabzon

İzmir

Şenol Sunat

Burhanettin Kocamaz

Manisa

Mersin

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Osman Cengiz Çandar

Mardin

Diyarbakır

Diyarbakır

Ayten Kordu

Özgül Saki

Hüseyin Olan

Tunceli

İstanbul

Bitlis

Meral Danış Beştaş

Erzurum

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ İRFAN ÇELİKASLAN (Gaziantep) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 3'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Tüketici kredilerine uzaktan iletişim araçlarıyla ulaşım sağlamak maksadıyla 6502 sayılı Kanun'da değişiklik öngörülmektedir. Mobil bankacılık yoluyla kredi kullanan milyonlarca tüketiciye finansmana erişimlerinde her ne kadar kolaylık sağlasa da dijital bankacılıktaki riskler ve tehlikeler teklifte göz ardı edilmiştir. Bankaların haksız kazanç sağlamak adına, başta kredi kartları olmak üzere yaptığı finansal işlemlerden tüketiciye bedel ödetildiği unutulmamalıdır. Bu madde için teklifin bizce eksik tarafı mevzuata aykırı davranışlar veya tüketicinin bilgisizliğinden menfaat sağlamaya çalışanlar için uygulanacak yaptırımlardan bahsedilmemiş olmasıdır. Tüketicinin kredi borcunun bitmesiyle hesabın da kapatılması esas olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, teklifin geneline baktığımızda, 2022 yılında görüşülen kanunla e-ticaret firmaları için belli ölçüde lisans ücreti ödenmesi kararı alınmıştır, bunu adil ticaretin sağlanması ve e-ticaret alanında gelir elde etmek için kayda değer bir gelişme olarak görebiliriz. Tesadüf odur ki tam da ödeme yapacakları bu yıl “İhracatı teşvik ediyoruz.” gerekçesiyle bu firmalara ihracatlarının 4 katı kadar bir kolaylık sağlanmak isteniyor. Mevcut kanunda ihracatı zaten lisans üzerinden düşebiliyorken e-ticaret devletinden alınacak paydan feragat edilmek isteniyor. Millet geçim derdiyle, haksızlıklarla ve gelecek endişesiyle boğuşurken gündeme getirilen teklifin sakıncalı maddeleri aslında bir ihtiyaçtan kaynaklanmıyor. Toplamda ilk dokuz ayda 5 trilyon 100 milyar lira zaten ülkece vergi ödedik, ödedik ama yine yerine getiremedik; ilk dokuz aylık açık 1 trilyon 74 milyar lira oldu. Bir taraftan vatandaşın verginin vergisi alınırken holdinglerin vergi borcu siliniyor; emekliye, asgari ücretliye zam yapılmazken müteahhitlerin hazine garantili projelerine zamlar yağıyor. Çin markası BYD'ye yapılan 132 milyar liralık teşvikten sonra şimdi de Çinli e-ticaret devine milyar dolarlık kıyak geçilmek isteniyor.

Değerli milletvekilleri, iktidar “Biz beceremedik, ekonomiyi mahvettik.” demek için çöküşün faturasını İsrail'in savaş tehdidinde bağlayarak aklımızla alay ediyor. Siz, evi olmayandan olma ihtimaline karşı konut vergisi, arabası olmayandan ilk el araç alımında 3 bin lira, ikinci elde ise 1.500 lira tescil ücreti alın ki Türkiye şahlansın! Gerçekten ciddi bir güvenlik tehdidi olsa bu millet daha önce yaptığı gibi her türlü fedakarlığı yine yapar. Maksadınızda samimiyseniz e-ticaret şirketlerinin gelirleri üzerinden bir lisans ücreti alınması ve sadece pazar yerlerinin değil tüm ticaret sektörünün pazar payının hesaplanması için bir düzenleme getirirsiniz. Böylece e-ticaret firmaları çok yüksek oranlarda lisans ücreti ödemekten kurtulur ve e-ticaret şirketlerinin hacmine dair belirsizlik de ortadan kalkmış olur. Her konuda olduğu gibi bu konuda da devlet ciddiyeti yok. Peki, alınacak tedbir nedir? Bana sorarsanız alınacak tedbir ilk başta devlet ciddiyetini yeniden tesis etmektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kırkpınar.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerine ikinci konuşmacı Erzurum Milletvekili Sayın Meral Daniş Betaş. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Neymiş? Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Ya, ben en sonda söyleyeceğimi en başta söyleyeyim: Ey iktidar, ne olur hiçbir şeyi korumayın ya, lütfen, koruma istemiyoruz sizden! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Siz korudukça vallahi batıyoruz; ciğerlerimize kadar, iliklerimize kadar artık açık, yoksulluğu yaşıyoruz. Bu halk adına konuşuyoruz ve korumayın, koruma istemiyoruz. Hani o “Gölge etmeyin.” derler ya, siz de gölge etmeyin. Burada tüketicinin nesi korunuyor gerçekten? Tüketici aç, üretici de aç, küçük esnaf da aç ama koruduğunuz birileri var tabii. Kim onlar? Enflasyonun düşmesine çare niyetine sözde neyi koruyorsunuz? Patronlar dünyasını. Bu Kanun Teklifi'nin temeli ne? E-ticaret.

E-ticarette tekelleşme yolunda ilerleyen firmalar var ve bu firmalara, büyük şirketlere bolca ayrıcalık tanıyorsunuz. Ya, şöyle bir şey, hepimiz on-line alışveriş yapıyoruz, eminim herkes yapıyordur. Ya, e-ticaret konusunda düzenleme olacak ve motokurye olmayacak; ya, böyle bir şey olabilir mi? Nasıl içinize sindi? 900 bin motokurye var bu ülkede ya, gayriresmî verilere göre 200 bini kayıtlı; açlıkla boğuşuyorlar, haftada yedi gün çalışıyorlar, trafik kazalarında ölüyorlar ama motokurye yok, bu kanun kapsamında değil. E, çevrim içi alışveriş, e-ticaret, mademki düzenleme yapıyorsunuz niye motokuryeler yok? Bu konuda hiçbir şey yok.

Peki yani hakikaten burada şunu da söyleyeyim: En son, ölenleri falan hani süre yetmeyecek, söylemeyeceğim ama bir de şöyle bir iddia attınız ortaya, bu kredi kartı borçlarından vergi alacaktınız ya; o ucube meseleyi neyse tartışmayalım, geri çektiniz. Bu da bir pratik hâline geldi, hakikaten burası bir yapboz tahtasına döndü. Ben 2015'ten beri defalarca gördüm, bir yaptığımızı bir daha yapıyoruz; bir daha, bir daha, bir daha. Ya bilmiyorsanız yapmayın. Ne dediniz onunla ilgili? Kredi kartıyla borçlanırlar için İsrail tehdidi varmış da fedakârlık istiyormuşsunuz borçlulardan, limitleri yüksek ya. İsrail tehdidi bitti mi gerçekten? Var mıydı öyle bir tehdit, onu bilmiyorum ama İsrail tehdidi nedense bu borçlulardan toplayacağınız vergileri vereceğiniz o Demirören var ya -Demirörenlere avantaj sağlıyorsunuz- İsrail tehdidi onlar için yok. Siz patron seviyorsunuz ya, zengin seviyorsunuz, hakikaten zengin seviyorsunuz. Yani bu kanunda da bunun çok açık örneklerini görüyoruz.

Şimdi yani burada bu İsrail meselesi zaten başlı başına bir mesele. Kayyım meselesinden, bu kredi kartı borçlarından yine vergi alacağınızı iddia etmiyorum, biliyorum; gelecek, üç ay, beş ay, altı ay sonra gelecek çünkü kayyımda gece geri çektiniz kanunu, üç ay sonra yine getirdiniz, KHK'yle getirdiniz. Tepkileri söndürmek için geri çekiyorsunuz, tekrar bir gün ansızın -hani ansızın bir şeyler yapıyorsunuz ya hep- geri getiriyorsunuz.

Şimdi, o muhteşem bakanımız limite ilgili "Savunma sanayisi projelerine ek kaynak sağlamak zorundayız." demiş. Hayır efendim, niye ek kaynak sağlamak zorundasınız ya? Savaşa niye ek kaynak ayırıyorsunuz? Barışa ayıralım, barışa. İnsanların ölümü için niye kaynak ayırıyorsunuz ya? Bizim burada dilimizde tüy bitti barışı savunmaktan, eşitliği savunmaktan; demokratik siyasetten, müzakereyi söylemekten artık dilimizde tüy bitti; savaşa kaynak ayırıyorsunuz ama savaşa değil barışa kaynak ayırsaydınız emin olun, bugün yoksulluk da yoksunluk da bu hâlde olmazdı.

Böyle içinden geldi, hani bir şarkı sözü var ya, diyorlar: "Ağlayanlar bir gün güler." Evet, bir gün güler elbette. Ve şu da var devamında: "Kısa çöp uzun çöpten hakkını alacak." Yani motokuryeyi düşünmeden e-ticaret kanun teklifini önümüze getiren iktidar partisi bunu bir düşünsün ya. Kartellere ayrıcalık tanıyorsunuz da evine ekmek götürmek için kapımıza paketlerimizi getiren o yüz binlerce insan için hiç mi bir şey düşünmediniz ya? El insaf diyorum, başka da bir şey demiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Beştaş.

Aynı mahiyetteki...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Artık başladım ama söz vereceğim.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Elvan Işık Gezmiş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un pek çok köyünde vatandaşın hâlâ içme suyu hizmetine ulaşamadığına ilişkin açıklaması*

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Giresun, ülkemizin en çok yağmur alan ikinci ili olmasına rağmen maalesef pek çok köyümüzde vatandaşımız hâlâ içme suyu hizmetine ulaşabilmiş değil. Oysaki 2018'de dönemin Başbakanı Binali Yıldırım tarafından "Giresun'da suyu olmayan köyümüz kalmadı." denmesinin

üzerinden altı yıl geçti, biz hâlâ susuzlukla mücadele ediyoruz. Yetersiz yatırımlar, bir türlü bitirilemeyen gölet projeleri, derelerimizi yok eden HES'ler içme suyuna erişimi engelliyor, vatandaşımız mağduriyet içinde. İlimin pek çok köyünde olduğu gibi Piraziz ilçemizin Balçıklı köyünde; Şebinkarahisar ilçemizin Avutmuş Mahallesi'nde, Bağlar'da; Görele ilçemizin kapanan beldesi Köprübaşı'nda ve pek çok köyde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Işık.

Buyurun Sayın Usta.

56.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Motokuryelerle ilgili bugün birkaç defa gündeme geldi ama bu sadece e-ticaretin mevzusu değil, o yüzden kanun teklifimizde yok şu anda, Çalışma Bakanlığımızla ilgili bir çalışma yapılıyor. Motokuryelerin çalışma şartları ve saatleri, mevsimsel olarak imkânları, durup konaklayabilecekleri yerler; çok ayrıntılı çalışılması gereken bir mevzu. Ayrıca sadece e-ticarette değil normalde bir markette de bir motokurye olabiliyor. O yüzden, bu konu e-ticaretle alakalı ve ticaretle alakalı olmadığı için bu teklifte yok ama Çalışma Bakanlığımızın gündeminde olan bir konu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)*

BAŞKAN – 4'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Sema Silkin Ün

İstanbul

Ankara

Denizli

Mehmet Karaman

Hasan Ekici

Mustafa Bilici

Samsun

Konya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen, Samsun Milletvekili Sayın Mehmet Karaman.

Buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET KARAMAN (Samsun) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni değerlendirmek üzere söz almış bulunmaktayım.

Kıymetli milletvekili arkadaşlarım, bu Meclis, her şeyden önce, tüm vatandaşlarımız için adaleti tesis etmeyi amaçlamalıdır. Adaletin tesisi ise ancak yasama, yürütme ve yargı erklerinin kendi mevcudiyetine uygun şekilde çalışmasıyla sağlanabilir. Ancak gelin görün ki bu erkler yani devlet

organizasyonu özellikle sizin döneminizde ciddi anlamda tahrip edilmiş durumda. Bunun sonucunda da ne oluyor peki? Her açıdan çürüyen bir toplum yapısı. Devletin asli vazifesi toplum yapısını korumaktır ama geldiğimiz noktada, ne yazık ki, aldığımız kararlarla devletin yapısını bozdunuz. Saadet Partisi olarak sizin eşi benzeri görülmemiş müstesna Türk tipi başkanlık sistemine bu yüzden en başından beri karşı çıktık. Günümüzde de saygınlığını yitirmiş bu sistemin ülkemizi ne gibi kriz ve kaos ortamına getirdiğini görünce üzülererek söylüyorum ki haklı olduğumuz ortaya çıktı. Neden bunu söylüyorum? Yirmi iki yıldır İsrail'in Türkiye'nin toprakları üzerinde emelleri olduğunu hatta kendi Parlamentosundaki haritada Türkiye topraklarının kendi haritalarında gözüktüğünü söylediğimiz hâlde yirmi iki yıldır bunu dinlemediniz ama yirmi iki yıl sonra İsrail'in Türkiye'yi hedefine aldığını söylediniz. Bu demektir ki yirmi iki yıl boşa gitti çünkü bunu siz de görüyorsunuz, bu sistemin verdiği zararların farkındasınız ancak hâlâ inat ediyorsunuz.

Dün, Komisyondan çekilen savunma sanayisiyle ilgili teklifin, Sayın Grup Başkanınızın, Cumhurbaşkanının talimatıyla çekildiğini söylemesi hakikaten ilginç geldi bana çünkü bugüne kadar bütün kanunların Cumhurbaşkanının talimatıyla yapıldığını ve Meclise geldiğini söylüyorduk. Ha, demek ki bu kanun teklifi Cumhurbaşkanının bilgisi dışında Meclise getirilmiş, bunu da Cumhurbaşkanının haberi olup geri çekmesi çok memnun edici bir durum oldu. Demek ki bazı kanunları, bazı şeyleri Cumhurbaşkanına söylemeye cesaret edemiyorsunuz, söylerseniz doğruları yapacağından endişe ediyorsunuz.

Kıymetli milletvekilleri, bugün gelmiş olduğumuz noktada uluslararası bir siyaset bilimcinin de belirttiği, kibirlenme, popülizm, muhalefete karşı açıkça husumet, sistemin frenleyici erklerden yoksun kalması, merkez-kenar kutuplaşması ve benzeri birçok olumsuz yanlarıyla nesillerimize bu saygınlığını yitirmiş sistemi mi bırakacağız?

Bakınız, sadece bu değil, halkımıza hızlıca karar alınacağı çatışmaların yaşanmayacağı, toplumsal barışın tesis edileceği gibi bin türlü vaatle getirilen bu sistemden elimizde kalan bir kişinin iki dudağına bakan yürütme, işlevsizleştirilmiş bir yasama, bağımsızlığını kaybetmiş bir yargı.

Milletvekilleri, bakınız, başkanlık sistemine geçtiğimiz zamandan beri bu ülkenin yüzü gülmedi. Sistem değiştirildiği gibi Cumhurbaşkanı kararlarıyla ne konu varsa el atıldı. Sözde keskin bir kuvvetler ayrılığı olacaktı ama görüyorsunuz ki olmadı. Anayasa'da yapılan değişikliklere uyum sağlanması amacıyla 703 sayılı KHK çıkardınız ama bu KHK ne Anayasa Mahkemesine ne milletimize uyum sağlayabildi. Meclisi bu şekilde meşgul etmeye hakkınız yok arkadaşlar. Çevremiz ateş çemberi. Bizimkiler ne yapıyor? Bizim daha elzem ve kronikleşmiş meselelere çözüm getirmemiz gerekmez mi? Halkımız bizden bunu bekliyor ve bu yüzden bizi bu koltuklara oturttu.

Kıymetli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifine bakacak olursak müspet düzenlemeler var; biz bu düzenlemelere karşı değil, mantık dışı uygulamalarınıza, teamüllere aykırı tutumlarınıza ve dayatmalarınıza muhalifiz.

Bu kürsülerden kaç kere, her parti vekilimiz dile getirdi; her şeyi karışık ve torba şeklinde düzenliyorsunuz. İnanın “kanun ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair” şeklinde başlık görmekten bıktık. Lütfen, elma ile armudu birbirine karıştırmayınız artık. Muhterem kardeşlerim, yasama çalışmalarının sağlıklı yürütülmesini ve milletimize fayda sağlamasını istiyorsanız bu iş tutuş şeklinizi ivedilikle değiştirmelisiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karaman.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.59

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.07

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4’üncü madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ednan Arslan	Talat Dinçer	Tekin Bingöl
İzmir	Mersin	Ankara
Ömer Fethi Gürer	Nail Çiler	Şeref Arpacı
Niğde	Kocaeli	Denizli

Türker Ateş

Kadim Durmaz

Bolu

Tokat

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Bolu Milletvekili Sayın Türker Ateş... (CHP sıralarından alkışlar)

TÜRKER ATEŞ (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesine yönelik verdiğimiz önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Bugün Genel Kurulda Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’u konuşuyoruz ancak tüketiciyi zor duruma düşüren iktidarın yanlış ekonomik politikalarını anlamaktan ve anlatmaktan yorulduk. İktidarın deneme yanılma yöntemleriyle uyguladığı politikalar sayesinde eş zamanlı olarak konut krizi, gıda krizi, enerji krizi, finansman krizi gibi birçok kriz yaşanıyor. Sorunlar o kadar derinleşti ki TÜİK bile bazı fiyatların artışlarını gizleyemez oldu. Sayın Bakan Şimşek, her yerde enflasyonun düştüğünü dile getiriyor fakat Bakan şunu unutuyor: Vatandaşın cebi yalan söylemez. Vatandaş en temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyor. TÜİK rakamlarından size bazı yıllık fiyat artışlarının örneklerini vermek istiyorum: Eylül ayında yıllık kira artışı yüzde 117, elektrik, gaz ve diğer yakıtların yüzde 124, üniversite eğitimi yüzde 109, kreş fiyatları da yüzde 93. Boşuna “İktidarın yanlış politikaları tüketicileri perişan ediyor.” demiyoruz.

OECD ülkeleri arasında da gıda enflasyonu, enerji enflasyonu, konut fiyatlarında açık ara lideriz; kutluyoruz! Ekonomi nereden tutsak elimizde kalıyor, sanayi üretimi düşüyor, ekonominin çarkları yavaşlıyor. Bu ortamda nasıl ekonominin iyi yolda olduğunu söyleyebiliyorsunuz?

Son dönemde hızla büyüyen bir barınma kriziyle karşı karşıyayız. Barınma maliyetleri, özellikle büyük şehirlerde halkın alım gücünün de çok üzerinde seyrediyor. Bu durum, toplumun geniş kesimlerini de olumsuz etkiliyor. Bir kez daha vurgulamak istiyorum: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) eylül ayı verilerine göre kira artışı yüzde 117. Bu dinamik artış, özellikle dar gelirli vatandaşların barınma

ihtiyaçlarını karşılamasını zorlaştırıyor. Ev sahipleri ile kiracılar arasında ciddi anlaşmazlıklar yaşanıyor. Konut arzındaki yetersizlikler, yüksek enflasyon oranı ve inşaat maliyetlerinin artışları, kira fiyatlarının kontrolsüzce yükselmesinin başlıca sebeplerinden biri. “TOKİ’yi büyüteceğiz, her işi TOKİ’ye bağlayacağız.” diye inşaat sektörünü de saçma sapan hâle getirdik. İnşaat maliyetlerinin ucuzlatılmasına ve kredi faizlerinin düşürülmesine ihtiyaç vardır yani kentsel dönüşümü sadece TOKİ üzerinden yapmamak lazımdır. Ülkemizde sürekli deprem söz konusu, depremle yaşamaya başladık, hâlâ bugün de yaşıyoruz bu deprem korkusuyla. Kentsel dönüşümleri acilen gerçekleştirmek adına konut faizlerinin düşürülmesi gerekiyor. Deprem bölgesindeki konut inşaatları bile kaplumbağa hızıyla ilerliyor. Bir buçuk yıl oldu, hâlâ 5 depremeden 4’ü konut bekliyor. Barınma hakkının temel insan hakkı olduğuna dikkatinizi çekmek isterim. Yetkilileri, vatandaşların konut ihtiyacını karşılayacak acil ve sürdürülebilir çözümler üretmeye çağırıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka ciddi konu da enerji yoksulluğu, çok büyük boyutlara ulaştı. 2015 yılında 100 lira olan enerji faturası 2023 yılında 491 liraya yükseldi. 5 katına çıkmış faturalar var; artık tüketiciye, milyonlarca aileye omzunda taşıyamayacak bir yük oluşturdu. Geldiğimiz noktada 3,5 milyondan fazla hane elektrik faturasını ödeyemiyor; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığından elektrik desteği ödemesi alınıyor.

Yirmi iki yıldır ülkeyi yöneten bir iktidar var. Türkiye de kendi enerji kaynaklarını geliştirmek zorunda, enerjiyi bağımsız hâle getirmek zorunda, somut çözümler bulmak zorunda. Neden hâlâ yenilenebilir enerji yatırımlarına gereken önem verilmiyor? Dünyanın dört bir yanında ülkeler yenilenebilir enerjiye milyarlarca dolar harcarken biz neden hâlâ fosil yakıtlara yüksek oranlarda bağımlıyız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ateş.

Buyurun, isterseniz mikrofonsuz tamamlayın.

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Ağabey, oradan Yüksel ağabaya söyle.

TÜRKER ATEŞ (Devamlı) – Teşekkür ederiz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sağ olun.

YÜKSEL COŞKUNYÜREK (Bolu) – Yapıyoruz Sayın Vekilim, hepsi yolunda, bir sorun yok.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi işleme alacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutmadan önce, Sayın Koçyiğit, bir söz talebiniz mi var?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, on sekiz gündür aranan Rojin Kabaiş’in dün cansız bedeninin bulunması üzerine Van’da kadınların yapmak istediği yürüyüşe ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Biliyorsunuz, on sekiz gün sonra, dün Rojin Kabaiş’in cansız bedeni bulunmuştu, bugün de Türkiye’nin dört bir yanında kadınlar isyanlarını, itirazlarını haykırmak üzere sokaklara çıktılar; bu kentlerden biri de Van’dı, şu anda Van’da kadınlar meşaleli bir yürüyüş yapmak istiyorlar ve her zamanki gibi polis barikatıyla karşılaştılar. Bu ülkede kadın cinayetlerinin politik olduğunu ifade ediyoruz. Sistematik olarak yaşam hakkımızın ihlal edildiğini, her gün ama her gün katledildiğimizi binlerce defa söyledik ama ne yazık ki iktidarın uygulamaları hiç değişmiyor; her seferinde gizlilik kararları konularak süreç akamete uğrattılıyor ve kadınlar isyanlarını, itirazlarını söylemek için sokağa çıktıklarında da önlerine polis barikatları kuruluyor. Buradan bir kez daha çağrı yapmak istiyoruz: Kadınların önüne değil, katillerin önüne barikat kurun. Ne Rojin’i ne Gülüstan’ı ne Narin’i ne İkbâl’i asla ama asla unutturmayacağız, adalet mücadelemiz de yaşam mücadelemiz de eşitlik mücadelemiz de devam edecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Usta.

58.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Evet, Rojin'in ölümüyle ilgili, soruşturmanın şeffaf yürütülmesiyle ilgili aynı kanaatle biz ancak şunu da unutmamak lazım: Rojin vefat etmiş olsa da ölmüş olsa da Rojin'in mahremiyetiyle ilgili televizyonlarda yapılan yayınlardan çok rahatsızsınız. Yok, cesedi şöyle olmuş, şöyle olmuş, morarmış, şişmiş; ailesi var, annesi var, babası var, kardeşleri, anneanneler, dedeler, babaanneler var. Bu insanların bunları duyunca incindiğini, üzüldüğünü, içlerinin parçalandığını hiç düşünmezcesine bu kadar ayrıntılı konuşulmasını, bunun üzerinden bir siyasi polemige gidilmesini yanlış buluyoruz. Bu kızımızın eğer varsa bir cinayet meselesi sonuna kadar aydınlatılması için aynı kararlılıktayız ama bu olayda... Yani yasaklar getiriliyor denilirken, yayın yasağı getirilirken bu yayınlarda ne yapıldığını hepimiz çok iyi biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edecek misiniz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Söylediğim hususlarda bu kızımızın ve ailesinin de korunması, onların acılarının paylaşılması için bu kararlara da uyulması bence önemli. Çünkü bunlar toplumda da konuşula konuşula artık normalleştirilmiş hâle geliyor. Bunların hiçbirisi kabul edilebilir değil ama biz de araştırma ve soruşturmanın sonuna kadar takipçisiyiz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, izin verirsiniz bir cümle ek yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, bir cümle lütfen.

59.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biz yayın yasağından ve ailenin incitilmesinden bahsetmiyoruz; ailenin, özellikle de Rojin'in mahremiyetinin ulu orta konuşulmasından bahsetmiyoruz, bu işin pornografikleşmesinden de bahsetmiyoruz. Biz, bizzat o soruşturma sürecine... Örneğin, Van Barosunun otopsiye alınmaması hukuk dışıdır, alınmamıştır. Bütün sürecin üzerini örten, toplumdan gizleyen, hukuktan gizleyen, hukuk örgütünden kaçırın bir yapı var ama onun ötesinde bir şey söyledim. Bugün kadınlar yürümek istiyor Rojin için. Neden önüne polis barikatı koyuyorsunuz? Neden yürümelerine izin vermiyorsunuz? Neden itirazlarını söylemelerine izin vermiyorsunuz? Bahsetmek istediğimiz budur. Bunu yaptığımız için bu ülkede her gün kadınlar katlediliyor. Bırakın yürüsünler, bırakın söylesinler ve siz de katillerin önüne barikat koyun, bu cezasızlık politikasına son verin diyoruz; söylemek istediğimiz budur, yoksa ailenin incitilmesi asla değildir, kastım bu değildi.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Şahin Tin ve Aydın Milletvekili Ömer Özmen ile 72 Milletvekilinin Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2293) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 161) (Devam)

BAŞKAN – Buyurun okuyun lütfen.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Taşçı

Burhanettin Kocamaz

Mehmet Akalın

Tekirdağ

Mersin

Edirne

Yavuz Aydın

Şenol Sunat

Hüsmen Kırkpınar

Trabzon

Manisa

İzmir

Mehmet Mustafa Gürban

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Osman Cengiz Çandar

Mardin

Diyarbakır

Diyarbakır

Ayten Kordu

Nejla Demir

Hüseyin Olan

Tunceli

Ağrı

Bitlis

Özgül Saki

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK (Adana) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET AKALIN (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'a dair değişiklik teklifini tartışıyoruz.

Bu kanun teklifi sadece bir yasa metninden ibaret değildir. Bu teklif, Türkiye'de demokrasinin nasıl tek bir kişinin kararları doğrultusunda erozyona uğradığının ve halk iradesinin nasıl yok sayıldığının acı bir göstergesidir. Bu teklif, tek adam rejiminin doğrudan bir sonucudur. "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" adı altında denge ve denetim mekanizmaları ortadan kaldırılmış, yasama, yürütme ve yargı tek bir kişinin insafına terk edilmiştir. Bugün burada tartıştığımız bu kanun teklifi de aynı anlayışla halkın, tüketicilerin ve yerli üreticilerin değil büyük sermaye gruplarının ve yabancı yatırımcıların taleplerine göre hazırlanmıştır. Bu rejim sadece demokrasiyi değil halkın refahını da tehdit etmektedir. Tek adam rejimlerinde meşveret, ortak akıl aramak yoktur, kararlar bir kişinin keyfine göre alınır, yasama organı sadece bir onay mercisi hâline getirilir ve yasama organı o kararların altına imza atmaya zorlanır. Bu düzen cumhuriyetimizin kurucu iradesine tamamen aykırıdır. Tek adam rejimleri halkın iradesini ve yasama yetkisini gasbeder. Bugün Türkiye'de kanunlar halkın menfaatleri doğrultusunda değil bazı kesimlerin menfaatleri doğrultusunda yapılmaktadır. Bu sistemde, iktidar, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri dahi yasalaştırmak istemektedir, hukuku hiçe saymaktadır. Kendi koydukları kuralları bile çiğneyen bir iktidarla karşı karşıyayız çünkü bu rejim denetimden, hesap verebilirlikten ve şeffaflıktan yoksundur.

Bakın, bu kanun teklifi tüketiciyi koruma amacı güdüyor gibi gösteriliyor ancak aslında tüketici değil, yabancı sermaye korunmaktadır. Bu kanun teklifinde yer alan e-ticaret düzenlemeleriyle Çinli büyük sermaye gruplarına avantaj sağlanırken yerli üreticilerimizin hakları gasbedilmektedir. Tek adam rejimlerinin bir başka boyutu da budur işte: Yabancı sermayeye imtiyaz, yerli üreticiye köstek. Ülkemizde vergiler artırılırken Çin menşeli dev şirketlere gösterilen bu tolerans kabul edilemez. Yerli

bir şirketin Çinli bir şirket tarafından satın alınmasının ardından getirilen bu düzenlemeler, bu rejimin sadece dış politikada değil ekonomide de millî çıkarlarımızı hiçe saydığını ortaya koymaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu rejim yalnızca yasama organını işlevsiz kılmakla kalmıyor, aynı zamanda halkın cebini boşaltıyor, tüketiciyi ve yerli üreticiyi korumasız bırakıyor. Bu rejimin altında demokrasiye, şeffaflığa ve adalete yer yoktur. Bugün tartıştığımız kanun teklifi bir kez daha gösteriyor ki Türkiye bu sistem altında yönetilemez hâle gelmiştir. Her gün alınan kararlar sarayın keyfiyle şekillendirilmektedir. Peki, bu keyfi düzenin bedelini kim ödüyor? Maalesef, halkımız ödüyor, üretici ödüyor, çiftçi ödüyor, işçi ödüyor, memur ödüyor, esnaf ödüyor, tüketici ödüyor. İYİ Parti olarak bizler halkın iradesinin tek bir kişinin kararlarına hapsedildiği bu düzene karşıyız, bu ucube rejimi reddediyoruz. Türkiye'nin geleceği; yeniden güçlü bir parlamenter sistemdedir, halkın sesinin Mecliste tam anlamıyla yankı bulduğu bir düzende yatmaktadır.

Son olarak Gazi Meclisin saygıdeğer üyelerine sesleniyorum: Bu rejimin gölgesinde karar alıp halkın iradesini hiçe sayan bu düzenlemelere “Hayır.” deme cesaretini gösterelim, bu kanun teklifine karşı çıkalım ve yeniden halkın, tüketicinin, üreticinin yanında duralım diyor, Yüce Meclisi ve Aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Ağrı Milletvekili Sayın Nejla Demir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bu hafta Meclis kürsüsünde tüketici haklarını konuşuyoruz, konuşmaya da devam edeceğiz. Ancak tüketici temel alım gücünden bile koparılmış iken başka haklarının peşinden koşabiliyor mu? Koşsa bile Hükûmette bir karşılığı var mı? Bu soruların cevaplarının Hükûmetçe düşünülmediği ortadadır. Temel gıdaya erişim hakkını bile kaybetmiş olan yurttaşlar haklarını dahi aramaya mecalleri kalmamış durumdayken TÜİK 2022 gelir dağılımı verilerinde düzeltme yaptı, hesaplama yaparken “Gini” diye bir katsayı kullanıldı. Hesaplamanın tekniğine veya rakamlarına girmeden şunu söyleyebilirim: TÜİK'in yeni hesaplama sonucuna göre halkın refah düzeyi artmış. Bir kez daha görüyoruz ki devlet kurum ve yetkililerinin konuşmalarına ve verilen rakamlara bakılırsa refah düzeyi artmış, herkes hür ve eşit, adalet pik yapmış durumda. Kâğıt üzerinde her şey on numara beş yıldız. Yine, kâğıt üzerinde her şey yolundayken yaşamını akışında, yasaların uygulamasında neden durum farklı diye sormak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, “Sorum yoktur.” deyince sorunlar bitmiş olmuyor. Refah payımız artmış ise emekliler marketlerde, pazarlarda neden çürük sebzenin pazarlığını yapıyor? Fırınlarda bayat ekmek kuyrukları uzadıkça uzuyor. Asgari ücretli aldığı ücretle sadece kira ve fatura giderlerini karşılayabiliyor. Siz “Refah düzeyi artmış.” derken kimi kastediyorsunuz? Aynı yere bakıp farklı şeyler gördüğümüz kesin. Hükûmet kâğıt üzerinde illüzyonlarla günü kurtarmaya çalışırken gelir dağılımı dünden daha kötü durumda, zenginler dünden daha zengin olurken fakirler dünden daha fakirleşiyor. Bütün bunlar olurken AKP'nin her seferinde kâğıt üzerinde yaptığı yeni reformlarla karşımıza çıkması gerçekten komiklikten öte aymazlıktan başka bir şey değildir.

Değerli arkadaşlar, gıda enflasyonunda ilk sıraladayız. Çiftçinin tarlada 3-4 liraya domates, karpuz ve soğan satmadığını, zarar ettiğini söyleyip isyan ettiği bir dönemi yaşıyoruz. AKP kurmayları hâlâ sözlerinde “Her şey mükemmel.” deyip bizi ve toplumu aldatmaya devam ediyor. Tarım Bakanı önergelerimize verdiği cevaplarda çiftçiye verdiği milyonlarca liralık destekten söz ediyor ama çiftçi ise bankalara, tefecilere olan borçlarını kapatmak için varını yoğunu satmak zorunda kalıyor. Tarım ülkesi olan Türkiye’de her çiftçinin en az 2 ila 3 bankaya borcu var çünkü insanlar borçlarını ancak tekrar borçlanarak kapatabiliyor.

Değerli milletvekilleri, bir an olsun AKP'nin tozpembe tablolar noktasında haklı olduğunu kabul edip her şeyin iyi gittiğini kabul edelim. Peki, üretici neden ürettiğini satamıyor? Tüketici neden tarla fiyatından en az 10 kat fazla fiyatla ürün almak zorunda kalıyor? İnsanların evine ayda bir kere olsun kırmızı et girmiyor, yurttaş yeterli ve dengeli beslenemiyor, on binlerce genç yabancı ülkelere göç ediyor. Binbir engele rağmen üretim yapılmış üretici ürününü neden tarlada bırakıyor, neden yollara dökmek zorunda kalıyor? Esnaf siftah yapmadan kepenk kapatıyorken üretici ve tüketici hakkından

bahsedebilir miyiz? Dolayısıyla söylediklerinizde haklı değilsiniz. Doğru olanı yani çiftçiyi, esnafı, işçiyi değil sermayeyi desteklediğinizi söyleyemediğiniz için gerçekleri çarpıtmaya devam ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, basında birçoğunuz görmüşsünüzdür, İstanbul Eyüpsultan’da bir yurttaş acı gerçeği bağıra bağıra haykırdı: “Biz açız aç. Ayakta durmak yaşamaksa eğer, evet, yaşıyoruz. İsyân ediyorum, ben açlıktan ölmek zorunda değilim.” Bu sözleriyle “Kral çıplak.” derken siz hâlâ neyin yalan rakamlarını bizimle paylaşıyorsunuz? O yüzden ısrarla şunu ifade ediyoruz: Bu yalan ve sömürü düzeninin değişmesi gerekiyor. Ekmeğin adil bölüşümü, hakça bir düzen için DEM PARTİ olarak her türlü yasanın emekçiyle, işçiyle, çiftçiyle, kadınla birlikte yapılmasının yolunu hep birlikte inşa edeceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Demir.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Mehmet Karaman

İstanbul

Ankara

Samsun

Sema Silkin Ün

Hasan Ekici

Denizli

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün.

Buyurun lütfen. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüketicinin korunması hakkında Gelecek Saadet Grubumuz adına söz aldım. Kanunun adını özellikle zikrediyorum. Zira nasıl tüketiciyi korumama kanunu olduğunu anlatacağım.

Getirilen bu düzenleme, yurt içinde faaliyet gösteren pazar yerlerinin elektronik market uygulamalarına yani yabancı ve küresel firmalara karşı korunması talebi; her şeyi korumacı düzenlemelerle yapabileceğine inanan, statükocu bir aklın ürünüdür. Yerli firmaları küresel aktörlere karşı korumayalım mı? Elbette koruyalım ama bunu yaparken Türk vatandaşlarının dışarıdan çok cazip fiyatlarla buldukları ürünleri satın almaları zorlaştırılmasın. Bu, çok ilkel ve çağın ruhuna aykırı bir tedbirdir. Ek gümrük vergileri, değer sınırlaması gibi uygulamalar tüketiciyi yormaktadır. Vatandaş neden dışarıya yöneliyor, neden daha ucuz fiyatlarla aynı hatta daha kaliteli ürünleri dışarıda bulabiliyor? Ve en önemlisi, Türkiye neden artık çok pahalı? Çözüm bulunması gereken asıl sorunlar bunlardır. Biz yasaklayıcı, sınırlayıcı ve ahlaki olmayan vergilerle küresel firmalarla rekabet edeceğimizi sanıyorsak büyük yanlış içindeyiz demektir. Pazar yerleri, Türkiye’de ticarete çok büyük bir alana sahipler ve e-ticaret konusunda da teşvik edilmeliler. Evet, lakin bu firmaların küresel rakiplerine karşı korunması arayışı içeride vatandaşların -tabirimi mazur görün- kazıklanmasıyla sonuçlanıyor. Gıdadan yüzde 30, beyaz eşyadan yüzde 25 oranlarında komisyon kesiliyor, bu da vatandaşımızda Bakanlığın bu firmaları zengin etmeye yönelik bir girişimin olduğu algısını pekiştiriyor. Bu kârlılığın enflasyonu tetikleyici etkisi de unutulmamalı, zaten yurt dışı firmalarının daha ucuz olma nedeni enflasyonun aylık artış hızının hız kesmemesi.

Değerli milletvekilleri, tüketiciyi mağdur eden sadece bu da değil; pazar yerlerinde ayıplı, sahte mal satmak mümkün. Tekstil ürünleri, sahte bal, sahte zeytinyağı, sahte gıda ürünleriyle karşılaşılıyor;

pazar yerlerinin bu konuda hiçbir sorumluluğu yok ve buna mâni olmak için bir çabaları da yok üstelik. Pazar yerlerinde ayıplı ve sahte ürün satarak tüketiciyi aldatan, sağlığıyla oynayan satıcılara karşı pazar yerleri sadece satışı durdurma ve bir daha satış yaptırmama cezası veriyor; diğer süreçlerde, satıcı ve alıcı hukuki süreçlerde kendi süreçlerini kendileri yönetmek zorunda kalıyor. Bakın, tüketici hakem heyetlerinin masası, düşük kaliteli ve yurt dışındakilere göre 3-5 katı pahada ürünlerin ayıplı olduğu iddialarına dair başvurularla dolu. Ayıplı malı tüketiciyle buluşturmaya aracılık edebiliyorlar ama bir sorumluluk üstlenmiyorlar. Madem bir yasal düzenleme yapıyor, o zaman tüketiciyi de koruyacak birtakım çalışmalar yapılması lazım, devlet bu sorumluluğu bu firmalara yüklemek zorunda. “Biz sadece satış platformu sağlıyoruz.” diyerek sorumluluktan uzak bir ticaret anlayışı kabul edilemez. Mesela, Türk Ticaret Kanunu kapsamında, pazar yerlerine satıcıların ayıplarıyla alakalı yaptırım getirilse, pazar yerleri satıcılara caydırıcı tazminat hükmü uygulayabilse ve bu hüküm de sözleşme hukuku kapsamında Türk Ticaret Kanunu’na desteklense bu tür ayıplı ve sahte ürün satışlarının önemli ölçüde önüne geçilmiş olur ve tüketici işte o zaman korunmuş olur. Mevcut hâliyle, hiçbir sorumluluk almama konforuyla yüksek kazanç elde ediyorlar. En son bir yurt dışı satış platformu, Türkiye’den tüketiciler ucuz ve kaliteli ürünlere yurt içi fiyatının üçte 1’i fiyatına ulaştıkları için yerli e-ticaret platformlarının tepkisiyle karşılaşmıştı ve “İç piyasadaki pazar hacmi artırılsın.” diyerek, önlem olarak vergilendirme yapıldı. Peki, firmanın pazar hacmi beklediği kadar azaldı mı? Hayır. Yaşanan şey ne oldu? Türkiye tüketicisinin kaliteli ve ucuz olan ürüne olan erişimi engellenmiş oldu. Gümrük duvarlarını yükselterek, fiyatlara sınırlamalar getirilerek içeride vatandaşın satın alma gücünü ezmenin bir çare üretmeyeceği, bu tür sınırlamaların kayıt dışını artıracığı gerçeğinden hareketle çalışmak zorundayız.

Ezcümle, değerli milletvekilleri, rekabet gücünü korumak için rekabetçi olmak lazım. Kanun gücüyle rekabet gücü elde edilemez, edilse de sürdürülemez. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ün.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ednan Arslan

Talat Dinçer

Tekin Bingöl

İzmir

Mersin

Ankara

Ömer Fethi Gürer

Türker Ateş

Şeref Arpacı

Niğde

Bolu

Denizli

Kadim Durmaz

Nail Çiler

Tokat

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK AYTEK (Adana) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine söz isteyen, Mersin Milletvekili Sayın Talat Dinçer.

Buyurun Sayın Dinçer. (CHP sıralarından alkışlar)

TALAT DİNÇER (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AKP Hükûmeti ülkemizi içine düşürdüğü ekonomik çöküşten kurtarmak adına sürekli ek vergiler ve zamları gündeme getirirken diğer taraftan da bazı kanunları maske yaparak bir kısım ulusal ve uluslararası firmaların Hazineye ödeyeceği vergi, lisans bedeli ve gelirlerinden vazgeçmektedir. Ülkemizde yaşama mücadelesi veren, 12.500 TL’yle emekli maaşına mahkûm edilen emeklilerimize

aylardır tek kuruş artış yapılmazken; yüksek enflasyon, faiz yükü ve maliyet altında ezilen esnaf, sanatkar ve küçük işletmeleri desteklemeyip “Vergi kaçırmaları.” diye iş yerlerine “hasılat tespiti” adı altında vergi memurları dikerken, çiftçi ve üreticilerimize maliyet desteği veremezken, bordrolu çalışan işçi ve memurlarımızı ek iş yapmaya zorlarken, gençlerimize umut olamazken, okulu yeni bitiren ve iş hayatına henüz başlamayan öğrencilerimizin KYK borcunu ödeyemediği için var olan hesaplarına bloke koyarken hangi mantıkla hazine gelirlerinden vazgeçiyorsunuz?

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, ülkemizde ETBİS’e kayıtlı 35 bin civarında yerli ve millî e-ticaret platformu bulunmaktadır. Bu yasayla bu firmaları küresel dev platformların kucağına atıyorsunuz ve onlarla rekabete zorluyorsunuz. Neden yerli ve millî firmalarımıza destek olup onları büyütüyoruz da bu küresel dev firmaları destekleyerek kendi firmalarımızı tek tek yok ediyorsunuz? Küresel firmaların hazineye ödeyeceği milyarlık lisans bedellerinden vazgeçerek ne ekonomiyi düzeltebilirsiniz ne de ülkemizde yaşayan emekliyi, çiftçiyi, esnafı, işçiyi, memuru rahatlatabilirsiniz. Kendi vatandaşına cimri, yabancılara bonkör bir politika izleyen zannedirim dünyada başka hiçbir hükümet yoktur. Yerli ve millî firmalarımızın büyük bir bölümü bu yüksek enflasyon, yüksek faiz ve yüksek maliyetlerden dolayı küçülmeye gittiler. Bu durum da işsizliğe ve vergi gelirlerinde düşüşe neden oldu. Bu nedenle, bir an önce bu yanlıştan dönülmeli ve bu yasa teklifi geri çekilmelidir. Milyarlık alacaklarımızdan vazgeçecek kadar zengin bir ülke değiliz.

Değerli milletvekilleri, AKP Hükümeti, şimdi olduğu gibi, torba yasalarla yasa yapmayı alışkanlık haline getirdi. Gizli kapaklı yasa yapacaklarına, yüce milletimize, Meclisimize ve halkımıza açık olsunlar ve şu sorulara açıklıkla cevap versinler: Bu ihracat ve teşvik düzenlemeleri olmasaydı küresel firmalar 2024’te ne kadar lisans bedeli ödeyeceklerdi? Bu yasa teklifi kanunlaşırsa Bakanlık 2024, 2025 ve 2026’da tahminen ne kadarlık bir gelirden vazgeçti? Bu indirim ve teşvikten kaç firma yararlandı? Hükümet her kesimden vergi almak için bu kadar çabalarken neden küresel firmaların ödeyeceği milyarlık gelirlerden vazgeçiyor? Tabii ki bunlarla beraber son on yıl içerisinde Cengiz İnşaatın 30, Kolin İnşaatın 36, Makyol İnşaatın 24, Kalyon İnşaatın 24 ve Limak İnşaatın 19 kez hazineye ödeyecekleri milyarlık vergilerini sildiniz ve buna karşılık bu kadar büyük maliyetler altında ezilen, yaşam mücadelesi veren yerli küçük ve orta ölçekli işletmelerimiz için ne yaptınız? Hiç.

Değerli milletvekilleri, her ortamda vergide adaletten, vergiyi tabana yaymaktan ve kayıt dışı kazancı kayıt altına almaktan bahseden Hükümetin bakanları görüyoruz ki uygulamada tam tersini yapmaktadırlar. Yerli ve millî işletmelerimiz ağır maliyet yüklerinin altında ezilirken mültecilerin kayıt dışı çalışmalarına hesap sormadan göz yumulması bu durumun en bariz örneklerinden biridir.

Değerli milletvekilleri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Dinçer.

TALAT DİNÇER (Devamla) – Peki, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi işleme alacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Taşçı

Yavuz Aydın

Şenol Sunat

Tekirdağ

Trabzon

Manisa

Hüsmen Kırkpınar

Burhanettin Kocamaz

Ahmet Eşref Fakıbbaba

İzmir

Mersin

Ankara

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Osman Cengiz Çandar

Mardin

Diyarbakır

Diyarbakır

Özgül Saki

Ayten Kordu

Hüseyin Olan

İstanbul

Tunceli

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerindeki ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Ahmet Eşref Fakıbaba. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen kanun teklifinin 5’inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu maddeyle yapmak istediğiniz değişiklik, konut finansmanı satış sözleşmesinin yazılı olması şartının yanında mesafeli olma şartını da getirmektedir. Yapılan düzenlemeyle tüketici kredisi sözleşmelerinin uzaktan iletişim araçlarıyla yapılmasının önünün açılması istenmektedir fakat bu hususları ihlal edenlere veya suistimal edenlere dönük olarak ne gibi yaptırımlar uygulanacağı bu düzenlemenin içerisinde yer almamaktadır. Elbette değişen teknolojiyle bazı hizmetlerde kolaylık sağlanması mümkündür ancak finansal ve şahsi güvenliği ilgilendiren hususların aynı zamanda potansiyel bir suistimal tehlikesi taşıdığını da göz önünde bulundurmak gerekir. Her geçen gün elektronik ortamda yeni dolandırıcılık türlerinin icat edildiği gerçeğini de göz önünde bulundurarak adli mercilere etkili müdahale edebilme imkânı tanınmalı ve elektronik dolandırıcılığa karşı güçlü yasal yaptırımlar uygulanmalıdır. Medyada günlerce yer alan dolandırıcılık haberleri buna en çok örnektir. Bakınız, vatandaş, hesabının gece sabaha karşı dolandırıcılar tarafından ele geçirildiğini, hesaplarından krediler çekildiğini söylüyor. Bu işlemler yapılırken banka tarafından hiçbir bilgilendirme yapılmamış, hatta onay kodu bile istenmemiştir. Evet, teknoloji çağındayız, bankaya gitmeden de bazı işlemler yapabiliyoruz ama bu e-teknolojinin daha güvenli hâle gelmesi gerekmez mi? Tüketici Haklarının Korunması Kanunu’nu konuşuyoruz ancak hangi tüketimden bahsediyoruz? Cebinde beş parası olmayan vatandaşımız neyi tüketecek? Ne ev alabiliyor ne kiralarnı ödeyebiliyor ne de faturalarını karşılayabiliyorlar? Vatandaşlarımızı derhâl bu darboğazdan kurtaracak tedbirleri almak zorundasınız. Açlık sınırının yaklaşık 20 bin, yoksulluk sınırının 63 bin lira olduğu bir ülkede emekliler 12.500 lira, asgari ücretliler 17 bin lira maaş alırken ve zenginler hariç, maalesef, insanların çoğu ücretleri yetersiz olduğu için alışveriş yapamaz hâle gelmişlerdir. Tüketmek için Türkiye’nin yüzde 80’ini oluşturan dar ve orta gelirli vatandaşlara hiçbir gelir bırakmadınız ki tüketebilsinler.

Sosyal devletin en önemli iki görevi barınma ve beslenme sorununu çözmek değil midir? Bırakın asgari ücretliyi, emekliyi, memuru; bugün Meclise ziyaretime gelen aile hekimleri aldıkları maaşla kiralarnı bile zor ödediklerini, ev alma imkânlarının olmadığını söylediler. Çünkü Türkiye, vatandaşın bankadan 1,5 milyon ev kredisi alabilmesi için on yıl boyunca her ay ortalama 50 bin lira vermek zorunda olduğu bir ülke hâline getirilmiştir, ayrıca bunun geri ödemesi 7 milyondur. Kaldı ki şu an 1,5 milyona bir geçekundu bile almanın imkânsız olduğu herkes tarafından bilinmektedir.

Beslenmeye gelince durum daha da acı. Marketlerde domates ve biberin kilogram fiyatı yaklaşık 60-70 lira arasında değişmektedir, 1 demet maydanoz bile 10 liradır; en kırsal bölgede bile çay 15 lira, simit 15 liradır. Tüketici haklarını korumak sadece sözde kalmamalı, somut adımlar atılmalı; ayrıca vatandaşın gerçek sorunlarına çözüm üretilmeli ve refah seviyeleri artırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fakıbaba.

Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ikinci konuşmacı Bitlis Milletvekili Sayın Hüseyin Olan.

Buyurun Sayın Olan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN OLAN (Bitlis) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiği gibi yıllardır AKP iktidarı döneminde il valileri, kaymakamlar ve üst düzey bürokratlar AKP'nin âdeta bir üyesi gibi çalışmaktadırlar. Valiler en küçük demokratik taleplerini dile getirmek istediklerinde İl İdaresi Kanunu'na dayanarak bir günlük, üç günlük veya beş günlük yasaklama kararı yayınlamaktadırlar. En son, bildiğiniz gibi, 13 Ekimde Diyarbakır'da yapılacak olan özgürlük mitingi yasaklanmıştır. Önce Diyarbakır Valiliği bir yasaklama kararı yayınladı, daha sonra bölge valileri, sırasıyla Bingöl Valisi hızını almayarak 6 sayfalık bir yasaklama... Şırnak Valisi yine Barış Annelerine karşı yaptığı yasaklama kararıyla en sıradan demokratik taleplerini dahi dile getirmelerini engelledi. Tabii, bunlardan biri de Vekili olduğum Bitlis Valiliği idi. Bitlis Valiliği de diğer valilerden geride durmadı, yine 3 sayfalık bir yasaklama kararı yayınladı. Bunları neden anlatıyorum? Bitlis Valisi üzerine bir konuşma yapacağım için, bir aktarım yapacağım için bunları anlatıyorum. Geçen dönem, 10 Ağustos 2023 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kararnamesiyle Bitlis'e Erol Karaömeroğlu isminde bir vali atandı. Bu Vali, Bitlis'te kaldığı on üç aylık süre içinde âdeta bir AKP Bitlis il başkanı gibi çalıştı. Seçimlerde, yerel seçimlerde elinden geleni yaptı, her türlü çalışmayı yaptı. Köy muhtarlarını, şehir muhtarlarını çağırıp tehdit etti, oy kaydırmaları yaptı. Devletin bütün imkânlarını kullandı, köylüleri her zaman tehdit ederek "Kime oy verdiyseniz gidin, o sizin yollarınızı yapsın, size hizmet etsin." dedi. En son -bununla ilgili, yine yasakladığı kararlarla ilgili- bir gün bizim yapacağımız basın açıklamasına da müdahale etti. Ancak aynı gün kendisine siyasetçiyim diyen bir zata izin vererek Ulu Cami önünde kürsü kurdurup bize hakaret ettirmesini de bildi. Bu Vali, bütün bu yaptıklarına rağmen saraya yaranamadı ve on üç ay sonra yine bir kararnameyle merkeze taşındı. 24 Eylülde ben Muş'tan Ankara'ya gelirken yolda bir konvoyla rastladım. Tabii, çakarlar, "jammer"lar olduğu gibi gitti. Havaalanına gittik, havaalanında bizden sonra sıraya dizilmişler, havaalanı müdürü, personel, güvenlikçiler, hepsi orada; tabii, beni görünce şaşırdılar, geri çekildiler. Vali geldi, hepsi sıraya girdiler. Valiye bir hizmet, bir izzetüikram, bir emir komuta şeklinde Valiyi karşıladılar. Tabii, beni önce uçağa aldılar, daha sonra Vali Bey ile eşini aldılar ve bir buçuk saatlik uçuştan sonra Esenboğa Havaalanı'na indik. Bekleme salonuna gittiğimizde yıllardır saraya hizmet eden Valiyi ne yazık ki karşılayan hiç kimse yoktu. İktidar bir buçuk saat önce bin kilometrelik yerde kalmıştı. Bunun adı iktidarın başkentine gelip iktidarın nimetlerinden mahrum kalmaktı. Vali Bey sigarasını içti, kimse onu karşılamaya gelmediği için kendisi kolilerini taşımaya, valizlerini taşımaya başladı. Daha önceleri cep telefonunu dahi taşımaya tenezzül etmeyen Vali Bey ne yazık ki kendi kolilerini, kendi valizlerini taşımaya başladı. Aslında tabii, bu, iktidara yaranmanın sonucudur. İktidar işi bitince sizi böyle Esenboğa Havaalanı'nda yalnız başınıza bırakır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz yardım etseydiniz o zaman.

HÜSEYİN OLAN (Devamlı) – Eğer devletin memurları, valileri halkına hizmet ederse, topluma hizmet ederse toplum onları hiçbir zaman yalnız bırakmaz. Toplum sahiplenir, toplum sadece Esenboğa Havaalanı'nda değil her yerde sahiplenir. Ancak günümüzde ne yazık ki böyle değil. İktidarların kötü bir huyu vardır, işiniz bitince sizi bir kenara atarlar. Buradan bütün valilere, bütün kaymakamlara, bütün üst düzey bürokratlara sesleniyorum: Topluma hizmet edin, saraya değil; Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hizmet etmeyin, halka hizmet edin, halkın dilek ve temennilerini, istemlerini yerine getirin. Halka hizmet edin ki halk sizi Esenboğa Havaalanı'nda yalnız başınıza bırakmasın, size sahip çıksın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Olan.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük, Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Sema Silkin Ün

İstanbul

Ankara

Denizli

Mehmet Karaman

Necmettin Çalışkan

Hasan Ekici

Samsun

Hatay

Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen, Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üzerinde konuştuğumuz maddede bir ek var “kalıcı veri saklayıcı” ibaresi ekleniyor. Bunu görünce insan tiksinden edemiyor. Şu yaşadığımız süreçte, iktidarın sicilinin en bozuk olduğu alanlardan biri yazılım alanı. İsrail’le yazılım alanında yapılan iş birlikleri ortada. “Millî Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, YÖK Başkanlığı, TRT, İŞKUR, Hava Meydanları; bütün bu kurumlar İsrail’e yazılımı, verimizi teslim etmiş.” diye günlerdir yayın yapıyor, tek bir tanesi çıkıp “Yok böyle bir şey.” diyemedi. Ne hâlde olduğumuz ortada. İşte, böyle bir durumdayken gelip de yeniden “veri saklayıcı” falan deyince insan gerçekten korkuyor. Zaten İsrail’le âdeta siber güvenlik kardeşliği kurulmuş, öyle anlaşılıyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi, burada bir başka husus: Sayın Bakan ifade etti “Pandemi döneminde e-devletteki veriler çalınmış.” diye. Siz bu ülkenin vatandaşlarının verilerini koruyamadınız; bugün 500 lira para verip internet üzerinden ayakkabı numarasına kadar, ciğerlerinin içine kadar her şeyi girip alabiliyorsunuz.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Sürekli çıkıyorsun, burada iftira atıyorsun. Sürekli aynı iftiraları atıyorsun. Hiçbir mesnedi yok, hiçbir dayanağı yok, bilmeden konuşuyorsun burada.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Herhangi birisinin verisini pekâlâ almanızda hiçbir zorluk yok. Maalesef, yazılım ayağa düştü.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Böyle bir satışın olmadığı kaç kere açıklandı ya. “Böyle bir satış olmadı.” diye Bakanın kendisi açıkladı. Yok böyle bir şey ya.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Olmayan şeyleri burada konuşuyorsunuz, geçmiş gibi milleti inandırmaya çalışıyorsunuz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, şimdi, bugün bu yasa da tüketiciyi korumaktan bahsediyor ama küresel alanda iş yapan dev şirketleri yasal statüye kavuşturuyor, nitekim bu da bir ihtiyaçtır ama ismini değiştirelim “tüketiciyi koruma” demeyelim. Tüketiciyi koruyacaksınız enflasyona ezdirmeyeceksiniz; tüketiciyi korumak istiyorsanız sahte ürünlerden, bozuk gıdalardan koruyacaksınız. Günlerdir bir domuz eti meselesi gündemde, ortada top çevriliyor, net bir ifade kullanılamıyor çünkü zaten Avrupa Birliği sürecinde bunu da serbest hâle getirdiniz.

Değerli milletvekilleri, burada bir hususu daha paylaşmak isterim. Avrupa’daki gurbetçi vatandaşlarımız verilerinin Avrupa ülkelerine ispiyonlamasından rahatsızlar. Çifte emekliliğin önüne geçildi, burada emekli olsa alacağı 12 bin lira para. Buradaki tapu bilgileri, bankadaki birikimi, her şeyi -tapunun fotokopisi değil bir şekilde bilgileri- gurbetçi vatandaşımızın ülkedeki mal varlığı Avrupa’ya, Avrupa Birliği ülkelerine ispiyonlandığı için vatandaşımız büyük bir problem yaşıyor; artık birikimlerini Türkiye’ye getirmiyor, üçüncü ülkelere götürme yolunu arıyor. Sizler de Avrupa’daki gurbetçi vatandaşlarımızla görüşüyorsunuz, onlar tepkilerini ulaştırıyor.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Yok öyle bir şey!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, hani e-ticaret yasası görüşüyoruz ya; acaba diyorum, bu yasanın içerisinde İsrail’e yakıt sevkiyatını güvence altına alan bir madde de var mı?

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Yazıklar olsun sana! Sana yazıklar olsun!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Acaba bu yasanın içerisinde İsrail’e demir çelik satışı da bir şekilde düzenleyen bir madde var mı? Hani Sayın Bakan geçenlerde “Çelik kubbe yapacağız.” dedi ya, çelik kubbe yapacak demir çelik de kalmadı, hepsi İsrail’e zaten gidiyor.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Anca böyle konuşarak İsrail’e hizmet ediyorsun!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, tüketiciyi korumaktan bahsediyorsak bu açıdan, evet, burada bazı düzenlemeler, teknik düzenlemeler, yasalar çıkmalı ama şu yasayı baştan sona okuduğunuz takdirde, hiçbir şekilde tüketiciyi rahatlatacak, önünü açacak bir durum yok ortada. Evet, düzenleme yaptığımızda deyin ki: “Küresel şirketlerin ticaretine dair düzenleme.” Hiç kimse tüketici korunuyor falan diye avunmasın, avutulmasın. Evet “kalıcı veri saklayıcı” kelimelerinin de tümüyle kaldırılmasını... Çünkü veri güvenliği en fazla bu dönemde tehdit altında. Bunun için de halkımızın daha fazla korunarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, konuşmama müdahale...

BAŞKAN – Selamlayın açmadan, buyurun.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Günde 15 kere konuşuyorsun, hâlâ konuşacağım diyorsun Necmettin Bey ya!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Selamla tabii ya, Allah Allah!

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Hepsini yanlış söylüyorsun; uyduruyorsun, uyduruyorsun söylüyorsun ya!

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinde geçen “veya” ibaresinin “ya da” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ednan Arslan

Talat Dinçer

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Tekin Bingöl

Türker Ateş

Nail Çiler

Ankara

Bolu

Kocaeli

Kadim Durmaz

Şeref Arpacı

Tahsin Becan

Tokat

Denizli

Yalova

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Yalova Milletvekili Sayın Tahsin Becan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN BECAN (Yalova) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teklifle, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da değişikliğe gidilmektedir. Her ne kadar söz aldığım madde konut finansman sözleşmelerinin uzaktan mesafeli yapılabilmesine yönelik uyum düzenlemesine ilişkin olsa da konuşmama teklifin ana konusu olan e-ticaret sektöründe söz sahibi firmaların düşük lisans bedeli ödemeleri karşılığında yatırım teşviki almasını üzerine başlamak istiyorum.

Bu düzenlemenin, e-ticaret sektöründe söz sahibi firmaların düşük lisans bedeli ödemeleri karşılığında ihracatlarını artırma ve yatırım teşviki olarak ülkeye yatırım getirme sözü karşılığında eklendiği anlaşılmaktadır. Şöyle ki: Bu şartları taşıyan firmaların yurt dışına e-ticaret yoluyla ürün satışı yapmaları ya da sanayi teşvik belgeleri olarak yatırım harcaması yapmaları hâlinde bu ihracat tutarlarının veya harcamalarının 2024'te 4 katını, 2025'te 3 katını, diğer yıllarda ise 2 katını net işlem hacimlerinden indirim sağlamaktadırlar. Böylece, çok daha az lisans bedeli ödeyerek, bu yolla, e-ticaret firmalarının sürekli şikâyetçi olduğu bu bedellerin daha düşük ödenmesi sağlanacak; tek şart olarak firmaların ihracatlarını artırması ve yatırım harcamalarını yükseltmesi aranıyor.

Yine, bu teklifte firmalara sağlanan başka bir kolaylık da firmanın işlem hacminin piyasadaki diğer firmaların toplam net işlem hacmine kıyasla en fazla yüzde 20 olabileceği kuralına yüzde 23'e kadar müsaade edilerek ihlal olarak sayılmayacak.

Anlaşıldığı üzere "ihracatta e-ticaret firmalarına kolaylık ve indirim getirme" adı altında adrese teslim indirimler sağlanması açıkça adil, rekabet, eşitlik, piyasa koşullarının belli oyuncular adına dengesinin değiştirilmesi sonuçlarını beraberinde getirecektir.

Sayın milletvekilleri, işin bu tarafından diğer tarafına geçerse, iktidar her zaman olduğu gibi, birtakım çıkar gruplarına dudak uçuklatacak teşviklerle, başka kimseye verilmeyen ucuz kredilerle zenginleştirip müteahhitlerden sildiği vergi borçları gibi benzer uygulamalarla ayrıcalıklı bir zümreyi hep kollamakla meşgul. Çeken yine gariban, yoksul, emekçi oluyor; iktidar bu öngörüsüz ekonomi politikalarıyla daha çok vergi paketleri getirerek yükü halkın sırtına yüklüyor. Tarımda çay üreticisi kan ağlıyor, fındık üreticisi yok sayılıyor, milletin efendisi çiftçilerimiz kaderine terk edilmiş; emekli, asgari ücretli iktidarın hesabına hiç gelmiyor. Her türlü vergiye yüzde 50'nin üzerinde zam yapıp halkın borcundan bile vergi kesecek kadar gözü dönen iktidar, tuzu kurulara, canı isterse vergi ödeyenlere ve teşvik alanlarına dokunmuyor. Ayrıca, yurttaşlarımızın verdiği vergilerin karşılığı olarak kendi illeri için beklediği ve hak ettiği yatırımları, tasarruf tedbirlerini de ekleyerek... Yalnız kendi seçim bölgem için, Yalova için değil, tüm illerimiz için zor durum yaşamaktayız.

Sayın milletvekilleri, devlet; para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır, piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önlemek zorundadır. Ancak teklifteki söz konusu maddeler ticaret ve sanayinin bütünlüklü bir e-ticaret sistemini kurması bir yana "ihracatın ödüllendirilmesi" adı altında farklı kesimlere ayrıcalık tanınması sonucuna yol açmıştır. Hatta sektörde özellikle büyük ölçekli firmaların lisans bedellerinin yüksek tutarda olduğu iddiasıyla indirilmesi ya da lisansa tabi işlem hacimlerin düşürmeleri hususunda baskılarının da sonucunu getirmiştir.

Teklif, kapsamlı etki analizi içermemekte, kamunun vazgeçtiği gelir karşılığında sektörden kısa, uzun vadede ihracatta oluşabilecek katkıları ve beklentileri ölçmemekte, kartelleşmeye gidebilecek bir sürü şeyin de önünü açmaktadır. Bu nedenle, yine buna bağlı olarak da zincir marketler yasasının bir an önce -yıllardır mahallesine veresiye hesabı açan bakkalların, marketlerin kepenklerini kapattıklarını duyuyoruz, gittikçe de sayıları azalıyor- çıkması lazım. İnsanlar ekonomik sıkıntılarını gidermek için 100 bin liralık kart aldı, hatta çoğunun limiti de daha yüksek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN BECAN (Devamla) – Bunu da bankalar sormadan artırdıkları için hem alışveriş yapıyor hem vergisini ödüyor, arkadan da yeniden ikinci bir vergi ödüyor; bunu da önlemek gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Becan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi işleme alacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Taşçı

Yavuz Aydın

Burhanettin Kocamaz

Tekirdağ

Trabzon

Mersin

Şenol Sunat

Hüsme Kırkpınar

Manisa

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Kamuran Tanhan

Osman Cengiz Çandar

Ayten Kordu

Mardin

Diyarbakır

Tunceli

Adalet Kaya

Özgül Saki

Hüseyin Olan

Diyarbakır

İstanbul

Bitlis

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Burhanettin Kocamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika, uzatamıyoruz Sayın Başkan.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 6'ncı maddesinde, uzaktan iletişim araçlarıyla mesafeli olarak yapılan konut kredileri sözleşmeleri için açılan ve sadece bu krediye ilgili işlemlerin yapıldığı hesapların tüketicinin aksine yazılı bir talebi olmadıkça kapatılması konusunda düzenlemeye gidilmektedir.

Değerli milletvekilleri, her ne kadar burada yapılan düzenlemelerle tüketici ve konut kredisi sözleşmelerini tüketicilere kolayca sunma amaçlanmış olsa da artan faizler ve düşük ücretler karşısında vatandaşlarımızın bırakın yeni sözleşme yapmayı ve kredi kullanmayı bankaların önünden geçecek hâli kalmamıştır. Her gün artan konut fiyatları, yüksek enflasyon ve faiz oranları nedeniyle dar gelirli vatandaşlarımız konut kredisi kullanmak ve ev sahibi olmak bir yana ev kiralarını dahi ödemekte zorlanmaktadır. Bu Hükümet döneminde dar gelirli vatandaşlarımızın konut sahibi olabilmeleri artık hayaldir, tüketicilerin alım gücü dibe vurmuştur. Yüksek enflasyon, artan faiz oranları ve düşük ücretler vatandaşları âdeta borç batağına sürüklemiş; özellikle tüketici kredileri ve kredi kartı borçlarında yaşanan artış endişe verici boyutlara ulaşmış, bankaların takipteki alacakları da patlamıştır. Bankaların takipteki alacakları bireysel kredilerde yüzde 47, konut kredilerinde yüzde 26, taşıt kredilerinde yüzde 44 ve ihtiyaç kredilerinde ise yüzde 47 artmıştır. Kredi kartlarındaki takipteki alacaklara yılbaşından bu yana yüzde 156 artmıştır. Böylece, 2023 yılında 160 milyar 271 milyon lira olan bankaların takipteki alacakları 2024 yılının ilk sekiz ayında neredeyse 2 kat artarak 249 milyar 308 milyon liraya ulaşmıştır.

Hükümet hemen hemen her alanda yaşanan fahiş fiyat artışlarına karşı tüketicileri koruyamamış, tarlada ve bahçede para etmeyen ya da çok düşük fiyatlarla üreticiden alınan ürünler marketlerde yüksek fiyatlarla el yarmaktadır. Tüketicileri korumakla yükümlü olan Ticaret Bakanlığı yüksek fiyatlara müdahale etmek yerine bu durumu sadece seyretmektedir. Bakanlık başka işlere bakmaktan tüketicilerin sorunlarına bakamaz hâledir. Bu nedenle, tüketicilerin haklarını koruyacak kapsamlı bir tüketici bakanlığının kurulması ülkemizde kaçınılmaz hâle gelmiştir. Bankalar kredi kullanan bütün vatandaşlardan hâlen "kredi tahsis ücreti" adı altında dosya masrafı almakta, tüm itirazlara rağmen tüketicilerden ısrarla kredi kartı yıllık ücreti tahsil etmektedir. Tüketicinin sesine bu Hükümetten ne

yazık ki kulak verecek kimse kalmamıştır. Vatandaşlar “Kredi kartı yıllık ücreti yasal değil, kaldırılсын.” derken Hükümet yeni bir çalışma yaparak bu ücreti kendisi için yasal bir hâle getirmek istiyor. Vatandaşlar bir de bu dar günlerinde limiti 100 bin TL ve üzerinde olan her bir kredi kartı için yıllık 750 TL Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na katkı payı ödemek zorunda kalacaktı. Neyse ki bu teklif Komisyonunda geriye çekildi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüketiciler ve satıcılar arasında yaşanan uyuşmazlıklar her geçen gün artmakta. Bu kapsamda, tüketici hakem heyetlerine yapılan başvurular da doğal olarak her gün artmaktadır. 1995 yılından itibaren yirmi sekiz yılda 17 milyon uyuşmazlık olayı tüketici hakem heyetleri tarafından karara bağlanmış, tüketici hakem heyetlerine sadece 2023 yılında toplam 707.814 başvuru olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Devamla) – Yapılan bu başvuruların büyük bir kısmı maalesef, cep telefonu, kredi kartı, üyelik ücretleri ve GSM abonelikleri konusunda yapılmış ve hiçbir çözüme de ulaşılamamıştır.

Buradan Hükümete sesleniyorum: Ne olur, bir kere de halkın yaşadığı problemlere kafa yorun diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı, Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Cengiz Çandar.

Buyurun Sayın Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Van’da kaybolduktan on sekiz gün sonra cenazesi bulunan 21 yaşındaki Diyarbakırlı Rojin Kabaiş’in ailesine başsağlığı diliyorum. Az önce Grup Başkan Vekilimiz Gülüstan Koçyiğit de sözünü etti, bugün Van’da Rojin Kabaiş için ve kadın ölümlerine karşı açıklama ve yürüyüş yapılmak isteniyordu, son derece kaba bir şekilde, barikatlarla engellenmek istendi. Kadınların erkek failer tarafından öldürülmesini önleyemeyen iktidar kadın cinayetlerine karşı ortaya konan demokratik tepkileri de engellemeye çalışıyor. Bu kadın kurumuna varan erkek şiddetine karşı etkili bir acil eylem planının hayata geçirilmesi gerekiyor ve 6284 sayılı Kanun’un etkin biçimde uygulanmasının zamanı geldi geçiyor.

Şu anda burada ekonomiyle ilgili bir kanun teklifini görüşüyoruz. Biliyorsunuz, ülkemizin çocuğu Profesör Daron Acemoğlu 2024 Nobel Ekonomi Ödülü aldı, Cumhurbaşkanı da kendisini tebrik etti. Bu ödülün kendisine verilme gerekçesi olarak -onun yanı sıra 2 ayrı profesöre- Nobel Komitesi şu açıklamada bulundu: “Hukukun üstünlüğünün zayıf olduğu ve kurumların halkı sömürdüğü toplumlarda büyüme ya da daha iyiye doğru değişim gerçekleşmez. Ödül sahiplerinin -yani Daron Acemoğlu bunların başında- araştırmaları bunun nedenini anlamamıza yardımcı oluyor.” Şimdi sözü Daron Acemoğlu’na bırakalım, aşağı yukarı bundan tam iki yıl önce, 25 Ekim 2022 tarihinde “Türkiye’de çok derin bir demokrasi krizi var.” diyor Daron Acemoğlu. Ve diyor ki: “Eskiden demokrasiye tehdit çoğu zaman askerlerden ya da darbelerden geliyordu. 2005-2006 senesinden beri darbe bayağı az. Onun yerine başka bir tehdit türedi demokrasilere; medya özgürlüğüne karşı, seçimle gelen liderlerin giderek kendilerini kısıtlayan hukuk devletini ortadan kaldırmaları, muhalefet liderlerini hapse atmaları, büyük bir kutuplaşma, yalan medyası.” Bu, Türkiye için geçerli mi? Tam da Türkiye için geçerli. Böyle bir durum var mı? Evet, Selahattin Demirtaş, muhalefet lideri, 2016 yılından bu yana tam sekiz yıldır hukuksuz bir şekilde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları çiğnenerek hapiste tutulmaya devam ediyor. Şimdi, bu Daron Acemoğlu, aradan bir yıl geçtikten sonra, seçimlerin ardından T24’te çıkan bir söyleşide “Türkiye ekonomisinden beş sene daha umut kesileceğini mi düşünüyorsunuz?” sorusuna, bugünleri kastederek “Yok, hayır, böyle düşünmek şart değil ama çok büyük umutların da olmaması lazım. Demokrasi tamamen ortadan kalkmadı, epey zayıfladı, kalitesi düştü; en önemlisi, medya olmak üzere bazı ayakları kırıldı. İkincisi, bağımsız yargıdır. Türkiye denklemine, en önemli üçüncü faktör ise başkanlık sistemi çünkü bu değişim Türkiye demokrasinin karakterini de değiştirdi. Ama bunların hepsi arkada kaldı. Gelecek beş sene içinde muhalefet de gelse -6 kutuplu, 7 kutuplu bir şekilde- bugün yaşanan sıkıntıları çok hızlı bir biçimde çözeceğini sanmıyorum.” diyor ve devam ediyor diyor ki: “Ama şunu görmek lazım: Erdoğan’ın kişisel özelliklerini bir yana koysanız da dünyanın her tarafında

herhangi bir lider, bir ülkede on-on beş sene iktidarda kaldığı vakit bunun olumsuz etkilerini görüyoruz. Mesela, Afrika’da on sene üzerinde kalan çok lider var. Buralarda öncelikle ekonominin kötüye gittiğini görebiliyoruz, elbette demokrasinin üzerinde de etkisi oluyor. Liderin çevresindekiler -aynı Erdoğan ya da Putin’de olduğu gibi- ufak bir halka yaratıyorlar. Bu halka içindekiler gerçekleri, eleştirileri, farklı fikirleri içeri geçirmek yerine sadakat üzerine işleyen bir sistemde çok dar bir çevrenin fikirlerinin etkisinde kalıyorlar.” Soruyu soran, Mehmet Şimşek’in Bakanlığa getirilmesinin durumu değiştirip değiştirmeyeceğini sorduğu zaman “Ben de size 3 soru sorayım.” diyor. “Birincisi, bu yapısal problemler ne zaman çok net bir şekilde ortaya çıktı ve hiçbir şey yapılmadı? Kimin Ekonomi Bakanlığında?” diyor. Mehmet Şimşek’in Ekonomi Bakanlığında. Böyle bir ekonomide Daron Acemoğlu’nun bu değerlendirmelerini göz önünde tutarsanız bu Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin de hiçbir anlamı olmadığını sonucuna kolaylıkla varırsınız.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çandar.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsa Mesih Şahin

Mustafa Nedim Yamalı

Sema Silkin Ün

İstanbul

Ankara

Denizli

Mehmet Karaman

Selçuk Özdağ

Hasan Ekici

Samsun

Muğla

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ŞAHİN TİN (Denizli) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Konya Milletvekili Sayın Hasan Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, teklifle tüketici kredisi ve konut finansmanı sözleşmelerinin elektronik yöntemlerle yapılması imkânı getirilmektedir. Bu noktada elektronik yöntemlerle yapılan sözleşmelerin özellikle dijital okuryazarlık kabiliyeti düşük tüketiciler açısından tüketici bilgilendirme ve anlama sorunları, tüketici haklarının ihlali, güvenlik ve gizlilik sorunları, müşteri hizmetleri ve destek eksiklikleri, dijital erişim eşitsizlikleri gibi olumsuz etkileri olacaktır. Bu nedenle tüketici eğitimi, güvenlik önlemleri, yasal destek, erişim kolaylığı ve dijital eşitlik sağlanmadan mezkûr sözleşmelerin elektronik yöntemlerle yapılması sorunlara ve haksız uygulamalara yol açacaktır. Ayrıca, kullanıcıların etki edemediği ve denetleyemediği bir bilişim altyapısındaki işlemlerden dolayı sorumlu tutulması ciddi güvenlik risklerini de beraberinde getirmektedir. Bunun en son örneği, siber güvenlik yazılım firması olan CrowdStrike şirketinin son güncellemesinin dünya çapında yazılım krizine neden olarak bankacılık uygulamalarını da kapsayan bir dizi soruna yol açmasıdır. Böyle bir kriz ortamında sistemin sadece kullanıcısı olan tüketicilerin bilgilerini ve güvenliğini gerçek anlamda sağlayamamanın getirdiği riskler göz önünde tutularak özellikle kredi sözleşmelerinin en başta yazılı olarak kurulması

ve sonrasında işlemlerin müşterinin talebi hâlinde bilişim sistemleri üzerinden takip edilmesi daha yerinde olacaktır.

Değerli milletvekilleri, yasa teklifinde en çok eleştiri konusu olan elektronik ticarete ilişkin düzenlemelerdir. Yapılan düzenlemeler belli şartları sağlayan e-ticaret hizmet sağlayıcılarına yatırım tutarları ve yurt dışı satışlarının 4 katına varan tutarda lisans ücretlerinden indirim imkânı tanınmaktadır. Söz konusu lisans ücretlerinin belirlenmesinde kullanılan eşik tutarlar özellikle büyük çaplı elektronik ticaret firmaları için anlamlı tutarlara erişmekte olup mevcut hâliyle büyük dijital platformların piyasayı domine edici şekilde büyümelerinin önüne geçilmesini amaçlamaktadır. Fakat getirilen teklifle pazar payını giderek artıran dijital e-ticaret şirketlerinin yükümlülükleri azaltılarak daha da büyümelerinin önü açılmaktadır. Mevcut düzenlemede lisanslama ücretlerinin belirlenmesine ilişkin net işlem hacminin belirlenmesinde e-ticaret hizmet sağlayıcılarının sadece elektronik ticaret pazar yerleri üzerinden yurt dışına yapılan ihracat tutarları net işlem hacminden düşerken getirilen teklifle yurt dışı ihracatının 2024 yıl için 4 katı 2025 yılı için 3 katı net işlem hacminden indirilmektedir. Bu durum, söz konusu e-ticaret hizmet sağlayıcılarının yurt dışı ihracat kalemlerini ve hacimlerini azaltıcı etkiler doğuracaktır. Diğer yandan, pazar payının yüzde 20’den az olması şartıyla yatırımların net işlem hacminden düşülmesi yerinde bir düzenleme gibi gözükse de aslında piyasaya yıkıcı bir rekabet gücüyle girecek olan küresel ölçekteki büyük firmaların ilk girişte yerel firmalara karşı rekabet avantajı elde etmelerine yol açacaktır. Bu açılardan büyük ölçekli yurt dışı e-ticaret hizmet sağlayıcılarına rekabet koşullarını yok edici teşvikler sağlanması anlamına gelen bu düzenlemelerin tekliften çıkarılması gerekmektedir.

Dijital platformların getirdiği en büyük handikap, ticaret alanlarını büyütmeyle birlikte monopolleşme veya oligopolleşme riskleridir. Pazarda tek bir oyuncunun ya da az sayıda oyuncunun olması doğal olarak rekabeti azaltacak, bu da ürün ve hizmet kalitesinin düşmesine ve fiyatların artmasına neden olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “çıkarılmıştır” ibaresinin “ilga edilmiştir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Selcan Taşçı

Burhanettin Kocamaz

Yasin Öztürk

Tekirdağ

Mersin

Denizli

Şenol Sunat

Yavuz Aydın

Hüsmen Kırkpınar

Manisa

Trabzon

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen, Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2003 yılında yürürlüğe giren ve daha sonra çeşitli değişikliklerle güncellenen Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Türkiye’de tüketicilerin haklarını korumayı amaçlayan temel yasal çerçeveyi oluşturmaktadır. Ancak bu kanun her ne kadar bazı iyileştirmeler içerse de tüketici haklarını etkin bir şekilde koruma konusunda yetersiz kalmıştır. AK PARTİ’si hükümetleri Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’da bazı değişiklikler yapmış olsalar da bu düzenlemelerin çoğu yüzeysel kalmış ve

uygulamalarda karşılaşılan sorunları çözmede etkisiz olmuştur. Örneğin, gizli ayıplar ve hatalı ürünler gibi tüketicilerin sıkça karşılaştığı sorunlara karşı kanun yeterli koruma sağlamamaktadır. Ayrıca, iade süreçleri ve garanti hakları konusunda işletmelerin uygulamaları ile kanunun ruhu arasında ciddi farklar bulunmakta ve tüketiciler bu haklarını etkin bir şekilde kullanamamaktadır. Bu eksikliklerin temel nedeni Hükûmetin güçlü denetim mekanizmaları kurmamış olması ve kanunun işletmeler üzerinde caydırıcı bir etkisinin olmamasıdır. Özellikle büyük ticari işletmeler tüketici haklarını göz ardı ederek uygulamalarını sürdürmekte, zayıf denetimler ise bu sürecin devam etmesine neden olmaktadır. Son yıllarda özellikle e-ticaretin yaygınlaşmasıyla birlikte yanıltıcı reklamlar ve yanlış pazarlama teknikleri tüketicileri ciddi şekilde mağdur etmektedir, Hükûmet bu konuda yeterli adım atmamakla eleştirilmektedir. Yanıltıcı reklamlar, tüketiciyi yanlış bilgilendirerek ürün ya da hizmet hakkında gerçeği yansıtmayan bilgiler sunmakta ve tüketicilere bu nedenle zarar vermektedir. Özellikle on-line alışveriş platformlarında tüketicilere sunulan sahte indirimler, kalitesiz ürünlerin “marka” adı altında satılması ve iade süreçlerinin karmaşıklığı bu sorunun başlıca unsurlarıdır. AK PARTİ’si bu alanda etkin bir düzenleme yapmadığı gibi, bu tür yanıltıcı uygulamalara karşı ciddi bir yaptırım da uygulamamaktadır. Mevcut yasal düzenlemeler yanıltıcı reklam ve pazarlama tekniklerine karşı yeterince caydırıcı değildir ve mağdur olan tüketiciler uzun yasal süreçlerle karşı karşıya kalmaktadır.

Bir diğer önemli sorun ise denetim eksikliği ve piyasa gözetimindeki yetersizliklerdir. Tüketici haklarının korunması yalnızca yasaların varlığıyla değil, bu yasaların etkin bir şekilde uygulanmasıyla mümkündür. Ticari işletmelerin ve hizmet sağlayıcıların tüketici haklarını ihlal ettiği durumlarda devletin etkin bir müdahalesi söz konusu olmamaktadır. Bu durum özellikle küçük ölçekli işletmelerin yanı sıra büyük ölçekli şirketler tarafından suistimal edilmektedir. Tüketici şikâyetleri üzerine yapılan denetimler ya gecikmekte ya da yetersiz kalmaktadır. Özellikle gıda sektörü, hizmet sektörü ve e-ticaret alanında devletin denetim mekanizmalarının zayıf kalması tüketicilerin sağlığı ve güvenliği açısından ciddi tehdit oluşturmaktadır. Denetimlerin yetersizliği, özellikle büyük şirketlerin tüketici haklarını ihlal etme riskini artırmakta ve küçük işletmelerle rekabet etmelerini kolaylaştırmaktadır.

Türkiye’de tüketici haklarının korunmasında önemli bir role sahip olan tüketici hakem heyetleri tüketicilerin şikâyetlerini değerlendirmek ve çözmek amacıyla kurulmuştur ancak bu heyetler ciddi iş yükü ve yetersiz kaynaklar nedeniyle etkin çalışmamaktadır. Tüketici hakem heyetlerinde kararların alınması genellikle uzun sürmekte ve birçok tüketici bu süreçlerin uzaması nedeniyle haklarından vazgeçmektedir.

Tüketici haklarının korunmasında en önemli unsurlardan biri, tüketicilerin kendi haklarını bilmesi ve bu hakları savunabilmesidir ancak AK PARTİ’si döneminde tüketici bilincinin artırılmasına yönelik yeterli politika ve eğitim programları geliştirilmemiştir. Tüketiciler, satın aldıkları ürün veya hizmetlerle ilgili olarak ne gibi haklara sahip olduklarını çoğu zaman bilmemekte ve bu durum işletmeler tarafından suistimal edilmektedir.

Bankacılık ve finans sektöründe özellikle kredi kartı kullanımı ve kredi kullanımı işlemleri konusunda tüketici hakları sıkça ihlal edilmektedir. Bankaların yüksek faiz oranları, hesap işletim ücretleri ve diğer kesintiler tüketicilerin finansal alanda zor durumda kalmasına neden olmaktadır. AK PARTİ’si hükûmetleri bu konularda bankalarla iş birliği yaparak, tüketiciyi koruyacak önlemler almaktan ziyade bankaların çıkarlarına yönelik düzenlemeler yapmış ve bu da tüketicilerin mağduriyetine yol açmıştır.

Yetersiz yasal düzenlemeler, eksik denetimler ve etkin olmayan tüketici bilinçlendirme politikaları bu süreçte Hükûmetin en çok eleştirildiği konular arasında yer almaktadır. Tüketici haklarının korunması yalnızca yasaların varlığıyla değil, bu yasaların etkin bir şekilde uygulanması ve tüketicinin bilinçlendirilmesiyle mümkündür diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 161 sıra sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde geçen "yer alan" ibaresinin "geçen" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ednan Arslan

Talat Dinçer

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Tekin Bingöl

Kadim Durmaz

Türker Ateş

Ankara

Tokat

Bolu

Şeref Arpacı

Nail Çiler

Elvan Işık Gezmiş

Denizli

Kocaeli

Giresun

Orhan Sümer

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin 7'nci maddesi sadece bir düzenleme maddesidir. Zaten son dönemde görüşülen kanun tekliflerinin, yandaş medyada her gün köpürtülen konuların, siyasi nabız yoklama yöntemlerinin vatandaşın yaşadığı sorunları unutturmak için olduğunu hepimiz biliyoruz. Ben bugün burada, iktidarın uzun yıllardır uyguladığı yanlış mülteci ve sığınmacı politikalarının ülkemizde nasıl derin bir demografik değişime yol açtığını ve bu durumun yarattığı sorunları bir kez daha anlatmak istiyorum.

Türkiye, yıllardır büyük bir göç dalgasıyla karşı karşıya ancak bu göçün yönetme biçimi sadece mülteciler ve sığınmacılar için değil, aynı zamanda vatandaşlarımız için de çok ciddi sorunlar yaratmaktadır. Özellikle memleketim Adana ve Mersin, Gaziantep, Hatay, Kilis gibi sınır ve büyükşehirlerimizde bir göç dalgasının etkileri en yoğun şekilde hissedilmektedir.

Bazı fotoğraflar göstermek istiyorum. Bakın, burası Büyük Saat Kulesi, turistik merkezlerden biri, ayrıca gastronomi merkezi de sayılır, gece gündüz fotoğraflardaki gibi ışıl ışıldır; internette "Adana" yazdığımızda hemen karşınıza çıkar.

Değerli milletvekilleri, burası da Adana'mızın Kozan ilçesine bağlı Anavarza Kalemiz, romanlara konu olmuştur; bu güzelliği dünyanın hiçbir yerinde bulamazsınız, insanı büyüleyici bir dokusu vardır.

Burası âdeta bir kartpostal gibidir, Adana'mızda tam güneş batarken bir pamuk tarlası. AKP iktidarı tarımı bitirdiği için bulutlar yeryüzüne inmiş gibi gözükünce bu görüntüye rastlamak da artık mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, bu fotoğraf bir Avrupa kentinden değil Adana'da Portakal Çiçeği Festivali'nden; Türkiye'nin aydınlık yüzünü gösteren, insanların mutlu olduğu, festivallerin yasaksız ve sorunsuz yapıldığı günlerden; baktığımız zaman içimizi ısıtan fotoğraflar.

Şimdi bazı konulara da değinmek istiyorum. Biz Adana'nın göğsünü kabartacak yüzlerce örnek verebilirim ancak şimdi de gelelim yirmi üç yıllık AKP'nin uyguladığı yanlış mülteci ve sığınmacı politikasından sonra şehrimizdeki görüntülere.

Bakın, sırayla birkaç fotoğraf göstermek istiyorum. Burası âdeta küçük bir Afganistan, Suriye, Irak ya da Pakistan'dan kareler değil bu, memleketimde çekilmiş, Adana'da çekilen bir fotoğraf karesi. Şehrimizin sadece görüntüsü değişmiyor, yıllardır demografik yapısı da değişiyor.

Bakın, burası da Adana'da tekrar başka bir sokakta çekilen fotoğraf. Maalesef, hayat tarzı, gelir kaynağı, eğitim durumu, okullardaki öğrenci sayısı, esnaf, iş gücü, sosyal ilişkiler, gündelik alışkanlık baştan aşağı bu durumu etkiliyor. Bu fotoğrafları fazlasıyla gösterebilirim. Yerli halk ile sığınmacılar

arasında sosyal gerilim artıyor, gerilim suça dönüşüyor, şehrimizde güven azalıyor, korku başlıyor, her gün çok sayıda adli vaka meydana geliyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Adana’yı bitirmişler, Adana’yı.

ORHAN SÜMER (Devamla) – Bunlar; yaralama, taciz, uyuşturucu, cinayet gibi kesinlikle çözüm üretilmesi gereken konular oluyor. İşsizlik oranlarının arttığı, sosyal hizmetlere erişimin zorlaştığı ve suç oranlarının yükseldiği şehirlerde güvenlik, sosyal hayat ve huzur tehdit altındadır. Biliyorsunuz, Türkiye ortalamasında, Adana’da uyuşturucu ve cinayet 1’inci sırada.

Değerli milletvekilleri, bir ülkenin göçmen kabul etmesi elbette ki insani bir meseledir ancak bu sürecin sağlıklı bir şekilde yönetilmesinin, entegrasyon politikalarının devreye sokulmasının ve şehirlerimizin demografik yapısının korunmasının büyük önem taşıması lazım. Sınırlarımızın kevgire döndüğü, ne idiği belli olmayan milyonlarca kişinin elini kolunu sallaya sallaya ülkemize giriş yaptığı, vatandaşlığımızın parayı verene altın tepside sunulduğu bu düzeni mutlaka değiştireceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Şehirlerimizin yeniden güven içerisinde, sokaklarında dolaşabildiğimiz, festivalleriyle Avrupa kentlerini andıran, kadınların, çocuklarımızın korkmadan sokağa çıkabildiği, şehirlerimizin dokusunun yeniden canlandığı güzel günlere döndüreceğiz sözünü veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2293) esas no.lu Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde geçen “yer alan” ibaresinin “bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamuran Tanhan

Adalet Kaya

Ayten Kordu

Mardin

Diyarbakır

Tunceli

Özgül Saki

Hüseyin Olan

Heval Bozdağ

İstanbul

Bitlis

Ağrı

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ayın 19’unda aile hekimlerinin Ankara’da bir mitingi olacak. Neyi protesto ediyorlar? Aile hekimliği sisteminde Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği’nin bilimsel temellerden uzak olduğunu belirtiyorlar. Biliyorsunuz, 2003 yılında Sağlıkta Dönüşüm Programı ve aile hekimliği sistemiyle birinci basamak sağlık sistemine, sağlık hizmetlerine bir darbe vuruldu ve sekteye uğratıldı. Sağlık piyasaya açıldı, her tarafa özel hastaneler, tıp merkezleri, özel laboratuvarlar, görüntüleme merkezleri, özel dal hastaneleri, özel yoğun bakım üniteleri; paran varsa sağlık var. Şimdi çok daha net görüyoruz, paranız yoksa randevu kuyruklarında beklemektesiniz. Aile sağlığı merkezleri cari giderlerini bile karşılayamıyorlar; işte, bu, Sağlıkta Dönüşüm Programlarının sonuçları olarak karşımıza çıkan bir yük. Birçok ASM kirasını ödeyemeyecek durumda. Türk Tabipleri Birliği, aile hekimlerinin aile hekimliği sisteminden çıkmak istediğini söylüyor. İstanbul’da olası bir depremde mevcut aile sağlığı merkezlerinin yüzde 10’unun ancak hasarsız kalacağı söyleniyor. Bakınız, 500’ün üzerinde aile sağlığı merkezi olası bir depremde yıkılacak. 6 Şubat depremlerini yaşadık, yaklaşık iki yıl oldu ve bu bölgede, deprem bölgesinde iki yıldır bir aile sağlığı merkezi bile henüz yapılmış değil. 2023 yılı Sağlık İstatistikleri Yıllığı da yayınlandı ve burada diyor ki... Görülen o ki Türkiye’de azalan tek kurum var, o da aile sağlığı merkezleri.

Sağlık Bakanlığı... Sağlık Bakanı Sayın Memişoğlu göreve geldi, göreve geldiğindeki ilk demeçlerinden biri Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın aslında bir hata olduğuna dair. Konuşmaların içerisinden, satır aralarında daha doğrusu, biz bunu okuduk. Ne dedi? "Biz birinci basamak sağlık hizmetlerini artık güçlendirmeliyiz." Hatta sağlık ocağı sistemine atıfta bulundu, benzer bir sistemi yeniden inşa etmek gerektiği üzerinde bir yorum yaptı ama gelin görün ki bugün bunun tam tersi bir uygulamayla Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın devamı niteliğinde Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nde değişiklikler yapılmakta.

"Hastalık Yönetim Platformu" diye bir platform var burada, daha önce de vardı, biraz değişiklikler de var bu yönetmelikte; burada tarama testleri yapılıyor tanı koymayla ilgili. Bakınız, birinci basamak sağlık hizmetlerinin önemi burada zaten, size gelen ya da aslında sizin ulaşmanız gereken bir nüfusunuz var, erken tanı burada önemli; böyle hastalık yönetim platformlarına ihtiyaç yok ama bu platform aslında şunu dayatıyor: Çok tarama yap, çok tanı koy, performans al. Peki, tarama ve tanı için performans sistemine mi ihtiyaç var, ücret almaya mı gerek var? Aile sağlığı merkezindeki bir aile hekiminin görevi, bir sağlık emekçisinin görevi zaten bu değil mi? Çok garabet bir şey. Nüfusunuza kayıtlı olan nüfustan birileri eğer altı ay boyunca size gelmezlerse ücretiniz kesilecek yani size bağlı olan nüfus eğer sağlıklı ise, size gelmiyorsa o zaman ücretinizin kesilmesi gerekiyor; böyle bir uygulama olabilir mi? Zaten görevimiz halk sağlığı, koruyucu sağlık hizmetleri değil mi?

Bakınız, vergi yükü nedeniyle aile hekimlerinin ücretleri, aile sağlığı merkezi çalışanların ücretleri zaten kesiliyor, dokuzuncu ayda yüzde 35 vergi dilimine düşüyorlar. Bir aile hekimi dokuzuncu aydan itibaren iki saat sadece vergi için çalışıyor, bir ebe hemşire bir buçuk saat sadece vergi için çalışmak zorunda kalıyor ve otuz iki haftadır aile hekimleri hem tüm toplumun üzerindeki vergideki bu adaletsizliği ortadan kaldırmak için hem de kendileri için "Vergide adalet istiyoruz." kampanyası yürütüyorlar.

Bugün aile sağlığı merkezlerinde tetanos aşısı yok, kuduz aşısı yok, hepatit A, hepatit B aşısı yok, kuduz immünglobulinine ulaşamıyor. Aşı yokluğu nedeniyle çocuklar, gebeler, bebekler aşı olamıyorlar ve 21'inci yüzyıl Türkiye'sinde bu yıl boğmacadan 5 çocuk öldü. Çözüm mü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Sürem yetmedi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bozdağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.44

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 8’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

161 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 17 Ekim 2024 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Teşekkürler arkadaşlar.

Kapanma Saati: 22.47

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun eğitim hakkından faydalanamadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15077)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma ulaşan mektupta: “ Kardeşim Gökhan Yıldız (T.C. Kimlik No:21895573516) Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevi’nde kalmaktadır. Kardeşim 2021 yılında YKS sınavında Eşit Ağırlık dalında Türkiye genelinde 6092. oldu. Aldığı puan saygın üniversitelere girmeye yetiyordu. Ancak hakkında yürütülen soruşturmanın belirsizliğinden dolayı çeşitli üniversitelerin imkanlarını araştırdım. MEF Üniversitesi ile yaptığım görüşmede kardeşimin durumunu anlattım. Sorumlu kişi; cezaevlerinde öğrencilerinin olduğunu, Rektörlüğün ve Akademik Kurulun cezaevindeki hukuk öğrencilerinden devam zorunluluğu aramadığını ve sınavlara cezaevi aracılığı ile müsaade ettiğini söyledi. Biz de buna istinaden tercihimizi MEF Üniversitesi Hukuk Fakültesi yönünde kullandık. Bu zamana kadar okula devam zorunluluğu ve sınavların uygulanışı gerek MEF Üniversitesi’nde gerek ceza infaz kurumunda bir sorun olmamıştır. Kardeşim şu an Hukuk 3.sınıf öğrencisidir. Hatta 2023-2024 Güz Dönemi Vize Sınavlarına 17-22 Kasım 2023’te cezaevi aracılığı ile girmiştir. İnsanın kendisini geliştirme sürecinin bir parçası olan eğitim bir taraftan bireysel, diğer taraftan da kolektif yararları bünyesinde barındırır. Bireyi ilgilendiren yönüyle eğitim, tercih özgürlüğünü, bireyin karar alma süreçlerine katılımını, çoğulculuğu, bireyin bu süreç içerisinde kendini oluşturma, dönüştürme olanaklarını ifade etmektedir. Toplumu ilgilendiren yönüyle eğitim, bu alanın özel kişilere terk edilmesi sonucunu doğurur. Bu yönüyle eğitim hakkı, toplumun her üyesinin eşit koşullarda ve herhangi bir ayrımcılık yapılmaksızın bu sürece katılabilmesi için devletin uygun ortam ve koşulları yaratmasını gerektirir. Bu yönüyle eğitim sosyal bir haktır. Eğitim hiçbir ayrım gözetmeksizin, tüm insanlara tanınmış bir hak olup yalnızca çocuklar ya da öğrenciler

için değil, okul sistemi dışında, yetişkinler için de tüm yaşam boyunca kullanılması ve yararlanılması gereken bir haktır. Anayasamızın 42. Maddesi “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.” ifadesiyle eğitim hakkını tanımlamış aynı zamanda bu hakkın kullanım biçimini göstermekte ve sınırlarını ve yasaklamaları içermektedir. Eğitim hakkı ayrıca AİHS’e Ek 1 No’lu Protokol Madde 2 ile güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda 5275 sayılı CGTİHK 75/1 m. “... hükümlüye, kişiliğini geliştirmek, eğitimini güçlendirecek, yeni beceriler elde etmesini, suç işleme eğilimini yok etmeyi sağlayacak ve salıverme sonrasına hazırlayacak programlar uygulanır.” Bu maddeye istinaden hükümlüler İdare ve Gözlem Kurulu tarafından değerlendirilir ve eğitim konusunda teşvik edilir. Eğitim görenler olumlu notlanır. Böylece madde metninin mefhum-u muhalifi gereği kötü notlanır. Böylece denetimli serbestlik öncesi bu not dikkate alınır. Yani eğitim cezaevinde istenen ve teşvik edilen bir kurumdur. 4. 2020 yılında tüm dünyada pandemi vakası yaşanmıştır. Bundan birçok kesim etkilendiği gibi öğrenciler de etkilenmiştir. Yaklaşık 2 yıl tıp, mühendislik gibi uygulamaya dayalı bölümler bile uzaktan eğitim ile akademik süreci tamamlamışlardır. Gerek kamuoyunda gerek öğretimde hibrit, uzaktan eğitim metotları, bu vesileyle daha yoğun tartışılmış ve tartışılmaya devam etmektedir. Keza 6 Şubat 2022’de Maraş merkezli deprem sonrası YÖK’ün talimatıyla üniversitelerde uzaktan eğitim süreci yaşanmıştır. Tüm bu hususlar göz önüne alındığında çağımız uzaktan eğitim, hibrit eğitim dönemidir. Kardeşimin uzaktan eğitim görmesi, pandemi ve deprem sonrası uzaktan eğitim görmesinden farkı yoktur. YÖK’ün almış olduğu bu hukuksuz, ölçüsüz yasaklama işlemi ne kurum güvenliğine ne de eğitim kalitesine yararı vardır. Yani bu yasaklama, kamu yararına hizmet etmemektedir. İşlem amaç yönünden hukuka aykırıdır.” ifadelerine yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili Bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 3) Gökhan Yıldız isimli yurttaşın anayasal bir hak olan eğitim hakkından faydalanamadığı iddiası doğru mudur?
- 4) Konu ile ilgili bakanlığınız ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında mahpusların anayasal olan eğitim hakkından faydalanmaları amacıyla yapılan çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
- 5) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibarıyla cezaevlerinde örgün öğrenime kaydı bulunduğu halde sınavlara katılamayan mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1126-5110/7083

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1479071 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15077 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1126-5109/7082

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15077 Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Öğretimden yararlanma" kenar başlıklı 76. maddesinin birinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin örgün ve yaygın, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin ise yaygın öğretimden yararlanmalarının sağlanacağı,

B) "Genç ve Yetişkin Hükümlü ve Tutukluların Eğitim ve İyileştirilme İşlemleri ve Diğer Hükümler" konulu, 27/07/2007 tarihli ve 46/1 Nolu Genelgenin "Eğitim-Öğretim Çalışmaları" başlıklı Dördüncü Bölümünün "F-Yüksek Öğretim Çalışmaları" başlıklı alt bölümünün (1) numaralı fıkrasında, herhangi bir yüksek öğretim kurumuna devam ederken tutuklanan veya hüküm giyen öğrencilerin ya da ceza infaz kurumundayken üniversite sınavını kazanan hükümlü ve tutukluların kapalı ceza infaz kurumlarından, okullarının kabul etmesi durumunda, dış güvenlik görevlisi muhafazasında; açık ceza infaz kurumlarından ise iç güvenlik görevlisi nezaretinde ara, yıl sonu, bütünleme ve mazeret sınavlarına katılmalarının sağlanacağı; (4) numaralı fıkrasında, açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin, kurumla aynı büyükşehir belediyesi veya belediye sınırları içinde olan herhangi bir yüksek öğretim kurumunda okuma hakkını kazandıklarında, okullarının kabul etmesi halinde, talepleri doğrultusunda, okullarına devam etmeleri ve örgün eğitimden yararlanmalarının sağlanacağı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların yaygın; açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise örgün ve yaygın eğitimden yararlanma imkânı bulunmaktadır. Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan ve istisna kapsamına girmeyen hükümlülerin örgün eğitimlerine ilişkin olarak, okullarının kabul etmesi hâlinde bu hükümlüler ara, yıl sonu ve bütünleme sınavlarına katılabilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan çocukların öğrenim haklarına ilişkin düzenlemeler mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir. Çocuklar, kuruma kabul edildikleri andan itibaren, ceza infaz kurumları eğitim birimlerinde görev yapan kurum öğretmenleri tarafından eğitsel olarak değerlendirilmekte ve uygun olan eğitim programlarına yönlendirilmektedir.

Kadın, erkek veya çocuk ayrımı gözetilmeksizin tüm hükümlü ve tutukluların

okuma-yazma, açık öğretim ortaokulu, açık öğretim lisesi, açık öğretim fakültesi, meslek yüksek okulu, fakülte, yüksek lisans ve doktora eğitimlerini sürdürmeleri mevzuat çerçevesinde sağlanmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların salıverilme sonrasında yaşamlarını sürdürecekleri bilgi ve becerileri kazanmaları ve topluma uyumları için çeşitli eğitim ve iyileştirme faaliyetleri de yürütülmektedir.

II- Samsun Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 28/08/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergisinde adı geçen hükümlünün Kavak S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Kurumda barındırılan hükümlü, hükümlü ve tutukluların okullarının kabul etmesi durumunda, dış güvenlik görevlisi muhafazasında, ara, yıl sonu, bütünleme ve mazeret sınavlarına katılma imkânlarının bulunduğu, ancak adı geçen örgün öğretim öğrencisi olması ve derslerine devam edemeyecek olması nedeniyle öğrenim gördüğü okuldan sınavlara giremeyeceğine dair bilgilendirme yapıldığı,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergisinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

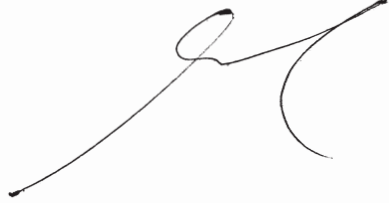
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15081)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; “Ben Mustafa Dündar (T.C. Kimlik No:46630239496) 2021 yılında banka kartlarım kimlik fotokobim ve diğer eşyaların içinde bulunduğu kartlığımı kaybettim. Sürekli yanımda bulundurmadığım için kaybolduğunu hemen fark edemedim ama fark eder etmez banka kartlarımı iptal ettirdim. Yaklaşık 3-4 ay sonra eve gelen banka tebligatı ile adıma toplamda 36000 TL kredi çekildiğini öğrendim. Asıl şaşırdığım şey bankalar bana Kredi kartı dahi vermez iken nasıl oluyor da bu kadar para Kredi verildiği. Krediyi çekmediğime dair savcılığa başvuruda bulundum itiraz ettim. Sonrasında emniyet güçlerinin ifade için çağırması ile dolandırılan insanlar tarafından hesabıma para giriş çıkışı olduğunu öğrendim. Ve adıma davalar açılmaya başladı. Ne olup bittiğini anlamadan bir dava da hüküm yedim ve cezaevine girdim. Koşušta bulunan diğer hükümlü ve tutuklulardan bu durumu yaşayan ilk kişi olmadığımı anladım. Dışarı çıktıktan sonra benzer olaylardan mağduriyet yaşayan binlerce insan olduğunu gördüm. Evet çoğunluğu banka hesaplarını kendi istekleri ile kiraladıklarını belirtiyorlar. Fakat bu insanlar ve çoğunluğu gençler ekonomik sıkıntılardan kaynaklı büyük şebekeler tarafından dolandırılmış mağdur edilmiş kişilerdir. Aynı tarihte yaşanmış suç olmasına rağmen farklı müştekiler oldukları için birden fazla dosya açılmış olması ekstra bir mağduriyet yaşatmaktadır. Ayrıca asıl dolandırıcı şebekeler haksız kazanç sağlanan paraları kendilerine kazandırdıkları ortadayken şu anda binlerce gencin hiçbir haksız kazanç sağlamadan hüküm giymeleri, yargılanmaları tek suçlu olarak kabul edilmeleri ne kadar adaletli!” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Mustafa Dündar isimli yurttaşın adil yargılanmadığı iddiası doğru mudur?
- 3) Son 10 yıldır adil yargılanma talebiyle bakanlığınıza başvuru yapan kişi sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1130-4611/6505

Konu : Yazılı soru önergesi

12 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1479071 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15081 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1130-4610/6504
Konu : Yazılı soru önergesi

15.10.2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15081 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede, istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, yıllar itibarıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru sayılarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 26/08/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen iddialarla ilgili olarak adı geçen hakkında üç farklı kamu davasının açıldığı, açılan kamu davalarının birinde yapılan yargılama sonucu verilen mahkûmiyet hükmünün 27/04/2023 tarihinde kesinleştiği, diğer iki kamu davasında ise yargılamanın hâlen devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15083)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgede; “Metin Gönülşen (T.C. Kimlik No:39658427600) Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktadır. Metin engelli bir hasta hükümlü, 66 yaşında, %54 bedensel engelli, kalp ameliyatı geçirdi, prostat var, felç geçirdi. Hayatından endişe ediyoruz.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Metin Gönülşen isimli yurttaşın sağlığı ne durumdadır?
- 3) Metin Gönülşen isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
- 4) Cezaevi idaresi Metin Gönülşen isimli yurttaş hakkında resen infaz erteleme işlemleri başlatmış mıdır? Eğer başlatmışsa akıbeti ne durumdadır?
- 5) Metin Gönülşen isimli yurttaşın cezaevinde hayatını kaybetmesi halinde bunun sorumlusu ya da sorumluları kim ya da kimler olacaktır?
- 6) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibarıyla cezaevlerinde kalan hasta mahpus sayısı kaçtır?
- 7) Son 7 yılda cezaevlerinde hayatını kaybeden yurttaş sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1132-5182/7195

Konu : Yazılı soru önergesi

15. / 10. / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1479071 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15083 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1132-5181/7194

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15083 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmi sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrafta belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında

Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıl”lık sürenin, “dört yıl” olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adli Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Söz konusu geçici 6. madde hükmü, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde hükmü uyarınca işlem yapılmaktadır.

III- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/08/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Antalya S Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçen Kuruma ilk kabul muayenesinde hipertansiyon ve kalp hastalığının bulunduğunu beyan ettiği, çeşitli tarihlerde Kurum hekimi tarafından rahatsızlıklarına istinaden muayenesinin yapıldığı, yapılan muayeneleri sonucunda reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği, adı geçen rahatsızlıklarının ileri tetkik ve tedavisi için Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Antalya Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinin çeşitli polikliniklerine sevkinin sağlandığı, anılan hastanelerde yapılan muayene ve tetkikleri sonucunda reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

C) Adı geçen hakkında re’sen başlatılan infaz erteleme işlemleri neticesinde 03/07/2023 tarihinde Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edildiği, yapılan muayene sonucunda adı geçen hayatını yalnız idame ettirebileceğine dair rapor düzenlendiği,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı, Bildirilmiştir.

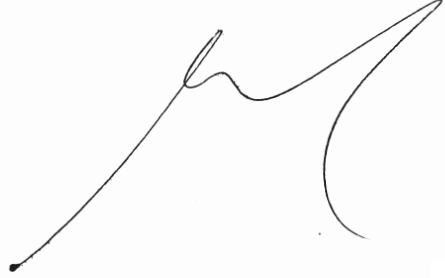
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya Ferizli L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15236)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; “Ben Melek Gelir, Sakarya Ferizli L Tipi Kapalı Cezaevi’nde kalıyorum. 37 yaşında 3 çocuk annesiyim. Eşim ve çocuklarım Bolu’da ikamet etmektedirler. Eşim hem çocuklara bakmakta hem de evin geçimini sağlamak için asgari ücretle yoğun bir şekilde çalışmaktadır. Uzun zamandır eşimi ve çocuklarımı göremiyorum. 9 aydır eşimin ve çocuklarımın ikamet ettiği Bolu’ya sevk istememe rağmen kapasitenin dolu olması gerekçe gösterilerek sevk talebim olumsuz sonuçlanmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Eğer bu iddialar doğruya ismi geçen yurttaşımızın Bolu’ya sevk talebinin olumsuz sonuçlanmasının gerekçesi nedir? Kapasite ile ilgili olarak Bolu’daki kadın kapalı cezaevlerinin kapasitesi yetersiz midir?
- 3) Son 10 yılda kurumunuza iletilen kaç sevk talebi olumlu sonuçlanmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1154-5259/7302
Konu : Yazılı soru önergesi

15.10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 26/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1481486 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15236 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1154-5258/7301
Konu : Yazılı soru önergesi

15. No. /2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15236 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 05/09/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Sakarya 1 Nolu Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, Kurumda bulunduğu süre içerisinde farklı tarihlerde nakil talebinde bulunduğu, talep edilen ceza infaz kurumlarının kapasitesinin uygun olmaması nedeniyle nakil taleplerinin karşılanamadığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

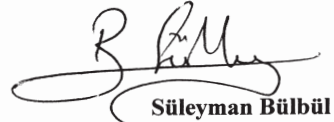
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

5.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, cezaevlerinde anneleriyle birlikte bulunan çocuklara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15243)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Süleyman Bülbül

Aydın Milletvekili

1. Cezaevlerinde annesi ile birlikte kalan kaç çocuk vardır? Bu çocukların yaş dağılımı nedir?
2. 18 yaşının altında olup cezaevlerinde hükümlü, tutuklu veya hüküm özlü olarak tutulan çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların yaş dağılımı nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1161-5247/7284
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 26/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1481486 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15243 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1161-5246/7283
Konu : Yazılı soru önergesi

16/10/2024

Sayın Süleyman BÜLBÜL
Aydın Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15243 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; 02/09/2024 tarihi itibarıyla ceza infaz kurumlarında anneleriyle birlikte kalan sıfır-altı yaş grubu çocuk sayısının 759 olduğu anlaşılmıştır.

II- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin yaş gruplarına göre dağılımları istatistiğine Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "<https://www.cte.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

6.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, Şırnak Cezaevinde bulunan mahkumların Kürtçe konuşmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15396)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
14.08.2024

Ayşegül Doğan

Şırnak Milletvekili

Şırnak Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülere dönük keyfi uygulamalara ilişkin açıklamalar, Kürtçe konuşmaya yasaklama iddiası nedeniyle Şırnak Cezaevi'nde neler oluyor sorusu günlerdir kamuoyunun gündeminde yer alıyor.

Cezaevi yönetimi tarafından, tutuklu ve hükümlülerin yakınları ile Kürtçe konuşmalarının yasaklandığı, mahpusların aileleri ile yaptıkları telefon görüşmelerinin yine Kürtçe nedeniyle kesildiği ve hatta sarılmalarının dahi keyfi bir biçimde engellendiği basında yer aldı.

Öte yandan görüşe giden avukatların evrak ve kalemle içeriye girmelerine izin verilmediği de avukatlar tarafından kamuoyu ile paylaşıldı. Öyle ki, Şırnak Cezaevi'nde yaşanan ihlallerin tespiti amacıyla Şırnak Baro komisyonu, İnsan Hakları Derneği ve Özgürlükçü Hukukçular Derneği şube temsilcilerinden oluşan bir heyetin cezaevini ziyaret edip, ihlallere ilişkin hazırlayacakları raporu yakın bir zamanda kamuoyuyla paylaşacaklarını, basına yansıyan iddia, şikâyet ve ihlallerin birçoğunun da gerçeği yansıttığını açıkladılar.

Ulusal mevzuatlar ve uluslararası sözleşmeler devletlere, özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin hakları konusunda yükümlülükler getiriyor. Mahpusların insan haklarına saygılı muamele görmesi gerekliliği Türkiye'nin mevzuatında da yer alıyor. “Birleşmiş Milletler (BM) Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi”nin 10. maddesinde açık bir şekilde “Özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişiler insani muamele ve insanın doğuştan kazandığı insan onuruna saygılı davranış görme hakkına sahiptir” denilmektedir.

Yine “BM Mahpuslar İçin Temel Prensipler”in 1. maddesinde; “Bütün mahpuslara doğuştan sahip oldukları insanlık onurunun ve değerini gerektirdiği saygıyla muamele yapılır” ifadesi yer alıyor.

Günlerdir Şırnak Cezaevi’nde tutuklu ve hükümlüler ile yakınlarına ve avukatlarına dönük uygulandığı iddia edilen keyfi tutum ve davranışlara yönelik Adalet Bakanlığı tarafından herhangi bir açıklama yapılmadığı gibi, kapsamlı bir araştırma yapılarak basına yansıyan bu iddia, şikâyet ve ihlallerin hangi boyutta olduğuna dair tutuklu ve hükümlüler başta olmak üzere avukat ve ailelerin dinlenmesi talebinde de bulunulmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Şırnak Cezaevi’nde tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile yaptıkları görüşler ve/veya telefon görüşmeleri Kürtçe konuşmaları gerekçesiyle yetkililer tarafından engellendi mi?
2. Şırnak Cezaevi’nde tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile yaptıkları görüşmelerde sarılmalarının keyfi bir biçimde engellendiği iddiası doğru mudur?
3. Şırnak Cezaevi’nde avukatların görüşmeye giderken evrak ve kalem ile içeriye alınmadığı iddiası doğru mudur? Doğruysa neden?
4. Ailelerin tutuklu ve hükümlü olan yakınları ile görüş esnasında Şırnak Cezaevi’nde görevli olan kişiler tarafından görüşmelerinin denetlendiği, dinlendiği avukatlarına aktarılan bilgiler arasında yer almıştır. Bu iddialar doğru mudur?
5. Adalet Bakanlığı, Şırnak Cezaevi’nde yaşanan ve basına da yansıyan iddia, şikâyet ve hak ihlalleri hakkında herhangi bir açıklama yapacak mı?
6. Adalet Bakanlığı’nın bu iddiaların araştırılması için herhangi bir soruşturma talimatı var mı?
7. Adalet Bakanlığı, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerin Anayasa başta olmak üzere uluslararası sözleşmeler gereği insan haklarına saygılı muamele görmesi gerekliliğini yerine getiriyor mu?
8. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 2. maddesi “Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz” hükmünü içermektedir. Şırnak Cezaevi’nde bu maddenin ihlali mi söz konusu?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1175-4854/6798

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1483619 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15396 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1175-4853/6797

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Ayşegül DOĞAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15396 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

III- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlüyü ziyaret" kenar başlıklı 83. maddesinin birinci fıkrasında hükümlünün, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir buçuk saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebileceği, çocuk hükümlüler için ziyaret süresinin bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirleneceği; ikinci fıkrasında, birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebileceği; üçüncü fıkrasında görüşlerin, koşul ve süreleri Adalet Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılacağı hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara yaptırılan açık ve kapalı görüşler; 5275 sayılı Kanunun 83. maddesi, 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Ziyaret ve ziyaret yeri" kenar başlıklı 108. maddesi ile hükümlü ve tutukluların ziyaretlerine ilişkin usul ve esasların ayrıntılı olarak düzenlendiği Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

IV- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanlığı çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin, belgelendirmeleri koşuluyla eşi, dördüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile telefon görüşmesi yapabileceği; ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşmemişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile

telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabilceğı; ikinci fıkrasının (p) bendinde, telefon görüşmelerinin Türkçe yapılacağı, ancak hükümlünün, kendisinin veya görüşceğini bildirdiğı kişinin Türkçe bilmediğini beyan etmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verileceğı ve konuşmanın kayda alınacağı, kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişiyle Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmeyeceğı,

Hükümlerine yer verildiğı malûmlardır.

V- Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 05/09/2024 tarihli cevapta;

A) Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

B) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeğı yansıtmadığı,
Bildirilmiştir.

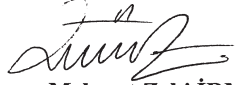
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak Cezaevinde bulunan mahkumların Kürtçe konuşmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15400)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
14.08.2024

Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili

Şırnak Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülere dönük keyfi uygulamalara ilişkin açıklamalar, Kürtçe konuşmaya yasaklama iddiası nedeniyle Şırnak Cezaevi'nde neler oluyor sorusu günlerdir kamuoyunun gündeminde yer alıyor.

Cezaevi yönetimi tarafından, tutuklu ve hükümlülerin yakınları ile Kürtçe konuşmalarının yasaklandığı, mahpusların aileleri ile yaptıkları telefon görüşmelerinin yine Kürtçe nedeniyle kesildiği ve hatta sarılmalarının dahi keyfi bir biçimde engellendiği basında yer aldı.

Öte yandan görüşe giden avukatların evrak ve kalemle içeriye girmelerine izin verilmediği de avukatlar tarafından kamuoyu ile paylaşıldı. Öyle ki, Şırnak Cezaevi'nde yaşanan ihlallerin tespiti amacıyla Şırnak Baro komisyonu, İnsan Hakları Derneği ve Özgürlükçü Hukukçular Derneği şube temsilcilerinden oluşan bir heyetin cezaevini ziyaret edip, ihlallere ilişkin hazırlayacakları raporu yakın bir zamanda kamuoyuyla paylaşacaklarını, basına yansıyan iddia, şikâyet ve ihlallerin birçoğunun da gerçeği yansıttığını açıkladılar.

Ulusal mevzuatlar ve uluslararası sözleşmeler devletlere, özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin hakları konusunda yükümlülükler getiriyor. Mahpusların insan haklarına saygılı muamele görmesi gerekliliği Türkiye'nin mevzuatında da yer alıyor. “Birleşmiş Milletler (BM) Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi”nin 10. maddesinde açık bir şekilde “Özgürlüğünden yoksun bırakılmış kişiler insani muamele ve insanın doğuştan kazandığı insan onuruna saygılı davranış görme hakkına sahiptir” denilmektedir.

Yine “BM Mahpuslar İçin Temel Prensipler”in 1. maddesinde; “Bütün mahpuslara doğuştan sahip oldukları insanlık onurunun ve değerinin gerektirdiği saygıyla muamele yapılır” ifadesi yer alıyor.

Günlerdir Şırnak Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlüler ile yakınlarına ve avukatlarına dönük uygulandığı iddia edilen keyfi tutum ve davranışlara yönelik Adalet Bakanlığı tarafından herhangi bir açıklama yapılmadığı gibi, kapsamlı bir araştırma yapılarak basına yansıyan bu iddia, şikâyet ve ihlallerin hangi boyutta olduğuna dair tutuklu ve hükümlüler başta olmak üzere avukat ve ailelerin dinlenmesi talebinde de bulunulmamıştır.

Bu bağlamda;

1. Şırnak Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile yaptıkları görüşler ve/veya telefon görüşmeleri Kürtçe konuşmaları gerekçesiyle yetkililer tarafından engellendi mi?
2. Şırnak Cezaevi'nde tutuklu ve hükümlülerin aileleri ile yaptıkları görüşmelerde sarılmalarının keyfi bir biçimde engellendiği iddiası doğru mudur?
3. Şırnak Cezaevi'nde avukatların görüşmeye giderken evrak ve kalem ile içeriye alınmadığı iddiası doğru mudur? Doğruysa neden?
4. Ailelerin tutuklu ve hükümlü olan yakınları ile görüş esnasında Şırnak Cezaevi'nde görevli olan kişiler tarafından görüşmelerinin denetlendiği, dinlendiği avukatlarına aktarılan bilgiler arasında yer almıştır. Bu iddialar doğru mudur?
5. Adalet Bakanlığı, Şırnak Cezaevi'nde yaşanan ve basına da yansıyan iddia, şikâyet ve hak ihlalleri hakkında herhangi bir açıklama yapacak mı?
6. Adalet Bakanlığı'nın bu iddiaların araştırılması için herhangi bir soruşturma talimatı var mı?
7. Adalet Bakanlığı, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerin Anayasa başta olmak üzere uluslararası sözleşmeler gereği insan haklarına saygılı muamele görmesi gerekliliğini yerine getiriyor mu?
8. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 2. maddesi "Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz" hükmünü içermektedir. Şırnak Cezaevi'nde bu maddenin ihlali mi söz konusu?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1179-5040/6997

Konu : Yazılı soru önergesi

16/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1483619 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15400 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1179-5041/6998

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın Mehmet Zeki İRMEZ
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15400 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

III- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlüyü ziyaret" kenar başlıklı 83. maddesinin birinci fıkrasında hükümlünün, belgelendirilmesi koşuluyla eşi, üçüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ile vasisi veya kayyımı tarafından haftada bir kez ve ayrıca kuruma kabullerinde, zorunlu hâller dışında bir daha değiştirilmemek üzere, ad ve adreslerini bildirdiği en fazla üç kişi tarafından, yarım saatten az ve bir buçuk saatten fazla olmamak üzere çalışma saatleri içinde ziyaret edilebileceği, çocuk hükümlüler için ziyaret süresinin bir saatten az, üç saatten fazla olmamak üzere belirleneceği; ikinci fıkrasında, birinci fıkrada belirtilenler dışındaki kimselerin ziyaretine Cumhuriyet başsavcılığı tarafından yazılı olarak izin verilebileceği; üçüncü fıkrasında görüşlerin, koşul ve süreleri Adalet Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle kapalı ve açık olmak üzere iki biçimde yaptırılacağı hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara yaptırılan açık ve kapalı görüşler; 5275 sayılı Kanunun 83. maddesi, 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Ziyaret ve ziyaret yeri" kenar başlıklı 108. maddesi ile hükümlü ve tutukluların ziyaretlerine ilişkin usul ve esasların ayrıntılı olarak düzenlendiği Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

IV- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanlığına çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin, belgelendirmeleri koşuluyla eşi, dördüncü dereceye kadar kan ve kayın hısımları ve vasisi ile telefon görüşmesi yapabileceği; ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleştirilememişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, depres, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile

telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabilceğı; ikinci fıkrasının (p) bendinde, telefon görüşmelerinin Türkçe yapılacağı, ancak hükümlünün, kendisinin veya görüşceğini bildirdiğı kişinin Türkçe bilmediğini beyan etmesi hâlinde, konuşmanın yapılmasına izin verileceğı ve konuşmanın kayda alınacağı, kayıtların incelenmesi sonucu, konuşmanın suç teşkil etme ihtimali olan faaliyetler için kullanıldığının anlaşılması durumunda, hükümlünün bir daha aynı kişiyle Türkçeden başka bir dille konuşmasına izin verilmeyeceğı,

Hükümlerine yer verildiğı malûmlardır.

V- Şırnak Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 05/09/2024 tarihli cevapta;

A) Şırnak T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

B) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeğı yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

8.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15548)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Nejla DEMİR
Ağrı Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala hapishanede olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fıtığı ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı” düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1198-5513/7573
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Ağrı Milletvekili Nejla Demir tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15548 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1198-5512/7572

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Nejla DEMİR
Ağrı Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15548 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçeninin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığını görülmeye başlanması üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

9.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15552)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

George ASLAN

Mardin Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Sağlık durumu günden güne ağırlaşan hasta mahpus Abdulkadir Kuday'ın tahliyesi için defalarca başvuru yapılmış olmasına rağmen hala Metris R tipi Cezaevinde tutulmaktadır. Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracılığıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koğuştaki bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koğuştaki bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine

bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda;

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AİHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1202-5480/7540

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili George Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15552 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1202-5481/7541
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın George ASLAN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15552 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmalî olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergisinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulgucu hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçeninin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görülmesi üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

10.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15553)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **22.08.2024**

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala hapishanede olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Metris R Tipi Kapalı Cezaevi'nde Kuday ile aynı koğuştaki bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koğuştaki bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkânsız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan Metris R Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kудay'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kудay'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1203-5349/7404
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Gülderen Varlı tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15553 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1203-5350/7405
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın Gülderen VARLI
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15553 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koğuşlarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçeninin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığını görülmesi üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

11.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15564)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala Metris R Tipi hapishanesinde olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fıtığı ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yataklak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracılığıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki “ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez” düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş “cezaevinde kalamaz” raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen “tehlikeli” ibaresinin yer aldığı “güvenlik” raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı” değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AİHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı” düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1214-5391/7446
Konu : Yazılı soru önergesi

12/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili İbrahim Akın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15564 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1214-5390/7445

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15564 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçen rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçen tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görülmeye başlanması üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçen İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adlî ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

12.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15570)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay Çelenk Özen
Diyarbakır Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala Metris R Tipi Kapalı Cezaevinde olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fıtığı ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yataklık duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1220-5488/7548
Konu : Yazılı soru önergesi

15.10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15570 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1220-5489/7549
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Sevilay ÇELENK ÖZEN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15570 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komisierliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarısı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçenin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığını görüldüğü üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

13.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'de yaşanan bir cinsel istismar vakasının soruşturulmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15574)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Mardin'de 2023 yılının Mart ayında bir çocuğun akrabası olan N.Ç. tarafından tecavüze uğradığı, bu olay sonucunda hamile kalan çocuğun ölü doğum yaptığı ve bebeğin ölümünden sorumlu tutularak "kasten öldürme" suçlamasıyla 16 Ocak 2024'ten bu yana tutuklu bulunduğu, buna karşın tecavüz faillerinin “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçlamasıyla yargılanmadığı, "reşit olmayanla cinsel ilişki" suçlamasından ise serbest bırakıldığı bilgileri kamuoyuna yansımıştır.

Bu olayda, mağdur olan çocuğun ifade vermesi sırasında tehdit ve baskı altında olduğu iddia edilmiş ancak buna rağmen etkin bir soruşturma yürütülmediği ve çocuğun şikayetçi olmaması üzerine fail hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir. Ayrıca Adli Tıp Kurumu raporuna göre ölü doğan çocuğun babasının fail N.Ç. olduğu belirlenmiş olmasına rağmen savcılığın takipsizlik kararı mahkeme tarafından da onaylanmıştır. Türk Ceza Kanunu 103. maddede “Çocukların cinsel istismarı suçtur ve ağır cezalar öngörülmektedir. Suçun nitelikli hallerinde cezalar artırılır.” ifadesi yer almaktadır. Cinsel istismara uğrayan çocuk için rızası var denilip failler hakkında herhangi bir işlem yapılmaması ulusal ve uluslararası çocukları koruma sözleşmelerine aykırıdır. Mağdur çocuğun, cezaevinden gönderdiği mektuplarda istismara uğradığı, tehdit ve baskı altında ifade verdiği açık bir şekilde yazmaktadır. Çocuğun beyanını esas almayıp faillerin cezalandırılmaması hem Türk Ceza Kanunu hem de uluslararası çocukların koruması mevzuatına aykırıdır.

Bu bağlamda:

1. Mardin'deki bu olayda tecavüz mağduru çocuğun baskı altında şikayetçi olmamaya zorlanması üzerine savcılık tarafından neden etkin bir soruşturma başlatılmamıştır?
2. Savcılığın "çocuğun nitelikli cinsel istismarı" suçlamasını "reşit olmayanla cinsel ilişki" olarak değerlendirdiğine ilişkin hukuki dayanağı nedir?
3. Adli Tıp Kurumu raporuna göre failin ölen bebeğin babası olduğu ortaya çıkmasına rağmen neden kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmiştir?
4. Bu olayda mağdurun haklarının korunması ve faillerin cezasız kalmasının önlenmesi için Adalet Bakanlığı tarafından hangi adımlar atılacaktır?
5. Türkiye genelinde benzer mağduriyetlerin yaşanmaması için yargı sürecinde mağdur çocukların haklarını koruyacak yasal düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?
6. Mağdur çocuğun cezaevinden gönderdiği mektuplarda açıkça tehdit ve baskı altında ifade vermiş olduğu yazmasına rağmen neden çocuğun beyanı esas alınmamıştır?
7. Mağdur çocuğa fail hakkında şikayetçi olmaması yönünde baskı uygulayan kişiler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır? Hayır ise bunun gerekçesi nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1224-5308/7359

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15574 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1224-5307/7358
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15574 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözö edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütölmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Mardin Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 12/09/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olaya ilişkin olarak yürütülen iki ayrı soruşturma sonucunda kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

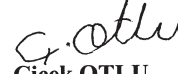

Yılmaz TUNÇ
Bakan

14.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15576)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala Metris R Tipi Kapalı Cezaevi'nde olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : E-56020453-610-1226-5486/7546

Konu : Yazılı soru önergesi

15. /10. /2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15576 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1226-5487/7547

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Çiçek OTLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15576 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet savcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulgusuz hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçen rin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçen rin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görüldüğü üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçen rin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idari soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkini yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

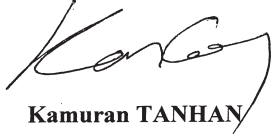
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

15.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15580)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak halihazırda Metris R Tipi Cezaevi'nde olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fıtığı ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşušta bulunan iki eli bilekten kesilmiş KOAH ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşušta bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı” düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1230-5430/7489
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15580 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1230-5429/7488
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15580 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmi sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevaptan;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçeninin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkinin sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görülmesi üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkinin sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

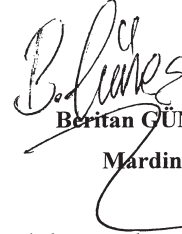
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

16.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15590)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala hapishanede olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Metris R Tipi Hapishanesinde kalmakta olan Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracılığıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıksız koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşuğa bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşuğa bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : E-56020453-610-1240-5495/7555

Konu : Yazılı soru önergesi

7.5/ 7.9 /2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığınıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15590 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1240-5492/7552

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15590 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyetine geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevaptan;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçeninin rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkinin sağlandığı, ancak adı geçeninin tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görülmesi üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçeninin İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkinin sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idarî soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

17.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, iki ağır hasta mahkûmun tahliye edilmeleri talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15591)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını

Salihe Aydeniz
Mardin Milletvekili
TBMM İdare Amiri

Hapishanelerdeki en yakıcı insan hakları ihlallerinin başında hasta mahpusların durumu gelmektedir. Tahliyesi için defalarca başvuru yaptığımız ve tahliyesi önündeki yasal engelin kaldırılması için kanun teklifi verdiğimiz ancak hala hapishanede olan Abdulkadir Kuday'ın durumu günden güne ağırlaşmaktadır. Kuday, 2021'de bel fitiği ameliyatı olmuş, 3 ay sonra yanlış teşhis konulduğu fark edilmiş, daha sonra ALS hastalığı teşhisi konmuş ve kısmi felç geçirerek yatalak duruma gelmiştir. 30 Ekim 2023'te Adli Tıp Kurumu "yaşamını tek başına idame ettiremez" raporu vermiştir. Şu anda 40 kilonun altında, nefes almakta güçlük çekiyor, hastalığı iç organlarına yayılmış durumda, mamayla bile beslenemiyor. Ayda bir kez ring aracıyla hastaneye sevk ediliyor, ring aracının sağlıklı koşulları da hastalığını ilerletiyor. Ayrıca hastanede bu hastalıkla ilgili uzman hekim de bulunmuyor. Kuday'ın tahliye edilmeme gerekçesi ise İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki "ağırlaştırılmış müebbetle infaza hiçbir surette ara verilemez" düzenlemesi.

Kuday ile aynı koşutta bulunan iki eli bilekten kesilmiş koah ve tüberküloz hastası olan Ergin Aktaş'ın da 2013'ten beri Adli Tıp Kurumu tarafından ayrı ayrı 6 kez verilmiş "cezaevinde kalamaz" raporu bulunuyor ancak Aktaş, emniyetten gelen "tehlikeli" ibaresinin yer aldığı "güvenlik" raporu nedeniyle serbest bırakılmıyor. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasına göre "toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı" değerlendirilerek tahliyesi engelleniyor.

Bu iki hasta mahpusla aynı koşutta bulunan Serdal Yıldırım'ın 19 Ağustos 2024'te tahliyesiyle birlikte Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kuday'ın ihtiyaçlarını birbirinin gidermesi imkansız hale gelmiş durumda. Kaldı ki hasta mahpusların tahliyeleri gerekirken bu yöntemle birbirlerine bakımla yükümlü kılınması onları hem fiziksel hem psikolojik olarak ayrıca

zorlamaktadır. Bakanlığın bu yaklaşımı mahpusların insan onuruna uygun bir yaşam sürdürebilmesi temel ilkesine aykırıdır.

Bu bağlamda,

1. Durumları yukarıda açıklanan iki hasta mahpus Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kудay'ın bu şartlar altında cezaevinde kalması insan onuruna aykırı değil midir?
2. Adli Tıp Kurumu tarafından verilen tek başına cezaevinde kalamayacaklarına dair rapor bulunmasına rağmen tahliye edilmemeleri sağlığa erişim ve yaşam hakkının ihlali değil midir?
3. İnfaz Kanunu'nun 25. maddesindeki infaza hiçbir surette ara verilmeyeceği düzenlemesi, umut hakkı bağlamında işkence ve kötü muamele değil midir? Bu konuda Türkiye aleyhine verilmiş AIHM'in Öcalan/Gurban/Kaytan kararlarını ne zaman uygulayacaksınız?
4. İnfaz Kanunu'nun 16. maddesinin 6. fıkrasındaki “toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturacağı” düzenlemesi keyfi ve belirsiz bir uygulamaya dönüştüğünden yeni bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
5. Yasal engeller ve keyfi idari uygulamalar sebebiyle yaşamını yitiren hasta mahpusların sorumluluğunun Bakanlığınızda olduğu düşünüldüğünde Ergin Aktaş ve Abdulkadir Kудay'ın ATK raporları doğrultusunda tahliyeleri konusunda adım atacak mısınız?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1241-5472/7532
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 30/08/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1485265 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15591 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1241-5473/7533
Konu : Yazılı soru önergesi

25/10/2024

Sayın Salihe AYDENİZ
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15591 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adli Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkra da belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- 5275 Sayılı Kanunun "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; hükümlünün cezasının infazına, hiçbir surette ara verilemeyeceği, hükümlü hakkında uygulanacak tüm sağlık tedbirlerinin, tıbbî tetkik ve zorunluluklar hariç ceza infaz kurumlarında, mümkün olmadığı takdirde tam teşekküllü Devlet ya da üniversite hastanelerinin tek kişilik ve yüksek güvenlikli mahkûm koşullarında uygulanacağı hükmüne yer verildiği malûmlardır.

V- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

VI- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VII- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 03/10/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlülerden birinin Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna kabul muayenesinde, motor nöron hastalığının mevcut olduğuna ve herhangi bir bulaşıcı hastalığının bulunmadığına dair rapor düzenlendiği,

Adı geçen rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi, İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi ile Okmeydanı Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Hükümlünün 21/08/2024 ve 22/08/2024 tarihlerinde Kurum revirinde yapılan muayeneleri neticesinde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi Acil Servis Polikliniğine sevkini sağlandığı, ancak adı geçen tedaviyi reddetmesi üzerine Kuruma geri getirildiği,

Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 22/07/2024 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29/07/2024 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

02/10/2024 tarihinde saat 07.15'te rutin sağlık kontrolü yapılmak üzere odasına girildiğinde hükümlünün sağlık durumunun stabil olduğunun tespit edildiği, saat 08.16'da görevli personel tarafından sayım yapmak üzere odasına girildiğinde ise hükümlünün sağlık durumunun iyi olmadığının görülmesi üzerine Kurum sağlık görevlileri tarafından müdahale edildiği ve 112 Acil Servise haber verildiği, adı geçen İstanbul Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevkini sağlandığı ancak yapılan müdahalelere rağmen hayatını kaybettiği,

ölüm olayına ilişkin olarak başlatılan adli ve idari soruşturmanın devam ettiği,

Hükümlünün hastane sevklerinin tekerlekli sandalye kullanılmak suretiyle, engelli aracı ve ambulansla sağlandığı, ring aracıyla hastane sevkinin yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Metris R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlü hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında 24/03/2021 tarihinde Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından hayatını yalnız idame ettiremeyeceğine dair rapor düzenlendiği, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30/03/2021 tarihinde 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi gereğince hükümlünün erteleme talebinin reddine karar verildiği,

28/08/2024 tarihinde hükümlünün rutin sağlık kontrolleri için Başakşehir Çam ve Sakura Eğitim ve Araştırma Hastanesine ve 09/09/2024 tarihinde ise infaz erteleme işlemleri kapsamında Adli Tıp Kurumuna sevk edilmek istendiği, ancak gitmek istemediğini bildirmesi üzerine sevklerin gerçekleştirilemediği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

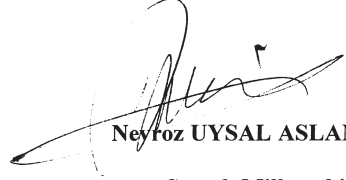
Yılmaz TUNÇ
Bakan

18.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûm hakkında verilen değerlendirme kararına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15670)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

23.08.2024

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan 30 yıllık hasta mahpus Sedat Atsız 1 Mart 2024 tarihinde “pişmanlık” dayatmasını kabul etmediği gerekçesi ile infazı 3 ay ertelenmiştir.

3 ay sonra yani 03.06.2024 tarih ve 2024/1095 karar nolu idare ve gözlem kurulu dönem değerlendirme kararında Atsız hakkında, “...*ilgili servislerce hazırlanan gelişim değerlendirme raporlarına göre belirlenen dönem puanın 46.50 olduğu... almış olduğu dönem puanı ve yapılan değerlendirmeler dikkate alındığında İYİ HALİ OLDUĞUNA... oy birliği ile karar verilmiştir.*”

Ancak aynı kurul sadece 2 gün sonra yani 05.06.2024 tarihinde 2024/1116 karar nolu “Koşullu Salıvermeye Esas Değerlendirme Raporunda” mahpusun infaz edilmiş disiplin cezalarına yer vererek “12/03/2024 tarihinde hükümlü ile yapılan görüşme esnasında gündüz saatlerinde (saat belirtilmeden, odanın ışık alıp almadığı ve ne kadar açık bırakıldığı belirtilmeden) odanın aydınlatma ışıklarının gereksiz olarak yandığı görülerek hükümlünün tasarruf tedbirlerine riayet etmediği”ne yer vermiştir. Devamla mahpusun 2 yıl önce telefon hakkını kullanmayan mahpus için diğer mahpuslarla birlikte telefona çıkmama eylemi yaptığı, yükümlülüklerini yerine getirmediği ve haklarını iyi niyetle kullanmadığı belirtilmiştir. Ancak kararda ilgili servislerce hazırlanan gelişim değerlendirme raporlarına göre belirlenen gelişim puanının 43.30 olduğu ve son değerlendirme tarihleri aralığında kurallara uyumlu olduğu, haklarını iyi niyetle kullandığı, kurum demirbaşına herhangi bir zarar vermediğine de yer verilmiştir. Fakat kararda mahpusun infaz edilmiş disiplin cezaları ve geçmiş dönem protestolara katılması gibi gerekçeler yeniden sayılarak bu kez mahpusun **İYİ HALİ OLMADIĞINA** karar verilmiştir.

Kurulca önce iyi halli olduğuna oy birliği ile karar verilmişken iki gün sonra yine aynı kurul tarafından hukuksuz ve keyfi bir kararla bir önceki yani 01.03.2024 tarihinde mahpusun iyi halli olmadığı ve koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına dair karar ile aynı gerekçeler sıralanmıştır.

Bu nedenle mahpusun kendisi ve ayrıca avukatı tarafından bu karar şikayet yoluyla Bolu İnfaz Hakimliğine götürülmüştür. Bolu İnfaz Hakimliği Atsızın avukatı tarafından yapılan başvuruyu 14/06/2024 tarihinde reddine karar verirken mahpusun yaptığı başvuruyu 02/07/2024 tarihinde değerlendirerek KABULÜNE ve idare ve gözlem kurulunun kararının İPTALİNE karar vermiştir.

Bolu İnfaz Hakimliğinin aynı kişi hakkında verdiği bu iki farklı karar, paralel bir yargılama makamına dönüşmüş idare ve gözlem kurulunun önce iyi halli olduğuna akabinde mahpusun iyi halli olmadığına karar vermesi gibi bir birine zıt, mantık ve hukukla izahı mümkün olmayan kararlardır.

İnfaz hakimliğinin hasta mahpus Sedat Atsız tarafından yapılan başvurunun kabulü sonrasında Cumhuriyet Başsavcılığınca karara itiraz edilmiştir. Bolu 1. Ağır Ceza Mahkemesi ise yapılan bu itirazı kabul ederek mahpusun özgürlüğünden alıkoyan idare ve gözlem kurulunun kararını 06/08/2024 tarihinde onaylamıştır.

Son olarak, 30 yıllık aşkıdır cezaevinde bulunan ve özgürlüğü gasp edilen Atsız'ın sağlık durumu cezaevi koşullarında giderek ağırlaşmaktadır. Aile bireylerince tarafımıza aktarılan bilgilere göre; daha önce yaşadığı kalp rahatsızlığı nedeniyle mahpus anjiyo olmuştur. Kalın bağırsak ve apandist ameliyatı da geçirmiş olan mahpusun bir çok rahatsızlığı olduğu belirtilmektedir. Tedavisinin engellemeler ile karşılaştığı belirtilen mahpusun böbrek, mide hastalığının yanı sıra prostat hastalığının da olduğu tarafıma aktarılan bilgiler arasındadır.

Bu bağlamda;

- 1- İdare ve gözlem kurulu kararında; *“12/03/2024 tarihinde hükümlü ile yapılan görüşme esnasında gündüz saatlerinde odanın aydınlatma ışıklarının gereksiz olarak yandığı görülerek hükümlünün tasarruflı tedbirlerine riayet etmediği”* şeklindeki olay hakkında herhangi bir tutanak tutulmuş mudur? Bu görüşme hangi saatte yapılmıştır? Kişinin saatlerce mi yoksa bir anlığına mı ışığı açtığı nasıl tespit edilmiştir? Ayrıca

- gardiyanların bu saate denk düşen kontrol görüntüleri elinizde mevcut mudur? Böylesi bir durumun infaz uzatmaya gerekçe yapılması vicdani ve hukuki midir?
- 2- Mahpusun infaz edilmiş disiplin cezalarının infaz uzatmaya gerekçe yapılmasının hukuki dayanağı var mıdır, varsa nedir?
- 3- İdare ve gözlem kurulunca 03.06.2024 tarihli dönem değerlendirme kararında oy birliği ile alınmış iyi hallilik kararı 2 gün sonra yani 05.06.2024 tarihinde nasıl ve neden tam tersi bir karara dönüşmüştür? İki günde tam tersine dönen bu karar ile ilgili bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?
- 4- 01.03.2024 tarihinde mahpusun iyi halli olmadığına ilişkin verilen karar sonrası 3 aylık değerlendirme sonrasında açıkça iyi halli olduğu belirtilen mahpusun dönem değerlendirmesi esas alınmıyorsa bu dönem değerlendirmeler neden yapılmaktadır?
- 5- Hukuka aykırı ve keyfî kararlarla mahpusları özgürlüğünü gasp eden idare ve gözlem kurullarının ortadan kaldırılması için bir çalışmanız var mı?
- 6- Bolu İnfaz Hakimliği Sedat Atsız'ın başvurusunu kabul ederken avukatların aynı içerikli başvurusunu nasıl reddedebilmektedir? Adalet Bakanı olarak söz konusu duruma ilişkin bir izah yapabiliyor musunuz, yapar mısınız?
- 7- Bugüne kadar idare ve gözlem kurullarının mahpusların "iyi halli" olmadığına ilişkin aldığı karar sayısı kaçtır? Bunların kaç yargı makamlarınca iptal edilmiştir?
- 8- Sedat Atsız'ın sağlık durumuna ve tedavisine dair elinizde ne tür veriler mevcuttur? Mahpusun tedavi hakkının engellenmesine yönelik uygulamaların kaldırılması adına bakanlığınızın önceki ve şu anda aktif olan girişimleri nelerdir?
- 9- Hukuka aykırı uygulamalar ve mahpusun tedavi hakkının engellenmesi iddialarına ilişkin cezaevi personeli hakkında idari bir soruşturma açılmış mıdır? Açılmadı ise açmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1250-5278/7321
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1488487 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15670 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1250-5277/7320

Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15670 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edildikten sonra koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkra belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâl ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- Bolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 17/09/2024 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, farklı tarihlerdeki şikâyetleriyle ilgili Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Bolu İzzet Baysal Devlet Hastanesinin farklı polikliniklerine, İzzet Baysal Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi ile Bolu İzzet Baysal Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Adı geçen iyi halli olmadığına ilişkin Kurum İdare ve Gözlem Kurulunca verilen 05/06/2024 tarihli kararın infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Kurumdaki tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

19.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'de yaşanan bir cinsel istismar vakasının soruşturmasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15671)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Salihe Aydeniz

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

Mardin'de farklı tarihlerde 3 kişi tarafından tecavüze uğrayan çocuk, doğurduğu bebeğin ölümünden sorumlu tutularak tutuklanırken, tecavüz failleri N.Ç., M.Ç. ve M.S.Ö. serbest bırakılmıştır. 2023 yılının Mart ayında akrabası olan N.Ç. tarafından tecavüze maruz bırakılmıştır. Tecavüz sonrasında hamile kalan çocuk, ölü doğduğunu ifade ettiği bebeğin ölümünden sorumlu tutularak “kasten öldürme” suçlamasıyla 16 Ocak'tan bu yana Mardin Cezaevi'nde tutuklu bulunmaktadır.

Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30 Ocak 2024 tarihinde “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçundan başlatılan soruşturma kapsamında ifadesine başvuru alan çocuk, fail tarafından maruz kaldığı tehdit ve baskılar sonucunda şikayetçi olmadığını söylemiştir. Tehdit edilerek şikayetçi olmayan çocuğun beyanlarına karşın etkin bir soruşturma başlatılmadan, 31 Ocak 2024 tarihinde fail N.Ç. hakkında “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” suçlamasıyla başlatılan soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmiştir. İşlenen suçun “çocuğun nitelikli cinsel istismarı” olmadığını belirten Savcılık, kararında “reşit olmayanla cinsel ilişki” suçu oluştuğunu öne sürmüştür. Savcılık, takipsizlik kararı ile faili cezasız bıraksa da ATK raporuna göre doğan bebeğin babasının N.Ç. olduğu açığa çıkmıştır. Savcılığın “kovuşturmaya yer yok” kararına itiraz eden çocuk, dosyayı Mardin 1'inci Sulh Ceza Hakimliği'ne taşımıştır. 7 Mart'ta itirazı karara bağlayan mahkeme, çocuğun beyanına

başvurmadan dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda itirazın reddine ve savcılığın takipsizlik kararının kabulüne hükmetmiştir.

Bu bağlamda;

1. Mardin Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 30 Ocak 2024 tarihinde başlatılan soruşturmada, mağdur çocuğun beyanlarına rağmen neden etkin bir soruşturma yürütülmemiştir?
2. Savcılığın, fail hakkında "çocuğun nitelikli cinsel istismarı" yerine "reşit olmayanla cinsel ilişki" suçu üzerinden değerlendirme yapmasının hukuki dayanağı nedir?
3. Adli Tıp Kurumu raporuna göre doğan bebeğin babasının N.Ç. olduğu belirlenmiş olmasına rağmen, hangi gerekçeyle fail hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmiştir?
4. Savcılığın takipsizlik kararına yapılan itirazın, Mardin 1'inci Sulh Ceza Hakimliği tarafından çocuğun ifadesi alınmadan reddedilmesinin gerekçesi nedir?
5. Mağdur çocuğun baskı altında verdiği ifadede şikayetçi olmaması durumunda bile, failin cezalandırılmasını sağlamak adına neden yeterli koruma tedbirleri alınmamıştır?
6. Mağdur çocuğa failer hakkında şikayetçi olmaması yönünde baskı uygulayan kişiler kimlerdir? Bu kişiler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
7. Tecavüz failleri N.Ç., M.Ç. ve M.S.Ö.'nün serbest bırakılması kararı hangi gerekçelerle verilmiştir? Faillerin tutuklanması için yeniden bir süreç başlatılacak mıdır?
8. Türkiye genelinde benzer mağduriyetlerin yaşanmaması için yargı sürecinde mağdur çocukların haklarını koruyacak yasal düzenlemeler yapılması planlanmakta mıdır?
9. Mağdur çocuğun cezaevinden gönderdiği mektuplarda açıkça tehdit ve baskı altında ifade vermiş olduğu yazmasına rağmen neden çocuğun beyanı esas alınmamıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1251-4835/6779

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1488487 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15671 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1251-4834/6778
Konu : Yazılı soru önergesi

12. / 10 / 2024

Sayın Salihe AYDENİZ
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15671 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Mardin Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 19/09/2024 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak başlatılan 3 ayrı soruşturma neticesinde kovuşturmayla yer olmadığına dair karar verildiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

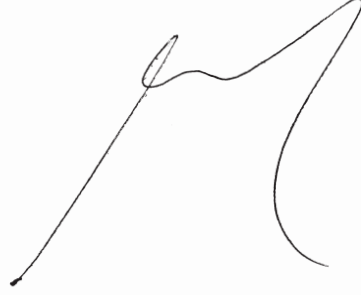

Yılmaz TUNÇ
Bakan

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat Açık Cezaevinde yaşanan gıda zehirlenmeleri vakalarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/15791)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgede; “Dün itibariyle Tokat Açık Cezaevi’nde zehirlenmeler oluyor ve benim eşimde bugün zehirlendi. Hiçbir şekilde hastaneye götürmüyorlar. Sağlıkları tehdit altında şu an zehirlenen kişi sayısı 100’ün üstünde herkesin durumu kötüymüş” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
- 2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa akıbeti ne durumdadır?
- 3) Eğer bu iddialar doğruysa mahpusların zehirlenmelerinin gerekçeleri nelerdir?
- 4) Son zamanlarda cezaevlerinde yaşanan zehirlenme haberlerine ilişkin Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü konu ile ilgili açıklamalarda bulunacak mıdır?
- 5) Son 3 yılda Tokat Açık Cezaevi’nde zehirlenen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1269-5287/7336

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 06/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1490935 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15791 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1269-5286/7335

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15791 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

1- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı 72. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verileceği ve içme suyu sağlanacağı,

B) Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin;

1- "Devlet tarafından iâşe edilecek kişiler" kenar başlıklı 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, görevi başında bulunan personelin, hükümlü ve tutuklu ile aynı şekilde iâşe edileceği, personel için özel yemek veya tabldot çıkarılamayacağı, günlük olarak mahkeme veya hastaneye sevk olan hükümlü ve tutuklular ile sevkte görevli memurların, kurumda bulunmadığı öğünler için kumanya verileceği; dördüncü fıkrasında, görev başında bulunan personel, kurumlara staj için gelenler, eğitim-öğretim, kültürel ve sportif faaliyetler ile görevlendirilen görevliler ile kamu kurum ve kuruluşları tarafından görevlendirilen personel, eğitim merkezlerinde eğitim görenler ya da ceza infaz kurumunda mevcut olan hükümlü ve tutukluların, hangi öğünlerde kurumda hazırsa o öğüne ait iâşe miktarından yararlanacakları, ancak, günlük iâşe miktarının içinde kalmak koşulu ile gece vardiyasında görev yapan personele kumanya verileceği; yedinci fıkrasında, çocuk hükümlü ve tutuklular ile kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara, süt emziren anneler ve hamilelere durumlarına uygun ve Bakanlıkça belirlenen tutarda gıda verileceği,

2- "Günlük iâşe miktarı" kenar başlıklı 5. maddesinde, günlük iâşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da değerlendirilerek saptanan tutar olduğu,

3- "Hastaların iâşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, diyetisyen veya hekimlerin belirleyeceği besinlerin verileceği; ikinci fıkrasında, inancı gereği veya vegan, vejeteryan türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların taleplerinin, iâşe miktarı ile sınırlı kalmak üzere karşılanacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Bakanlığımız ve Sağlık Bakanlığı tarafından bir kişi için günlük kalori ihtiyacı ortalama 2300 kalori olarak belirlendiğinden, hasta hükümlü ve tutuklulara, diyetisyen veya

hekimlerin belirleyeceği besinler bu ölçülerde verilmektedir. Öte yandan, inancı gereği veya vegan, vejetaryen türü özel bir beslenme şekline sahip hükümlü ve tutukluların talepleri de azami ölçüde karşılanmaktadır.

II- Tokat Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 17/09/2024 tarihli cevapta;

A) Tokat Açık Ceza İnfaz Kurumunda ve Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmakta olan herhangi bir hükümlü ve tutuklu ile görev yapmakta olan personelin yediği yemekten dolayı rahatsızlandığına yönelik Kurum idaresine iletilmiş bir başvurunun bulunmadığı,

Anılan Kurumlarda günlük olarak hazırlanan yemeklerden prosedürlere uygun numuneler alınarak uygun saklama koşullarında muhafaza edildiği, ayrıca mutfağın ve mutfak biriminde görev yapan personelin aylık ve 6 aylık olarak düzenli periyotlar ile denetlendiği,

B) Kurumlarda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

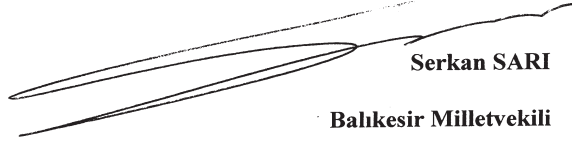
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

21.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Erdek ilçesine yeni bir adliye yapılması talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16129)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

Adalet Bakanı olarak 2024 yılı içerisinde yaptığınız açıklamalarda “vatandaşlarımızın adalete güvenini tesis etmenin gayreti içerisinde olduğunuzu, 22 yıldan bu yana fiziki kapasite konusunda çok önemli mesafeler aldığınızı, bundan 22 yıl önce Türkiye’de bu şekilde 78 müstakil adalet sarayı bulunduğu, bu yıl itibarıyla bu sayının 366 olduğunu dile getirdiniz.

- 1- Vatandaşlarımızın adalete olan güvenini tesis etmeniz gerektiğini söylerken 7 yılı aşkın bir süredir Adalet Sarayı bekleyen 32 bin 268 nüfuslu yaza aylarında ise nüfusu 400 binlere kadar ulaşabilen Erdek İlçemize neden henüz Adalet Sarayı yapılmamıştır?
- 2- Erdek Belediyesi’nin Adalet Sarayı için tahsis ettiği arsaya Adalet Sarayı yapmayı planlıyor musunuz? Eğer bir planınız varsa bu plan için ne zaman harekete geçeceksiniz?
- 3- 31 Mart seçimleri öncesinde Erdek’i ziyaret eden mensubu olduğunuz partinizin milletvekilleri Hükümet Konağı içerisindeki Erdek Adliyesinin yetersiz kaldığını, 2024 yılı yatırım planına Erdek Adalet Sarayının alındığı yönünde sözler verseler de, Zeytinli Mahallesi Atatürk İlkokulu yanındaki arsada Adalet Sarayı yapımı için neden hiçbir faaliyet bulunmamaktadır?
- 4- Mevcut Erdek Adliyesi’nin fiziki yapısından haberdar mısınız? Bir mahkeme salonu 5 hakim, 7 savcı ile adliye personelinin güç şartlarda çalışmak zorunda kaldığı, dava dosyalarının siyah poşetler ve sepetler içinde adliye girişi ve koridorlarında yerlerde durduğu adaletin tesisi mümkün müdür? Yaptığınız açıklamalarda “Vatandaşlarımızın adalete olan güvenini tesis edeceğiz” derken Erdek Adliyesinin fiziki koşullarının düzeltilmesi için hangi talimatı ne zaman vereceksiniz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1314-5251/7288
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 20/09/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1496826 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16129 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1314-5250/7287
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2024

Sayın Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16129 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; soru önergesinde bahsi geçen Erdek Adalet Hizmet Binası yapım işinin, 2024 yılı Yatırım Programı etüt-proje karakteristiğinde yer aldığı ve 2025 yılı Yatırım Programı inşaat karakteristiğine teklif edildiği anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

22.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ehliyetine el konulanlara yönelik af talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16544)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Adalet Bakanı Sn. Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 23.09.2024

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

1. İnsan canına kast etmiş veya yaralamış olanların dışında kalan ve başka nedenlerle ehliyetine el konulan bireyler için bir defaya mahsus olmak üzere, aynı suçu tekrar işlerlerse eski ehliyet alım sürecinin de eklenerek cezanın katlanacağı bir ehliyet affı düzenlemesi yapılması yönünde bir çalışma mevcut mudur?
2. Özellikle ekonomik kriz döneminde, evine ekmek götüren şoförlerin 'bir hata yaptım, bir daha yapmayacağım' şeklindeki beyanları dikkate alınarak, ehliyet affına yönelik bir düzenleme sağlanması düşünülmekte midir?"

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1370-5228/7262

Konu : Yazılı soru önergesi

15.10.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 02/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1503002 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16544 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1370-5666/7777

Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

Sayın Ömer Fethi GÜNER
Niğde Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16544 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

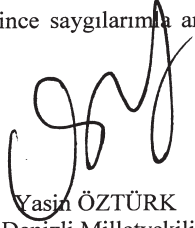
Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

23.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'de kira anlaşmazlığı nedeniyle açılan davalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/16688)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Artan kiralar toplumsal soruna dönüştürken kira davalarındaki artış mahkemeleri neredeyse kilitleyecek noktaya getirdi.

Geç tarihlere atılan duruşmalar kiracı ve mülk sahipleri arasındaki gerilimi daha da büyütüyor.

Kiracılar, bin bir zorlukla başlarını sokacak bir ev bulabilseler dahi sürekli artan kiralar onların bu evlerde uzun süreli yaşamalarını zorlaştırıyor.

Evlerini daha yüksek bedellerle başkalarına kiralamak isteyen kimi ev sahipleri, farklı nedenler ileri sürerek kiracılarının evlerinden çıkmalarını istemeye başladı.

Bu durum, kiracılar ile mülk sahipleri arasındaki sorunları daha da görünür kıldı. Kiracılar, artık yıllar boyunca yaşadıkları semtlerinden ayrılarak işlerine uzak da olsa şehirlerin başka bölgelerine taşınmak zorunda kalıyor. Ancak "**kira canavarı**" orada da onları rahat bırakmıyor. Böylece dar gelirlilerin şehirlerde yaşamaları günden güne zorlaşıyor.

Bu bağlamda;

- 1) 2024 Eylül ayı itibari ile Denizli ilimizde; kiracı – ev sahibi anlaşmazlığı sebebi ile açılmış dava sayısı toplam ne kadardır?
- 2) 2024 Eylül ayı itibari ile Denizli ilimizde; kiracı – ev sahibi anlaşmazlığının sebep olduğu adli vaka sayısı (yaralama, cinayet, darp) toplam ne kadardır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1379-5356/7411
Konu : Yazılı soru önergesi

15 / 10 / 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/10/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1504468 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16688 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

Sayı : E-56020453-610-1379-5353/7408

Konu : Yazılı soru öngesi

15. / 10. / 2024

Sayın Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/16688 Esas Nolu soru öngesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adli sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır.

Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, hukuk mahkemelerinde kira tespit ve kiralananın tahliyesine yönelik açılan ve karara bağlanan dava sayıları ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ve İkinci Kitap, İkinci Kısım, İkinci Bölümünde düzenlenen "Vücut Dokunulmazlığına Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında açılan ve sonuçlanan soruşturma dosya sayılarına ve ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan davalardaki suç ve karar sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "<https://www.adlisicil.adalet.gov.tr>" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

